

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

ČETRTEK

DL 068395

STUDIJSKA KNJIZNICA

MIRANA JARCA

68000 NOVO MESTO

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

LIST

## Kako smo Dolenjci drugič volili

Pretekli teden so volilci glasovali za poslanca v zboru združenega dela

**NOVO MESTO** — Pred tednom dni smo šli volivci znova na volišča. Tokrat smo volili delegate za občinske in republiški zbor združenega dela. Kot poročajo iz občin, ki jih »pokriva« Dolenjski list, je bila volilna udeležba visoka, v povprečju okrog 80 odst. Ker pa podatki o kandidatih za republiški zbor po volilnih enotah do takrat, ko to poročamo, še niso bili obdelani, tokrat posredujemo le poslance v občinski zbor združenega dela.

V zbor združenega dela skupščine občine Novo mesto so bili izvoljeni: Miro Pavlin (IMV Rgvoz), Jože Zadel (IMV Adria), Marjan Černe (Krka-Zdravilišča), Alojzija Roženberger (Krka), Jože Pirc (Novoles), Božo Verstovšek (Labod), Alojz Štrbenc (Novoteks), Domine Zupančič (Tovarna obute), Karel Kapš (Iskra), Jože Krašna (Iskra Senternej), Pavel Starič (Opekarna Zalog), Peter Dular (GG Novo mesto), Brigita Rifelj (KZ Krka), Alojz Zoran (GIP Pionir), Peter Lavrič (Cestno podjetje), Roman Pulko (Gorjanci), Jože Kucec (PTT), Ante Stipanović (promet), Maksimilija Jakopin in Anton Hočevar (trgovina), Franci Koncilija (Komunalna), Jože Papež in Anton Vesel (podr. obrt in sam. poklicev), Janez Kramar in Željko Ostojič (zdravstvo), Ljubica Petrica (socialno podjetje), Danijel Brezovar (osnovno izobraževanje), Jože Perše (sred. usm. izobr., kultura in informiranje), Marina Jazbec (bančništvo), Marjeta Zunič (upravni in pravosodni org. in oboževane sile) ter Stanko Gorenc in Jože Vovk (področje kmetijstva).

V črnomaljski občini, kjer je bila udeležba 80,6 odst., so bili v zbor združenega dela občinske skupščine izvoljeni: Alojz Malenšek, Anton Belca, Drago Aupič, Marjan Hutar, Igor Cimerman in Martin

Banovec (vsi za področje industrije in rudarstva), Jože Vidervol (gozdarstvo), Karel Ružič (gradbeništvo), Ferdinand Korosec (promet in zveze), Iztok Müller (trgovina), Janko Veselič (gostinstvo in turizem), Bojan Košir (stanovanjsko-komunalna dejavnost), Antonija Matkovič (finance), Darko Kočevar (šolstvo, kultura), Anton Cerovak (zdravstvo, socialno varstvo), Elizabeta Vardjan (državni organi, družbene organizacije), Anton Filak (kmetijstvo), Milan Pezdirc (obrt) in Ivan Hudak (JLA).

### DANES RIBIČIČ V TREBNJEM

**TREBNJE** — Danes ob 19. uri bo v sejni sobi tukajšnje občinske skupščine javni pogovor s predsednikom ZKS-SDP dr. Cirilom Ribičičem. Prvi mož Stranke demokratične prenovbe bo udeležencem govoril o aktualnih političnih razmerjih pri nas in odgovarjal na vprašanja, če bodo obiskovalci tako želeli. Pogovor organizira ZKS-SDP Trebnje in je namenjen vsem državljanom, ki bi želeli poslušati in spraševati dr. Cirila Ribičiča.

V metliški zbor združenega dela so bili na volitvah 12. aprila izvoljeni: Tihomir Skoliber, Karolina Končar, Martin Črnogelj, Rudolf Vlašič, Leon Bezljaj in Nikola Ovniček (industrija in rudarstvo), Anton Pezdirc (kmetijstvo, ribištvo, gozdarstvo in vodno gospodarstvo), Jože Mihelčič (gradbeništvo, promet, zveze, komunalna in stanovanjska dejavnost), Niko Viktorovski (trgovina, gostinstvo, turizem), Ivan Petric (obrt, osebne storitve, finance), Jože Mozetič (izobraževanje, umetnost, informiranje), Anton Šuklje (socialno in zdravstveno varstvo) ter Franc Štefanič (družbene organizacije in skupnosti).

V občini Trebnje so bili izvoljeni v zbor združenega dela občinske skupščine Tatjana Fink-Zupančič, Milan Škufca, Pavla Banič-Kranjc, Srečko Pust, Franci Jevnikar, Miran Bizjan, dr. Vladimir Faturo, Jože Jerak, Stane Sever, Pavel Jarc, Roman Perpar, Alojz Kek, Marjan Uhan, Andrej Kastelic, Jože Hočevar, Milena Ratajc, Jože Tisu, Ignac Škoda in Anka Zajc.

V brežiški občini so v posameznih volilnih enotah dobili največ glasov naslednji kandidati: Ivan Tomše (Tovarna pohišstva), Irena Gramc (Jutrjanka in Beti), Ivan Prešiček (ŽG, Livarna in drugi), Martin Žugič (Opekarna in IMV), Jože Podvinski (INO in drugi), Vlado Derenda (Slovin), Ivan Vučanjk (Agraria in drugi), Franc Bertoncelj (GG), Marjan Maričič (Prevoz), Jože Savrič (promet in zveze), Ivan Pinterič (Motel Petrol in drugi), An-

(Nadaljevanje na 2. strani)

## Končno razprava o radioaktivnih odpadkih JE

Razširitev odlagališča

**SEVNICA, BOŠTANJ** — Končno bo le stekla dolga obljuba in najavljena javna razprava o problematiki skladiščenja in odlaganja radioaktivnih odpadkov krške Jadranske elektrarne. Sevniška občinska skupščina je sklenila, da je organizator javne razprave v torek, 24. aprila, ob 20. uri v domu TVD Partizan v Boštanju in v sredo, 25. aprila, ob 19. uri v dvorani gasilskega doma v Sevnici, občinska konferenca Socialistične zveze.

Ta razprava bo na željo krajanov organizirana tudi v drugih večjih krajih. Za uvodna pojasnila bodo poskrbeli predstavniki nuklearne in drugih institucij, gospodinjstvom pa so razdelili tudi glasilo SO Krško »Naš glas«, ki v celoti poroča o namere jedrske elektrarne, da razširi obstoječe skladišče za nizko in srednje radioaktivne odpadke znotraj ograje elektrarne v Krškem.

Ako želi nuklearna s svojo namero tudi uspeti, mora pridobiti od pristojnega občinskega upravnega organa v Krškem gradbeno dovoljenje. Pogoj za izdajo tega dovoljenja pa je sprememba ureditvenega načrta in dopolnitev občinskega družbenega plana, zato bodo o tem odločali delegati krške občinske skupščine. Pred tem zasedanjem pa bodo skušali čim bolj celovito seznaniti tudi krajanje v brežiški in sevniški občini s posledicami odločitve za razširitev odlagališča radioaktivnih odpadkov ali proti njej.

P. P.



Pavel Noč

## V vsem prava Renaultova tovarna

Evropsko kakovost IMV dosegla prej, kot so Francozi pričakovali

**NOVO MESTO** — Mešano podjetje Revoz, ki je sredi lanskega leta pričelo uvajati proizvodnjo vozil R 5, naj bi poslovno leto 1989 zaključilo z izgubo, vendar se to ni zgodilo. Zagon nove proizvodnje je stekel tako brezhibno, da se pričakovane rdeče številke niso pojavile. »Zamujali pa nismo tudi pri rokah,« pravi glavni direktor IMV-Revoza Pavel Noč. »Vse predserije smo izpeljali do sredine septembra in nobene nismo ponavljali, kar pomeni, da smo v vsaki dosegli predvideno kakovost, ki so jo ocenjevali francoski strokovnjaki. Tako smo že septembra dobili soglasje za serijsko proizvodnjo; vendar postopno. Sedaj že lahko naredimo, seveda če dobave tečejo po planu, 120 vozil R-5 in 180 do 190 vozil R-4 na dan.«

»Seveda nas moti tudi podcenjenost dinarja, zlasti pri izvozu katrc, v katere je vgrajenih več kot 40 odstotkov do-

• Letos nameravamo v Revozu izdelati 70 tisoč vozil, od tega 41 tisoč R-4 in 29 tisoč R-5. Izvozu je namenjeno 53 tisoč vozil, domačemu trgu pa 17 tisoč. V primerjavi z lanskim letom naj bi se proizvodnja povečala kar za 48 odstotkov, in to le z 10 odstotki več zaposlenih (3.300), kar pomeni močan dvig produktivnosti.

mačih delov; isto se bo kmalu pojavilo pri R-5, pri katerem je sedaj vgrajenih 20 odstotkov domačih delov, jih bo pa kmalu več,« pravi direktor Pavel Noč. Pri tem vidi dva izhoda: v dodatnih spodbudah izvoza ali v ugodnejših kreditih.

»Perspektivo vidimo v tem, da smo resnično postali ena od Renaultovih tovarn. Pomembno je, da so opredeljeni programi, investicije in kompletna ekonomska in finančna zgradba za vsako leto posebej in tri leta skupaj, v to pa je vključena tudi menjava programov. Bistveni del investicij je namenjen za tehnološko opremo in modernizacijo lakirnih postopkov, sorazmerno veliko pa bomo namenili za razvojni prodajni in poprodajni mreže,« obljublja glavni direktor Pavel Noč.

T. JAKŠE

## STILLESU PLEČNIKOVO PRIZNANJE

**SEVNICA** — Tukajšnji Stilles je med letošnjimi dobitniki Plečnikovega priznanja. Stilles je z vodjema projekta in proizvođačem inž. Jožetom Kragljem in Stanetom Novšakom prejel to ugledno priznanje za trajen in kakovosten prispevek k izvedbi zahtevnih interierjev doma in v tujini. Priznanja so nagradencem podelili 16. aprila letos v Narodni galeriji v Ljubljani.



DOBRODOŠLICA V BREŽICAH — Milana Kučana so v ponedeljek prisrčno pozdravile članice aktiva kmečkih žena. Gosta je spremljal Ciril Baškovič, rojeni Brežičan, zdaj predsednik zelene frakcije ZKS — Stranke demokratične prenovbe. (Foto: J. Teppey)

## Vsi podprimo gospodarski zagon!

Milan Kučan na obisku v posavskih občinah — Naprej po mirni poti brez prekucništva, brez tveganja z nejasnim izidom — Za razvoj kapital iz tujine

**BREŽICE, KRŠKO, SEVNICA** — Kandidat za predsednika predsedstva Republike Slovenije, Milan Kučan, se je v ponedeljek na povabilo aktiva kmečkih žena ustavil v Brežicah. Pred 130 poslušalkami je razgrnil svoje videnje juristične Slovenije, pot, po kateri naj bi ta mirno, brez pretresov uveljavila evropsko kakovost življenja.

Vsi Slovenci si želijo spremembe na bolje, je dejal Kučan, in zato na prvo mesto postavljajo nov zagon gospodarskega razvoja. Z odpiranjem novih podjetij, novih delovnih mest za presežke zaposlenih in za tiste, ki prihajajo iz šol, si bomo to zagotovili, vendar potrebujemo denar, ki ga lahko zberemo. Slovenija najema za 50 milijonov DEM notranjega kredita, ki ga bo dinarsko pokrila z obveznicami oz. posojilom. Obveznice bodo v kratkem na razpolago. Končno imamo konvertibilni

kot moški. Vprašati se bomo morali tudi, ali je v Sloveniji res potrebna tako visoka stopnja zaposlenosti žensk, saj je ta višja samo še na Japonskem.

Ko je ena od poslušalk izrazila ogorčenost zaradi nedavnih razprav o rojstvih in splavih v krščanski demokratiški zvezi, je dejal Kučan, da je to preneseno vprašanje za volilni golaž, da gre za temeljno pravico ženske, za nasilje nad žensko in družino. Udeležence je zanimalo, če bomo imeli slovensko vojsko in zagotovil jim je, da bodo slovenski fantje služili doma, o porazdelitvi obrambnih funkcij v Jugoslaviji pa se bodo še dogovarjali.

Praden je Milan Kučan prispeval v Brežice, je obiskal krško občino, zvečer pa še sevniško.

J. TEPPEY

**DR. JOŽE PUČNIK NA STUDIU D** — V torek, 17. aprila, je bil na radiu Studio D v gosteh dr. Jože Pučnik, kandidat za predsednika Predsedstva Republike Slovenije. V pogovoru, ki ga je vodil Sandi Pirš, je Pučnik govoril tudi o svojem življenju, stopnji priljubljenosti med volilci, o tekmu Milanu Kučanu, izjavil pa je tudi, da bo v nedeljo zmagal, tako napoved gradi na priljubljenosti in moči Demosa.

dinar in vlada ima zanj moralno in materialno podporo doma in v tujini.

Druga pot do hitrejšega razvoja je, da dobimo denar iz tujine mimo države, za dobre programe. Mi smo za tuji kapital zanimiva dežela, vendar moramo z umiritvijo političnih razmer v Sloveniji in Jugoslaviji zmanjšati tveganje. Sem optimist in če bomo to dosegli, bomo lahko zaščitili vse, ki so zaščite potrebni. To so otroci, šolska mladina, stari ljudje, upokojenci, invalidi, a tudi ženske.

Ženske smo pri nas preveč obremenili z odgovornostjo za dom in družino. Ženske so ta čas zaradi prihodnosti bolj negotove



Do konca tedna bo prevladovalo pravo aprilsko vreme z občasnimi plohami.

## Izvoz spet peša

Kaj sta pokazala prva dva letošnja meseca

**NOVO MESTO** — Dolenjsko gospodarstvo je še naprej močno izvozno usmerjeno, kaže pa, da bo precejšen tečaj dinarja pustil posledice na tem področju v tujino. V prvih dveh letošnjih mesecih je dolenjsko gospodarstvo izvozilo za 57,2 milijona dolarjev izdelkov brez storitev ali za 11 odst. manj kot v enakem lanskem obdobju, medtem ko je bil samo januarji izvoz v vrednosti 27,7 milijona dolarjev za 42 odst. večji kot v enakem času leta 1989.

Do konca februarja so v črnomaljski in trebanjski občini izvoz sicer občutno povečali (za 41 in 48 odst.), toda v novomeški, ki ustvari dobre štiri petine vsega dolenjskega izvoza, je bil za 16 odst. manjši, metliško gospodarstvo pa je izvozilo za 22 odst. manj kot v enakem lanskem času. V tem času je dolenjski uvoz znašal skoraj 80 milijonov dolarjev in je bil za 55 odst. večji od lanskega. Nič čudnega ni, da je pokrpite dolenjskega uvoza z izvozom znašalo le 71,8 odst. in na razvitih trgih s trdno valuto le 61 odst.

Med največjimi izvozniki so še naprej stari znanci: daleč spredaj sta IMV in Tovarna zdravil Krka, ki sama ustvarita skoraj tri četrtine dolenjskega izvoza.

## DOLENJSKA LE IMA ŠTIRI »POSLANCE«

**NOVO MESTO** — Poročali smo, da v 4. volilni enoti za družbenopolitični zbor republiške skupščine, ki poleg Novega mesta obsega še občine Črnomelj, Metlika in Trebnje, na volitvah 8. aprila noben kandidat ni dobil potrebnih 25 odstotkov glasov volilcev, da bi zasedel mesto v parlamentu. Kljub temu Dolenjska ne bo brez »svojih« predstavnikov v parlamentu, saj je po razdelitvi mest med strankami glede na dobljeni odstotek glasov z rezervnih nacionalnih strankarskih list zasedla vsa štiri mesta. Dolenjski »poslanci« v republiškem DPZ bodo: Alojz Peterle, ki je kandidiral na listi Slovenskih krščanskih demokratov, Julij Nemanič, kandidat Slovenske kmečke zveze, Gregor Golobčič, kandidat ZSMS in Sonja Lokar, kandidatka ZKS-SDP.



SEKANJE PIRHOV — Več kot 20-letna tradicija privabi na sevniški Glavni trg, v staro mestno jedro, na velikonočno nedeljo na desetine starih Sevnčanov, predvsem zdomcev v preneseni in dobesednem pomenu besede. Gre namreč za Sevnčane, ki so si poiskali boljši kos kruha zvečine v Ljubljani in drugih večjih slovenskih krajih, a tudi za tiste, ki so se uveljavili s pridnim delom v tujini. Skupno vsem je predvsem to, da se njihove družine srečajo za veliko noč ob sekaniu pirhov, nazdravijo pa z domačo kapljico s pelinom. Uspešnim gospodarstvenikom in uglednim Sevnčanom so se v zadnjem času, ko božič, velika noč in drugi prazniki niso več v uradni »ilegali«, na tekmovanju v sekaniu pirhov pridružili številni novi privrženci tega lepega običaja. Letos se jih je pomerilo 38, spet pa je zmagal eden mlajših, Matija Maurer. Na posnetku: med metom kovanca proti pirhu. (Foto: P. Perc)



## Jugoslavijo riše Hrvatska

Ne vem sicer, če je to našemu (našemu) slovenskemu samoljubju všeč, vendar je dejstvo, da števili tuji politični analitični menijo, da bodo volitve na Hrvaškem, bolj kot so slovenske, odločale o usodi Jugoslavije. To utemeljujejo s posebnostmi hrvaških političnih strank, ki so v mnogem različne od slovenskih, ne nazadnje pa tudi z drugačno regionalno in nacionalno strukturo Hrvaške, druge največje jugoslovanske republike, kar daje tovrstnim razmišljanjem dodatno težo.

S katerimi strankami se srečujemo pri naših najbližjih in tudi najljubših sosedih in katere so njihove temeljne značilnosti? Strank je precej več kot 30, vendar jih lahko porazdelimo v nekako pet skupin. Po nekaterih raziskavah javnega mnenja, ki pa so precej ivogane, naj bi največ glasov dobili pristajali Hrvatske demokratične skupnosti (HDZ) oziroma tako imenovani hrvaški blok z dr. Franjom Tuđmanom na čelu, precej enakovredni pa naj bi bili reformirani komunisti z Ivi-

co Račanom in Koalicija narodnega sporazuma, v kateri je nekako 8 strank, imidž pa ji daje predvsem dr. Savka Dabčević-Kučar in Mika Tripalo. Omembe vredne naj bi bile še stranke, v katerih se zbirajo Srbi (ne vsi), ki so za Miloševića, ter tako imenovani titoisti (jugoslovanarji). Kar nekaj pristajev imajo tudi Zeleni, neopredeljena pa naj bi bila kar tretjina hrvaških volilnega telesa. Veliko opazovalcev pomenljivo meni, da se v tej tretjini skrivajo predvsem Tuđmanovi volilci.

Zakaj skrivajo? Medtem ko je pri miloševićevih, titoistih in zelenih že iz oznake jasno, kaj naj bi bil njihov cilj — zadnji bi radi vse zeleno, prvi in drugi pa ohranitev federacije, preprečitev odcepitve Hrvaške in kasneje še kaj po tem napevu —, so pri drugih želje in apetiti zapletenejši in predvsem delikatejši. Ker tu ni prostora za razgrinjaje volilnih programov, bomo tri vodilne hrvaške stranke označili s tistim, kar jim očitajo njihovi

nasprotniki. HDZ in dr. Franjo Tuđmanu nič več in nič manj kot samostojno Hrvaško s kasnejšo priključitvijo čim večjega dela Bosne in Hercegovine. Komunisti s socialisti morajo poslušati, da so se reformirali samo zato, da ne bi popolnoma izpadli iz igre, sicer pa oboji prisegajo na usoden, vendar zastarel AVNOJ, medtem ko Koalicija narodnega sporazuma dokaj uspešno pridiga o samostojni Hrvaški v okviru konfederacije, kar ima samo eno napako: za nekatere je to preveč, za druge premalo.

Kaj te tri opcije, zlasti Tuđmanova, pomenijo za Hrvaško in Jugoslavijo, je jasno tudi političnim cicibanom. V nedeljo (prvi krog) ali nekaj dni kasneje, ko bo skoraj zanesljivo drugo kolo (hrvaški volilni zakon temelji na sistemu absolutne večine), bo precej bolj vidno, kakšna bo v najbolj bližnji prihodnosti Jugoslavija in ali sploh bo. Beograd in Ljubljana sta že povedala svoje, zdaj se bo svojemu pomenu in teži primerno oglašil še Zagreb. Če bo ta glas slišen kot pridušena eksplozija ali pa celo kot začetek velikega poka, naj si to na svoj račun pripisuje tisti, ki so krivi, da je morala Hrvaška tako dolgo in tako trpeče molčati.

M. BAUER

## Daljnovid Krško—Hudo v gradnji

Lastniki zemljišč so že dobili nadomestila — Škoda, nastala pri gradnji, bo izplačana po zaključku del — Delo bo trajalo do konca letošnjega leta

NOVO MESTO — Novomeščane, ki se vozijo proti priključku na magistralno cesto Ljubljana—Zagreb pri Karteljevem, gotovo zanima, kaj pomeni široka poseka v gozdu nedaleč pod avto cesto. Naj takoj povemo, da to ni prava na gradnjo nove avto ceste, temveč pričetek gradnje novega električnega daljnovoda, ki bo potekal med Krškim in novo RTP postajo Hudo.

Električni daljnovid, ki so ga pri Hudem pričeli graditi marca, bo od Krškega proti Hudemu potekal po naslednji trasi: prek sadovnjakov AK Krško do Save in mimo vasi Zadovinec, prek ceste Drnovo—Krško po njivah do Veniš, po poljih in gozdovih mimo Dolnj, Straže, Krizev in Rake, kjer se bo vzporedno mimo Dobruške vasi, Dobrave, Vinjega Vrha, Bele cerkve in Družinske vasi, kjer bo novi prekrizal sedanji daljnovid in nadaljeval po samostojni trasi preko gozdov mimo Herinje vasi, Jelš in Bajnafa. Od tu vzporedno s sedanjo magistralno cesto do Ždinje vasi, kjer bo prečkal cesto in nadaljeval po gozdovih do železnice pri Dolenjih Kamencah, jo prečkal in se na drugi strani naselja Hudo končal pri RTP postaji v bližini ceste Novo mesto—Mirna Peč. Trasa daljnovoda je dolga nekaj manj kot 34 kilometrov, široka od 50 do 80 m, na njej pa bo stalo 108 nosilnih stebrov, od tega 20 odposnkih.

trčno energijo v novomeški kotlini, z njega pa sta predvidena tudi priključka proti Črnomlju in Kočevju. Daljnovid bo opremljen tudi z optičnim informacijskim kablom, kar je pri tovrstnih gradnjah pri nas še redkost. Vendar sam



GRADNJA DALJNOVODA — Janez Baraga, predstavnik investitorja Savske elektrarne, ob betoniranju prvega nosilnega stebra na relaciji novega daljnovoda 2 x 110 kV Krško—Hudo. Za en tak nosilni steb je treba izkopati štiri skoraj 3 m globoke jame, vanje pa v beton sidrati nosilce. Betona gre toliko kot za eno hišo. (Foto: T. Jakše)

po sebi preskrbe s kvalitetno energijo še ne bo zagotavljal. To bo rešeno šele takrat, ko bodo v Krškem končani vsi ob-

● **Investitor Savske elektrarne zagotavlja, da so domala vse odškodnine za zemljišča že izplačane, škodo, ki bo nastala zaradi gradbenih del, pa bodo prizadetim ocenili in izplačali, ko bo gradnja končana. Računajo na razumevanje prebivalcev. Sedaj je gradnja že v teku pri Hudem, v smeri Krškega pa se trasirajo in postavljajo kolijke, ki naj bi jih ljudje pustili tam, kjer so, saj vsako nagajanje lahko zavleče in podraži gradnjo. Morebitne nesporazume glede odškodnin ali pri izvajanju del naj ljudje urejajo neposredno z investitorjem Savske elektrarne, Hydrichova 2, Ljubljana, tel. 061/214-533.**

jekti in bo omogočena povezava na RTP 400/100 kV, to pa je, pravilno strokovnjaki, draga in zato še oddaljena stvar.

T. JAKŠE

## NEMCI NA PRIJATELJSKEM OBISKU

KOČEVJE — Do nedelje je bila na prijateljskem obisku v Kočevju 13-članska delegacija občine Oerckenschwick iz ZR Nemčije. Vodil jo je župan Clemens Peick. Gostje so se pogovarjali s predstavniki občinske skupščine kočevskih strank in gospodarstva. Hkrati so bili na obisku v Kočevju še športniki iz te nemške občine in delegacija gasilcev. Več prihodnjih.

## KOČEVCI PRI POBRATENIH

KOČEVJE, RAB — Delegacija občine Kočevje se je udeležila svečanosti ob prazniku pobratene občine Rab 12. aprila. Na praznični svečanosti je sodeloval tudi moški pevski zbor iz KS Kostel. Med praznovanjem so na Rabu med drugim odkrili v KS Banjol spomenik padlim borcem in predstavili dve novi knjigi o Rabu.

## V nedeljo spet na volitve

Tokrat enostavnejše — Pozor pri družbenopolitičnem zboru — Izid bo tokrat znan prej kot zadnjič

NOVO MESTO — Kot smo pravilno napovedali v enem od prejšnjih člankov o volitvah, volivci pravzaprav niso imeli večjih težav pri samem volilnem opravilu in so se kar dobro znašli. Preseneča tudi sorazmerno visoka volilna udeležba, kar potrjuje dvoje: da smo Slovenci disciplinirani in politično zreli narod, ter da smo trdno odločeni demokracijo tudi lastnoročno utrditi. Več težav pri volitvah so imeli volilni odbori kot pa volivci sami, zlasti potem, ko so se volišča zaprla.

Največ težav je volivcem in pozneje tudi zbiralcem rezultatov povzročala lista za družbenopolitični zbor republiške skupščine. To pričakujemo tudi pri teh volitvah, saj bo na listah za občinski družbenopolitični zbor še več imen, različno pač po posameznih občinah. V Novomeški občini jih bo na primer kar 32, razvrščenih v pet strankarskih list, ter 15 imen na seznamu samičnih kandidatov. V občinski družbenopolitični zbor bomo glasovali tako, da bomo obkrožili številko liste, lahko pa bomo z različnih list izbrali toliko kandidatov, kolikor jih je v družbenopolitičnem zboru, s tem da bomo

## Kako smo volili...

(Nadaljevanje s 1. strani)

ton Smrekar (Emona Posavje), Zvonko Krulc (Terme), Zvonka Gelb (Agroservis in drugi), Anton Marolt (osnovne šole), Leopold Rovani (Srednja šola idr.), Zvonimir dr. Blažević (Zdravstveni center idr.), Ivan Glas (upravni organi idr.), Alojz Kodrič (kmetje pri Slovini), Franc Strgar (kooperanti Agrarie), Ivan Cerjak (obrtniki), Andrej Gajski (Remontni zavod in Garnizon).

V sevnjski občini so se volivci odločili, da jih bodo v zboru združenega dela zastopali Rudi Bek (zaposlen v Metalpi Krmelj), Franc Sotošek (Jugotanin), Štefan Teraž (Stilles), Franc Derstvenšek (M-Kopirarna), Miro Gačnik (Lisca), Marija Jazbec (Implet), Drago Perc (Jutranjka), Boris Pernovšek (Železniška postaja), Jože Imperl (Mercator-KK Sevnica), Anica Pipan (OŠ Sevnica), Božidar Grobljšek (Zdravstveni dom Sevnica), Jože Kunšek (kmet), Alojz Vilčnik (obrtnik), Janez Jazbinšek (občinski upravni organi Sevnica).

V ribniški občini je bila volilna udeležba 76-odst., med kandidati pa je bilo izvoljenih 22 članov zbornega združenega dela oz. odbornikov: Branko Košmrlj, Jože Andoljšek, Ema Urh (vsi Inles), Jože Pahulje (Saturus, ITPP, Donit), Tone Bojc (Sukno, Pletenica, BPT), Pavel Šobar, Dragica Abrahamsberg, Anton Bartolj (vsi Riko), Alojz Češarek (kmetijstvo in gozdarstvo), Janez Gorše (promet in zveze), Jože Košmrlj (trgovina), Ivan Mihelič (Komunala, Kovinar, Elektro itd.), Eva Perušek (solstvo), Olga Doles (zdravstvo), Andreja Hojč (VVZ, Center za soc. delo), Borut Troha (upravni organi itd.), Franc Jaklič, Jože Rigler, Franjo Marolt (vsi zasebni kmetje), Aleš Abrahamsberg, Alojz Knaflj (oba obrt) in Bojan Kolmanič (JLA).

V kočevski občini pa je bila volilna udeležba kar 87,4-odst., izmed 85 kandidatov pa so bili v zbor združenega dela izvoljeni: Franc Božič, Vincenc Janša, Srečko Štefanič, Ivan Klun, Maja Pantar, Stane Logar, Jože Kozina, Mira Kersnič (vsi v skupini industrija), Štefan Vesel, Tone Kriz, Franc Rupnik, Anton Piškur (vsi v skupini kmetijstvo in gozdarstvo), Igor Aupič (gradbeništvo), Ivan Krkovič (promet in zveze), Stane Lavrič (trgovina), Štefka Habot (gostinstvo in turizem), Cveto Obranončič (stanovanjsko-komunalna dejavnost), Samo Pogorelec (financa), Peter Šobar, Metka Preslesnik (oba izobraževanje), Tihomir Odorčič, Marjana Ačimovič (oba zdravstvo in socialno varstvo), Jože Gregorič, Jože Lindič (oba samostojno osebno delo) in Cirila Žlindra (družbene organizacije in skupnosti).

## Slovenija Moja dežela.

## Vsi podprime...

(Nadaljevanje s 1. strani)

na številna vprašanja poslušalcev, lahko rečemo, da je bil to prvovrsten dogodek. Tudi nabito polna dvorana gasilskega doma v Sevnici, ki premore 240 sedežev in kamor se je Kučan preselil s sevnjskega radia, je bila prizorišče zanimive izmenjave mnenj. Največ vprašanj so zastavljali starejši obiskovalci predvolilne tribune, upokojenci in tisti, ki se jim zdi, da so odrinjeni na rob družbe. Vsem je bilo skupno to, da podpirajo Kučanovo kandidaturu, vprašali pa so tudi, kaj pomeni Krambergerjev fenomen. Kučan je odvrnil, da verjetno teh glasov, ki jih je dobil Kramberger, ne bo uspelo pridobiti nikomur in da niti ne verjame, da bo uspel Krambergerjev poziv, naj bi volivci prišli na volišča tudi 22. aprila, seveda tisti, ki so prej vodili njega.

Ko so zlasti borci Kučanovemu konku-rentu dr. Pučniku očitali revanšizem in se spraševali, kaj neki pomeni sprava v času, ko se lahko pojavijo Črne bukve, je Kučan odgovoril, naj o tem volivci vprašajo dr. Pučnika samega.

P. PERC

## Naša anketa

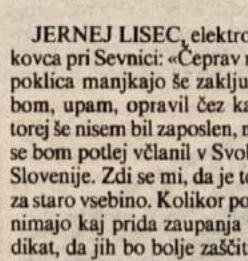
## Prihaja sindikalna pomlad?

V začetku aprila je bil v Ljubljani kongres Zveze sindikatov Slovenije, na katerem naj bi ta organizacija dokončno prekinila s preteklostjo, v kateri je bila kot del sistema le transmisija oblasti in je vladajoči partiji pomagala biti na oblasti in zatirati delavce. Stari in novi predsedniki te slovenske sindikalne organizacije Miha Ravnik je na kongresu dejal, da bi bili naivni, če bi mislili, da so delavci z njimi zadovoljni, da pa nihče ne more oporekati in vzeti naslednjega: da je ta sindikat premagal ideološko zavoro o brezkonfliktni družbi, da je delavcem zagotovil pravico do stavke in stavkajočih zavaroval, da je prvi opozoril na problematiko presežnih delavcev, čeprav je socialno varstvo stvar države, s sindikalno listo je uveljavil najnižji OD, prispeval k uveljavitvi pravice do svobodnega sindikalnega organiziranja, k preprečevanju verižnih stečajev, k razbremenitvi itd. Marsikdo se ob tem ironično nasmiha, prepričan, da bi morala biti metamorfoza ZSS v pravi delavski sindikat hitrejša in večja. Gotovo, a če bo nadaljeval po že začetih poti do organizacije zaščitno in pogajalsko funkcijo za delavce, ima vse možnosti, da ga delavci sprejmejo za svojega. Da tako organizacijo rabijo, pa seveda ni dvoma.

ZVONE KAMBIČ, profesor v črnomajlski srednji šoli Edvarda Kardelja: »Pravo tržno gospodarstvo bi lahko omogočilo blagostanje, ki ga objublja novi sindikat. Sedaj so naša podjetja nesposobna uresničiti sindikalne zahteve. Nepošteno do delavcev je, da jim sindikat ponuja takšne obljube, saj vnaša s tem nemir med ljudi in lahko pride tudi do stavk, ki pa nimajo realne podlage. Naš sindikat je sedaj kot zidar, ki zida hišo od strehe proti temeljem. Najprej bi moral stremeti za tem, da bi se pobralo gospodarstvo.«



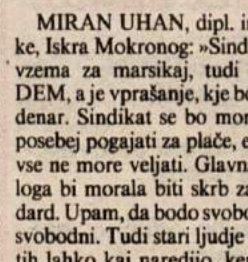
SLAVKO MAJZELJ, referent za SLO v metliški Beti: »V te prenovljene sindikate še nimam zaupanja. Novi sindikat bi moral začeti tudi z novimi ljudmi, neobremenjenimi s prejšnjim neustreznim delovanjem sindikata. Sedaj je v novih sindikatih celotno prejšnje vodstvo. Ni dovolj, da spremeniš ime, da se spremeni vsebina. Sicer bo pa čas pokazal, kdo je res za delavce in za tisti sindikat se bodo delavci tudi odločili.«



JERNEJ LISEC, elektroenergetik v Lukovca pri Sevnici: »Čeprav mi za pridobitev poklica manjkajo še zaključni izpiti, ki jih bom, upam, opravil čez kakšen mesec, in torej še nisem bil zaposlen, ne verjamem, da se bom potlej včlanil v Svobodne sindikate Slovenije. Zdi se mi, da je to le nova fasada za staro vsebino. Kolikor poslušam delavce, nimajo kaj prida zaupanja v stari-novi sindikat, da jih bo bolje zaščitil kot doslej.«



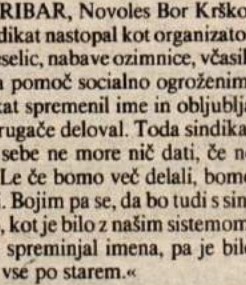
RUDI KOŠ, kletar pri Slovini Bizeljsko-Brežice v Sentenartu: »Od novega sindikata veliko pričakujemo in naš bo samo v primeru, če bo resnično zastopal in varoval interese delavcev. V tej vlogi se bo moral znajti tudi kot pogajalec z vodstvi podjetij, da bo podpisoval sporazume v imenu zaposlenih, kot je bil to že primer v Termah na Čatežu. Delavci mu bodo zaupali samo tako dolgo, dokler bo njihov, izgubil jih bo tisti hip, ko bo spet skušal biti podaljšana roka oblasti.«



MIRAN UHAN, dipl. inž. elektrotehni-ke, Iskra Mokronog: »Sindikat se lahko zavzema za marsikaj, tudi za plače 1.000 DEM, a je vprašanje, kje bodo firme dobile denar. Sindikat se bo moral v vsaki firmi posebej pogajati za plače, eno povprečje za vse ne more veljati. Glavna sindikalna naloga bi morala biti skrb za delavcev standard. Upam, da bodo svobodni sindikati res svobodni. Tudi stari ljudje v novih sindikatih lahko kaj naredijo, ker se spreminjajo gospodarski pogoji in politika.«



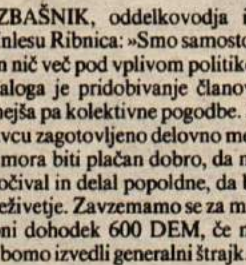
DARJA ŠRIBAR, Novoles Bor Krško: »Doselej je sindikat nastopal kot organizator sindikalnih veselic, nabave ozimnice, včasih je poskrbel za pomoč socialno ogroženim. Zdaj je sindikat spremenil ime in objublja nam, da bo drugače deloval. Toda sindikat nam sam od sebe ne more nič dati, če ne bomo delali. Le če bomo več delali, bomo tudi več imeli. Bojim pa se, da bo tudi s sindikatom tako, kot je bilo z našim sistemom, ki je pogosto spreminjal imena, pa je bilo vedno znova vse po starem.«



NEVENKA DAJČMAN, tajnica v IMV Revoz Novo mesto: »Sindikat bi se moral zavzemati predvsem za delavca. Trenutno nisem članica sindikata, saj še dobro ne vem, pri čem sem, če pa bo res držalo tisto, kar so se na kongresu v Ljubljani dogovarjali, pa tudi objubljali, se bom gotovo včlanila. Če bo povprečna plača 1.000 DEM, kar je najmanj, kar bi naš delavec moral imeti, bo marsikdo pripravjen od tega odšteti tudi pametno članarino.«



ALOJZ ZBAŠNIK, oddelkovodja in sindikalist v Inlesu Ribnica: »Smo samostojen sindikat in nič več pod vplivom politike. Naša prva naloga je pridobivanje članov, najpomembnejša pa kolektivne pogodbe. Z njimi bo delavcu zagotovljeno delovno mesto. Delavec mora biti plačan dobro, da ne bo v službi počival in delal popoldne, da bi zaslužil za preživetje. Zavzemamo se za minimalni osebni dohodek 600 DEM, če ne bomo uspeli, bomo izvedli generalni štrajk.«



IVAN BRADAČ, predsednik SSS občine Kočevje: »Vodstvo SSS se mora izkazati in uresničiti program. Če mu bo uspelo, bo deležno zaupanja. Sindikat se nikoli ni zavzemal, da bi nekdo živel od nedela. SMO za pošteno delo in pošteno plačilo. Zato bomo vztrajali na kolektivnih pogodbah, v katerih so zapisane tako dolžnosti kot pravice delavcev. Vodilni v gospodarstvu pa so dolžni delati tako, da bo delavec s poštenim delom zaslužil dovolj za normalno preživljanje.«



## Skrivnost oznake

Zakaj je izjava kmeta vznemirila štajersko javnost

MARIBOR — V času, ko to pišem, »šentiljska skrivnost« še ni pojasnjena, toda v vsakem primeru so je ljudje na štajerskem koncu bili v norih dnevih tik pred osmoaprilskimi volitvami veselji. Nenamoda se niso več pogovarjali samo o tem, kdo od dveh rojenih štajercev (Pučnika, Krambergerja), enega napol štajerca (Prekmurca Kučana) in enega nesojenega štajerca (Demšar je dalj časa služboval na Ptuj) bo predsednik Štajerske in ostanka Slovenije — temveč so lahko tudi ugibali, kdo je na hišo v Šentilju 29, tik ob državni meji, napisal skrivnostno oznako 1/82 in kaj to pomeni. Vse je dišalo po scenariju za kak napet partizansko-vojniški film, v katerem dobri in plemeniti Bata Živojinović lovi zahrbtnega in podlega Radka Poliča.

Bata je v tem primeru bil eden od šentiljskih kmetov, ki naj bi sredi minulega meseca nekega popoldneva zagledal skupino vojakov in oficirjev, kako so v neposredni bližini njegove hiše začeli nekaj meriti,

MILAN PREDAN

# kmetijstvo



## »ZELENI JURIJ« ZOPET V LJUBLJANI

LJUBLJANA — V petek, 20. aprila, bo mladinska folklorna skupina iz viniške osnovne šole že tretjič zapored predstavila v Ljubljani obred zelenega Jurija. Rajanje se bo po ljubljanskih ulicah pričelo ob 9. uri, končalo pa okrog 14. ure. Ob 11. uri pa bo osrednja prireditev pred Rotovžem, na kateri se bodo poleg folkloristov in tamburašev iz Vinice predstavili še izdelovalci belokranjskih pisanic in prtičkov, ansambel Tonija Verderberja ter črnomaljski Integraj iz izleti v Belo krajino. Prireditev, ki jo pripravljajo Studio D iz Novega mesta, Kompas ter občinski konferenci Socialistične zveze iz Metlike in Črnomlja, se bodo udeležili tudi predstavniki slovenske uradne politike, med njimi Milan Kučan. Prireditev »Belokranjski prestolčani«, ki so jo ob tej priložnosti nameravali pripraviti na Gospodarskem razstavišču, na njej pa bi se predstavilo belokranjsko gospodarstvo, kmetijstvo in obrt, pa so prestavili na 18. maj.

# VODNIK V KUPČIJI

## Odkupne in prodajne cene v KZ Krka Novo mesto

Na trgu živine v zadnjem času ni bilo sprememb, tako da mlado pitano govedo plačujejo na meso še vedno po 26 do 30 din za kilo. Tu ni pričakovati sprememb, zato pa se je kazala rahla rast cen pri teletih, kar pripisujejo vplivu velikonočnih praznikov. Zdjaj so cene za teleta spet enake kot prej, kar pomeni, da jih plačujejo za klanje po 28 din, za pitanje pa od 29 do 31 din. Sicer pa se cene za mlado pitano govedo po Sloveniji gibljejo od 25 do 33 din. Taka cena velja za celjsko regijo, za dinar je nižja ceno v Novi Gorici itd.

## Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Na slabše založeni in slabše obiskani tržnici so prodajali radič po 50 din, česen po 20, krompir po 10 in redkev po 15 din. Jajce je bilo 1,50 do 2 din, lonček smetane je veljal 20 do 25 din in kilogram skute 24 do 35 din. Hlebček sira je veljal 80 din. Jabolka so prodajali po 8 do 18 din na kilo. Liter čebulčka je stal 20 din, šopek zeljnih in solatnih sadik 10 din, sadike različnih rož pa so bile po 15 do 30 din primerek. Nageljnov cvet je stal 10 din.

# Kmetijski nasveti

## Novost v boju z glodalci

Človekov boj z glodalci je star toliko kot pridelovanje hrane samo in traja še danes. So leta, ko glodalci naredijo v kmetijstvu več škode kot vsi drugi rastlinski škodljivci in bolezni skupaj, in kljub vsem znanim tehnikam zatiranja vojna z njimi še zdaleč ni dobljena. Zdjaj kaže, da smo v sterilizantih, posebnih kemičnih pripravkih, dobili novo obetajočo možnost. Kaj vse je človek že doslej poskušal, da bi svoj pridelek obvaroval požešnih glodalcih zob! Najrazličnejše vabe, rodenticide (ratox, faciron, antokolim, gvinfox), ultrazvok, vzgojo podgan kanibalov, pasti, vse to je preizkusil z večjim ali manjšim uspehom, ne da bi se enkrat za vselej znebil nadleže. Celo več, po določenem času se je vsem tem sredstvom prilagodila ali se znala obvarovati nevarnosti na tako vstet način, da so govorili celo o inteligentni podgan, voluharjev in še nekaterih glodalcev. Temeljitejša raziskava so pokazale, da so za živa bitja, ki živijo v družbah, značilni nekateri vedenjski vzorci, ki jih oblikuje nagon, ne pa inteligencija. Če se le-ti s posegom človeka, na primer z zastrupitvijo, pri nekaterih članih družbe spremenijo, pomeni to opozoren znak za druge. Na nenačrtno obnašanje zastrupljene podgane oz. na njen smrtni boj reagirajo druge podgane tako, da enostavno za dalj časa povsem prenehajo jesti — in druge vabe ostanejo nedotaknjene. Panika nenavadno poveča previdnost in to je vzrok neuspeha pri zatiranju.

• Sterilizanti so po svoji kemični sestavi alfa-klorhidrini, njihovo komercialno ime pa je rattisteril. Potem ko glodalec zaužije to snov, pogine v dveh do šestih dneh, vendar brez predsmrtnih krčev ali kakih drugih motenj vedenja. V prid uporabe rattisterila govori tudi dejstvo, da to sredstvo ni strupeno za noben drug živi organizem, prav v tem pa se razlikuje od vseh dosedanjih rodenticidov.

Druga nevarnost dosedanjih sredstev za zatiranje glodalcev je strupenost in nevarnost za živa bitja. Antikoagulantni, ki izzovejo počasno smrt glodalca in torej ne povzročijo tako ošine motnje v vedenjskem vzorcu, imajo to slabo lastnost, da so zelo strupeni za druge živali pa tudi za človeka, razen tega se jih glodalci sčasoma navadijo. In tako pridemo do novega upanja — sterilizantov.

Inž. M. L.

# Vinska klet »izvlekla« zadrugo

### Lansko poslovanje je metliška Kmetijska zadruga zaključila s pozitivno ničlo — Vinska klet kljub slabi letini dobro poslovala — Izguba v TZO

METLIKA — Kakor se čudno sliši, vendar je za to, da metliška Kmetijska zadruga kot celota lanskega poslovnega leta ni zaključila z izgubo, v prvi vrsti »zaslužna« njena Vinska klet. Kljub lanski izredno slabi vinski letini, ki je povrh vsega bila že tretja slaba letina zapored, je ta temeljna organizacija leto zaključila z manjšim dobičkom, ki je bil ravno dovoljšen, da je pokrila izgubo, ki jo je imela temeljna zadruga organizacija Kooperacija.

»Kot celota je zadruga leto zaključila s tako imenovano pozitivno ničlo,« je povedal direktor Stane Bajuk, »in to kljub izredno težkim in nenormalnim razmeram, v katerih smo lani poslovali.« Izguba okoli 700 tisočakov je v TZO Kooperacija nastala predvsem zaradi vrtooglave inflacije, ko je cena kapitala staršeno rasla, denar v kmetijski proizvodnji pa se že po naravi stvari počasi obrača. Največji del te izgube gre na račun organiziranega pitanja goveje živine in prašičev, se pravi na račun organi-

• Opažajo pa tudi večje zanimanje za obnovo vinogradov, kar je glede na nevrtačljiva sredstva in regres za trsne cepilneke razumljivo, čeprav je za drago obnovo potrebnega tudi precej dela in denarja vinogradnikov. Glede na to, da so vse trsne cepilneke, ki so jih lani vozili domači trsničarji kooperanti, pošle — bilo jih je okoli 60.000 — računajo, da so vinogradniki obnovili okoli 20 hektarjev vinogradov. Tudi za nadaljnjo obnovo vinogradov si bo metliška zadruga prizadevala z vsemi močmi.

ziranega pitanja goveje živine in prašičev, se pravi na račun nemotene

## POJASNILO

Na vprašanje Jožeta K. iz Malih Brunic, »zakaj morajo upokojenci plačevati prispevek iz dohodka od kmetijske dejavnosti za invalidsko in pokojninsko zavarovanje«, dajemo naslednji odgovor:

Po določilu 2. odstavka 112. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Ur. list SRS, št. 27/83) je bil v Republiki Sloveniji s 1. 1. 1984 uveden nov vir zagotavljanja sredstev za uresničevanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja v obliki prispevka, ki so ga dolžni plačevati vsi lastniki kmetijskih zemljišč (torej ne samo upokojenci), ki niso zavarovani kot kmetje, imajo pa dohodek od kmetijske dejavnosti. V bistvu gre za delno solidarnostno zagotavljanje sredstev za pokojnino po prejšnjem zakonu o starostnem zavarovanju kmetov.

Za letošnje leto je skupščina SPZ določila prispevek v višini 17% odmerne osnove, če valorizirani letni katastrofski dohodek presega 28,60 K din. Sklep bo v teh dneh objavljen v Uradnem listu.

MARIJA DRAVINEC  
direktorica ODE

preskrbe z mesom. In kar se te preskrbe tiče, se metliški občani in drugi, ki jih z mesom oskrbuje metliška zadruga, res niso mogli pritoževati.

V lanskem letu so v zadrugi izpeljali tudi pomembne organizacijske spremembe. Najprej so iz bivšega združenja Mercator naredili poslovni sistem, potem pa so se na referendumu odločili za zadrugo kot enovito delovno organizacijo. Ob tem se je njihov tozdr Trgovina na drobno, ki so ga pridobili z združitvijo v sozd Mercator, odločili za samostojno pot in tako je sedaj v zadrugi zaposlenih 280 ljudi.

S posodobitvijo metliške klavnice, ki so jo opravili pred nedavnim, so se precej povečale zmogljivosti, zato je zadruga sedaj seveda še bolj zainteresirana za povečanje stalaže goveje živine in prašičev. Letos nameravajo zaključiti naložbo v sušilnico za žito in koruzo ter v mešalnico krmil za potrebe pitanja goveje živine in prašičev v lastni in kooperacijski reži.

A. B.

# Zakon, ki bo nad lovci

### V pripravi gozdarske in lovske zakonodaje pričakujemo večji delež dolenjske stroke in javnosti

»Ograjevanja Slovenije mora biti enkrat za vselej konec,« so v svojih predvolilnih nastopih govorili predstavniki Slovenske kmečke zveze in pri tem imeli v mislih ograje, s katerimi suhokranjski, belokranjski in drugi kmetje branijo svoje posevke in nasade pred vse bolj vsiljivo divjadjo. Zaradi dosedanjih slabih izkušenj z zakonom, ki je bil bolj po meri lovcem, so stavljali v ospredje skopolne

linne obljube bo dober zakon moral upoštevati vse interese, ne le kmetijske. Gozdovi doživljajo pravo apokalipso, saj ekološki strokovnjaki trdijo, da je sedanje umiranje evropskih in s tem tudi naših gozdov eden najbolj grozečih problemov človeštva. Ogrožena je tudi divjad, ruši se naravno ravnovesje in zadnji čas je, da se tudi znanost posveti proučevanju razmerja gozd — divjad — kmetijski prostor in predlaga ustrezne rešitve. Za novi zakon, ki ga bo sprejela nova republiška skupščina, je izjemno pomembno, kaj bo o njem sodilo javno mnenje, v katerem dolenjski delež prav zaradi dolgoletnih sporov med kmeti, lovci in gozdarji ne bi smel biti neopazen.

M. LEGAN

• LOVEC V ŠOLENKIH — Zvedeli smo za zanimivo dogodivščino z območja lovišča Žitna gora na Kočevskem. Neki kmet se pritožil lovem zaradi škode. Lovci pa nikoli niso imeli pravega časa, da bi prišli ocenjevati. Nazadnje se je lovec izgovoril, da ne more iti ocenjevati — ker je v šolenkih...

raj izključno zgolj kmetove koristi, zapostavljali pa gozd in divjad, ne ozirajo se na to, kakšno bogastvo pomeni ohranjena gozdnata pokrajina z vsemi njenimi avtohtonimi živalskimi vrstami vred.

Volite so za nami in obljube bo treba uresničiti. Slovenska kmečka zveza je v novem slovenskem parlamentu dobila dostojno in pomenu kmetijstva primerno zastopstvo. Če upoštevamo le družbenopolitični zbor, bo delež njenih poslancev skoraj dvakrat večji, kot je delež kmečkega prebivalstva v Sloveniji, kar zgovorno kaže na širši pomen kmetijstva ter tradicionalno slovensko navezanost na zemljo (pisatelj Finžgar je zapisal, da korenine kmečkega grunta segajo do pekla). Torej bo nova skupščina, tudi kar zadeva divjad, lahko postavila stvari na svoje mesto.

V skupščini je že napovedana priprava nove zakonodaje o gozdovih in lovstvu, ki bo za širšo Dolenjsko, vključno s Kočevsko, ki naj bi jo revitalizirali, zelo pomembna. Toda neglede na predvo-

## Še: mlečni bumerang že leti

### Še en opomin

V podkrepitve črnogleda napovedi, oz. komentarja, objavljenega prejšnji teden na tej strani, naj navedemo še zanimivost iz petkovega gorenjskega Glasu. V njem je objavljeno odprto pismo slovenskemu kmetijskemu ministru, v katerem vodstvo Mercatorja — Mlekarna Kranj zahteva, naj državne rezerve odkupijo zalogo sira, katerega prodaja se je povsem ustavila, poleg tega naj komite za kmetijstvo zniža odkupne cene mleka, z dajatvami za uvoženo mleko in mlečne izdelke pa zaščiti domačo pridelavo. Če komite ne bo ukrepal, bodo ustavili proizvodnjo in postopno zmanjšali odkup mleka. Tako pravi vodstvo podjetja, dodamo pa naj še, da so trgovci samo v januarju in februarju uvozili 8.500 ton sira, ki je v naših trgovinah za približno tretjino cenejši od domačega (kranjski gajda sir stane 84,90 din, uvoženi holandski pa le 66,20 din).

Naj zato vnovič poudarimo: res je tržno gospodarstvo sistem, v katerem je treba kmetijstvo z državno podporo vsaj delno zaščititi pred kruto tekmovalnostjo, ki šibkemu ne prizanaša, res pa je tudi, da se bomo enkrat le morali lotiti pravih vzrokov stalnega kriznega položaja kmetijstva, ti pa segajo od neustreznih kmetijske strukture do prevelikih obremenitev gospodarstva.

- n

# EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanič

## Le najboljša vina za vinske prireditve

### Ne sme prevladati kratkoviden račun

Vinske prireditve, ki jih je na spomlad veliko, imajo vsestranski pomen za ožje in širše okolje. Vsekakor tudi te prireditve lahko uvrščamo pod starodavno geslo »Kruha in iger!«. Od organizatorjev, od kraja, kjer se to dogaja, pa je odvisno, na kakšni kulturni stopnji bo zabava potekala. Vsekakor ne sme biti namen samo poskrbeti za jedajočo in pijačo oziroma imeti veselico. Veselica se tudi razlikuje od veselice in lahko bi rekli, da je zrcalo vasi oziroma ljudi iste krajevne skupnosti, ki jo organizirajo.

Zakaj sem se namenil to napisati? Pravijo, da ta koticček, ki ga je pokojni Tit Doberšek naredil tako zanimivega, berejo vsi vinogradniki in še kdo povrh. Interes vinogradnikov, ki skoraj brez izjeme pošteno delajo in mnogi tudi pridelajo odlična vina, pa je, čuvati ugled vina iz njihovega okoliša. Dobro ime in ugled vina zagotavlja tudi več dohodka za vino in pošteno plačilo za lepo, toda mnogokrat mukotrpno delo. Gasilska, lovska ali krajevna veselica je priložnost, da se okoliš postavi z najboljšim vinom. Pokušnje, ki jih organizirajo društva vinogradnikov po Sloveniji, so odlična informacija. Vina, ki so bila odlikovana z zlato medaljo oziroma



ocenjena s 16 ali več točkami, so zelo zanimiva za organizatorje prireditev in veselice.

Na žalost se dogaja, da imajo ponekod preveč besede kratkovidni in hladni računarji, ki izbirajo vino zgolj glede na ceno. Tako lahko pride na veselico vino, ki je zelo poceni, ki pa ni iz domačega okoliša ali celo ni iz grozdja. Avtor tega članka je to že doživel in dobil od organizatorjev izgovore: da so domača vina, ocenjena z zlatom, predraga, da so stroški veliki, da je ansambel drag itd. Imel sem priložnost doživeti tudi zanimivejšo veselico. Kako hitro so gostje opazili, da se toči dobro vino, ni nikogar motila višja cena! Na mizah vino ni ostajalo, organizatorjem ga je zmanjkalo in za vsak primer so imeli v rezervi zopet dobro vino, zaščitenega belokranjska.

Čeprav je za neprizadetega opazovalca in nepoznavalca kakovost vina na prireditvi manj pomembna, pa je dejansko zelo pomembna za ugled kraja, za vsakega vinogradnika, ki živi od poštenega dela, in za vsakega, ki mu je kaj do zdravja. Vinogradniki bi morali bojkotirati neprimerno vino, bodisi na veselici ali v gostilni. Če sami ne bomo cenili svojega dela, ne pričakujemo tega od drugih!

Vinogradnikom, ki imajo dobro vino, svetujem, naj ga z veseljem prodajo za prireditev, čeprav z majhnim popustom. Lep plakat nad sodom na sanku, kjer se vino toči, naj pouči goste o lastniku vina in o ceni, ki ga je dobilo. Ob taki reklami ne bo težav prodati tudi preostalo dobro vino.

Mag. JULIJ NEMANIČ

# Naj se sliši glas krških kmetov

### Nosilec kandidatne liste SKZ Krško je inž. Franc Češnovar z Rake

KRŠKO — Krška kmečka zveza trdno računa na pluralno sestavljen občinski in republiški parlament, kjer naj bi se bolj kot doslej slišal glas kmetov. Nosilec liste kandidatov za občinski družbenopolitični zbor je Franc Češnovar, ki poleg ostalih 20 kandidatov trdno računa na delegatski mandat.

»Čeprav delujemo skupaj z Demosom in je naš strankarski program domala enak programu Slovenske kmečke zveze, ima krška podružnica še nekatere posebnosti,« pravi inž. Franc Češnovar, ki je sicer doma z Rake. Krška kmečka zveza se bo predvsem zavzemala, da se razvoj iz ožjega mestnega središča preseli tudi na podeželje, kjer že leta in leta čakajo na razrešitev komunalnih problemov. »Poleg teh vprašanj pa bi se radi lotili še naloge, katere cilj je, da bodo imeli kmečki otroci enake pogoje za šolanje, kar pomeni, da bi morali zanje organizirati glasbeno šolo, jezikovne tečaje in računalniško izobraževanje, ki je bilo doslej rezervirano le za mestne otroke.

## JAGODIČJE V APRILU

Spomladansko sajenje ribeza in morebiti tudi jagod smo opravili že marca, tako da so se v aprilu sadike sprijele z zemljo in že zazivele. Prav tako so odgnali grmiči črnega ribeza in jagod, ki že nastavljajo cvetje. Aprila je čas, da rodne nasade črnega ribeza škropimo in obvarujemo grmiče pred okužbo z listno pegavostjo, rdečim pajkom in listnimi ušmi. Prav je, da opravimo škropljenje tik pred cvetenjem. V ta namen uporabimo 0,5-odst. cuprablau ali 0,5-odst. bakreno apno. V tem času še ni nevarnosti ožigov, zato lahko škropimo z bakrenimi pripravki, ki so cenejši. (Lz TV oddaje)

## DAN GEODETOV

POLŽEVO — Jutri bo na Polževem pri Višnji gori redni spomladanski izobraževalni dan dolenjskega geodetskega društva. Udeleženci se bodo seznanili s programsko opremo inštituta GZ Slovenije in z možnostmi uvajanja zasebne prakse v geodeziji.



Franc Češnovar, kandidat krške kmečke zveze



Miloš Senčur

## Razviti podeželje

### O neobdelani zemlji

KOČEVJE — »Nobenega razloga ni, da bi Kočevci zaradi zaprtega območja živeli slabše kot ostali Slovenci, saj bi prav zato morali imeti celo nekatere ugodnosti,« pravi Miloš Senčur iz KG Kočevje, ki se je skupaj z Leo Oražem uvrstil v drugi krog volitev za delegata oz. poslanca za zbor občin skupščine republike Slovenije v 17. volilni enoti. Miloš je kandidat SZ(DL) in je v prvem krogu zbral 27,8 odstotka glasov, medtem ko je kandidatka Demosa Lea Oražem dobila kar 47,8 odstotka glasov.

Poudarek je treba dati razvoju podeželja, se pravi, da je treba kar največ zaprtega prostora občine odpreti. Neizkoriščeno družbeno zemljo in tudi gozdove bi morali dati (prodati?) zasebnim kmetom. Načrti za zasebne gradnje bi morali biti tudi tipski in tako cenejši. Tudi vse drugo v zvezi z gradnjo bi moralo biti bolj poceni. Kmetijsko gospodarstvo Kočevje že veliko dela na tem, da bi neizkoriščena družbena zemlja prišla v zasebne roke.

J. P.

Peticija za otroke Svet staršev VVO Novo mesto proti krčenju otroškega varstva

NOVO MESTO — Svet staršev Vzgojnovarstvene organizacije Novo mesto je 12. aprila obravnaval predloge sprememb programov družbenih potreb v novomeški občini v letu 1990, ki v vseh variantah predvidevajo največje znižanje sredstev prav za otroško varstvo.

Svet je v posebni peticiji proti takemu načinu iskanja rešitev izpostavil več argumentov. Po številu otrok je novomeška občina v slovenskem vrhu, v vrstcu pa jih je podpovprečno malo.

Svet poudarja, da sredstva prispivajo vsi in da bi bilo potrebno zagotoviti večje možnosti vplivanja na razporejanje sredstev, pri čemer posebej opozarja, da odbor za družbeno varstvo otrok, ki je bil ustanovljen po ukinitvi sis za prehodno obdobje, nima nobenega vpliva, za to področje pa ne v občini ne v republiki ni potrebnega razumevanja.

PREDAVANJE O POTOVANJU PO AVSTRALJI

NOVO MESTO — V petek, 20. aprila, bo ob 8. uri zvečer v Fotogaleriji svetovni popotnik Miran Jovančič iz Litije imel predavanje o svojem potovanju po Avstraliji.



NOVOMEŠKI ZELENI NA GORJANCIH — Zadnjo soboto so predstavniki Zelenih Novega mesta in njihovi simpatizerji pod strokovnim vodstvom vodje urejanja in gojenja gozdov pri GG Novo mesto, tozda Gozdarstvo Novo mesto, inž. Vilija Turka in vodje revirja Romana Zaletela sadili smrečke v gorjanskem gozdu blizu Krvavega kama.

Lani dobiček in izguba hkrati

Lansko poslovno leto je metliška Beti zaključila z 1,4 milijona dinarjev izgube in 6,3 milijona dinarjev bruto dobička — Firma trdno stoji

METLIKA — Zaključni račun metliške Beti za lansko leto je zadnji v taki obliki. V tem zaključnem računu so namreč podatki za SDK še prikazani po tozdihi, posledje pa bodo za »znanje uporabnike« te podatke prikazovali le za podjetje kot celoto, za interno uporabo pa bodo seveda na voljo tudi podatki o poslovanju posameznega od štirih programov, kakor je po novem Beti tehnološko in organizacijsko razdeljena.

Vendar zadnji zaključni račun ni zanimiv samo zaradi zgoraj opisanega, marveč v prvi vrsti zato, ker je lansko leto največja belokranjska delovna organizacija zaključila z izgubo. Beti in izguba pa ne greda prav dobro skupaj, saj niti vodilni ljudje v Beti ne vedo povedati na pamet, kdaj je Beti pred tem imela izgubo. Vendar se zaradi lanske izgube ne Beti ne nikomur drugemu ne tresejo tla pod nogami.

Naložba, ki je dala prihodnost

V Krkinem programu izolacije obnovljena proizvodnja daje željene rezultate

NOVO MESTO — V Krkini tovarni izolacijskih materialov v Bršljinu, ki dela od leta 1983, so se pred dvema letoma odločili za naložbo, katere cilj je bil povečati kapacitete in poceniti proizvodnjo izdelkov novoterm za toplotno in zvočno izolacijo.

Rekonstrukcija, za katero smo se odločili pred dvema letoma, je bila nujna za naš obstoj. Za to proizvodnjo so značilni zelo visoki fiksni stroški, ki znašajo okrog 70 odstotkov, zato se mora v njej narediti čimveč. Pravi direktor Izolacij inž. Janez Bulc. V ta projekt je Krka vložila okrog 5 milijonov mark. Naložba je omogočila povečanje letne proizvodnje od 8.400 na 12.300 ton oz. za 46 odstotkov.

Velik prihranek — okrog milijon mark letno — je prinesla tudi pocenitev procesa vlaknenja steklene mase na račun opustitve platine na rotorjih za vlaknenje.

DOLENJSKA SEKCIJA LJUBITELJEV LOVA Z LOKOM

NOVO MESTO — V Novem mestu so v okviru slovenskega Društva ljubiteljev lova z lokom ustanovili sekcijo te organizacije, ki združuje tako lovce kot tudi lokostrelce.

Ob sramoti Jelovškovega boršta

Le nekaj korakov v dolenski gozd pove o nas vse — Storilci, ki skrivajo smeti v gozd, ne smejo ostati skriti — Spametujejo naj jih kazni

SRAŽA — Človek skoraj ne more verjeti svojim očem. Gozd, kot si ga gozdar lahko le želi, kar puhti od življenja, zelenja in zdrave rasti. Je eden od najlepših in najbolj rastočih v Sloveniji, ob gozdnih poteh pa, začeni že od glavne ceste proti Drganjim selom, ter globoko v gozd kup za kupom smeti, plastike, starega železja, stare opeke in ometa.

darstva. Zaradi svoje sestave, zdrave rasti pa tudi uspešnega načina gospodarjenja z njim je gozd postal priljubljena točka za domače in številne tuje študijske ekscurzije. In ko jih straški gozdarji pripeljejo v ta gozd, so gostje polni občudovanja, dokler jim oči spremljajo mogočno debela in krošnje, ko pa se spuščijo proti tlem, je občudovanja konec.

»Gozdarji postajamo ob vsem tem skorajda nemočni, saj ne moremo navlake sproti odstraniti. Kratkotermoma nimamo za to dovolj ljudi, časa in denarja. Jelovškov boršt poudarjamo zato, ker je zaradi obiskov raznih delegacij iz vsega sveta najbolj na obeh in nam s tem dela veliko sramoto,« pravi Piškur. Za začetek naj bi po njegovem mišljenju v Gozdnem gospodarstvu Novo mesto sami izdelali nekakšne opozorilne table, ki bi jih namestili, tako kot sedanje o nevarnosti požarov in stekline, pri vhodih na gozdne poti.

Table ali ne, ob sedanjem vsesplošnem poudarjanju varstva okolja že vsakdo ve, da je odlaganje smeti v naravi nemoralno dejanje. Čedaje pogostej-

Začaran krog

METLIKA — Kadrovska politika in štipendiranje sta v Metliki tako rekoč že vseskozi ujeta v začaran krog. Vsi se zavedajo, da brez strokovnjakov občina kot celota ne more napredovati, hkrati pa mladi šolani ljudje iz leta v leto težje dobijo zaposlitev v domačem kraju.

Edina razveseljiva stvar pri štipendiranju je, da se v primerjavi s prejšnjimi leti povečuje število štipendij za študij na višjih in visokih šolah. Od 153 kadrovskih štipendistov, kolikor jih skupaj v tem šolskem letu prejema to štipendijo, jih je 66 na srednjih, 10 na višjih in 22 na visokih šolah; poleg tega dobiva štipendijo iz združenih sredstev 162 mladih metliških občanov, od tega 85 na srednjih, 8 na višjih in 14 na visokih šolah.

sicer vse na konvertibilne trge. Največ prodajajo v Avstrijo, Italijo, ZRN in Grčijo. V te države so v prvem letošnjem trimesečju prodali 744 ton ali dobro petino proizvodnje, letošnji izvozni načrt za leto pa je 800 vagonov izdelkov in iztržek okrog 3 milijone do-

• V Krkinih Izolacijah dajejo poseben poudarek tudi ekološko čim manjši škodljivosti proizvodnje za okolje. Proizvodni krog s fenoli, ki jih uporabljajo za vezavo, je zaprt, torej teh škodljivih snovi ne spušča nikamor, izpuste iz dimnika pa jim redno meri za to najbolje opremljen mariborski Zavod za socialno medicino in higieno in po zagotovilih ne pomenijo nevarnosti za okolje.

larjev. V Izolacijah iščejo še dodatne izvozne možnosti — na tuje naj bi prodali od 40 do 50 odstotkov proizvodnje — posebno, ker so razmere doma vse težje. Teško je izterjati terjatve, saj je splošno pomanjkanje denarja, gradbeništvo je v krizi in za povrh skoraj pol države skoraj ni več njihovo tržišče, čeprav so edini jugoslovanski proizvajalec izolacijskih materialov iz steklene volne, ki ima ne le evropsko konkurenčne cene, ampak tudi tako kvaliteto. Izolacije z novotermom iztržijo na tujih trgih enako ceno kot doma, od 1,03 do 1,06 dolarja za kilogram.

Politika iz Beti

V tovarni bodo prenehali z organiziranim delovanjem ZKS-SDP

METLIKA — Pred pol leta je bilo v metliškem delu Beti, se pravi brez zunanjih tozdiv in obratov, okoli 115 članov Zveze komunistov, ki so bili organizirani v petih osnovnih organizacijah ZK, po novem ZKS-SDP. V zadnjega pol leta se je število članov zmanjšalo na kakih 90, med tem pa je prenehala delovati tudi ena osnovna organizacija.

Prejšnjo sredo je predsednik akcijske konference ZK v Beti Gabre Predovič sklical sejo, ki je bila zadnja seja tega organa in OO ZKS-SDP v Beti sploh. Komunisti v Beti so se namreč odločili, da bodo prenehali z organiziranim delovanjem v podjetju. To bi po zakonu tako in tako morali storiti — po novem namreč v podjetjih ne bo dovoljeno delovanje političnih strank — vendar so se Betini komunisti za ta korak odločili pred zakonsko določenim rokom.

Člani ZKS-SDP se bodo sami odločili, kje in kako bodo poslej delovali. »S tem dejanjem bi radi pripomogli k hitrejšemu uveljavljanju podjetništva in napredku naše firme,« je med drugim dejal Gabre Predovič. »Se naprej pa seveda komunisti, ki delamo v Beti, ostajamo isti ljudje, ki smo bili ves čas dobri in zgladeni delavci, ki nismo nikoli imeli nikakršnih privilegijev.«

Predsednik OK ZKS-SDP Metlika Branko Matkovič, tudi zaposlen v Beti, ki je nosilec liste ZKS-SDP Metlika za občinski družbenopolitični zbor, je zbranim na kratko predstavil program te metliške stranke in obljubil, da ga bodo, če bodo zmagali, tudi uresničevali. »Naš največji adut za volitve so naši kandidati,« je prepričan Matkovič.

ZSMS DARUJE ŠOLAM PRAVOPIS

NOVO MESTO — V občinski konferenci ZSMS-liberalne stranke Novo mesto so prepričani, da je jezik ogledalo družbe in naroda, da je ta z njim usodno povezan, z njim obstane ali pade. Suverenost naroda lahko gradimo na suverenosti jezika, pravijo, zato se v ZSMS-LS zavzemajo za izgrajevanje jezikovne kulture in temeljito poznavanje materinskega jezika, pa tudi sicer zelo pestre oblike človekovega delovanja zahtevajo od človeka več jezikovnega znanja in učenja. V predsedstvu OK ZSMS-LS Novo mesto so se odločili narediti konkretne korake v tej smeri.

ŽUPANI — Čeprav volimo občinske poslance šele v nedeljo in se torej še ne ve, katera stranka bo imela v novomeški občini (največ oblasti, v javnosti že kroži) imena kandidatov za predsednika občine. Zupanost vsaj do sedaj oziroma v zadnjem času ni bila ne vem kakšna oblast, zaradi tega je bilo ljudstvo tudi zelo prizanesljivo do (ne)uspehov. Vsekakor pa bo hudič, če nam bodo kraljevali kandidati, ki so preveč verni, preveč poslovno sposobni, ena možnost pa kaže tudi na preveliko politično prožnost.

ODŠKODNINA — Odkar so novomeški ljubitelji bele opojnosti, ki so na Gorjancih na črno izkrižali avtocesto za teptalec snega, zvedeli, da bodo žičničarji na Gorenjskem zaradi pomanjkanja snega morebiti dobili odškodnino oziroma denarno pomoč, resno razmišljajo, ali ne bi tudi oni poslali mile prošnje. Že zato, ker na Gorjancih ni snega celo tedaj, ko ga je na Gorenjskem na metre.

DRŽAVA GRE PO GOBE — In to nepreklicno, kajti država, ki ne more pogrešiti 50 par, ni vredna počenega groša. Zadnjič smo pisali, kako novomeški občinarji z vso resnostjo terjajo 1 dinar, tokrat pa občan lahko dokaže, da mu je ljubljanski oddelek zveznega deviznega inšpektorata priporočeno s povratnico poslal poiznično, s katero mora plačati 0,50 dinarja, in sicer za kazen, ker je davnega aprila 1986 skušal na Zahod neprijavljeno prenesti nekaj tisoč takratnih dinarjev. Na dogodek je občan kajpak že zdavnaj pozabil, zdaj pa se ne sprašuje samo o počasnosti devizne birokracije, ampak tudi, kako naj pol dinarja nakaže, da bo po predpisih lahko poravnal še bančno ali poštno provizijo. Tako majhnega denarja namreč še nimamo.



Ena gospa je rekla, da so uvožene čokolade v djutiču na Glavnem trgu tako dobre, da so se do njih skozi debelo zidovje prebile celo mravljice.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 5. do 11. aprila so v novomeški porodnišnici rodile: Marjeta Ribarič iz Kvasice — Jasmino, Martina Sinkovec iz Družinske vasi — Damjana, Mevlida Kajič iz Bošnjana — Katjo, Jožica Juršič iz Dolža — Marjana, Darka Sterk iz Otovca — Silvijo, Mihaela Mežnar iz Gabrja — Roka, Marija Šabec iz Semeča — Tomaža, Ivanka Pungerčar iz Gruče — Anito, Miroslava Brezovar iz Šenturpeta — Tjažo, Ana Skrinjar iz Kašče — Janjo, Suzana Tramate iz Dobruške vasi — Davorja, Alojzija Cesar iz Trebnjega — Jasmino, Majda Junc iz Otoča — Sabino, Vesna Stariha iz Gradca — Simonu, Marija Bučar iz Lutrskega sela — Davorja, Tatjana Sprajcar iz Črnomlja — Grega, Mojca Čepin iz Gorenje vasi — Marcela, Anica Plut iz Oskoršnice — deklco.

IZ NOVEGA MESTA: Ana Jukič iz Jerebove 8 — Marka, Brigita Grulja iz Vidmarjeve 29 — Miho, Marija Nemeč Kralj z Brega 13 — Matica, Vida Pucelj iz Slavka Gruma 50 — dečka. Čestitamo!

Sprehod po Metliki

MED MNOGIMI SLOVENSKIMI DIREKTORJI, ki so odigrali v črnomaljski športni dvorani dobrodelno nogometno tekmo z »naj« Slovenkami, je bilo videti tudi Staneta Bajuka, direktorja Kmetijske zadruge. Bajuk je bil edini metliški direktor pa še zupnan povrh, ki se mu je zdelo vredno obleči dres in se zapoditi za žogo, ne da bi pri tem tvegval ugled. Za druge metliške direktorje zlobneži trdijo, da so še najbolj podobni zastavam: na svetlobo se pokažejo le ob praznikih in ob obiskih visokih republiških funkcionarjev.

ZADNJE ČASE SICER DOKAJ DREMOTNA OBČINSKA zveza kulturnih organizacij Metlike je razdelila denar ljubiteljskim skupinam, društvom in šolam. Tako so dobili za leto 1990: godba na pihala 35.000, Metliška folklorna skupina Ivan Navratil 35.000, oktet Vitiš 15.000, Belokranjsko muzejsko društvo 4.000, osnovna šola Metlika 25.000 in osnovna šola Podzemelj 6.250 dinarjev.

TUDI V METLIŠKI OBČINI SO MINILI ČASI, ko so strokovni sodelavci posameznih ljubiteljskih skupin delali za stanj. Plačevanje so uvedli najprej pri godbi na pihala, kar je odprlo oči tudi drugim, ki zdaj zahtevajo plačilo za neparno honorarno delo. Denarja sicer ni, a ga bodo morali odgovoriti te kje izvirati, sicer obstaja nevarnost, da bodo skupine prenehale delati.

MENDA BO DOBILA METLIKA NOVO OZVOČENJE, kar je že skrajni čas, saj je stara, ki jo imajo v osnovni šoli že krepko odslužila svojememu namenu. Za izposojno ozvočitev je dala metliška občina že toliko denarja, da bi za ta sredstva kupila najmanj dve najdražji napravi te vrste. Zdaj, ko je bila voda že do grla, so denar izvirali.

**VOLITVE** — Del prvih povojnih neposrednih, demokratičnih, strankarskih volitev v Sloveniji je za nami, to nedeljo nas čaka še drugi krog. V črnomaljski občini pa upajo, da se ne bo še kje ponovil prizor, kakršnemu so bili priča na enem od vaških volišč 8. aprila. Možakar, ki je med svojim izobraževanjem nekaj časa nosil tudi naziv marksističnega tehnika, je namreč zahteval — in seveda tudi uspel — da s stene v prostoru, kjer je bilo slučajno tudi volišče, odstranijo fotografijo tovariša Tita, čeprav je visela tam že nekaj desetletij. Volivcem pa ekstremi, bodisi v to ali ono smer, kljub večji demokraciji niso prav nič pri srcu.

**ZASEBNA OGLASNA DESKA** — Tudi tisti v Drenovcu pri Vinici, ki so pred svojo hišo postavili oglasno desko, nanjo nalepili volilne plakate ter zraven postavili še vazo z rožami, se najbrž ne ponašajo s kaj prida okusom. Morda že lahko pričakujemo, da bodo ljudje — tako kot nekdanji — začeli postavljati svoje kapelice, vendar z nekoliko drugačno vsebino?

**DEMOSOVA »NOVA OBLAČILA«** — Prenekateri Črnomaljec je presenečen, ko na plakatih ali v Demokraciji prebere, da so njegovi sodelavci v nekaj tednih predvolilnega boja dobili za stopnjo višjo izobrazbo, kot so jo imeli prej. Ker gre za kandidate Demosa, so nekateri ta fenomen hitreje pridobivanja nazivov poimenovali kar v Demosova »nova oblačila«. Vsaka podobnost s »Cesarjevimi novimi oblačili« je pri tem menda več kot naključna.

**Drobne iz Kočevja**

**PROSPEKT KOČEVŠKE** — V pripravi je turistični prospekt Kočevske. Zanimivo pa je, da v turističnem uradu o tem ne vedo nič, ker niso dobili vabila na razgovor o tem.

**POLITIKA IZ ŠOL** — Tako geslo zagovarjajo vse stranke, predvsem še nove. Zanimivo pa je, da so vse stranke — tudi tiste, ki se najbolj zavzemajo za nevtralno šolo — uporabile prosvetarje v (pred)volilnem boju, in to vse od kandidatov za odbornike in poslance do lepilcev plakatov.

**SPOMLADANSKO ČIŠČENJE** — Nekateri predlagajo, naj bi šola poskrbela za čiščenje in okrasitev kulturnih in drugih spomenikov. Mlade je to treba navajati k ljubezni do domovine. Žrtve domovine pa naj ne bodo pozabljene. Predvsem naj bodo v opomin, da pobijanja za to ali drugo politiko ne prinašajo nič dobrega, le žrtve.

**POZABLJENI TURISTIČNI DELAVCI** — Turistično društvo uradno ni bilo vabljeno ne na razpravo o varstvu narave in okolja in ne na razpravo o revitalizaciji Kočevske, čeprav ima oboje precej stičnih točk s turizmom. Prav turizmu dajejo občinski načrti velik poudarek.

**Ribniški zobotrebci**

**ČRNI TOČKI** — Občani opozarjajo, da je treba nekaj storiti za odpravo črnih prometnih točk pri križišču za Hrovačo (na začetku sedanje ribniške obvoznice) in pri križišču magistralne in ceste proti Lipovcu, kjer je bilo že veliko prometnih nesreč. Odgovori so taki, da bo to rešila vsaj delno tudi ribniška obvoznica, za kar pa ni delno denarja. Delegat Ludvik Oražem iz Prigorice na vse to pravi: »Če bi bilo treba postaviti kakšen spomenik, bi se denar hitro našel.«

**RIBNIČANI BODO PLOVALI** — Iz zanesljivih virov je slišati, da bo ribniški plavalni bazen začel redno obratovati že naslednjo kurilno sezono, se pravi novembra. Zdjaj obratuje le občasno in na zelo redke case.

**OSTER PREDVOLILNI BOJ** — Tu di v Ribnici in Kočevju je divjal in še divja oster predvolilni boj. Pa se je zgodilo, da sta v gostilni skupaj pila partije in demosevec. Nekdo je demosevcu oponesel, da pije na račun partija. Ta pa mu je odvrnil: »Če sem proti partiji, še ni rečeno, da sem tudi proti alkoholu.«

**JOHANOVO HIŠO OBNAVLJAJO** — Končno so začeli prenavljati Johanoovo hišo v središču Ribnice. Zato je promet skozi Ribnico preusmerjen. Trgovci se pritožujejo, da je zaradi tega upadel promet. Gotovo pa za manjši promet krivda v visokih cenah (primerjavi z Avstrijo), ki jih domači proizvajalci in trgovci sramežljivo znižujejo komaj za kakšen odstotek.

**Trebanjske iveri**

**SMETJE** — Ko je Ivan Kramberger pred časom govoril na predvolilnem zborovanju v Trebnjem, je rekel, da je v tem kraju ponekod videl smeti. Domačini so zaradi te njegove izjave prepričani, da se je na zborovanje pred šolo peljal po trebanjski Cankarjevi ulici, sicer mu take besede na rovaš trebanjske mestne čistoče ne bi namogle priti na pamet. Ta krajevna ulica, ki se kiti z imenom slavnega kulturnika, je občasno nasmetena. Po nekaterih ocenah smeti padajo na cesto zaradi romskih otrok, ki jih njihove mame postavljajo v smetnjake, da brskajo za uporabnim blagom, po drugih so to odpadke krivi malomarni prebivalci Cankarjeve. V vsakem primeru pa gre za preprič o številu zob iz konjski čeljusti.

**PREROKOVANJE** — Trebanjci in drugi se zadnje čase množično oglašajo pri neki osebi, ki jim iz kave govori o njihovi usodi. Pravijo, da so te vedeževalske besede zelo točne, za zdaj tiste o preteklih dogodkih iz življenja posameznih ljudi, ki si dajejo »šlogati«. Zanimivo je, da je vedeževalstvo doživelo razmah nekako ob volitvah. Mogoče ljudstvo pričakuje več od jasnovidstva in hiromantije kot od programov vseh mogočih političnih strank!?

**IZ NAŠIH OBČIN**



Nada Barič

**Prizadeti hvaležni za radodarnost**

**Zadnja prireditev »Srce s srcu« gotovo ni bila tudi poslednja**

ČRNOMELJ — S črnomaljsko dobrnelo prireditelji Srce s srcu, ki sta jo pripravila novomeški Studij D in tukajšnja Socialistična zveza, se je od vstopnine nakleto 62.700 din. Namenili jih bodo za duševno lažje in zmerno prizadetim mladim in predšolske motene otroke iz vse Bele krajine, ki se usposablja v črnomaljski osnovni šoli Milke Šobar-Nataše, v okviru katere so še delavnice pod posebnimi pogoji, skrbijo pa tudi za predšolske motene otroke.

To je bila že tretja tovrstna prireditev v Beli krajini. Tokrat bodo denar namenili za zamenjavo kombija v delavnicah ter za nakup opreme v šoli. Kot je po prireditvi povedala ravnateljica šole Ema Šujica, so zadovoljni, da so zajeli vso populacijo duševno prizadetih v Beli krajini, imajo evdenco o njih, njihovi starši pa so tudi člani društva za pomoč duševno prizadetim v Beli krajini. V tem društvu se posvetijo vsakemu problemu, vsaki družini posebej, to pa je z okrog 100 člani še moč narediti.

Specialna pedagoginja in vodja delavnice pod posebnimi pogoji Nada Barič pa toži nad prostorsko stisko v njihovih delavnicah. »Že sedaj moramo iskati takšna dela, ki ne zahtevajo skladišč. Vse surovine in izdelke torej sproti privlačimo in odvažamo, zato še toliko bolj potrebujemo kombi, pri nakupu katerega nam bo pomagala tudi izkupicek od doberdelne prireditve. Še bolj pa bomo utesnjeni čez štiri leta, ko bo delovno usposabljanje v šoli končalo še 10 otrok,« pravi Baričeva, ki upa, da bodo do takrat našli ustrezno rešitev, morda znova s pomočjo doberdelnih prireditev, saj so tako številni nastopajoči kot obiskovalci že nekajkrat dokazali, da so pripravljeni pomagati. Vsem ljudem odprtih src pa se v šoli tako za dosedanje pomoč kot za morebitno prihodnjo najlepše zahvaljuje.

M. B.-J.

**NAPOVEDALI BOJKOT VOLITEV**

**ZABUKOVJE** — Vaški odbor iz Zabukovja, tj. vasi v krajevni skupnosti Sentrupert, je 13. aprila letos napovedal, da bodo prebivalci Zabukovja bojkotali volitve 22. aprila in da bodo preprečili od 14. aprila naprej odvoz materiala iz peskokopa v Zabukovju. Kot se je izvedelo, so se v tem naselju odločili za omenjeno potezo zaradi tega, ker krajevna skupnost v svoji operativni delovni načrt ni uvrstila asfaltiranja okrog 3 kilometre dolgega cestnega odseka do Zabukovja.

**Kot pomoč — vrednostni papirji**

**Trimo uspešno dela po sanacijskem načrtu — Likvidnostne težave, vendar brez blokade žiro računa — S povečanim izvozom nadomeška prodajo domačim**

**TREBNJE** — Trimo Trebnje je lani dosegel v mnogočem cilje sanacijskega programa iz leta 1987, ko je posloval v izgubo, kot tudi še leto pozneje. Z doseganjem omenjenih ciljev se je za zdaj poslovil od izgubarjev, vendar se prebija do popolne finančne utrditve z dosti težavami.

Informacija zvezne Službe družbenega knjigovodstva o prek 1.300 nelikvidnih pravnih osebah v letošnjem februarju namreč velja tudi za Trimo. Vendar Trimo, kot so povedali člani njegovega ožjega vodstva na nedavni tiskovni konferenci v Trebnjem, letos ni imel blokiranega žiro računa in to velja tudi za preteklo leto. Trimove tovrstne težave s plačilno zmožnostjo izhajajo tudi iz dejstva, da banke dajejo manj kreditov, kot bi jih podjele rado najelo. Iz pomanjkanja bančnega denarja, ki je povrh vsega še drag, se podjetje rešuje s sredstvi svoje interne banke in s posojili, ki mu jih z visokimi obrestmi daje »sviti trg« denarja. O Trimovih lastnih virih je treba dodati, da si jih je podjetje zagotovilo razen z omenjeno lani ustanovljeno interno hranilnico še z izdajo svo-

**Še vedno drago**

**Vzrok so veliki davki in druge obremenitve**

**KOČEVJE** — Vprašanja o cenejših nakupih (iz državnih rezerv ali uvoza), kupovaju preko meje, zasebni konkurenci in drugem v zvezi s sedanjim stanjem v trgovini je direktor Name Kočevje Jože Mihelič komentiral tako:

»Hitro smo razprodali sladkor in olje iz državnih rezerv, ki sta bila občutno cenejša. Računamo, da bomo v kratkem dobili novo pošiljko sladkorja. Imamo pa še riž po 20 din kilogram, ki je torej tudi občutno cenejši. Za nakup mesa iz uvoza po nižjih cenah smo kot Nama premajhni zaradi majhnih količin in velikih prevoznih stroškov. Splačalo nam bi se le, če bi ga naročili skupaj s KGP.

Vse te cene pa so, kljub temu da so nižje, še vedno previsoke, kar velja tudi za mnoge druge cene. Zato se občanom še vedno splaša kupovati v tujini. Ta odliv kupcev se nam zelo pozna.

Tudi konkurenca zasebnih trgovin je vedno hušša. Konkurenčni boj sprejemamo in si prizadevamo, da bi imeli večjo izbiro in ugodne cene. Ne bomo pa šli tako daleč, da bi prodajali celo brez marže, kar nekateri zasebniki že počno. To je v svetu prepovedano (dumping), mi pa bomo ukrepali tako, da takega blaga ne bomo nabavljali.

Nekateri naši dobavitelji že nižajo cene, a so še vedno previsoke. Za to so krivi predvsem davki in druge dajatve, ki jih imajo naši proizvajalci in trgovina veliko več kot proizvajalci in trgovina v tujini.

J. PRIMC

**ŽIVAHEN PODMLADEK**

**TREBNJE** — Mladi člani tukajšnje turistične društva naj bi kmalu predstavili — tako napovedujejo v Trebnjem — s fotografijo in z besedo kulturnozgodovinske znamenitosti Trebnjega. Predstavitev si je turistični podmladek zapisal med prihodnje akcije, nedavno pa je v okviru svojega delovnega načrta obiskal Ribnico, Velike Lašče in Trubarjev muzej na Rašici.

**Do sprave je še daleč**

**Heroj Jože Ožbolt: oblatili so me po nedolžnem**

**KOČEVJE** — Programsko-volilna skupščina občinske organizacije ZB NOV Kočevje je bila 16. aprila. Na njej je predsednik skupnosti borcev Kočevskega odreda Andrej Cetinski-Lev podelil listini novima častnima članoma tega odreda, Maksu Šteblaju in Jožetu Novaku.

Narodni heroj Jože Ožbolt je v razpravi opozoril na zlagane obtožbe in laži, ki jih danes nekateri objavljajo. Njega so v Tribuni obtožili, da je po vojni, maja 1945, sodeloval pri poboji 8 kamionov ranjenih domobrancev in Nemcev na Ilovi gori, v resnici pa je bil takrat (od februarja do novembra 1945) na zdravljenju v Italiji, ker je bil hudo ranjen.

Predstavniki republiškega odbora ZB NOV je govoril o odnosih s ZB NOV Jugoslavije. Pri tem je poudaril, da so predstavniki slovenskih borcev v Beogradu pogosto napadani kot kontrarevolucionarji in da se zato slovenski delegati branijo hoditi na sestanke v Beograd. Povedal je tudi, da kakšne vse jugoslovanske velike proslave ob dnevu zmage v Ljubljani ne bo.

**Kos pogače tudi za Črnomaljce**

**Zvonko Ivanušič in Igor Fortun, kandidata za poslanca v zboru občin republiške skupščine, o svojih načrtih — Najprej postaviti na noge gospodarstvo**

ČRNOMELJ — V nedeljo, 22. aprila, se bosta v drugem krogu volitev za mesto v zboru občin republiške skupščine v črnomaljski občini potegovala dva kandidata, in sicer Zvonko Ivanušič, ki ga je predlagal Demos, ter kandidat ZSMS-Liberalne stranke Igor Fortun. In za kaj se bo vsak od njiju zavzemal, če se bodo prebivalci črnomaljske občine odločili, da bo njih in njihovo občino zastopal v republiški skupščini?

Zvonko Ivanušič, dipl. ekonomist, zaposlen v črnomaljski srednji šoli Edvarda Kardaža, se veliko ukvarja z raziskovalnim delom. Rezultat njegovih raziskovanj pa je tudi spoznanje, da je kriza v občini strukturnega značaja in zaradi tega ne dopušča trga in inovativnosti, povrh vsega pa so dejavnosti, kot so kmetijstvo, obrt, turizem, gostinstvo,

glede na naravne možnosti zastopajevne. »Moj moto je, da je potrebno najprej postaviti na noge gospodarstvo, zlasti z ustanavljanjem majhnih podjetij, z razbijanjem monopolov, šele potem pa lahko pričakujemo tudi blagostanje v družbenih dejavnostih,« pravi Ivanušič, ki se bo, če bo izvoljen, v republiški skupščini zavzemal za razbremenitev gospodarstva. Prvi korak pri tem pa bo zmanjševanje števila porabnikov in šele naslednji zmanjševanje prispevne stopnje. »Seveda bo nujno tudi ustvarjanje pogojev za normalno delovanje trga, kar nam bo uspelo z

ti naše bolno gospodarstvo,« pravi Fortun, ki se v republiški skupščini, če bo postal njen poslanec, ne bo zavzemal le za črnomaljsko občino, ampak za celotno Belo krajino.

M. BEZEK-JAKŠE

**KAKO SMO VOLILI?**

**KOČEVJE** — Poročali smo že o rezultatih volitev 8. aprila. Tokrat naj dodamo le nekaj zanimivosti o tem, kako smo volili.

Milan Kučan je dobil od skupno 54 volišč v občini Kočevje največ glasov kar na 49 voliščih. Na drugo mesto se je uvrstil na štirih voliščih (Polom, Struge, Osilnica, Kuželj), na tretje mesto pa le enkrat (Podplanina).

Jože Pučnik je na štirih voliščih (Struge, Osilnica, Kuželj, Podplanina) zbral največ glasov, na 28 je zasedel drugo, na 17 pa tretje mesto itd.

Ivan Kramberger je dobil največ glasov le na volišču v Polomu. Kar 20-krat je bil drugi, enkrat (Stara Cerkev) je delil s Pučnikom 2. do 3. mesto, samo na dveh voliščih (Borovec, Draga) pa je dobil najmanj glasov.

Marko Demšar ni dobil največ glasov na nobenem volišču v kočevski občini, drugo mesto je zasedel le enkrat (Borovec), tretji je bil samo 4-krat (Kočevje — volišče št. 1, Cvišlerji, Štalcerji, Draga), 3. do 4. mesto si je delil v Moravi (s Pučnikom), na ostalih pa je 4., se pravi zadnji.

J. P.

**VOJAKI PRIHAJAJO**

**OSILNICA** — Predstavniki JLA so se te dni dogovorili s predstavniki občin Kočevje in Delnice ter krajevnih skupnosti Osilnica in Brod na Kolpi, da bo okrepljena ekipa JLA začela 15. maja posodabljati neasfaltirani del ceste med Brodom na Kolpi in Osilnico. Vojaki bodo spet (kot so bili lani) nastanjeni v Mirtovičih. Krajevni skupnosti Osilnica in Brod na Kolpi pa sta zadoleženi, da do 7. maja opravita nekatere izboljšave prostorov, kjer bodo vojaki stanovali. Letos bodo prišli na delo vojaki z ljubljanske vojaškega območja, medtem ko so lani tu delali vojaki iz Hrvaške.

**Osemnajst točk za prihodnost**

**Iz programa trebanjske ZSMS — Človek z veliko začetnico**

**TREBNJE** — Sredi prejšnjega tedna je zasedal upravni odbor OK ZSMS Trebnje in med drugim obravnaval delovni načrt bivše trebanjske mladinske organizacije. Česa novega program ZSMS Trebnje po omenjeni obravnavi v odboru ni dobil, sicer pa že s svojim sedanjim besedilom nalaga tistim, ki ga nameravajo uredničati, nelahko delo, če to priznajo ali ne.

ZSMS Trebnje vidi ideal »svobodne moderne skupnosti« v družbeni organizaciji z osrednjim vlogom človeka, v družbi, ki bo usmerjena v razvoj predvsem na področju podjetništva, obrti, kmetijstva in turizma, v skupnosti, ki bo posebej skrbno negovala svoje regionalne in mednarodne povezave in v družbenem organizmu, ki bo deloval na temelju medsebojne kontrole. Tak model sodobne skupnosti je trebanjska pravna in dejanska naslednica organizacije socialistično orientiranih mladih državljanov brčkence zamejila s štirimi uvodnimi točkami svojih programskih usmeritev. Praktična opravila, ki naj bi postavila tako idealno sodobno skupnost na tla trebanjske občine, je predvidela ZSMS Trebnje v svoji osnovni razvojni »strategiji« v kar 18 točkah. Naj poudarimo nekatere med njimi: občina Trebnje mora postati del osrednje Slovenije in bogatiti mora vedenje o sebi. Ob bodoči avtomobilski cesti je potrebno čimbolj razviti servisne, trgovinske in turistične dejavnosti. Hitro železnico je potrebno preusmeriti iz Slovenije, še posebej pa iz občine Trebnje, s čimer bi zavarovali kmetijsko zemljo, kateri je sicer potrebna postavitvi pravo, višjo ceno. Prevladati mora duh podjetništva in močan veter v to smer bi pomenila še pozitivna kadrovska selekcija, kot da med drugim razumeti v dokumentu trebanjska ZSMS.

L. M.

**Ne obetamo veliko!**

**Seznami kandidatov SZ nastali v krajevnih skupnostih, ne v pisarni**

ČRNOMELJ — Tukajšnja Socialistična zveza si je za vodilo svojih programskih usmeritev izbrala citat Ivana Cankarja: »Kdor vse obeta, ne izpolni ničesar, kdor se vsem priljuje, ni nikomur zvest.« S tem hoče med drugim povedati tudi, da sicer ne objublja veliko, da pa želi svoj program uresničiti skupaj z občani. Postavila si je nove mejnike v svojem delu: svobodo, zupanje, demokracijo in ljudi, v prvi vrsti pa bodo delali predvsem za človeka.

Med glavnimi točkami programa črnomaljske Socialistične zveze so skrb za skladen razvoj občine, asfaltiranje vseh pomembnejših cestnih povezav, kmetijstvo po meri kmeta, velikega in malega, za popravke zgodovinskih krivic, storjenih občanom, za ekološko čisto in prijazno občino ter nov razvoj turizma, zlasti ob Kolpi. V Socialistični zvezi so prepričani, da se že zaradi njihovega programa splača voliti njihove kandidate za družbenopolitični zbor občine, toliko bolj, ker so te kandidate predlagali na demokratičen način v krajevnih skupnostih. Njihovi kriteriji pri izbiri kandidatov pa so bili modrost in izkušnje (za starejšo generacijo), prava mera (za srednjo generacijo) ter znanje in strokovnost (za mlajšo generacijo) kandidatov.



Zvonko Ivanušič Igor Fortun

majhnimi gospodarskimi enotami, ki bi jih ustanovljali s pomočjo sklada, ki bi se napajal s prerazporeditvijo proračunskih sredstev. Med drugim se bom zavzel tudi za drugačen zakon o kmetijskih zemljiščih, ki naj bi zaščitene kmetije opredeljeval glede na kvaliteto, in ne kvantiteto zemlje,« pravi Ivanušič.

Igor Fortun, dipl. pravnik, zaposlen pri temeljnem javnem tožilstvu v Novem mestu, pa odgovarja, da je bilo črnomaljske delegate v republiški skupščini doslej bolj malo slišati, ter pri tem ugiba, ali so bili pre malo agresivni, prodorni ali pa so se čutili nemočne. »Mislim, da se bo potrebno v prihodnje zavzemati za prednostno obravnavo črnomaljske občine. Seveda je to, kako bodo v republiki gledali na našo občino, veliko odvisno od poslance in tudi od pobud občinskih skupščine. Sicer pa bo na tem področju poleg zavzetosti delegata potrebno tudi veliko strokovnosti. Odpusti bi morali predvsem miselnost o samozadostnosti Bele krajine, o tem, da je sposobna narediti zase vse sama. Menim, da je celo dolg Republike Slovenije kaj narediti za Belo krajino, saj smo doslej Belokranjci le dajali, dobivali pa bolj malo, republiško pogačo pa smo mesili in pekli vsi skupaj. Seveda ob tem sami ne smemo stati križemrok, predvsem pa je potrebno najprej zdravi-

**Slovenija**  
Moja dežela.

**Pobratenje na slepem tiru**

**Stiki KS Kočevje-mesto s pobratenimi KS v drugih republikah in pokrajinah so začasno zastali**

**KOČEVJE** — Krajevna skupnost Kočevje-mesto je pobratena s po eno krajevno skupnostjo v vsaki republici in pokrajini. O tem zglednem bratstvu je bilo pred leti veliko slišati kot o »Jugoslaviji v malem« ali »Krogu bratstva«. Občani so sicer nekaj negodovali, da gre za pirovanja funkcionarjev, ki veliko stanejo, mesto pa od tega nič nima. Na nove vprašanje, kaj je zdaj s tem sodelovanjem pobratenih KS, nam je predsednik sveta KS Kočevje-mesto Miha Petrovič odgovoril tako:

Obseg bratstva naše KS je presegel vse razumne meje, saj smo pobrateni z osmimi KS po vsej Jugoslaviji. To je zahtevalo precej izdatkov, krajani pa so negodovali, da od tega ni koristi. Nato se je zaostril še gospodarski položaj. Predlagali smo, naj bi se stiki zmanjšali na razumno mejo in tudi delegacije naj bi štele največ 4 do 5 članov. To so osvojili tudi drugi, saj srečanja gospodarstvenikov niso dala pravih rezultatov, pa tudi športna in kulturna srečanja niso prispevala k zmanjšanju politične zaostrovanja, ki se je takrat začelo.

Tričlanska delegacija KS Kočevje se je nazadnje pred dobrima dvema letoma udeležila praznovanja krajevnega praznika v Prokuplju v Srbiji. Lani je bilo srečanje pobratenih KS v Kumanovu v Makedoniji, kamor kočevska delegacija malo zaradi velikih stroškov, malo pa zaradi izkušnje iz Prokuplja ni šla. Pri KS Kočevje tudi menijo, da niso dovolj usposobljeni, da bi odgovarjali na razna vprašanja o medrepubliških razprtijah. Poslali pa so v Kočane telegram s čestitkami, v katerem so izrazili upanje, da bodo stiki spet boljši, ko bo boljši gospodarski položaj. Odmeva ni bilo... Za novo leto je KS Kočevje spet čestitala vsem pobratanim, odgovor pa je prišel le iz Zagreba in Kočanov...

J. P.

**»PRIGODILI« SE JE POPUST**

**KOČEVJE** — V izločbah Varteksove prodajalne v Kočevju so obvestila »Prigodni popust 15 procentov«, ki velja do 30. aprila. Podobno kot v drugih trgovinah se je torej tudi v Varteksovi »prigodil« popust, ne bi pa bilo slabo, če bi se »prigodila« še slovensčina.

P.-C.

vodne linije okrog 110 milijonov dinarjev.

M. LUZAR

## Kaj bo drugače, če bo izvoljen

V gospodarstvu prvo besedo znanju — Kandidati za pocenitev drage zakonodaje, za boljše upravo — Na kmetijah preprečiti, da ne bo čez noč preveč revežev

**BREŽICE** — Predvolilna tekma za glasove na volitvah je pregnala zatohlost in prevetrila občino do zadnjega kotička. Kandidati vsak po svoje dopolnjujejo jutrišnje podobo življenja v mestu in na vasi, vsak po svoje zagotavljajo, kaj bodo spremenili, če jim bodo volilci izkazali zaupanje. V ponedeljek so o tem spregovorili novinarjem kandidati za občinski družbenopolitični zbor z liste ZKS-SDP in v nadaljevanju povzemamo njihove izjave:

**Stanko Zlobko** je poudaril povezavo kmetijstva in turizma, ki mu sledila posodobitev trgovine, dejal pa je tudi, da je vse zastavljeno in da ničesar ne bo treba začeti znova, ker so veliko stvari, od skrbi za okolje do ukrepov v kmetijstvu, že izpeljali skozi dosednji sistem. S petimi sa-

moprispevki je bil narejen tudi ogromen korak v razvoju podeželja.

**Franc Pribožič** se bo zavzel za to, da bodo v prehodnem obdobju vpeljali na kmetijah nove dejavnosti, s katerimi si bodo kmečke družine služile dodaten dinar. To naj bi preprečilo, da bi bilo na vasi čez noč preveč revežev.

**Borut Mokrovič** zagotavlja, da bo šele pluralizem omogočil večji gospodarski razmah. On stavi vse na znanje, na motivacijo za delo in izobraževanje, kar pri njih v Termah že uvajajo. V svojih zahtevah navaja zmanjšanje obremenitev gospodarstva, ki so zdaj dvakrat večje kot v tujini, zato se bo boril za ukinjanje nepotrebne zakonodaje. Računa tudi na sodelovanje tujcev v naš razvoj, konkretno v Mokricah, kjer bodo razvili turizem visoke kategorije, toda prej je treba stvari urediti doma, od likvidnosti do zaposlitve presežkov delovne sile.

**Natalija Maltarič** bo zahtevala nadomestilo zaradi prisotnosti jedrske elektrarne, opredelitev do usode Rudnika

Globoko in že do konca tega leta katastrofa onesnaževalce okolja v občini. Na malih in srednjih kmetijah naj bi uresničili zamisel za biološko zdravo hrano, nasploh pa naj bi v občini dosegli višjo stopnjo pri njeni pridelavi.

**Miha Škrlec** zagovarja ukrepe za več znanja v upravnih organih, za manjši, učinkovitejši in strokovno usposobljen državni aparat. **Rok Kržan** daje prednost racionalnemu izkoriščanju prostora, časa in kadrov v šolstvu ter permanentno izobraževanje šolnikov na drugačnih osnovah.

Samostojni kandidat za DPZ **Srečko Zor** bo naredil vse za dograjevanje komunalnega sistema. Začel bo bitko proti predpisovanju nalog krajevnim skupnostim z zakonom. To je v nasprotju z ustavnimi amandmaji, kjer je KS opredeljena kot interesna skupnost, ne kot podaljšana roka občine. Ta ji zdaj nalaga celo vrsto opravil za SLO, za kar ljudje porabijo ogromno časa. Zore bo zahteval tudi drugačno vrednotenje amaterizma, predvsem načrtno skrb za izobraževanje mentorjev v široki pahljici društev, v katerih se ljudje združujejo po interesih.

J. TEPPEY

## Borci so zdaj stanovska organizacija

Še naprej aktivno in angazirano v družbi

**BREŽICE** — V množstvu strank in različnih interesov smo skorajda pozabili na borčevsko organizacijo, ki so jo prav tako zajele spremembe. Borci so novo vlogo sprejeli, saj se navezadnje njihovo članstvo stara, in tudi če bi želelo, ne bi več zmoglo takega dela kot nekoč.

Predsednik občinske Zveze združenj borcev NOV **Martin Kolar** je



Martin Kolar

povedal, da se njihovi člani zavedajo, da niso več družbenopolitična organizacija. »Smo stanovska organizacija borcev in veteranov iz narodnoosvobodilne vojske. Trudili se bomo, da bomo tak status obdržali tudi naprej, obenem pa smo pripravljeno delati na vseh področjih družbenega življenja, kolikor nam bodo to še dopuščale moči. Menimo, da se je med vojno in v zadnjih 45 letih vendarle nekaj ustvarjalo, in tega nismo pripravljeno prezreti.«

Konec marca so brežiški borci na programsko-volilni skupščini pregledali minulo delo in si zastavili naloge, s katerimi se bodo spoprijeli v tem letu. Njihovi predstavniki so se pred tednom dni udeležili komemoracije v Bedenici pri Zelini. Tam so pokopane žrtve Kozjanskega odreda, ki so ga med pohodom čez hrvaško Zagorje in Podravino na Madžarsko in nato v Prekmurje izmenadili ustaši. 12. aprila 1945 je v spopadih v Prepolnem pri Zelini padlo 7 borcev in ena borka. Med pomembnejšimi deli, ki jih čakajo letošnje leto, je tudi organizacija Srečanja borcev in aktivistov Kozjanskega. Na tradicionalnem druženju, ki bo 22. julija ob prazniku godbe na pihala v Kapelah, se jim bodo pridružili še borci iz zagorskega odreda.

B. D.

## DEMOSOVA KANDIDATNA LISTA BREŽIC

**BREŽICE**: Volilce tokrat seznanjamo s kandidati za družbenopolitični zbor občinske skupščine, ki jih predlagajo v Demosu združene stranke: Ciril Zupančič, 1938, dipl. arhitekt, SKD; Milan Medvešček, 1939, dipl. inž., SDZ; Jernej Zorko, 1937, mojster umetniškega kovaštva, SDZ; Ciril Kolečnik, 1950, prof.-prostorski planer, SKD; Angela Ivančič, 1957, zobozdravnica, SKD; Andrej Pavlin, 1935, gostilničar, SDZ; Franc Ferenčak, 1939, mizarški mojster, SKD; Darja Srebernak, 1969, vzgojiteljica, SDZ; Dušan Bevc, 1961, geodetski tehnik, SKD; Karl Kožar, 1942, uslužbenec Posavskega muzeja, SDZ; Vinko Korber, 1926, kmet-vinogradnik, SKD; Jožef Rutar, 1939, dipl. pravnik, SKD; Roman Budič, 1962, strojni tehnik, SKD; Anton Lipej 1933, dipl. ing. gozdarstva SKD; Vida Javornik, 1942, administratorka, SKD; Danilo Pečnik, 1930, klepar-upokojenec, SDZS; Karl Strašek, 1941, inž. str., SDZS; Daniel Kolan, 1949, strojevodja, SDZS; Mery Kržan, 1967, trg. pomočnica, SKD; Matjaž Pečnik, 1969, študent, SKD; Marija Cvrilin, 1929, upokojenka, SKD; Anton Turk, 1923, upokojenec, SZDS; Viktor Sunčič, 1910, prof. klas. ling., SKD.

## BREŽICE: PRODAJNA RAZSTAVA

**BREŽICE** — V občinski matični knjižnici bo 19. aprila ob 18. uri odprta razstava unikatnih ročnih izdelkov, ki so jih napravili zaposleni in Invalidski delavnici Sevnica. Nastopili bodo učenci brežiške glasbene šole. Izdelki bodo naprodaj. Obiskovalci si jih lahko ogledajo do 3. maja med delovnim časom, ki ga ima knjižnica. Za mnoge bo to priložnost, da z nakupom teh izdelkov polepšajo svoje stanovanje ali prostore v podjetjih ter ustanovah.

## ŽUPAN NAJ NE BI BIL PROFESIONALLEC

**BREŽICE** — Občinska konferenca ZSMS in Zeleni Brežic so predlagali, naj bi novoizvoljeni predsednik občinske skupščine opravljal svojo funkcijo nepoklicno. Menijo, da predsednik ne bo imel več usklajevalnega dela med zbori, saj se bodo ti v bodoče praviloma sestajali na skupnih sejah. Vsa pooblastila v občini mora po njihovem mnenju predsednik izvršnega sveta, medtem ko župan le usklajuje interese pluralno sestavljene skupščine, kontrolira uresničevanje sprejetih odločitev in predstavlja občino. Prepričani so, da teh opravil ni toliko, da bi jih nekdo moral opravljal poklicno. Namesto številnih referentov je občini potrebna ekipa strokovnih delavcev.

## ŽREB BO ODLOČAL

**KRŠKO** — Za republiški zbor združenega dela v skuščini Republike Slovenije sta v 9. volilni enoti dobila največ glasov Božo Kočevar 21,1 odst. in Boštjan Kovačič 14,9 odst. glasov. V občinski zbor združenega dela je bilo na volitvah v krški občini izvoljenih 27 delegatov v 19 volilnih enotah. Potrebne večine glasov nista dobila kandidata v 9. volilni enoti s področja financ. Ker imata enako število glasov, bo o tem, kateri izmed kandidatov bo dobil sedež v zboru združenega dela krške občinske skupščine, odločal žreb.

## NE BODO DELALI MED PRAZNIKI

**SEVNICA** — Po sklepu občinskega izvršnega sveta bodo upravniki občine Sevnica namesto 30. aprila delali v soboto, 21. aprila, s polnim delovnim časom. Ta dan bodo imeli tudi uradne ure za stranke.

## POPRAVEK

Pomočnica direktorja krške SDK Alenka Slatnar nas je opozorila, da se je zasebno podjetje Gama d.o.o. v času med zbiranjem podatkov za članek Zasebno podjetništvo raste na pravni praznini in objavo že registriralo.

## KAKO SO BREŽIČANI VOLILI ZA DPZ

**BREŽICE** — Občani so ob volitvah za družbenopolitični zbor Republike Slovenije največ glasov dali ZKS — Stranki demokratične prenovе, in sicer 21,10 odstotkov. Tej stranki po uspešnosti sledijo ZSMS (13,13 odst.), Slovenski krščanski demokrati (12,87), Slovenska kmečka zveza (12,65) in Slovenska demokratična zveza (11,17). Zeleni so v Brežicah poberali 9,55 odst. vseh glasov, Socialistična zveza 6,65 in socialdemokratska zveza Slovenije 5,34 odst. Slovenski obrtniški stranki so občani dali 3,06 odst. glasov, Državljanjski zeleni listi 2,12 odst., Zvezi za ohranitev enakopravnosti občanov 1,59 odst. in Demokratični zvezi Kosova 0,78 odst. Pri tem je potrebno povedati še to, da so v naštetih odstotkih zbrani tako glasovi za cele liste kot tudi tisti za posameznike.

## 35 LET GASILSKE ZVEZE V BREŽICAH

**BREŽICE** — Občinska gasilska zveza je pred dnevi imela jubilejni občni zbor ob 35. letnici delovanja. Obiskali so ga številni predstavniki sosednjih zvez v Sloveniji in na Hrvaškem, s katerimi goji ves čas prirčne stike ter izmenjuje strokovne in druge izkušnje. Več o tem bomo še poročali.

B. D.

## POGOVOR O POGLEDIH NA RAZVOJ OBČINE

**BREŽICE** — Občinska konferenca ZSMS in Zeleni Brežic so včeraj pod večer pripravili javni pogovor o pogledih na razvoj občine in Posavja. Osnova za pogovor je bila dilema, ali sprejeti možnost za razvoj občine s pomočjo odškodnin zaradi posegov v prostor ali pa se odločiti za lasten koncept razvoja na osnovi naravnih danosti. Pri tem je mišljen zlasti razvoj malih in srednjih industrijskih obratov, obrti in turizma ter zdravga pridelovanja hrane na družinskih kmetijah. Več prihodnjic.

## Nižje prispevne stopnje

Znižanje bo nekoliko manjše (le 11,4-odst.), so pa razširili program kulture in zdravstva

**BREŽICE** — Tudi v brežiški občini naj bi z majem gospodarstvo razbremenili z nižjimi stopnjami prispevkov za družbene dejavnosti. S tem naj bi uresničili obljubo, ki so jo dali ob lanskoletnem povznanju prispevnih stopenj. Drugi vzrok za sedanje znižanje stopenj je priporočilo republiškega izvršnega sveta.

Prispevne stopnje naj bi glede na osnovni program znižali za 17,1 odstotka, tako da bi namesto dosedanjih 10,81 iz osebnih dohodkov prispevali 8,96 odstotkov. Vendar so na izvršnem svetu že podprli nekoliko milejšo varianto, po kateri je znižanje prispevnih stopenj le 11,4-od-

stotno, zato pa je predvideno, da se z različno financirajo nekatere nujne dejavnosti občinske kulturne in zdravstvene skupnosti.

Program kulturne skupnosti naj bi dopolnili še z obnovo Rokove cerkve, za katero mora občina zagotoviti polovico sredstev, če si hoče pridobiti pravico do 50-odstotnega deleža Republiške kulturne skupnosti. V program naj bi vključili tudi sanacijo električne napeljave v Prosvetnem domu, ker sedanja že resno grozi s požarom, in še proslavo 140-letnice Godbe na pihala v Kapelah. V programu občinske zdravstvene skupnosti bo od zdaj tudi nakup rentgenske aparature, ki jo bo skupnost sofinancirala s 70-odst. deležem.

Po novem naj bi tako iz osebnega dohodka v občini Brežice prispevali 5,21 odst. za izobraževanje, 0,43 za kulturo, 0,28 za telesno kulturo, 1,02 za socialno skrbstvo, 2,04 za otroško varstvo in 0,63 za zdravstvo. Taka prispevna stopnja naj bi veljala do konca leta, vendar bodo že ob polletju ponovno preverjali prilive in iz njih preračunali potrebne stopnje za družbene dejavnosti.

B. D.

## Zdravila odlična, bolnik umira

Posavski gospodarstveniki so se znašli v klinču Markovičeve terapije

**KRŠKO** — Sklepana, a ne izrečena ugotovitev posavske okrogle mize o gospodarskih razmerah v Posavju, ki so jo organizirali posavski novinarji, je, da se Jugoslavija pospešeno romanizira. Devizne rezerve naraščajo, dolgovni do tujine se manjšajo, gospodarstvo pa je tako rekoč na tleh, saj grozi stečaj vrsti gospodarskih organizacij.

Do takega sklepa ni bilo težko priti, kajti že tako slabo gospodarjenje v lanskem letu, o katerem govori poročilo krške SDK, se je v letošnjih prvih treh mesecih še poslabšalo. Vrsta gospodarskih organizacij je že imela blokirane žiro račune, nekatere so tako rekoč brez dela, vse bolj slaba pa je tudi likvidnost. Zato ima Ante Markovič tudi med posavskimi gospodarstveniki vse manj pristašev, še posebej, ker doslej ni nič naredil, da bi zmanjšal davjate za državo, ki so take, kot bi bil družbeni proizvod 12 tisoč dolarjev, in ne 2 tisoč. Neposredna posledica Markovičevih ukrepov je, da se manjša akumulacija, ki je zdrsnila pod kritično mejo. Ob taki terapiji pa seveda ni mogoče pričakovati, da bo gospodarstvo ozdravelo in delavcem še nudilo vsakdanji kos kruha.

V sevniški občini sta med najhujšimi bolniki Kopitarja in Stilles. Mercator v Kopitarju, ki naj bi imela dober proizvodni program, ne pokriva izgube in predlaga ukrepe, ki lahko pripeljejo do stečaja. Za nameček pa je ta gospodarska organizacija že celih šest mesecev brez direktorja in bo tako vsaj še en me-

sec. Stilles ima sicer uspehe zaradi prodora na zahodnem trgu, vendar se še ne bo tako kmalu izvil iz težav zaradi srbske blokade. Prodaja v trgovini upada iz meseca v mesec, število nezaposlenih se je povzpelo na 296, programov za njihovo zaposlitev pa ni. V krški občini so največji izgubarji v delovnih organizacijah elektroindustrija, težko je v kovinskih predelovalnih industriji. Videm je v hudih likvidnostnih težavah, na spiskih nezaposlenih pa je kar 500 imen; polovica nezaposlenih je mlajših od 26 let in vsaj 100 jih ima višjo ali visoko izobrazbo. Težko je pričakovati, da bodo svežino prinesle privatne firme, ki se ukvarjajo večinoma s trgovino, le malo katero pa s proizvodnjo. V brežiški

občini je najbolj opazno poslabšanje v trgovini, kjer je prodaja padla za 30 do

• Direktor LB Posavske banke dr. Dejan Avsec je opozoril, da banka drugače gleda na lanske bilance in pri tem upošteva celotno premoženjsko stanje gospodarskih organizacij. To pa je plod dolgoletne stagnacije v kovinski, pohištveni in še kateri industriji, kar pomeni, da problemi niso od včeraj. K temu je prispevalo tudi to, da so nekatere tovarne brez pravih programov, brez pravega menedžmenta itd. Vsega tega pa banka ne bo pomagala reševati s svojim denarjem, kajti tudi banka se bo obnašala poslovno in bo vlagala samo tja, kjer bo dobiček.

40 odst., k čemur prispevajo nakupi v sosednji hrvaški občini in Avstriji.

J. SIMČIČ

## Mlini meljejo tudi za rezerve

Občinske blagovne rezerve v Sevnici pomagajo pri obnovi vodnih mlinov

**SEVNICA** — Občinske blagovne rezerve so se lani prvič vključile v akcijo obnove mlinov na vodo in so pomagale pri izgradnji enega mlina. Po strokovnem mnenju so se pri obnovi rezervah letos odločili, da primaknejo za obnovo dveh mlinov 40 tisočakov.

Letošnji program občinskih blagovnih rezerv uokvirja srednjeročni program oblikovanja občinskih blagovnih rezerv v občini za obdobje 1986 — 1990 in republiški zakon o blagovnih rezervah, da morajo v občini zagotoviti 45-dnevne stalne blagovne rezerve kmetijsko-živilskih proizvodov. Za stalne blagovne rezerve so v občinskem proračunu predvideli dobrih 440 tisočakov. To naj bi zadoščalo, da bi se približali oblikovanju rezerv mesa v živem in mokre za potrebe v vojni razmerah. Predlani so sklenili s sevniškim M. Kmetijskim kombinatom pogodbo za

privez živine, kar pa bi zadoščalo komaj za četrtino potreb. Še bolj zaostajajo za cilji oz. potrebami pri rezervah moke.

Manj težav in pomanjkanja denarja je za poplavljanje rezerv zdravil in sanitetnega materiala ter rezerv veterinarskih zdravil. Vsekakor pa je treba povedati, da skušajo tudi v sevniški občini z blagovnimi rezervami in z njihovim poplavljanjem prispevati svoj delež k zmanjševanju tržnih nihanj in umetno povzročene potrošniške mrzlice. Čeprav so denimo v primerjavi s sosednjo krško občino, kjer imajo mnogo bolj bogate

in raznovrstne blagovne rezerve, seveda ti vplivi dokaj omejeni.

P. P.

• Željko Knez iz Trzišča in Bertol Vajs iz Dolenjih Radulj sta že lani zaprosila občinske blagovne rezerve za finančno pomoč pri obnovi mlinov na vodo, a ker občina ni imela dovolj denarja, s sofinanciranjem ni bilo nič. Prosilca pa sta bila vztrajna in letos so jima, kot že rečeno, ugodili. Pri Knezovih v Trzišču 37 je en mlin že usposobljen, po nekaterih popravilih in nabavi še enega mlina pa bosta na voljo dva mlina. Pri Vajsu iz Dolenje Radulje 26 v bučenski krajevni skupnosti pa bo lastnik pri obnovi mlina namestil še eno mlinsko kolo.



Andreja Flajs

## »Naša Andreja«

Visoko planinsko priznanje Andreji Flajs, tajnici PD Lisca

**SEVNICA** — »Ne maram tega! Tudi tu deluje inflacija! Nisem za poplavo priznanj, čeprav vem, da nekaterim to veliko pomeni.« se skromno brani Andreja Flajs, ko jo pobaramo, kaj ji pomeni to, da se je številnim zveznim planinskim priznanjem na zadnji letni skupščini planinskega društva Lisca Sevnica — Krško pridružil še visoko priznanje Planinske zveze Slovenije.

Tega bi morala dobiti Flajsova že okrog novega leta v Ljubljani, a tja menda zaradi bolezni ni prišla. Po povzemanem pa lahko slutimo, da je bila to »diplomatska bolezen«. No, v domačem okolju, kjer se »naša Andreja«, kot ji pravijo ljubitelji planin v Posavju in Zasavju, najbolje počuti, se je zgodilo tudi to dejanje. In v resnici, čeravno je že kar samoumevno, da mora Flajsova kot pravnica in zaposlena kot premoženjskopравни referent pri sevniški občinski upravi v stiku z mnogimi »strankami« dobro in spretno sukati jezik in »poznati« paragrafe, jo pri PD Lisca nimajo radi zgolj zaradi družabnosti, temveč še bolj zaradi njene delovnosti.

Njeni planinski sopotniki zatrjujejo, da tisto, kar Andreja obljubi, tudi zanesljivo naredi. Zato so ji »obesili« že marsikakšno konkretno dolžnost, med drugim tudi urejanje glasila Mladi planinec.

Flajsova je za uravnoteženo življenje v naravi in z naravo, se pravi, da ji gre za čim manj posegov v še količkaj ohranjen okolje.

p. p.

## IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 7. do 14. aprila so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Žibert iz Bregov — Karmen, Katica Kos iz Jesenice na Dol. — Martino, Dragica Zakšek iz Volovnika — Denisa, Suzana Gavrilovič iz Brežic — Ana, Natalija Lepšina iz Krške vasi — Christiana, Zdravka Križetič iz Dubrave — Ana, Vesna Koreni iz Brdovca — Vedrana, Katarina Klokočar iz Pečic — Jasmino, Ljiljana Ogorevc iz Cundrova — Primoža, Marjetka Beuc iz Krškega — Majo, Ljiljana Komazec iz Brežic — Bojano, Dragica Goršek iz Arnovega sela — Natalijo, Maja Baškovič iz Brežic — Ana, Diana Ceranič iz Marije Gorice — deklico, Sonja Ferenčak iz Sel pri Dobovi — Marka. Čestitamo!

## Krške novice

**KUČAN** — Predsedniškega kandidata Milana Kučana so pretekli ponedeljek v Krškem popeljali tudi po obrtniški coni na Cesti mladinskih delovnih brigad. Eden izmed obrtnikov se je pojavil, da ima dela čez glasbo, denarja pa do kolen. Ko so se kasneje obrtniki pogovarjali s Kučanom, jim je slednji povedal, da gotovo ne potrebujejo poduka iz podjetništva, kajti v obrtniški coni je videl, da so to snov očitno že jemali, obrtnikovega odrezava gozdarja o delu čez glasbo in denarja do konca pa Kučan ni komentiral.

**PLAČE** — Posavskemu gospodarstvu gre za nohte, kar kažejo blokirani žiro računi, še huje pa je, da mnoge gospodarske organizacije nimajo pravega protistrupa za sedanje gospodarske razmere. Večini nameč manjka programov, svežih idej, precejšen primanjkljaj pa je tudi v menedžerskih vrstah.

**SMETI** — Predsedniki krajevnih skupnosti so zelo glasni, kadar gre za pravice njihovih krajevnih skupnosti. Goreč pravice je slišati tudi o ekologiji, svinjarji, jerski elektrarni, vendar je večina zelo načelne narave. Tako bi bilo mogoče soditi po tem, da so v krški občini organizirali sestanek na temo črnih odlagališč smeti, kjer naj bi predsedniki pomagali s kakšnim nasvetom in skupaj z občinskimi uslužbenci evidencialni še kakšno tako črno odlagališče. Pa se to žal ni dogodilo, kajti na sestanke je prišlo le četvero predsednikov krajevnih skupnosti izmed šestnajstih.

## Sevniški paberki

**NSRAO** — Po dolgotrajnem modrovanju in zavlačevanju bo le stekla javna razprava o razširitvi odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov znotraj ograje krške nuklearke. Gotovo bodo ljudje spraševali tudi, kaj so do zdaj naredili odgovorni za gradnjo novega odlagališča NSRAO, kakor ljubitelji nemogočih kratic imenujejo tako smetišče atomskih smeti. In predvsem bo Boštjančev v terek ob 20. v Partizanu in Sevnice v sredo ob 19. uri v gasilskem domu na teh tako imenovanih javnih razpravah zanimalo, kje naj bi bilo to smetišče, ki bi ga preklinjali še znanimci. Menda ne v Drožanju ali kje v bližini, kjer je bila ena od možnih lokacij. Zdrava kmečka pamet takole komentira: smetišče NSRAO naj jama kar lep to tisti, ki ga je N(a)SRAO!

**VOLITVE** — V predvolilni kampanji za lokalne volitve v občinsko skupščino je razvidno, da ZKS-SDP precej prekaša po organiziranosti in denarju konkurenčni stranki — Socialistično zvezo in Združeno opozicijo Sevnice. ZKS-SDP si je lahko privoščila, da so se njeni kandidati za družbenopolitični zbor pojavili tudi s svojimi slikami na že dobro znanih plakatih ZKS-SDP. Obubožani socialisti navkljub poraznim rezultatom za republiško skupščino vsaj v sevniški občini (še) niso vrgli puške v koruzo.

**CESTA** — Na sevniskem radiju je v nedeljo na vprašanje, kaj je za asfaltiranjem ceste do njenega vikenda, sevniška županja Breda Mijović zvitno odvrnila, da naj odgovor poiščejo na KS Sevnica.

## »Amerika me je sprostila«

Akademski slikar Jože Kumer razstavlja v Brežicah in na Otočcu — Bivanje v Ameriki

DOLENJSKE TOPLICE — Akademski slikar Jože Kumer (r. 1953), v tem znanem zdraviliškem kraju na Dolenjskem udomljeni novomeški rojak, se je lanskega decembra v Dolenjski galeriji v Novem mestu prvič predstavil z večjo razstavo svojih slik. Na njej so bila v glavnem na ogled dela, ki jih je Kumer ustvaril v zadnjih treh letih, odkar je zapustil poučevanje na šoli

• Ob otvoritvi razstave slik akademskega slikarja Jožeta Kumra v četrtek, 12. aprila, je bil krajši koncert, ki sta ga izvedla flavtista Adriana Prebježič in kitarist Zoran Dukić, glasbenika iz Zagreba.

in se odločil za poklic svobodnega kulturnega delavca. Razstava je opozorila, da imamo opraviti z zanimivim likovnikom, ki ustvarja največ v olju, akrilu in pasteli, motivno pa sta mu najbližja krajina in figuratika. Njegov profesor na akademiji in znani likovni kritik Marijan Tršar je v katalogu, govoreč o značilnostih Kumrovega slikarstva, med drugim zapisal, da velja biti pozoren zlasti še na kontrastiranje barv in skrb za »higieno slike«.

S to razstavo je Kumer potem gostoval v Kočevju, prejšnji mesec v Karlovcu, minuli četrtek, 12. aprila, pa so jo odprli v galeriji Posavskega muzeja v Brežicah. V drugem polletju bo na ogled v Ptuj, za kasnejše razstave pa se slikar še ni dogovoril. Le nekaj dni prej, preden je bila otvoritev v Brežicah, ki jo je opravil ravnatelj Dolenjskega muzeja Bojan Božič, so manjšo (prodajno) razstavo Kumrovih slik odprli tudi v Garni hotelu na Otočcu. Razstava v Brežicah se od prejšnjih Kumrovih razstav po tem, da je avtor dodal številna nova dela, ki jih drugje še ni bilo videti. Sam pa je povedal, da je v zadnjih dveh sobah galerije Posavskega muzeja več slik, ki jih je naslikal po vrnitvi iz Amerike. Na teh slikah je moč opaziti predvsem večjo sproščenost in korak naprej pri definiranju in obdelavi motiva.

»V Ameriki sem bil lani poleti tri mesece in sem poskušal bivanje, ki so mi ga tam omogočili ženi in sodniki, kar najkoristneje izrabiti,« je Kumer pripovedoval dan po otvoritvi v Brežicah. »Ogledal sem si številne muzeje in galerije, še posebej me je pritegnil muzej moderne umetnosti v New Yorku, za katerega pa je značilno, da v njem v veliki meri prevladujejo dela evropskih umetnikov. Predvsem pa sem veliko slikal. Naslikal sem več deset del oziroma znatno več, kot jih zmorem naslikati doma v daljšem obdobju. Septembra, preden sem se sevrnil domov, so mi v Mural art Gallery v Clevelandu pripravili razstavo v Ameriki naslikanih del. Razstavil sem 55 slik z različnimi motivi ameriške pokrajine in ameriškega življenja, vse slike so ostale v Ameriki.«

Kot slikar pa se bo Jože Kumer spominjal Amerike zaradi nečesa drugega. »Ameriška doživetja so v meni sprostila nove, do takrat neznanе vzgibe, kar se je odrazilo tako, da sem nenadoma začel delati bolj sproščeno, predvsem pa drugače razmišljati o slikarstvu in barvah,« je pojasnjeval. Formati njegovih



Jože Kumer

slik postajajo večji, kolorit še bolj pester in še marsikaj drugega se spreminja. Motivno bom še naprej ostal pri krajini in ženskem aktu, vendar mi bo to le bolj za izhodišče pri novih iskanjih.«

I. ZORAN

## Razstave treh slikarjev iz Pounja

Z njimi gostuje Regionalni muzej iz Bihača pri Dolenjskem muzeju — V Dolenjski galeriji, Krki in SDK razstave J. Bijelića, M. Delića in N. Hošića — Otvoritev jutri ob 19. uri v Dolenjski galeriji z nastopom kulturnikov iz Bihača

NOVO MESTO — Jutri bo tu kulturno-umetniški večer Bihača. To bosensko mesto, iz zgodovine NOB znano po prvem zasedanju Avnoja, sicer pa metropola Pounja, se bo predstavilo s tremi likovnimi razstavami, na katerih bodo na ogled slike, grafike in skulpture. V Dolenjski galeriji bodo razstavljena dela Jovana Bijelića (1884 — 1964), enega največjih jugoslovanskih slikarjev v 20. stoletju, ki so mu v Bosanskem Petrovcu postavili veliko spominsko galerijo, v galeriji Krke (avli poslovne stavbe tovarne zdravil v Ločni) dela slikarja Muhameda Delića (1932) in v razstavišču SDK stvaritve grafika Nusreta Hošića (1940). Slovesna otvoritev vseh treh razstav bo ob 19. uri v Dolenjski galeriji, v otvoritvenem spredu pa bodo sodelovali: književnik mag. Tomislav Dretar, kitarist prof. Milorad Romić in folklorna skupina bihaškega kulturno-umetniškega društva Krajina z izvirnimi plesi.

To kulturno-umetniško gostovanje iz Bosne je sad tesnejšega sodelovanja Dolenjskega muzeja iz Novega mesta z Regionalnim muzejem Pounja iz Bihača, ki se je začelo leta 1988, intenzivneje pa nadaljevalo lani, ko je Bihač sprejel razstavo grafik Božidarja Jakca. Takrat sta se muzeja tudi dogovorila za zdajšnji razstavo v Novem mestu. »Žal pa ta prikaz bosenske umetnosti pri nas ne bo povsem takšen, o kakršnem je tekla beseda,« pravi Bojan Božič, ravnatelj Dolenjskega muzeja. »Dogovarjali smo se namreč, da bi v okviru tega sodelovanja z bihaškim muzejem predstavili v

Novem mestu grafike Dževada Hoza, pa se je umetnik kasneje odredel sodelovanju. Namesto njega je bil potem vključen Jovan Bijelić in sem prepričan, da bo občinstvo njegova dela (iz zbirke



Bojan Božič

I. ZORAN

• Stvar je preprosta: treba se je odreči projektu komunizma. (Pahor)

## Jezikovne počitnice tudi letos

Spet bodo (samo) v Novem mestu, in to od 15. julija do 4. avgusta, udeležilo pa se jih bo okoli 30 mladih Korošcev, ki se želijo izpopolniti v slovenščini

NOVO MESTO — Osem mesecev je mimo, odkar so se za otroke s Koroške končale prve Jezikovne počitnice v Novem mestu. Tri tedne so bili gostje družin z otroki enake starosti, obiskovali pouk, se učili slovenskih pesmi in se jezikovno bogatili v novem bivalnem okolju ter spoznavali kulturne in naravne posebnosti Novega mesta in Dolenjske.

Ko so se udeleženci Jezikovnih počitnic v jeseni spet pojavili v dvojezičnih in drugih šolah s slovenskim jezikom, so njihovi učitelji ugotovili izreden uspeh v znanju slovenskega jezika, ki so ga učenci dosegli v Novem mestu. To je nedvoumno največje priznanje novomeškimi družinam, gostiteljicam ter otrok, učiteljicam in organizatorjem laniških Jezikovnih počitnic. Kršćanska kulturna zveza v Celovcu,

ki ima nad 40 kulturno-prosvetnih društev med koroškimi Slovenci in ki je tudi pobudnica za tako jezikovno vzgojo otrok v matični domovini, je močno zainteresirana, da bi se Jezikovne počitnice nadaljevale, letos spet samo v Novem mestu, kasneje pa še v kakšnem drugem slovenskem mestu. Novomeška občina to uspešno kulturno-jezikovno gibanje podpira. Zavod za šolstvo in Slavistično društvo Dolenjske sta s sodelovanjem šol in nekaterih zagnanih posameznikov prevzela strokovni in organizacijski del odgovornosti.

Tudi nemalo laniških gostiteljev otrok iz Koroške je izrazilo pripravljenost in željo po nadaljnjem sodelovanju. To pa je tudi najbolj ohrabrujoča poteza, saj se družine gostiteljice in njihovi otroci nepogrešljivo jamstvo za dobro organizacijo in uspeh te svojevrstne organizirane jezikovne šole. Za Jezikovne počitnice v Novem mestu se je vsestransko zavezal tudi republiški komite za šolstvo.

Lani je bilo v Novem mestu 24 mladih Korošcev, letos pa naj bi jih prišlo okoli 30. Kršćanska kulturna zveza namreč ugotavlja, da se je interes za Jezikovne počitnice v slovenskih družinah na Koroškem zelo povečal. To je za obe strani spodbudno znamenje in

### V TOREK JESIHOV LITERARNI VEČER IN RAZSTAVA SONETOV

NOVO MESTO — V torek, 24. aprila, bo v študijski knjižnici Mirana Jarca ob 18. uri literarni večer, na katerem bodo predstavili najnovejšo pesniško zbirko Milana Jesihov z naslovom Soneti, ki jo je izdal Založba Wieser v Celovcu. Izbor Jesihovih sonetov bo interpretiral igralec Jurij Souček. Po literarnem večeru bo dr. Boris Paterni predaval o Jesihovi zbirki. Odprli pa bodo tudi razstavo Sonet v slovenskem pesništvu, ki bo posvečena 90-letnici rojstva Mirana Jarca.

### »ŽVIŽGAVCI« POJDEJO NA GLEDALIŠKI VRH

MIRNA — Gledališka skupina Žvižgavci, ki jo sestavljajo mirenki osnovnošolci, se je tako priprilljivo in uspešno predstavila z igrano »Ah, prava reč«, da jo je republiški selektor po ogledu uvrstil med tiste, ki se bodo udeležile zaključnega srečanja otroških gledaliških skupin Slovenije 9. in 10. maja v Gornji Radgoni. Za Žvižgavce je to uspeh, kakršnega še ni dosegla nobena gledališka skupina iz trebanjske občine.

JOŽE ŠKUFCA

### SKUPINA AVE V TREBNJEM

TREBNJE — Na povabilo mešanega mladinskega pevskega zbora, ki deluje v okviru trebanjske glasbene šole, je v sredo, 11. aprila, zvečer nastopila v trebanjskem kulturnem domu vokalna skupina Ave iz Ljubljane.

### PODELILI TRADICIONALNO JAKOPIČEVO NAGRADO

LJUBLJANA — Minuli četrtek, 12. aprila, so v Moderni galeriji na večerni slovesnosti podelili letošnjo nagrado Riharda Jakopiča. To visoko priznanje za izjemne dosežke na področju likovne umetnosti je dobil akademski slikar Herman Gvardjančič. Na prireditvi je ljubljanski kvartet flavt, ki deluje pod mentorstvom prof. Fedje Rupla, izvajal Bachova in Bozzova dela.

### LACKOVIČEVA RAZSTAVA

BREŽICE — V petek, 13. aprila, so v galeriji tukajšnjega Doma JLA odprli razstavo del znanega jugoslovanskega naivnega slikarja Ivana Lackovića-Croate. Na ogled je 25 del, pretežno risb in grafik, iz zasebne zbirke del naivnih slikarjev Branke Doljanski. Razstavo je uredila Mirjana Lukić, kulturna delavka v Domu JLA, odprta pa bo do 6. maja. Ob otvoritvi je nastopil tamburaški kvintet Angeluška iz Šestin na Hrvaškem.

B. H.

## kultura in izobraževanje

### Izšla knjiga o Ajdovski jami

V knjižni zbirki Razprave, ki jo izdaja Znanstveni inštitut Filozofske fakultete v Ljubljani, je pred kratkim izšlo delo Ajdovska jama avtorice Milene Horvat. Ta knjižna novost je sinteza terenskih raziskav v Ajdovski jami, znanem arheološkem najdišču pri Nemški vasi v Posavju, ki so bile opravljene v letih 1982 — 1984 in so že takrat postregle z ugotovitvami, ob katerih je strokovna javnost osupnila. Raziskave so predvsem potrdile domneve, da je Ajdovsko jama moč uvrstiti med najstarejše kulturne prostore na Slovenskem in še dlje naokrog.

• KRŠKO — Predstavitve knjige Ajdovska jama bo jutri, v petek, 20. aprila, ob 18. uri v mali dvorani Delavskega kulturnega doma Edvarda Kardelja v Krškem. O knjigi bo govorila njena avtorica Milena Horvat, sodelovali pa bodo tudi nekateri strokovnjaki, ki so sooblikovali dognanja v zvezi z arheološkimi odkritji v Ajdovski jami.

Knjiga utrjuje spoznanje, da lahko o Ajdovski jami kot sakralnem objektu govorimo v obdobju, ko je neolitik prejel v eneolitiki oziroma v času njenega tako imenovanega drugega kulturnega horizonta. Zlasti še pogrebni obredi, kot so se med izkopavanji razkrili strokovnjakom, so omogočili prihod do številnih podrobnosti o načinu takratnega življenja. Gre namreč za obdobje v letih 3675 — 3390 pred našim štetjem, najpomembnejše pri tem pa je, da to daljno obdobje postaja zdaj izjemno pomemben del naše slovenske zgodovinske in kulturne zavesti v najširšem pomenu.

Milena Horvat je drugi del knjige posvetila tehnološki in tipološki razčlenitvi najdb, predvsem lončnine oziroma lončevine. Izsledki veliko povedo o uporabnih surovinah, tudi o postopkih, ki so jih staroselci uporabljali pri izdelavi lončevine. Raziskave so tekle interdisciplinarno, se pravi, da so poleg arheologov sodelovali tudi geologi, antropologi, biologi in kemiki, zato so rezultati, ki jih ponuja knjiga, tembolj prepričljivi. Knjiga Milene Horvat je opremljena z bogatimi slikovnimi gradivom, s prilogi, tabelami in drugo dokumentacijo.

I. Z.

## Slon pri Slonu

V razstavišču Pri slonu razstavljajo študentje 1. letnika ljubljanske ALU

NOVO MESTO — V razstavišču novomeškega gostišča pri Slonu je od minulega petka na ogled zanimiva razstava del študentov prvega letnika Akademije za likovno umetnost v Ljubljani. Gre za skupen nastop bodočih slikarjev, kiparjev in grafikov, ki jih povezuje tudi enotno izbran motiv slona. To so: Darja Srebrnik, Darja Kreuh, Ana Košir, Janja Zavadlav, Mateja Kavčič, Mateja Sever, Majda Jurca, Lado Leben, Nuša Lapajna, Aleksander Nišavič, Mitja Stanek, Miša Ciuh, Dominik Šolar in Erik Omrzel. Razstava je po številu del sicer skromna, je pa pestra in ponuja obiskovalcu zanimivo primerjavo ene likovne tehnike z drugo in enega pogleda na likovno problemsko rešitev z drugim. Po neformalni otvoritvi se je razvila živahna polemika med avtorji razstavljenih del in obiskovalci, velja pa predvsem poudariti, da je razstava vredna ogleda. Z večjo pregledno razstavo svojih del pa se nameravajo mladi likovniki predstaviti še v Krškem, in sicer ob koncu solskega leta.

J. M.

### STOPAR V MINIARTU

ČRNOMELJ — Sevnški kipar Rudi Stopar se bo s svojimi deli predstavil tudi ljubiteljem likovne umetnosti v Črnomlju. Razstavo njegovih skulptur s pomenljivim naslovom Zeleni Jurij bodo odprli v galeriji Miniart v ponedeljek, 23. aprila, ob 19. uri. O avtorju in razstavi bo govorila umetnostna zgodovinarica Andreja Brancelj iz Metlike. Dela bodo na ogled do 6. maja.

## Ob 40-letnici Dolenjskega muzeja

Muzej bo ta jubilej praznoval brez posebnih slovesnosti — izšli bosta publikaciji: Novo mesto skozi čas in Sto let arheoloških izkopavanj v Novem mestu

NOVO MESTO — Dolenjski muzej bo letos obhajal visok jubilej, saj mineva že štirideset let, kar so ga ustanovili. V življenje ga je poklicalo v povojnem času povečano zanimanje za ustanavljanje tovrstnih pokrajinskih ustanov na Slovenskem. Pravica do življenja mu je bila zagotovljena s proračunom Ljudskega odbora Ljubljana leta 1950, organizirati oziroma na noge postavljati pa ga je začel tistikrat obnovljeno Muzejsko društvo, kateremu je bil predsednik Jože Zamljen — Drežče, tajnik pa Bogo Komelj. Dolenjski muzej je kasneje prišel pod pristojnost Okrajnega ljudskega odbora Novo mesto.

Ko je maja 1951 prišel za vodjo muzeja prof. Janko Jarc, potem dolgoletni ravnatelj te ustanove, Dolenjski muzej še ni imel stalnih prostorov. Te je dobil, ko so mu dodelili staro novomeško Križatijo, ki pa jo je bilo treba temeljito obnoviti. Uradna otvoritev Dolenjskega muzeja je tako bila šele 29. oktobra 1953. Kasneje se je Dolenjski muzej prostorsko širil, dobil je hišo Mej vrti 2, leta 1965 novo (Dolenjsko) galerijo in kasneje novozgrajene prostore za oddelek NOB. Šele to mu je omogočilo, da je razvil dejavnost po oddelkih, zaposlil strokovnjake in začel muzejsko delovno. Danes spada med največje in najpomembnejše pokrajinske muzeje v Sloveniji.

Muzejska dejavnost še ne poteka v celoti tako, da bi bili z njo tako muzejski delavci kot tudi javnost povsem zadovoljni. Muzejske zbirke še niso vse ustrezno urejene in ne odprte za ogled

vsega, kar hranijo oddelki. Stalne postavitve zbirke je najbolj oviralo pomanjkanje ustreznih prostorov. Zdjaj tudi te probleme zadovoljivo razrešujejo, kolikor seveda to dovoljujejo finančne možnosti. Tako pravkar dokončujejo dela v povsem preurejenem podstrešju Križatije, kjer je muzej pridobil okoli 300 kvadratnih metrov koristnih prostorov z več sobami za muzealije in muzejske delavce. Že konec aprila bodo večji del teh prostorov zasedli arheološki predmeti, ostali prostori v Križatiji pa bodo za kulturno zgodovino in umetnost. Obeta se, da bo dokončano delo v etnološkem oddelku in da bo naposled izšel tudi vodnik po etnološki zbirki. Opraviti bi bilo potrebno več gospodarskih del na objektih

in tudi ta bodo letos prišla na vrsto, če bo denar.

Približno tako je videti stanje v Dolenjskem muzeju ob 40-letnici, vendar tega jubileja ne bodo praznovali s kakimi slovesnostmi, marveč, kot pravi ravnatelj Bojan Božič, še bolj delavno. Obeležili pa ga bodo z nekaterimi publikacijami in dogajanjem v zvezi z arheologijo. Tako bo izšel dopolnjeni kulturnozgodovinski vodnik po Novem mestu, tokrat z naslovom Novo mesto skozi čas, arheolog Tone Knez pa je pripravil knjigo Sto let arheoloških izkopavanj v Novem mestu, ki jo bo muzej prav tako izdal. Letos namreč poteka sto let, kar so se začela v Novem mestu prva arheološka izkopavanja, ki so v kasnejših desetletjih in vse do zdajnjega časa razgrnila toliko skrivnosti in postregla s tako pomembnimi spoznanji, da je Novo mesto zaslovelo po njih po vsej Evropi, še posebej pa v strokovnem svetu. Ob 100-letnici arheoloških izkopavanj v Novem mestu pa bo tu jeseni tudi strokovno posvetovanje arheologov.

I. ZORAN

## Iz odrinjenosti v kulturni forum

Na republiški ravni bo kmalu ustanovljen, pobude pa so tudi v občinah

Z ukinitvijo republiške in občinskih kulturnih skupnosti, z razpustom svetov za kulturo pri republiški in občinskih konferencah SZDL, ko se je ta okolica za stranko, in z razidom drugih podobnih teles so slovenski kulturni delavci izgubili vse temeljne institucije, iz katerih so prej lahko vsaj deloma vplivali na pomembne odločitve v kulturnih zadevah. Po prenosu odločanja o teh zadevah pod državno okrilje, v republiško in občinske vlade in parlamente, so ostali tako rekoč brez možnosti, da bi lahko legitimno uveljavili svoje interese in svoj glas, pa naj gre za načrtovanje kulture in zagotavljanje denarja za to dejavnost ali za kaj drugega, kar v živo zadeva predvsem nje same.

Ta odrinjenost in izrinjenost iz kroga istih, ki odločajo o kulturi, ne da bi imeli za to ustrezen posluš — in to se že kaže pri odmerjanju denarja

za kulturo v letu 1990 — pa je kulturniki kvečjemu večkrat vsaksebi. Sklenili so, da se ne bodo pustili izločiti in da bodo delovali na način, ki ga ne bo moč ignorirati. Samo tako bodo namreč lahko dosegli, da bo kultura obravnavana pri oblasteh — in to ne glede na njihove strankarske barve — tako, kot jo je treba: kot glavno duhovno substanco slovenskega naroda in kot dejavnost, ki je zelo občutljiva za kakršnokoli narobe početje z njo, še posebej pa za krivice.

Že pred meseci se je govorilo o več možnih oblikah delovanja kulturnih delavcev. Slišali smo, naj bi bili to kulturni parlamenti, kulturni forumi, klubi ipd., in sicer kot neformalna ali celo formalna telesa; karkoli pa bi že bilo, bi stalo zunaj strank ali nad njimi. Zadržje čase sta na republiški ravni zlasti dva trdna odločena, da na-

pravita premik iz cincanja. To sta bivši svet za kulturo pri RK SZDL in Društvo slovenskih pisateljev, ki predlagata takojšnjo ustanovitev kulturnega foruma, telesa, ki bi kot nerestranskih združba enako zainteresiranih opozarjalo javnost in slovensko skupščino na probleme kulture.

Enako naj bi takšne forume ali kulturne parlamente, za kar bi se že odločili, ustanovili v občinah. Ta telesa bi imela tudi vlogo priiska na republiško in občinske skupščine, da kulture ne bi obravnavale marginalno, temveč enakopravno z ostalo problematiko. Kulturni forumi ali kulturni parlamenti bi bili v veliko pomoč svetom za kulturo pri skupščinah, ki imajo zgolj razpravljalno vlogo in so brez možnosti odločanja. In to velja za vse po vrsti.

I. ZORAN

# pisma in odmevi

## Kažipot nam bo volja volilcev

### Kaj sporočajo Slovenski krščanski demokrati iz brežiškega odbora

V svojem imenu in imenu kolegov z liste Slovenskih krščanskih demokratov, ki smo kandidirali za družbenopolitični zbor skupščine republike Slovenije v 14. volilni enoti, se zahvaljujemo vsem volilcem, ki so nas podprli z glasovi. Zahvala velja tudi vsem tistim volilcem, ki so o nas razmišljali, a se za nas niso odločili ob tej priložnosti, ampak se bodo v naslednji. Ne glede na končne izide čutimo ogromno odgovornost do vseh naših volilcev. Z delovanjem bomo upravičevali dano nam podporo, preprečevali nepričakovane in skušali pritegniti tiste, ki nas še ne poznajo ali pa so proti nam. Osnova našega delovanja bo volja naših volilcev, usklajena s programi, ki jih bomo zastopali. Vse volivce pozivamo, da se udeležijo volitev 22. aprila letos in z glasom podprejo liste in kandidate demosa in slovenskih krščanskih demokratov, ki bodo naredili vse, da se v korist vsakega volivca uspešno upremo krizi, moralni in gospodarski. S spoštovanjem!

CIRIL KOLEŠNIK  
Slovenski krščanski demokrati —  
odbor Brežice, odbor Posavje

## Vemo, koga voliti

### »Zadnje dejanje tragiko- mičnih volilnih iger«

Smo 19. aprila, do občinskih volitev so še 3 dnevi. 21. aprila je »molk«. Letaki raznih vsebin z zelenega neba (brežiškega), javna obravnava »osnutka uskladitve sprememb in dopolnitev dolgoročnega plana občine Brežice« — in to vse porojeno v isti zgradbi na Trgu Ivo Lole Ribarja, od istih starih občinskih političnih in upravnih »struktur« je zadnje dejanje tragikomskih volilnih iger.

Nasprotniki, tekmeči, prijatelji, zaradi tistega, kar omenjajo letaki »zelenih«, kar se želi zadnji dan uskladiti, se je dvignil Demos. Zato bomo vsi volivci volili listo št. 5, Demosovo listo. Kandidati Demosa so tudi tisti kandidati na listi št. 4, ki zvesto sledijo načelom člana novega predsedstva Republike Slovenije Ivana Omana.

Vemo, v drugem krogu bomo volili poštenjaka — zato ga tako opravljajo — dr. Jožeta Pučnika. Za zbor občin pa je Demosov kandidat inž. Niko Rainer. Dragi prijatelji nasprotniki, ko opravimo te volitve, pa bomo »usklajevali«, in z izpuhom aeroplanskega motorja »zelenili« znak nad Brežicami. Republiška vlada bo »demosovska«, zato bo prav, če bo taka tudi naša brežiška!

Prof. MIRO KUGLER  
predsednik Demosa

- Jaz nisem za horuk, za politične prekucije in revolucije, sem za miren razvoj. (Oman)
- Po srcu sem komunist. (Kramberger)

## Pogled v volilni lonec

### Ljudje naj volijo tiste, ki prednjačijo z znanjem in izkušnjami — Proti strankarskim razprtijam

V črnolajško občino je pljusnil prvi val za nekatero bolj, za druge morda manj težko pričakovanih volitev. Predvolilni obračun se je odvijal in se še odvija v glavnem med tremi frakcijami: preprosto ZK-SDP in Socialistično zvezo na levi, ZSMS — Liberalno stranko na sredini in novorojenim Demosom na desni. Vsi goreče zagovarjajo različne programe, ki naj bi se med seboj nezdružljivo ločevali, po svoji lokalno usmerjeni vsebini pa so na koncu koncev skorajda enojajčni trojčki. Vsi namreč zdramljenemu Belokranju želijo in obljubljajo prijetnejše, bogatejše, čistejše in uspešnejše življenjske pogoje, za katere pravi recept pa vedo le njihovi izbrani člani.

Kljub vsesplošnemu besednemu zavzemanju za demokracijo, Evropo zdaj, mero človeka in svobodo posameznika pa drug drugemu mečejo polena pod noge, trgajo plakate z bolj ali manj simpatičnimi podobami in na vse možne načine predvsem škodujejo drug drugemu v prepričanju, da ima vsak zase prav. Pri tem so najuspešnejši tisti z najostrejšim jezikom, največjim kupom polen in najhitrejšo roko za trganje sicer drugega papirja.

22. aprila bomo med drugim izbirali tudi med delegati za občinski družbenopolitični zbor, kjer bo za posamezno stranko skoraj vitalnega pomena odsto-

## Še: Praznik na ustanovni dan Novega mesta?

### Ugovor na pobudo

Pobuda Marjana Rističa, predsednika OK ZSMS — Liberalne stranke, naj bi občinski praznik namesto 29. oktobra praznovali 7. aprila, je po našem mnenju nesprejemljiva. V zvezi s to pobudo želimo opozoriti na naslednje:

— Na letnih konferencah ZB NOV smo sprejeli sklep, da se bomo zavzemali, da se bodo pridobitve NOB ohranile in da se bodo spomeniki, spominska obeležja in pomenovanja ohranila kot trajni zgodovinski dogodek in spomin.

— 29. oktober je sprejet kot praznik občine Novo mesto kot zgodovinski dogodek, saj je bila tega dne 1941. leta na Brezovi Ribri ustanovljena Novomeška četa, ki je izvedla prvo oboroženo akcijo na nemško postojanko v Bučki. To je bilo opozorilo, da je to oborožen upor slovenskega naroda proti nemškemu preseljevanju iz nad tisoč Slovencev v Srbijo in Šlezijo. To je za slovenski narod dogodek, ki ga ni mogoče izbrisati iz zgodovine. Ta upor Slovencev ni ideološka borba, ampak je narodnosvobodilni boj, ki mora biti vsakemu zavednemu Slovencu v ponos.

— Dogodek iz leta 1365 nima nič skupnega s slovenskim narodom, ker Slovenci niso dobili nacionalne svobode, ampak so še vedno ostali pod fevdalno upravo germanske nacije.

— Omenjena pobuda in še druge, ki bodo prišle od opozicije, kot je omenil predlagatelj pobude, je napovedan revanšistični odnos do vsega, kar izhaja iz novejših zgodovinskih slovenskega naroda. Ta pobuda tudi ni v skladu s predvolilno dejavnostjo liberalne stranke, ki je poudarjala, da nima namena posegati v novo zgodovino in da ne bodo imeli revanšističnega odnosa do naše preteklosti.

Predlagamo, da občinska skupščina Novo mesto ne sprejme te pobude in da se zavzame, da se nova zgodovina in pridobitve NOB ohranijo v trajnem spominu.

IVAN SOMRAK  
predsednik ZZB NOV  
Novo mesto

# Zakaj ponatiskujejo take laži?

## Naj zagleda luč sveta to pismo, ki ga Mladina ni hotela objaviti

Teško je delovnemu človeku prijeto za pero, toda ker v vašem glasilu (Mladini) laž pretega vse norme, sem primoran to storiti.

V Mladini z dne 29. 3. 1990 je bil objavljen članek Črne bukve, v katerem piše, da so partizani iz Šentjerneja odvedli Marijo Zagorc in njeno hčerko. Z njima so napravili plesno zabavo. Slekli so ju do nagega in uganjali z njima najostudnejše stvari. Ko je surovost dosegla višek, so ju naložili na grmado in grmado zažgali. Ko sta zbežali z grmade, so ju vrgli nazaj z besedami: »Ajdi na ples na grmado!« Končno so ju ustrelili.

Kot partizanu iz 2. čete gorjanskega bataljona, kamor sta bili imenovani privedeni, mi je zadeva zelo dobro znana, izjavljam, da je trditve o mučenju omenjenih oseb absolutna laž. Omenjeni osebi sta imeli v središču Šentjerneja prodajalno tobaka in sta večstransko sodelovali z Italijani. Ker jima je bilo to dokazano, sta bili obsojeni in ustreljeni.

Lahko vam navedem več kot deset prič partizanov in enega civilista, ki je videl omenjeni v grobu in je grob zagrnjen, na trupih nobenega znaka mučenja.

### KUČAN V LIBNI

Ob novici, da nas bo obiskal, so se delavke proizvodnje razveselile. Torej dobrodošel gost. V zadnjih dveh letih je to že njegov drugi obisk v naši tovarni. Sprehodili smo se po proizvodni in marsikaj ga je zanimalo.

Vprašal je, koliko delamo za izvoz, kakšno je sodelovanje z inozemskimi partnerji, kako je nagrajena delavka, kakšno je znanje delavk in kako in kje izobražujemo naše delavke. Zanimal ga je osebni dohodek in izmenski dodatek za popoldansko delo. Vprašal je, od kod se vozi delovna sila in ali imajo prevoze. V proizvodnji se je kar zadržal in dejal, da je povsem drugačna organizacija od Mure. Pogovarjal se je z nekaterimi delavkami. Žal mi je bilo, da nima več časa in obljubil, da bo na obisk še prišel. Delavke so mu zaželele uspeh pri volitvah in obisk proizvodnje je bil končan. Zadržal se je še s predstavnikoma Libne, v razgovoru pa ga je zanimal status Libne znotraj Laboda, profinitni izračun glede na nova določila Zakona o podjetjih, kako mislimo v bodoče na izvoz in še marsikaj. Mislim, da je od nas odšel zadovoljen in sproščen z obljubo, da še pride.

E. K.

nja. Vsi partizani omenjene čete pa dobro vemo, da Zagorčevih ni nobeden pretepal, še manj pa mučil.

Že v samem uvodu članka bruhate pravo sovražstvo na NOV. Želel bi vam, da bi prebili le en dan v koncentracijskem taborišču ali en dan v partizanskih lačni, goli in bosu.

Sprašujem se, kdo vam je dal zagotovilo, da je pisanje v Črni bukva resnično. Ako ga nimate, smatram, da je vaše pisanje le nadaljevanje klerofašistične propagande, kar pa bo — o tem sem prepričan — vašemu časopisu več škodilo, kakor koristilo. Danes, ko govorimo o pomiritev in o obstoju malega slovenskega naroda, vaš časopis z lažmi želi ustvariti razdor in zanetiti novo državljansko vojno.

In še nekaj v pojasnilo glede Črni bukve. Dne 21. oktobra 1943, na dan nemške ofenzive, je četa domobrancev

iz Kostanjevice pod vodstvom komandanta čete Pregla prestrelila 25 Kostanjevičanov civilistov, katere so po naprej določenem navodilu privedli na morišče. V Ostrogu pri Šentjerneju so po hišah pobrali 11 vaščanov, jih odvedli v gramoznico in jih z mitraljezom pokosili. Stirje so bili mrtvi, 4 ranjeni, 3 pa so ostali brez poškodb.

V Šentjerneju so isti dan, to je 21. 10. 1943, tudi po vnaprej navedenem programu, pobrali po hišah 27 Šentjernečanov, jih odvedli na njivo pri Šentjerneju (kjer stoji spomenik) in jih vse postrelili, med njimi tudi dva petnajstletna otroka. Kovačiča, tuberkuloznega mlinarja, so potegnili iz postelje in ga na hišnem pragu ustrelili vpičro otrok in žene.

Za ta dan groze, kakor je zapisal Ivan Pirkovič, se še danes dovolj živih prič. Mar je tudi to komunistična propaganda?

STANKO KUŠLIJAN  
Šentjernej

### KOZLOVSKI (VOLILNI) GOLAŽ

OSILNICA, FARA, BROAD NA KOLPI — Predvolilni boj ob Kolpi je vedno hujiš. Kaže, da so ob Kolpi ustrelili že toliko kozlov, da iz njih že kuhajo predvolilne golaže in pečajo kozlovske rezke. Iz »zanesljivih virov« so se namreč razširile govorice, da je kandidat SZDL v soboto (pred 10 dnevi) v Bosiljvi Loki delil predvolilni golaž in »šnicle«, pri čemer mu je pomagala tamkajšnja trgovka. Kandidata smo pobarali, kaj je na tem res in kdaj naj pridemo na golaž in rezke, pa je dejal, da je to spet predvolilna potegavščina na račun SZDL in da se ve, iz katerih virov. Slišati je bilo, da bodo volilni golaži delili celo na samih volitvah na volišču v Osilnici. Neka stara mamica iz oddaljene vasice se je potrudila in prišla voliti, potem pa je razočarano ugotovila, da je tudi tokrat golaža zanjo že zmanjkalo.

Bolj bojeviti pa so pred volitvami na hrvaški strani Kolpe. V soboto sta se v gostilni na Brodu najprej sprla, nato pa stepla dva krajana, ki sta navijala vsak za drugo stranko. Boj sta zaključila s pretepom s steklenicami, pri čemer sta bila oba hudo poškodovana.

J. P.

• Kristjani zavračamo vsako mišl na maščevanje, vsem iskreno odpuščamo in priznavamo svoj delež krivde. (A. Šuštar)

# Resnica o »malem mestu« Brežice

## Iz izjave izvršnega odbora predsedstva Socialistične zveze — Neslovenskih otrok nihče ne sili k učenju slovensčine v šoli — Starši odločajo

Neprijetno smo presenečeni nad izjavo Radenke Veličkovič na zborovanju v Kumanovu (Delo 11. 4. 1990) o dogajanjih in obnašanjih Slovencev v Brežicah, kjer baje živi 85 odstotkov neslovenskega prebivalstva, kljub temu pa tamkajšnji Slovenci zahtevajo in prisiljujejo neslovenske otroke, da se v šolah učijo samo slovensko, nakar so se na zborovanju seveda razlegli dolgotrajni življenjski zoper Slovence in Slovenijo.

Tovarišci Veličkovičevi in bralcem posredujejmo uradne podatke iz zadnjega registra prebivalstva v občini Brežice v letu 1981: V občini je 25.238 prebivalcev, od tega: 26 Črnogorcev, 1229 Hrvatov, 48 Makedoncev, 48 Muslimanov, 22.579 Slovencev ali 89 odst., 447 Srbov, 5 Albancev, 4 Avstrijci, 2 Bolgara, 8 Čehov in 1 Italijan.

Izjave Radenke Veličkovič na zboru v Komanovem ne kaže jemati resno, ker pa pri nas tudi nerazne stvari postajajo resne, čutimo dolžnost, da nekatere

### UTRINEK IZ VSAKDANJOSTI

Bilo je v nedeljo. Zgodilo se je, da sem že dopolne čisto izpraznila denarnico. Popoldne pa sem morala nenadoma v Krško. Z zaskrbljenostjo sem gledala kazalec za bencin: bo šlo ali ne? V Krškem pa je bila odprta črpalka. Hvala bogu, problem je rešen. Vendar ni bil. Za poštno čeko ne točijo bencina. Ko sem dokončno ugotovila, da ni v nobenem predalu torbice nič denarja, me je rešil delavec Petrola, rekoč: »Gospa, natočil vam bom dva litra, da boste zanesljivo prišli do Šentjerneja.« Ne gre toliko za ta izdelek, saj ni omembe vredne. Presenetil me je prijazen obraz in dobra volja, da bi pomagal v stiski. Fantje, hvala!

TINCA KOHELJ  
ŠENTJERNEJ

### NAPAK NE BOMO VEČ TRPELI

Glede na vse nepravilnosti in dogodke, ki so se dogajali v času volitev in volilnega molka 7. in 8. aprila 1990 OU OK ZSMS-Liberalne stranke Trebnje opozarja vse stranke in volilne komisije, da takih pojavov v drugem krogu ne bo več tolerirala in bo zahtevala razveljavitev drugega kroga volitev.

Nepravilnosti v prvem krogu volitev je bilo toliko, da te ne pomenijo zgolj napake ali malomarnosti, temveč jih lahko smatramo za namerne kršitve volilne zakonodaje v prid politične propagande.

Vsem sodelujočim je najbrž jasno, da je zakonsko prepovedano: agitiranje na samih volitvah in 24 ur pred tem, izobešanje plakatov na samih voliščih in v neposredni bližini, skupniško izpolnjevanje glasovnic, opitost članov volilnih komisij, manko oziroma presežek glasovnic.

Manjše pomanjkljivosti bomo kar zanemarili, če pa ob tem omenimo še zaplet okoli volitev v KS Rače selo, je ocena izvedbe volitev v občini Trebnje slaba. Ob dejstvu, da se ljudje na teh volitvah odločajo bolj čustveno kot razumsko, so te nepravilnosti še toliko izrazitejše.

BRANKO GRIČAR,  
predsednik OU OK  
ZSMS-Liberalne stranke Trebnje

stvari pojasnimo. Ne moremo reči, koliko učencev Neslovencev imamo na šoli, ker take evidence doslej nismo vodili. Pred 17 leti smo ukinili srbohrvaške oddelke iz preprostega razloga, ker ni bilo dovolj učencev. V šolskem letu 1972/73 jih je bilo le še 13 v kombiniranem oddelku 3. in 4. razreda. Na srečo so starši toliko osveščeni, da vedo, kaj pomeni imeti otroka v kombiniranem oddelku in kakšne so pomanjkljivosti takšnega dela.

Starši iz mešanih zakonov — teh je v Brežicah kar precej — niso vpisovali otrok v srbohrvaške oddelke, enako ne tisti, ki so imeli namen ostati v Sloveniji. Nekaj let so manjše število otrok tistih staršev, ki so hoteli imeti pouk v srbohrvaškem jeziku, vozili v Samobor, vendar so kasneje tudi to opustili. Poudariti moramo, da imajo vsi učenci v slovenskih šolah v 5. razredu po predmetniku 2 uri srbohrvaškega jezika na teden. Tega niti slučajno ni na drugih govornih področjih, oziroma so le redke izjeme. Če bi bil interes, bi imeli tudi fakultativni pouk srbohrvaškega jezika. Milena Jesenko — ravnateljica je 8 let — za ta čas z vsjo odgovornostjo trdi, da ni bilo od staršev neslovenskih otrok niti ene pobude za ponovno odpiranje srbohrvaških oddelkov niti za uvedbo fakultativnega pouka srbohrvaškega jezika. Učencem so ga ponudili in 2 leti izvajali, potem pa nič več, ker ni bilo zadosti prijav.

V Brežicah smo vedno živeli družno, prijateljsko, nikoli se nismo razdvajali po nacionalnosti, zato smo nad takimi neresničnimi razlagami posameznikov na zborovanjih toliko vnoženi. Ne želimo, da kdorkoli vnaša razdor med prebivalce v tem »malem mestu«, kakor ga imenuje Radmila Veličkovič.

IO SZ(DL)  
Brežice

### VIKEND ZA KARAVLO

KOČEVJE — V teh volilnih dneh je bilo predvsem po gostištih slišati marsikaj zanimivega, včasih celo nekoliko žaljivega, v zelo redkih primerih pa so strasti tako zavrele, da bi skoraj prišlo do klofot, vendar je vedno prevladala znana slovenska miroljubnost. Zato naj zabeležimo le širokoustenje enega izmed novopečenih kočevskih gostilničarjev, ki se je pridružil: »Če bo zmagal Demos in bo prišlo do odcepitve, bom dal zastoj svoj vikend ob Kolpi za karavlo (obmejno stražnico).« Vprašanje je, če se bo mož za te besede še kesal ali pa morda ne.

P. C.

## Prvi aplavz, smeh in dobrote

### Prijeten večer v Mokronogu — Skupna pesem za konec — Dobro dene

V Mokronogu se vedno kaj dogaja in tako je turistično društvo Mokronog pripravilo »Večer ljudskih pesmi in običajev«. Dom Svobode je bil ob tej priložnosti poln poslušalcev. Za kulturni program sta poskrbela KUD Emil Adamič Mokronog in KUD Svoboda Mirna, oba pod vodstvom Staneta Pečeka. Prvič se je predstavil še neimenovani ženski zbor, ki vadi šele dva meseca in ga vodi Duška Peček. Pevke so požele velik aplavz, kar jim gotovo pomeni, da so na prvi pevski potvi. Slavko Znidaršič je potegnil z mehom nekaj izbranih skladbic, napovedovalec Slavko Podboj pa je poskrbel za smeh in dobro voljo poslušalcev. Svojevrsten čar so dale priveditvi domače dobrote, kruha, pletenke, suho sadje in medica v frakeljčkih — prav po starih običajih. Za konec je vse zapelo venček domačih pesmi, ki jih je za 20. tabor slovenskih pevskih zborov v Šentvidu povezal pod naslovom »Delaj, delaj, dekle pušelj« Stane Peček. Vsem, ki so pripravile tako izvrsten kruh, čestitamo, enako pa velja za vse, ki so poskrbeli za tako lep večer. V današnjih časih so taka srečanja še kako potrebna.

R. MAJER

### ZAHVALA DR. VIDETIČU

METLIKA — Občinski odbor Rdečega križa Metlika se zahvaljuje dr. Bojanu Videtiču, ki se je v njihovo korist odpravil na honorarju za zdravstvena predavanja, ki jih je imel za krajane Radovice in Drašče. Denar bo RK namenil družinam več neprekrljenim otrokom, dr. Videtiču pa želimo pri njegovem nadaljnjem delu še veliko uspehov in zadovoljstva.

Predsednica OO RK Metlika:  
ANICA PEZDIRČ

## Kristina Lazorko (1906—1990)

V začetku marca smo se v Krškem tiho poslovili od učiteljice in knjižničarke Kristine Lazorko. Njeno delo za povojni razvoj knjižničarstva v Krškem je neprecenljivo. Kot je ime Boga Komelja skoraj sinonim za razmah in napredek knjižničarstva v Novem mestu in Savice Zorko za Brežice, tako je ime Tinuške Lazorko neločljivo povezano s to stroko v Krškem.

Lazorkova se je kot učiteljica krepko zavedala, kaj knjige lahko nudijo človeku, zlasti mlademu, zato jih je že prve mesece po osvoboditvi neutrudno zbiral. Od obeh predvojnih knjižnic v Krškem ni ostalo skoraj ničesar, tako ji je preostalo drugo, kot da knjige izprosi pri ljudeh. Nekaj nad 300 enot založbe je imela prva povojna knjižnica v Krškem, ko je 1946 začela z delom. Vse do leta 1964 je bila Kristina edina knjižničarka v občini.

Poleg zahtevne službe v osnovni šoli v Krškem, kjer je poučevala od osvojitve boditve do 1966 (vrsto let je bila tudi ravnateljica), poleg skrbi za družino in dela v društvi je skrbela zlasti za širjenje brajne kulture, saj je želela, da bi bili ljudje, tako starejši kot mlajša, razgledani in osebnostno bogati. Redno vsako nedeljo so si bralci lahko izposojali v Okrajni ljudski knjižnici Krško knjige, ki jih je Lazorkova zbrala z veliko vnemo, saj namenskih sredstev za nakup ni bilo. Šele 1965 je občina Krško dobila prvo »profesionalno« knjižnico — Vaso vasorjevo knjižnico in čitalnico. Poleg 2.700 knjig, ki jih ji je Kristina predala (med njimi tudi veliko svojih, za katere je vedela, da bi jih občinska matična knjižnica morala imeti, npr. kompleto originalno vezanih letnikov »Ljubljanskega zvona« in »Slovana«), je vsekar



Spomenik, posvečen ob lanskem misijonu.

## Spomin na vse

### Spomenik v Semiču

Izjava predsedstva SRS o pomiritev oz. narodni spravi ugodno odmeva, večina ljudi to izjavo podpira, so pa vmes še taki, ki želijo maščevanje. Lani sem bral v novomeškem Valju, da je na neki konferenci v Novem mestu izjavil neki delegat: premalo smo jih pobili in premalo zaprli! Ta izjava niti malo ne diši po spravi, pa tudi na drugi strani od one, na kateri je omejeni delegat, so še ljudje, ki mislijo po njegovo. Popolnoma razumljivo je, da tisti, ki je med vojno izgubil svoje (naj so bili pobiti na katerikoli strani), ne bo tega nikoli pozabil. Vendar mora tudi pri teh ljudeh prevladati razum. Stvari naj se zapisejo v spomin in opomin in pri tem naj ostane. V spomin padlim pa naj se postavijo skromna obeležja. V Semiču so pri cerkvi sv. Roka že lani ob misijonu posvetili spomenik, ki bi lahko služil pomiritev. Postavljen je bil v spomin vseh, ki so padli kjerkoli, doma pa so iz Semiča. Pri sv. Roku so že od nekdaj zelo skrbeli za red na pokopališču. Od kar je prevzel skrb Zvonko Tkalec, so tudi dokončali mrliško vežnico in obnovili spomenik.

F. DERGANČ



kor v veliki meri zaslužna tudi za njen ustanovitev in za delovanje v njej vse do leta 1980.

Bila pa je tudi izredna bralka. »Njeni« knjižnici prav gotovo ni bilo knjige, ki je ne bi prebrala, vsaj pregledno. Zato je bila ljudem, zlasti odraslim, še tudi po upokojitvi neprecenljiv vodnik pri izbiri knjižnega bogastva. Izredno širokoga obzora, kritična in z lastno sodbo o vsaki stvari, ki je temeljito pridobiljemen znanju in življenjskih izkušnjah, je bila vedno dobrodošla in prijetna sogovornica.

Žal ji za vse njeno delo nikoli nismo prav zares rekli hvala.





## Posavje ne bo obrobje Slovenije

KRŠKO — »Demokracija ni tuja ne meni ne kraju, kjer delam in živim. Pri tej ugotovitvi izhajam iz dejstva, da je bilo podjetje Videm vedno motor demokratičnih procesov tako na republiški kot tudi na regijski ali občinski ravni.« meni Jože Habinc, kandidat za republiški zbor občin na listi stranke ZKS — Stranka demokratične prenove, sicer pa direktor Celuloze v TCP Videm.

Habinc meni, da je tudi do mladinskega kongresa v Krškem prišlo zaradi take demokratične klime v Krškem in da je bil prelomen v celotnem političnem dogajanju. Sicer pa si je zadal za nalogo, da se bo kot delegat v zboru občin skupščine Republike Slovenije zavzemal predvsem za to, da se podjetniška filozofija, ki jo v Vidmu že nekaj časa gojijo, prenese v širše okolje. »Pri svojem delu tako v podjetju kot tudi v politiki se bom zavzemal za to, da nas preteklost ne bo več tako obremenjevala, ker menim, da moramo vsi skupaj gledati predvsem v prihodnost. Kar zadeva občino Krško in posavsko regijo, menim, da ne smemo dopustiti, da bi živela na obrobju slovenskega dogajanja. Tu velja še posebna skrb mladim generacijam,« je povedal Habinc.

Kot kandidat ZKS — Stranke demokratične prenove daje Habinc vse priznanje gibanju zelenih, ki so dosegli, da je postala ekološka zavest vsesplošno prisotna. »Zato bom podpiral nadaljnje akcije zelenih in se zavzemal za to, da bomo v podjetjih uporabljali najnovejša dosežke ekološke tehnologije. Hkrati bi rad dal priznanje delavcem JE Krško, ki že ves čas vodijo ta objekt z najvišjo strokovno odgovornostjo. Kot delegat, seveda če bom izvoljen, pa se bom v republiški skupščini zavzemal za to, da se vsa vprašanja v zvezi z obratovanjem ali morebitno ustavitvijo JE Krško nikakor ne obravnavajo brez dejavnega sodelovanja občine Krško in posavske regije.«

J. S.



## Krška občina v Sloveniji ni nepomembna

KRŠKO — Demos v Krškem je predlagal kot skupnega kandidata za zbor občin skupščine Republike Slovenije Metoda Šonc. Šonc, rojen 1938, je kot gradbeni tehnik zaposlen pri krški obrtni zadrugi Resa. Kot kandidat je dobil v prvem krogu volitev prek 5.100 glasov, in kaj meni o možnostih zmage v drugem volilnem krogu? »Rezultat volitev v prvem krogu za zbor občin skupščine Slovenije je boljši, kot sem pričakoval. Zaradi 6 kandidatov, ki smo si delili glasove, ni bilo pričakovati zmage enega v prvem krogu. Tudi število neveljavnih glasovnic, 1.200, je bilo v naši občini zelo veliko. Upam, da mi bodo voliči naklonjeni in da me bodo v drugem krogu večinsko podprli, da bodo podprli program in ideje Demosa. Pričakujem zmago,« pravi Šonc. Zaveda se zahtevnosti dela delegata v republiški skupščini, ker po njegovem krška občina v Sloveniji ni nepomembna. Hkrati ima vrsto posebnih neresenih vprašanj, kot so ekološki problemi vključno z delovanjem jedrske elektrarne. K tem vprašanjem so dajo še posegi v prostor s hitro cesto in savskimi elektrarnami, ter razvoj industrije, drobnega gospodarstva in kmetijstva. »Ker zastopam Demosov program, obenem pa bom moral zastopati občino kot celoto, bo potrebno vzpostaviti dialog za vsak predlog ali problem posebej. Zame bo to še toliko lažje, ker doslej nisem deloval v nobeni stranki. Menim, da sem delal in da delam zdaj na področju, kjer je potrebno široko sodelovanje z vsemi gospodarskimi dejavniki, in da zato poznam problematiko dovolj široko,« pravi o izkušnjah, ki jih bo kot delegat potreboval.

STANISLAV DVORŠEK

## »Delal sem za to, kar danes živimo«

Milan Kučan in dr. Jože Pučnik, kandidata za predsednika predsedstva Republike Slovenije, se bosta v nedeljo pomerila v drugem, odločilnem krogu.

V zadnjem času sta oba dala veliko intervjujev in izjav o domala vsaki slovenski in jugoslovanski aktualnosti. Ku-

čana in Pučnika smo na široko predstavili tudi v našem tedniku, tik pred odločitvijo pa smo jima še enkrat odstopili prostor, da bi lahko dodatno pojasnila že izrečeno ali povedala nepovedano. Kandidata sta ljubezljivo upoštevala željo, naj izjave ali pogovori ne presega petih tipkanih strani.

• **Tovariš Kučan, dovolite zelo direktno vprašanje. Se lahko zgodi, da bo v Sloveniji levi totalitarizem, ki ga je lep čas gojila mati sedanje ZKS-Stranke demokratične prenove, v prihodnosti nadomeščen z desnim totalitarizmom, recimo, Demosa?**

»Naša stranka je zdaj samo stranka in dobro je, da je tako. Za to smo si navsezadnje prizadevali. Če ne bi bilo tako, bi rekel, da je del naših prizadevanj šel v prazno. Bojševizem je očitno v Sloveniji pustil bolj globoke posledice, kot bi človek mislil na prvi pogled. Mislim, da ima dr. Rastko Močnik prav, kot sem bral njegovo pisanje v Telexu nedavno tega; zdi se mi, da je prav to obrnjen bojševizem. Koliko je program Demosa program Slovencev, pokažejo volitve. Upravičeno je domnevati, da toliko ljudi, kolikor jih je glasovalo za Demosove kandidata, sprejema, vsaj v osnovi, program Demosa. Čeprav nobenega političnega programa človek ne sprejema v celoti. Z večino programskih točk se očitno identificirajo, ob dejstvu, da je tudi znotraj Demosa več strank in je zato tudi ta identifikacija zato problematična oz. jo je treba videti skozi ta spekter, ki sestavlja Demos. Rekel bi takole: bilo bi slabo, če ne bi mogel biti tudi osebno za dovoljen z razvojem te naše mlade demokracije, če bi neke vrste, recimo mu levi totalitarizem — s katerim smo se dolgo otapali in ki je nas same, Zvezo komunistov, najbolj tepel, ker je v bistvu nekoč kreativno, ustvarjalno politično organizacijo spremenil v frigidno, samozadovoljno, zbirkratizirano, neustvarjalno, za spremembe nepriljavljeno organizacijo, ki se je zadovoljevala s tem, da je branila obstoječe in s tem bila eden bistvenih generatorjev krize — da bi se torej ta levi totalitarizem, v imenu

nekih levoradikalnih tez, zdaj zamenjal z druge vrste, kot vi pravite, desnim totalitarizmom. Mislim, da mora biti političen prostor odprt, demokratičen in da vsaka ideja, vsaka programska točka dobi točno toliko politične teže, kolikor v vsakem konkretnem političnem dogajanju za njo stojijo tisti, ki jo sprejemajo in podpirajo in ki so pripravljeni za njeno realizacijo tudi kaj narediti. To se bo zdaj kazalo skozi razmerje sil v slovenskem parlamentu.«

• **Ko ste pred leti stopili na čelo ZKS, je moj novinarski kolega dejal, »da je Kučana škoda za Partijo«. Tega tedaj najbrž ne bi bilo mogoče objaviti, pa ne zaradi Vas, vsekakor pa je bilo mišljenje kot kompliment. Torej, kakšen politik je Milan Kučan?**

»Meni gre v politiki za stališča in za argumente. Moja izkušnja je takšna, da kadar zmanjkujeta argumentov, se dviguje glas in se s pestjo razbija po mizi. Slišal sem že, da v takih primerih, ko moj politični nasprotnik to počne, moj mir izpade cinično. No, jaz seveda tega ne delam iz tega razloga, ampak preprosto skušam racionalizirati cel problem. Jezijo pa me nekatere stvari, npr. v tej predvolilni kampanji, ko se desetkrat, dvajsetkrat, tridesetkrat govori ena in ista stvar, da sem jaz odgovoren za vse, kar se je zgodilo v naši preteklosti, ker sem pač bil štiri leta predsednik bivše Zveze komunistov. Jaz sem to seveda res bil, in v tem času se je znotraj tega sistema, ob takšni sistemski postavitvi Partije, ki se ji lahko mirne duše reče enopartijski sistem, monopolni partijski sistem, taista Partija odgovodala temu svojemu monopolnemu položaju, spremenila svojo sistemsko postavitev, ker je čutila, da je sama, takšna, kot je, generator krize, da brez demokracije iz krize



Foto: Tona Štajko

ni mogoče. S tem je odprta, procesi lastno spreminjanje, v bistvu svoji spremembi slovenske družbe — rezultat tega je sedaj končno to, kar danes živimo. To gotovo nima samo dobrih strani, ima tudi slabe, ampak mislim, da bomo slabe lahko odpravljali v nadaljevanju tega procesa, prav zaradi tega, ker vemo, da so slabe.«

• **V Sloveniji se večina strank zavzema za popolno slovensko suverenost v konfederalnem okviru. Smo dovolj močni in složni, da to tudi dejansko uveljavimo?**

»Nova slovenska ustava bo pomenila ustavno-pravno zagotovilo in izraz trdne volje državljanov in državljanov Slovenije o tem, kako želijo živeti pri sebi doma, v kakšnih političnih in ekonomskih odnosih in kako želijo imeti urejena svoja razmerja z drugimi narodi v Jugoslaviji, saj bo — upam — sprejeta po demokratični poti. Kot je videti, se glede ustavnega statusa Slovenije poglavite parlamentarne stranke ne ločujejo na pozicijo in opozicijo, saj se vse zavzemajo za suvereno slovensko državo, v razmerju do

Jugoslavije pa jo vidijo v konfederalnem položaju. Ali se bodo za tak položaj svojih republik odločili tudi drugi, je odvisno od rezultata demokratičnih procesov v teh republikah. O tem naj, kot pri nas, odločajo njihovi državljani na referendumih, pogajajo pa naj se o konkretnih rešitvah zastopstva v skupščini, izvoljena na svobodnih volitvah. Tisto, kar je nedvomno, pa je, da bomo o svoji suverenosti in svojem položaju v jugoslovanskih in drugih evropskih povezavah in integracijskih procesih odločali sami, na temelju naše naravne pravice do samoodločbe, ki smo si jo znali prepričljivo in dostojanstveno zavarovati po demokratični poti, ki nas je zdaj pripeljala do svobodnih volitev.«

• **Današnjim slovenskim strankam očitajo predvsem pomanjkanje operativnih programov. Kakšno je stališče ZKS-Stranke demokratične prenove glede družbene lastnine?**

»Imamo jasne usmeritve, kaj narediti z dosedanjim družbeno lastnino. Del naj se spremeni v državno lastnino, vsa ostala pa bo našla lastnike s kombinacijo

ljudskega in delavskega delničarstva ter z ekonomsko smotno odprodajo deležev domačemu in pod pogoji, ki jih bo določal zakon, tudi tujemu kapitalu. Kupnina naj služi družbenim razvojnim posegom v gospodarstvo, zlasti za infrastrukturo, odpiranje novih produktivnih delovnih mest, za lastninsko rekapitalizacijo podjetij in za jačanje pokojninskih skladov. Klasične denacionalizacije bi lahko bile dopolnilni poseg.«

• **V številki Dolenjskega lista, za katero se pogovarjate, recimo, med drugim piše, da pride v občini Trebnje na eno plačo za 1,3 plače dajatev. Trebnjanci niso nobena izjema, splošno ljudsko mnenje je, da bi bilo treba zmanjšati predvsem dajatev za zvezni proračun.**

»Vsekakor se strinjam, da je treba tudi izdatke za zvezni proračun zmanjšati, predvsem za vojsko, saj nam primerljivi podatki kažejo, da povprečni delež družbenega produkta, ki se namenja za vojsko, v državah zahodne Evrope ne presega cca 3% družbenega bruto proizvoda. Noben odziv iz gospodarstva ne more biti nedotakljiv, ne glede na njegov namen. Vse odlive je potrebno preveriti in jih uskladiti z možnostmi tistih, ki dajejo, in ne zgolj s potrebami tistih, ki se z njimi financirajo. Sicer pa je delegat Slovenije v zvezni skupščini uspešno s svojimi zahtevami vzpostavil pregled nad odlivanim, kajti velika sredstva so se prelivala preko izvenproračunske bilance, ki je bila pred nekaj meseci odpravljena ter preko centralne banke v obliki selektivnih kreditov.«

• **Kako bi na kratko označili te volitve? Če pogledamo samo zunanji blišč, se je zaradi njih Slovenija prvič znašla na naslovnih straneh svetovnih časnikov. Volitve pa imajo poleg tega, kar so same po sebi, gotovo tudi svoje globoke sporočilo.**

»Svobodne, tajne in neposredne večstrankarske volitve pomenijo tudi dejanski konec monopolne oblasti ene stranke. Zadovoljen sem, ker sem v dogajanjih, ki so omogočila te volitve, lahko sodeloval tudi sam. Navsezadnje je bil to tudi moj pomemben osebni cilj, pa tudi neizpolnjena obveznost prejšnjih političnih generacij, ki jim kaj takega, kljub zmagi v sporu s Stalinom, ni uspelo.

Demos je bil predvolilni blok demokratičnih opozicijskih strank. Opozicijske niso več, demokratičnost pa bodo morale dokazati zdaj, ko so dobile zaupanje volilcev. S količino politične moči raste tudi količina politične odgovornosti. Zato se sploh ne sprašujem, kakšni bi bili občutki Demosa, če bi sam zmagal na predsedniških volitvah.«

M. BAUER

## »Ne, ne bom ukinjal pokojnin«

• **Gospod Pučnik, kaj boste naredili za Dolenjsko in Belo krajino, če boste izvoljeni za predsednika predsedstva Republike Slovenije?**

Všeč so mi konkretna vprašanja! Torej, kaj bom naredil z Dolenjsko? Kolikor bo v moji moči in pristojnosti, jo bom varoval, da ne bo doživela prehudih pretresov v času, ki je pred nami. Skrbel bom za koordiniran regionalni razvoj, predvsem za t. i. pasivne kraje, recimo za Belo krajino, Suho krajino in za vsa tista področja, ki so bila doslej zanemarjena in odripana na rob družbe.

Vem, da so Novoteks, Novoles, Iskra Tenel in nekatere druge delovne organizacije v težkem položaju. Ljudje je strah, kaj bo jutri. Vendar menim, da ni razlogov, da bi bili preveč črno-gledi glede prihodnosti. Ne bo lahko, toda obstajajo realne možnosti, da v Sloveniji premagamo trenutno gospodarsko krizo. Moj optimizem, da se bo v Sloveniji in s tem tudi na Dolenjskem in v Beli krajini premaknilo, izhaja iz prepričanja, da si ljudje želijo temeljite spremembe. Slovencem je postalo jasno, da moramo izbrati drugačen gospodarski sistem. To pa pomeni, da moramo opustiti razne utopične socialistične variante in se odločiti za socialno državo. Demos-združena demokratična opozicija Slovenije ne objublja, ampak ima zelo konkreten in realen program kot osnovo za prenovo in preoblikovanje političnega, gospodarskega, državnega in kulturnega življenja. Ta program temelji na demokratičnosti in nenasilnih prizadevanjih ter suverenosti slovenskega naroda in Slovenije.

Prepričan sem, da so tudi na Dolenjskem in v Beli krajini ljudje, ki znajo in zmerejo bolj smelo »zakoraciti« v tržno gospodarstvo in da ne potrebujejo za svojo uveljavitev »botrov« v politiki.

• **Kaj pa za ljudi, ki so na obrobju družbe in na robu eksistence?**

Še posebej za te, saj so že doslej nosili glavno breme našega »socialističnega razcveta«. Pri tem ne mislim samo na delavce, ampak še prav posebej na ženske, ki pa zares plačujejo glavno ceno našega standarda, kakršen pač je. Rad bi, da bi ti ljudje dobili ne le boljšo sedanost in upanje na prihodnost, ampak tudi večje priznanje, dostojanstvo človeka.

Gledal sem pretresljivo televizijsko odajo »Kočevska je ena nesrečna deželca«. Kolikor bo v moji pristojnosti in moči, bom storil vse, da se ta dežela spremeni in vrne njenim prebivalcem. V nekem smislu pa predstavlja Kočevska vsa »mojo deželo«.

• **Ali boste res ukinili pokojnine, predvsem borcem?**

Pa kaj še! Takšni očitki, ki jih nekdo namerno in potihno širi med ljudmi, spadajo v podtikanja o t. i. revanšizmu. Tako plašijo ljudi pred »opozicijo«, če bo prišla na oblast. Pri tem »pozabljajo«, da opoziciji ne gre za revolucijo, ki pomete z ljudmi prejšnjega sistema, ampak da nam gre prav za spremembo sistema, ki naj bo takšen, da bo vsakomur zagotavljal ne le eksistenčno, ampak tudi osebno varnost.

Ne, ne bom ukinjal pokojnin, tudi borcem ne, nasprotno, pokojninski sklad nameravam osamosvojiti tako, da se bo vloženi denar za pokojninsko zavarovanje obrestoval, ne pa uporabljal za nesmiselne »investicije«, zaradi česar je bil ta sklad vedno prazen, iz rok v usta.

Res pa je, da imam velike pomisleke zoper t. i. posebne pokojnine, vendar je to v pristojnosti parlamenta, in ne predsednika republike.

• **Pa še kakšno o revanšizmu...**

»Ko je prvič padel očitek revanšizma, so se ljudje res ustrašili, danes pa je že vsakomur jasno, da te očitke spuščajo v obtožni prav tisti, ki so doslej na račun »revanšizma« živeli. In seveda tisti, ki se jim zdi samoumevno, da se je svojim nasprotnikom nor-

malno maščevati ... Tisti, ki se bojijo svoje soodgovornosti za nastalo stanje, strašijo ljudi z revanšizmom. Vendar sem že dejal, da opoziciji ne gre za revolucijo, ampak za spremembo sistema. Potrebovali bomo vse strokovnjake in ljudi dobre volje, da se bomo izklopali iz brezna — vse, ne glede na politično pripadnost in prepričanje. Vsakogar bomo krvavo potrebovali!

Ne, v meni ni nikakršnega revanšizma. V domovino sem se vrnil, da bi še kaj naredil zanjo, kar mi bodo pač dopuščali moj čas in politične možnosti, ki jih bom imel. Zavzemal se bom za toleranco in v tem smislu za spravo med nami kot ljudmi.

• **In kaj je z državljansko vojno?**

To je isti očitek. Prav nasprotno je res, državljansko vojno moramo končati, v vseh oblikah. Z nevarnostjo državljanske vojne strašijo ljudi prav tisti, ki jih je ta vojna vzpostavila kot oblastnike. Ta očitek meri na to, kot da bo opozicija s svojimi radikalnimi zahtevami po odcepitvi sprožila vojaško intervencijo vojske in s tem zakuhala državljansko vojno ... Pri tem ti očitki »pozabljajo«, da ima DEMOS — združena opozicija, ki bo zdaj prišla na oblast, izrecno zapisano, da se bo zavzemala za mirne, ustavne poti za doseg in uresničenje suverenosti republike Slovenije. Zato bomo najprej sprejeli novo ustavo, katere osnutek je že napisan. Res pa je tudi, da ni mogoče govoriti o konfederaciji, če prej ne razglasijo suverenosti svoje države. Sele potem lahko greš v pogajanja z drugimi državami (republikami) za konfederativno pogodbo. To, kar počne današnja oblast, pa so le popravki federacije; pričakovanje, da se bo federacija na ta način pretvorila v konfederacijo, je utopija.

• **Ali boste res razprodali Slovenijo?**

To, kar se danes dogaja, je razprodaja industrije, slišal pa sem tudi za sumljiva pogajanja o prodaji zemlje. Ne, Slovenijo je treba zavarovati pred razprodajo, še posebej zato, ker brez pomoči zunanjega kapitala ne bo mogoče. Torej bo treba natančno, zakonsko določiti pogoje za tuji kapital, da bomo ostali gospodar na svoji zemlji. Pri vnosu tujega kapitala bomo še posebej veliko pozornost namenili slovenskemu kapitalu, ki ga je zunaj veliko. Naši ljudje v tujini so pripravljene investirati svoj denar v domača

podjetja — seveda ob zakonskih zagotovilih varne naložbe. Tudi denar naših ljudi doma bo potrebno pritegniti v proizvodnjo — in tudi to bo mogoče potem, ko bodo odpadle vse ideološke ovire za svobodno ustvarjalnost na vseh področjih. Za vse to si bom po svojih močeh in kompetencah prizadeval tudi sam.

• **Kaj menite o Krambergerjevih volivcih?**

Kaj naj bi posebnega menil? Volitvi kot vsi drugi! Morda bi le dodal, da so njegovi volivci najbrž prav tisti ljudje, o katerih sva govorila prej: socialno najbolj ogroženi, ljudje na robu obupa, vsi tisti, ki je družba nanje kar nekako »pozabila«. Vsekakor bom, če bom izvoljen, deloval tudi in še posebej v njihovem imenu in za njihovo dobro.

• **Kaj menite o tem, da vas je**

vojska ovadila pri javnem tožilu v Mariboru?

Delen odgovor bo že v tem, če se spomnimo, da je bila ovadba dejansko vložena pri javnem tožilu v Ljubljani, in to že 6. aprila, tik pred volitvami. Potem jo je ta tožilec predal mariborskemu ... Se pravi, da je verjetno, da so nekateri vedeli zanjo. Še preden je prišlo Tanjugovo obvestilo. Sam sem zanjo izvedel iz opozorila prijateljev, ki so poslušali radijska poročila. Uradna politika je takoj — in reči moram — ustrezno in civilizirano reagirala. Prav ta ovadba, še prej pa proces proti četverici, dokazuje, kako nujno je, da postanemo suvereni, da se ne vojska ne kdo drug ne bo mogel neposredno vtikati v nas. Ne za revanšizem, za nas gre, da bomo že končno nehali živeti v takem ali drugačnem strahu.

BOJAN FINK



Foto: Zvone Pelko

## Protestni šotor sredi Črnomlja?

Socializacija in civilizacija sta besedi, ki ju zlasti v zadnjem času zelo pogosto uporabljamo, ko govorimo o Romih in njihovem vključevanju v družbo. Očitno pa so tudi nekateri Romi vzeli pojem socializacije bolj zares, kot smo morda pričakovali. Tako vsaj bi lahko trdili za Marjano Hudorovc iz Črnomlja, ki se je z družino preselila v stanovanje v starejšem stanovanjskem bloku izpod šotora iz romskega naselja pri »Stirih Rokah«. Po šestih letih bivanja v Črnomlju pa bi se sedemčlanska Hudorovčeva družina morala izseliti, kajti hiša, s katero upravlja stanovanjska skupnost in ki za bivanje tako rekoč ni več primerna, namerava jo obnoviti.

Seveda Hudorovčevih nikakor niso nameravali postaviti na cesto, ampak so jim zagotovili drugo bivališče. Prav tu pa so se začeli problemi. Stanovanjska skupnost je našla hišico v romskem naselju Jama v Kanizarici, iz katere se je lastnik izselil, ko si je zgradil novo. Odkupila jo je, dala popraviti, in tako je bila nared za nove prebivalce. Toda Romi iz Kanizarice so že med prenovo hiše dali vedeti, da ne marajo bodočih priseljencev. Celo obrtnikom so onemogočili, da bi opravili, kar jim je bilo naročeno, tako da je morala posredovati milica. Da mislijo s svojimi zahtevami zares, so pozneje skupaj s predstavniki krajevne skupnosti Dobljice-Kanizarica potrdili na sestanku, ki so mu prisostvovali tudi tajnik stanovanjske skupnosti, tajnika skupnosti socialnega skrbstva in predstavnik Centra za socialno delo iz Črnomlja. Tako v Centru za socialno delo kot na stanovanjski skupnosti so spoznali, da nima smisla riniti z glavo skozi zid, pač pa bi radi dosegli soglasje, da bi bili Hudorovčevi zadovoljni z novim bivališčem, da pa bi jih sprejeli tudi sosedanci. Sicer bi se prav lahko zgodilo, kot pravi socialni delavec Matija Štrucelj, da bi si Marjana zaradi lastnega nezadovoljstva in nezadovoljstva sosedov postavila šotor kar sredi Črnomlja.

Čeprav imajo Hudorovčevi odločbo o izselitvi, pa se zavedajo, da jih ne bo nihče postavil pred vrata, preden ne dobijo drugega ustreznega stanovanja. Sicer pa na stanovanjski skupnosti skušajo z veliko mero taktičnosti rešiti ta problem. Upajo, da jim bo uspelo pridobiti hišico v Lokvah, toda zopet v romskem naselju.

• Četudi sta Hudorovčeva že prej pristala, da bi se s petimi šoloobveznimi otroki preselili v kanizarsko romsko naselje, pa Marjana sedaj zatrjuje, da je zanjo romsko naselje le začasna rešitev. Otroci ji celo grozijo, da ne bodo več hodili v šolo, če bodo morali zopet živeti med Romi. Marjana prizna, da se po srcu prav nič več ne počuti Romko, in vesela je, da so se tudi otroci že toliko socializirali, da jih življenje med Romi prav nič več ne mika.

Gotovo bi bil Hudorovčev problem lahko dokaj hitro in veliko manj boleče rešljiv tako za

njihovo družino kot za številne druge, če bi jim našli nadomestno stanovanje v bloku. Toda kaj, ko se s stanovanjskim problemom prepleta še niz drugih: tako Marjana kot njen mož nista stalno zaposlena, skozi življenje se družina prebija le z občasnimi zaslužki staršev. Bivanje v stanovanjskem bloku pa je nujno povezano s stroški, ki jih z nerednimi dohodki ne bi zmogli. In tako se znova postavlja vprašanje socializacije Romov, povezano tudi z njihovim šolanjem, stanovanjem, delom, zaslužkom ter številnimi ovirami, ki jim preprečujejo, da bi zaživel, kot si — vsaj mnogi med njimi — ne nazadnje tudi sami želijo.

M. BEZEK-JAKŠE

## Novomeška zgodba o sitem volku in celi kozi

Na zadnji seji sedanjega mandata dobiva novomeška občinska skupščina na mizo poročilo o izvajanju proračuna v prvem letošnjem tromesečju in predlog sprememb programov skupnih družbenih potreb v novomeški občini v letu 1990. Občinska vlada je skušala ustreči zahtevam resnično močno obubožanega gospodarstva, ki potrebuje razbremenitev za preživetje. Na drugi strani pa se — ne glede na to, kaj bi najrazličnejši uporabniki najrazličnejših storitev v skupnih družbenih potrebah — vedeli povedati o delu, slabi organiziranosti, neracionalnosti itd. — skupne družbene potrebe v občini že sedaj uresničujemo v obsegu, ki je prejemahen, da bi lahko preprečili, da se ne bi na ta račun že delala splošna družbena škoda.

Od novega leta sem je ob reorganizaciji oz. ukinitvi stisovstva občini ostalo odločanje o 21 odstotkih njenih skupnih potreb, o ostalih 79 odstotkih se namreč odloča v republiki. Za občinski del je bilo v prvih treh mesecih letos zbranih in porabljenih okrog 90 milijonov dinarjev. Zdej torej teče beseda o zmanjševanju tega deleža. Izvršni svet je pripravil več variant tega zmanjševanja. V prvi je predvidel krčenje programov dejavnosti, ki po njegovem še omogočajo izvajanje programov in jih je mogoče strokovno sprejeti. Po tej varianti bi mesečno prihranili 467 tisoč dinarjev ali 1,3 odstotka omenjenih 21 odstotkov občinskih skupnih družbenih potreb. Druga varianta bi prinesla mesečni prihranek 4,5 milijona dinarjev ali 12,6 odstotka, zanjo izvršni svet pravi, da pomeni restriktivno krčenje programov, ki prinaša že tudi izrazito negativne posledice in je zato ni možno strokovno zagovarjati, seveda pa jo je možno sprejeti. Varianta tri predvideva mesečni prihranek 2,8 milijona ali 7,9 odstotka, izvršni svet jo je razložil z začasnim večjim znižanjem prispevnih stopenj.

Končna odločitev bo na delegatih v občinski skupščini, ki se jim izteka mandat. Lahko to delo ne bo, če ga hočejo odgovorno opraviti. Tisti hip, ko bodo dvignili glas in roko za razbremenjevanje gospodarstva in za znižanje prispevnih stopenj za skupne družbene potrebe in te programe, morajo imeti pred očmi celo vrsto stvari. Po številu predšolskih otrok je novomeška občina na primer v slovenskem vrhu,

precej pod povprečjem pa po njihovi vključenosti v vrce. Kot že mnoga leta doslej bodo tudi letos zavrnila za en velik vrtec otrok, prostora zanje pač ni. Ker je tako, dobijo vrtnice od staršev zelo majhen delež soudeležbe pri plačilu ekonomske cene, ker so v vrtcu pač v glavnem lahko le otroci iz najrevnejših družin. Da bi te pomeli ven in sprejeli »bogatejše«, ki bi bili sami sposobni več plačati za varstvo, tudi v težkih časih ni resno razmišljati, prav tako ne, da bi od revnih staršev, ki delajo v podjetjih za mizerno plačilo, dobili bistveno več denarja. V osnovnem izobraževanju v tej stiski vsi kažejo s prstom predvsem na celodnevno šolo, o (ne)škodljivosti krčenja ali celo popolne ukinitve le-te ob sedanji stopnji zaposlenosti ne kaže izgubljati besed. Stanja na cestnem, komunalnem, stanovanjskem in še drugih področjih ter tovrstnih potreb in želja ljudi gotovo tudi ni potrebno posebej razlagati. Kar pa se kulture tiče, celo najosnovnejše s knjigo, pa telesne kulture, pa itak mnogi povsem naglas govorijo, da se bo temu treba do boljših časov tako rekoč odreči.

• Brez vsake slabe vesti o nerazumevanju ali o poveljevanju enega dela našega bitja in živja — in to nadgradnega dela — lahko mirno zapišemo, da niti najbolj restriktivna oz. črna varianta za skupne družbene potrebe ne more rešiti stanja v gospodarstvu, čeprav je po drugi strani res, da bi bilo neodgovorno nič ne narediti, če se da kaj narediti pri varčevanju v nadgradnji. Če se bo gospodarstvo potopilo, bo katastrofa popolna, težko pa je sprejeti teze, da lahko skupne družbene potrebe brez škode krčimo in se jim odrekamo.

Kdor se zares zaveda, kaj vse tisto, kar spada pod pojem skupnih družbenih potreb, pomeni za splošno stanje in razvoj družbe, se bo kljub potapljajočemu se gospodarstvu izogibal pritrjevanju črnim variantam zanje, posebno še, dokler je za splošno še vedno čelno mesto pri mizi in polna žlica. Vsekakor ne bi bila rada delegat, ki bo moral tokrat odločiti, kako imeti sitema volka in celo kozo.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

## Krško: 400 kovinarjev čaka na razprodajo

Krška kovinsko predelovalna industrija je bila večkrat poleg tovarne papirja občinski paradižnik. V njej je bilo zaposlenih sorazmerno največ strokovno dobro usposobljenih delavcev, ki so potem odhajali tudi v druge branže in bili osnova za razvoj obrti. Ta industrija je bila tudi tehnološko dobro opremljena, tržno populativna, skratka, krškega gospodarstva si ni bilo moč zamisliti brez te industrije.

Pred tremi ali dvema letoma pa se je začela pot navzdol in kar se je tedaj na zaprepačenje mnogih dogajalo Kovinarski, se sedaj dogaja Sopa s Kleparjem in Ikonom, Sigmato v Brestanici. Krška kovinsko predelovalna industrija s 1850 zaposlenimi delavci je ta čas tako rekoč na tleh. V Ikonu so brez dela že nekaj časa,



doma so morali čakati na delo delavci Kleparja, ker pač ni bilo naročil. Metalna na Senovem in Kovinarska naj bi imeli dovolj naročil za domači in tuji trg, vendar nimajo denarja, da bi plačevali material in energijo. Da ni denarja, priča tudi podatek krških sindikatov, ki so ugotovili, da so imela podjetja kovinske branže samo v februarju celih 107 dni blokirane žiro račune, v marcu in aprilu pa se je stanje še poslabšalo.

• Za 400 delavcev Kleparja, Ikona in Sigmata, ki lahko že jutri ostanejo doma ali na cesti, je kaj slaba tolažba, če sindikat pošilja pozive vsem strukturam po vrsti, naj se vendarle zagnejo zaradi težav, v katere je zabredla kovinska industrija. Dejstvo je, da je sedaj že prepozno in pač vsi čakajo na to, kaj se bo izcimilo iz Markovičeve politike. Morda bi bilo tem delavcem vseeno, če jih tudi prodajo ali razprodajo zasebnim podjetnikom, le da bo delo in denar.

Negotovost, kaj bo jutri ali pojutrišnjem, pa bi bila gotovo manjša, če bi se vsi skupaj kaj naučili iz primera Kovinarske pred tremi leti. Resnici na ljubo je treba priznati, da se je tedaj angažiral ves občinski upravni in politični aparat, vendar tedaj nihče ni zaznal trendov. Ti pa so bili slabi za vso slovensko kovinsko predelovalno industrijo. Vendar pa vsaj sedaj ni slišati slabih vesti o primeru trboveljske Strojne, ki je bila celo v hujšem položaju, kot je bila Kovinarska pred tremi leti. To pa kaže na to, da so rešitve vendarle bile možne ob primernem prestrukturiranju, zamenjavi vodilnih, večjem sodelovanju gospodarske zbornice in vseh bolj ali manj strokovnih teles, ki jih tudi v krški občini in v Posavju nasploh ne manjka.

J. SIMČIČ

## Račun brez okolja ne velja

Kar nekaj smelih turističnih načrtov se je v zadnjem času pojavilo in upati je, da niso le plod prebujajoče se pomladi in bližajočega se poletja, saj bi to le potrdilo našo dosedanja praksa, da o stvareh razmišljamo šele takrat, ko je že prepozno. Tokrat so načrti daljnosežnejši in obetajo resnejše poseči v turistično malo Dolenjske in iz nje potegniti dva njena najlepša bisera, dolino Krke in Kolpe. Z vso odgovornostjo in delnim poznavanjem razmer — ob načelni podpori turističnim razvojnim načrtom — pa je vendarle treba izreči nekaj skeptičnih besed. Kot prvo, da se gremo turizem zaradi zaslužka, ne pa zato, da bi nekemu kar tako delali veselje. Zaslužek pa pomeni nekaj bogatih gostov, katerim ponudimo vse ekskluzivno in jim to tudi dobro zaračunamo, ali pa veliko srednje bogatih, povprečnih gostov, zato pa nič manj zahtevnih, od katerih pa lahko iztržimo približno toliko kot naša konkurenca, če smo jim sposobni toliko tudi ponuditi. Glede na naše dosedanje izkušnje pridejo v poštev le slednji. Torej bo rentabilnost le v množičnosti.

Pri množičnosti pa se zopet pojavita dva problema. Prvi je seveda, kako jo zagotoviti. Nikakor ne v lokalni zaprtosti in čakanju na turistične, ki bi slučajno padle iz mimo drveče trbiščne reke, temveč v globoki povezanosti v mednarodni turistični informacijski sistem. Leto pa zagotovi seveda tudi nujno kontinuiteto in enakomerno porazdelitev na celo sezono.

Drugi problem ima širše razsežnosti in dolgotrajne posledice, povzroča pa ga prav množičnost. Množični turizem pomeni namreč hudo onesnaževanje okolja, lahko bi rekli nekakšno izrabljenost, prehuda obremenitev pogosto presega njegovo obnoviteljsko sposobnost. Prav žalostno je jeseni opazovati turistično najbolj obremenjene sredozemske obale. Enako bi se lahko kmalu zgodilo tudi z našimi rečnimi dolinami, ki so ekološko precej ogrožene že sedaj.

• Ko je govor o kampih ob Krki in Kolpi, naj si bo večjih ali manjših, upajmo, da imajo investitorji v mislih take, kot jih predpisuje evropski standard, se pravi z vso infrastrukturo, provzorno oskrbo in čistočo in vsem udobjem, ki ga mora nuditi, pri čemer so čista stranišča, topla voda v tuših in pralnica ipd., samoumevne stvari in ne ekskluzivnosti. V Jugoslaviji imamo že dovolj drugačnih kampov, pasti, iz katerih se turisti kot iz nekakšne more komaj izmajajo in potem delajo po Evropi turistično antipropagando na naš račun.

Taki kampi pa so dragi in njihovo rentabilnost zagotavlja le polna zasedenost in sorazmerno dolga sezona. So pa tudi hudi onesnaževalci, zato je treba k njihovi rentabilnosti pristeti tudi stroške za čiščenje okolja. Šele tedaj se bo izkazalo, ali se račun izide.

T. JAKŠE

## Za dve pivi lahko razrijete Gorjance!

S pravno močno sodbo, ki jo je izrekla novomeška enota Temeljnega sodišča, se je končala afera, ki je že daljša razburjala vso ekološko in tudi sicer osveščeno javnost na obeh straneh Gorjancev in se posebej številne ljubitelje te lepše gore. Gre za samovoljno, nezakonito in izredno grob poseg na gorjanskem slemenu, ko so nekdanjo gozdno pot v dolžini več kilometrov od Javorovice proti Gospodični do golega razrili in razširili na 6 in več metrov. Še predej je vsa stvar prišla na sodišče, smo o tem obširno pisali v našem časopisu, in sicer 23. februarja lani; temu zapisu pa je sledila še polemika.

Naj na kratko obnovimo celotno zgodbo. Vsa stvar se je začela proti koncu januarja 1988, ko je smučarsko društvo Šentjerneje brez vseh soglasij in dovoljenj začelo razrивati in širiti gozdno pot, ki pelje nad vasjo Javorovica po gorjanskem slemenu do prostranih košenic Krči pod Trdinovim vrhom, od kjer pelje gozdna cesta naprej proti Krva-vemu kamnu in Gospodični. Dela je z buldožerjem, last Pionirjevega tozda MKI, izvajal strojnik, zaposlen v tem tozdu. Po obvestilu revirnega gozdarja je vodja tozda Gozdarstvo Novo mesto o tem, kaj se dogaja na Gorjancih, seznanil gozdarskega inšpektorja v Novem mestu, ta pa je dela ustavil 1. februarja 1988, ko je buldožerist ril v zaščiteni gozdni kompleks Kobil. Kot rečeno, je ta grobi poseg potekal brez vsakršnih dovoljenj, čeprav bi za taka dela potrebovali najmanj lokacijsko dovoljenje, ter tudi brez vednosti in soglasja obeh prizadetih gozdnih gospodarstev, GG Brežice in Novo mesto, in brez soglasja zasebnih lastnikov. Kljub temu da je inšpektor ustavil dela in vso zadevo zaradi suma storitve kaznivnega dejanja predal javnemu tožilstvu in kljub temu da si tudi kasneje ni priskrbelo potrebnih soglasij in dovoljenj, je smučarsko društvo Šentjerneje, ki se mu je sedaj pridružilo še SD Gorjanci-Gabrje, oktobra 1988 ta dela nadaljevalo, in to skozi zaščiten gozdni kompleks Kobil, kjer so se naprej rušili drevesa, na enem mestu pa celo vsekali pot po novi trasi, potem pa to pot nadaljevali tik ob republiški meji po hrvaški strani do Krče in od tu naprej po košenici do gozdne ceste. S tem so v dolžini več

kilometrov po gorjanskem slemenu vsekali 6 do 7 metrov široko grobo in nezacepljivo rano. Vse to razdejavanje so, kot se je tudi kasneje izkazalo, naredili zato, da bi se lahko tepalec za sneg premikal iz smučišča pri Pionirjevem domu v neposredni bližini Gospodične do smučišča nad Javorovico in nazaj. Vse to so kasneje malo »okrancali« in to rano preimenovali v stezo za pririvanje smučarskih tekaških tekem v spomin na padle borce Cankarjeve brigade na Javorovici.

### GROBOST MOČNO ODMEVALA

Zadeva je v javnosti precej odmevala, večkrat so o njej govorili tudi na sejah novomeške občinske skupščine ter na izvršnem svetu in še kje. Javni tožilec je obe ovadbi gozdarskega inšpektorja združil, seveda pa gre tako v obtožnici kot v sodbi le za tisti del strasev, ki poteka po slovenskem delu Gorjancev. Za tisti del, ki poteka po hrvaški strani meje — to pa je daljši del — seveda ni pristojno novomeško sodišče in za tisti del tudi sicer ni nobene prijave oziroma ovadbe. Ker pa so Gorjanci eni in eni sami in je rana enako boleča in skeleča, pa naj bo vsekana na tej ali oni strani meje, je to še en razlog več, da to goro z vseh vidikov obravnava-mo enotno in v celoti.

Vsekakor je ta grob poseg v Gorjance, odkar je zanj zvedela javnost, močno odmevala. Nazadnje je o vsej tej zadevi, ki je že prerasla v afero, razpravljala novomeški izvršni svet februarja letos, ko je sprejel »ugotovitve in sklepe o izvajanju sklepov izvršnega sveta v zvezi z nedovoljenimi posegi na Gorjancih«. V teh ugotovitvah in sklepih je med drugim precej očitkov na ravnanje novomeške Uprave inšpekcijskih služb, zlasti na (ne)ukrepanje urbanistične inšpekcije. Vsa stvar se je, kot je razvidno iz poročila Temeljnega javnega tožilstva in Temeljnega sodišča o tej zadevi, precej zavlekla iz objektivnih razlogov. Samo na izvedeniško mnenje o tej zadevi je sodišče čakalo 8 mesecev. Izvedenec, ki velja za zelo natančnega in zanesljivega, je imel s to zadevo precej težav, saj je moral med drugim nabaviti tudi vojaške specialke, da je lahko točno vrisal nedovoljen poseg. Skratka, zadeva se je močno zavlekla, tako da je bila glavna obravnava šele 20. februarja letos, se pravi več kot dve leti po tistem, ko je gozdarski inšpektor ustavil buldožer, ki je ril v zaščitenih gorjanskih Kobilah. V teh dobrih dveh letih pa se je s to zadevo ukvarjalo veliko ljudi in institucij, porabljenega je bilo ogromno časa, potrebna velika znanja, potrpežljivost, natančnost, preverjanj, izvedeniških mnenj, zaslišanj.

### KRIVI PO VSEH TOČKAH

Senat pod predsedstvom sodnice Marije Kastelic je vse obdolžene pravne in odgovorne osebe v tej zadevi spoznal za krive po vseh točkah obtožnice in jih obsodil na najvišje možne kazni. Za kako obsežno stvar gre in kako trdo je moralo delati samo sodišče, pove že dejstvo, da obsega sodba z zgoščeno obrazložitvijo kar 12 tiskanih strani, celoten spis o tej zadevi pa tehta kakšna dva kilograma. Vse obdolžene je, kot rečeno, sodišče spoznalo za krive. Obdolženi in sedaj tudi že po pravno močni sodbi krivi pa so: Smučarski društvi Šentjerneje in Gorjanci-Gabrje, GIP Pionir, tozda MKI kot pravne osebe in odgovorne osebe: Miha



In kakšne so te kazni? Za štiri dejanja je bilo SD Šentjerneje obsojeno na enotno kazen 1.900 dinarjev; GIP Pionir, tozda MKI za tri dejanja na enotno kazen 1.500 dinarjev; SD Gorjanci-Gabrje za dve dejanji na 1.000 dinarjev; Miha Recelj za dve dejanji na 45 dinarjev; Alojz Lovko za eno dejanje na 30 dinarjev; ter Franc Krošelj, Slavko Guštin in Jože Pintarič za po dve dejanji vsak na 45 dinarjev kazni. Tako, pravici je zadoščeno!

### KDO JE UMAKNIL TOŽBO?

Lahko pa bi ji bilo še bolj. GG Novo mesto in Brežice sta namreč že 22. februarja oz. 1. marca 1988 proti kršiteljem vložili tožbo zaradi možnih posesti. Konec koncev so pri tem posegu po ugotovitvah gozdarskega inšpektorja samo v prvem delu ničili okoli 7700 m<sup>2</sup> gozda in po ugotovitvah sodišča podrl 126 dreves. A glej ga, zlomka, obe gozdni gospodarstvi sta »iz neznanega razloga« odstopili od tožbe, in to na isti dan, 18. novembra 1988. Zanimivo bi bilo vedeti za imena teh »neznanih razlogov«. Morda pa se kaj bo iz tega, saj novomeški izvršni svet in Brežice sta v omenjenih februarskih »ugotovitvah in sklepih« med drugim predlagala obema GG, da vložita odškodninske tožbe ali tožbe za vzpostavitev v prvotno stanje. Sicer pa je odločbo o vzpostavitvi v prvotno stanje oziroma o sanaciji (zasuje usekov, poravnava nasipov, odstranitev panjev in podrtih dreves, navoz humusa po celi trasi, preprečitve erozije itd.) urbanistična inšpekcija izdala že več kot pred letom dni. Pri izvršitvi te odločbe vztraja tudi republiški inšpektor. Rok za izpolnitev te odločbe je bil 90 dni. Na veliki soboto, 14. aprila letos, ko je bil pisec teh vrstic v družbi Zelenih Novega mesta in ljubiteljev Gorjancev nazadnje v tem delu Gorjancev, ni bilo od vsega tega videti nič. Edini, ki je v vsem tem času tam kaj naredil, je — erozija. Vsaj nekdo, ki dobro temeljito in nepodkupljivo opravlja svoje delo in tako krepi pravno državo!

Za konec pa še opozorilo in koristen napotek. Najvišja možna kazen, ki vam jo zaradi napačnega parkiranja lahko izreče sodnik za prekrške, je 2.500 dinarjev. Zato: če bi koga od vas prišlo, da bi avtomobil, četudi samo za kratek čas, pustil na mestu, kjer parkiranje ni dovoljeno, se naj nikar ne pusti premotiti skušnjavi. Rajne naj na hitro zbere nekaj somišljenikov, skupaj se naj odpeljejo na Gorjance in tam povzročijo nepojmljivo razdejavanje in nepopravljivo škodo. Če bodo obsojeni na najvišjo kazen, jih bo ta izvrstna zabava stala toliko kot dve pivi v malo boljšem lokalu. Pa še parkirnine jim ne bo treba plačati.

A. BARTELJ

Žreb je izmed reševalcev 13. nagradne križanke izbral RADA ERŽENA iz Ljubljane. Za nagrado bo prejel knjigo Janeza Pence Trideset tisoč korakov, ki govori o rekreativnem teku. Če sam morebiti ne teka za zdravo življenje, bo knjiga morda prišla prav komu drugemu iz družine ali kroga znancev.

Rešite današnjo križanko in pošljite rešitev najkasneje do 30. aprila na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 15.

**REŠITEV 13. KRIŽANKE**

Pravilna rešitev 13. nagradne križanke se, brano po vodoravnih vrstah, glasi: SEJEM, KNAP, NAMA, AERO, OLIKANOST, GAL, KAP, ALPE, JADRAN, RAA, ANKETA, OKRAS, OSTANEK, BOJ, ANA, IL, ÉGALITÉ, IBIZA, LEVAK, GANIMED, AJAS, ANATEMA.

**MISLI**

V najglobljem zakotju spomina trohni naša prava bit.  
B. PEKIČ

Slovinci smo nesrečno, zato ljudstvo.  
M. ROŽANC

Samoljubje pomeni v ljubezni toliko kot osebno koristništvo v prijateljstvu.  
G. SAND

**NAGRADNA KRIŽANKA**



DL	DEL KOLOVRATA	UGLED	POSREMOVALEC	BLUŠČ	KOCBEK EDVARD	SESTAVIL J. UDRI	HRV. GLASB. ZDGOVODINAR (JOSIP)	POSEBNI DNEVI PRI RIMJANIH	TRATA
VRISKANJE KEM SIMBOL ZA FOSFOR						MUSLIMANSKO IME VRSTA MECA			
EDEN NAJSTAREJŠI LATINSKI PESNIKOV (ANALI)					OL. MESTO DRL. JEMENA NIKOLAJ ZABLOČKI				
EG. BOG ZNANOSTI POBIRALEC DAVKOV				OKR. ZA NA PRIMER FR. DRAMATIK ROMAN RODU (EUGENE)				KRAJ NA KRIMU	V SLOVNICI ZPRAH SAMO. GLASNIKA
DL	SLOV	DOHODEK IZ OBREŠTI	NAJVIŠJI VRH PIRENEJEV ANGL. FIZIK (IZOTOP-NOST)		FRANSKA VALUTA NAZIV				
JUS				OS. ZAIEMK NEVESTINA OPRAVA			NORD. SMUČI MLAJNSKA KNJIGA		
SUAI				PRITISK TEŽE ZVER				IVAN ZAIC NAELEKTREN DELEC	
INDONEZJSKA POROČVALSKA AGENCIJA				AZ. JEZIKOVNA SKUPINA EKSEMPLJ GRATA					
ZVRSILEC DEJANJA					DOMAČA ŽIVAL				
KITAJSKA UTEZ MERA			MOKA IZ PALMOVEGA STRŽENA			OTOK V THOMOR. ARHPELAGU TUAMOTU			

**Pozabljena hrana pozabljene kulture**

Uničena in pozabljena stara kultura Inkov oživlja v rastlinah, ki so jih vzgojili in se sedaj vračajo na mize — Modri krompir in sladki pepino

Še ne tako dolgo tega je bilo mogoče najti čeromojo, juko, arakačo, čunjo in podobno eksotično sadje, zelenjavo in poljščine na živopisnih tržnicah pol-pozabljenih andskih naselij in mest, kamor so jih prinašali kmetje iz oddaljenih kmetij in zaselkov, kjer so še gojili te stare domače kulturne rastline, kot jim je priporočilo 600-letno izročilo. Za ves ostali svet pa so bili to povsem neznan sadeži in zelenjava.

Danes ni več tako. Eksotična živila iz visokih andskih planot prihajajo v svet. Mogoče jih je že kupiti v velikih mestih Severne Amerike, Evrope, Japonske in Nove Zelandije. Če so morda ta čas še predvsem nenavadna in zato vabljiva živila, pa strokovnjaki za prehrano vidijo v njih pomemben prehranski vir človeštva v bodočnosti, še posebno za ogromne množice tako imenovanega Tretjega sveta, kjer je lakota še vedno pogost in strašen gost. Pozabljeni plodovi andske zemlje bodo, tako so pričarani, v bodočnosti poceni, a izdatna hrana za vse številnejšo svetovno družino ljudi.

Za prehransko bogastvo se bo moral svet nekoga dne zahvaliti starodavnim Inkom in njihovi pozabljeni kulturi. V 16. stoletju so cvetoča civilizacija drzni španski osvajalci tako neusmiljeno razrušili in izbrisali, da ni skoraj nič ostalo za njo in je potonila v temno pozabo. Za konkvistadorje so bili Inki nevedni divjaki in pogani. Toda danes zgodovinarji vedo, kakšni »divjaki« so bili. V času, ko je bila evropska znanost še v puberteti in so evropski kmetje imeli paradizičnik za strupeno rastlino, so Inki poznali kirurške posege v možgane, znali so s presenetljivo natančnostjo napovedovati vreme in v njihovem cesarstvu, ki je bilo tako veliko kot nekdanji starorimski imperij, ljudje po zaslugi odlično organiziranih državnih rezerv niso poznali lakote.

Francisco Pizarro in njegovih 200 polpismenih vojakov, ki jim je s krutostjo in zvijačnostjo uspelo v dveh letih premagati petnajstmilijonsko ljudstvo, so se nezdravo prehranjevali z nasoljenim svinjskim mesom in napol gnlim zeljem, poraženci pa so znali meso sušiti

in zamrzovati, z njihovih polj in vrtov pa je prihajala izjemno pisana vrsta živil od krompirja do popra, torej tudi tista živila, brez katerih si danes ni mogoče zamisliti zahodne kuhinje.

Osvajalci niso spoznali, kako bogato je inkovsko kmetijstvo in poznavanje koristnega rastištva, in so po osvojitvi silili kmetje, da so opuščali tradicionalne poljščine ter sejali za tiste kraje mnogo manj primerne vrste pšenice, ječmena in korenja. Le nekaj inkovskih poljščin so prevzeli in jih prinesli v Evropo; najbolj poznani je seveda krompir, na stotine drugih pa je izginilo. Pridelava se je ohranila le v oddaljenih planinskih predelih na sedanjem ozemlju Čila, Bolivije, Peruja, Ekvadorja in Kolumbije. Dandanes pa že mnoge od teh okusnih in visoko hranilnih živil pridelujejo in uporabljajo tudi v drugih deželah sveta. Prava zvezda je žitarica kinoa, bogata s proteini, železom in amonimn. kisljinami, ki jo že redno pridelujejo v Kanadi, Veliki Britaniji in v skandinavskih državah.

Inkovsko sadje je zaenkrat razmerna draga, vendar pa visoko cenjeno in ga poznavalci uvrščajo med aristokrate med svetovnimi sadeži. Zelo priljubljen in precej razširjen sadež je čerimoja. Pravijo mu tudi andski biser, gojijo ga na Novi Zelandiji, v Mehiki in Kaliforniji. Sadež dozori do velikosti melone, odlikuje pa ga prijeten okus, ki je nekakšna mešanica okusa po bananah, vaniliji in kokosu. Čerimoja si hitro utira pot med potrošnike v zahodnem svetu.

Prav tako uspešno si utira pot v svet sladki pepino, nekakšen bratranec paradizičnika. Je rumenkaste barve s škrlatnimi progami, podoben lemoni, po okusu pa najbolj spominja na razredčen med. Je vsestransko uporaben: enako dobro se obnese kot predjed ali posladek, da ga je moč predelati v odlično marmelado, sok, prekuhati in konzervirati kot kompot in kašasto zmlatego zamrzovati. Na Japonskem imajo v lep papir zaviti pepino za zelo primerno darilo ob obiskih. Sladki pepino ni poceni poslastica, ker ga je pač malo, za kilo-

gram je treba odšteti nič manj kot 200 dinarjev.

Poceni in enako dobra pa je raznovrstna inkovska zelenjava od juke in hikame do manioke. Ta živila se širijo po svetu hkrati z jedmi, priljubljenimi med južnoameriški ljudmi. Zanimivo pa je, da za širjenje nekaterih inkovskih začimb, kot je andski poper ahi, skrbijo ljubitelji vietnamske, sičunske in mehiške kuhinje, kjer so andski poper sprejeli kot pomembno začimbo.

Posebnost, za katero se navdušujejo predvsem Severnoameričani, je moder krompir, predvsem seveda zaradi barve. Kar zamislite si kupček ocvrtega krompirčka lepe modre barve. A ta modri krompir je bil samo ena od 1000 vrst, ki so jih gojili stari Inki. Klimatsko zelo raznoliko ozemlje so stari Inki znali zelo pametno izbrati za gojitev in pridelavo zelo različnih rastlin. Danes pa je prefinjeni občutek za lokalne razmere in pestrost izgubljen. Ljudstva, ki nekdaj niso poznala lakote, spadajo dandanes med najrevnejša na svetu.

MiM

Treba je pustiti ob strani vse, kar je napoti svobodi, pa naj bo obred ali prazna vera ali kakršna koli oblika omejitve.

B. BACH

Kolikor bolj so naši duhovni napori usmerjeni v končni in objektivni cilj, ki naj bi postal smotero našega življenja, toliko manj je v njih živega človeka.

M. ROŽANC

Poklicna politika vodi v izstop iz ljudstva in naroda.

B. ŠTIH

Brez vsega človek je lahko, brez vsega ne.

J. MENART

**Ni izumrl**

**Najmanjši primat na svetu še živi na Madagaskarju**

Zahodnonemškega primatologa Bernharda Meierja ni mogla zaustaviti nobena ovira in težava, ko se je cele štiri tedne klátil po deževnem tropskem gozdu na Madagaskarju na lovu za najbolj skrivnostnim primatom na svetu. Iskal je *Allocebus trichotisa*, dlakovega pritlikavega lemura, za katerega je znanost trdila, da je že izumrl.

Biologi so to nadvse redko žival poznali le po petih muzejskih primerkih, shranjenih v malagaškem rumu. Živalca spada med najmanjše primat sploh: težka je vsega 85 gramov, dolga pa 14 centimetrov. Četudi s človekom nima nikakršnih zunanjih podobnosti, pa deli z njim istega prednika, človečnjaka, ki je živel pred 45 milijoni let. Zadnje poročilo o opažanju te živali je bilo iz leta 1964.

Meierju pa je uspelo, da je na svoji ekspediciji zasledil skrivnostnega lemura in našel okolje, kjer se je ohranil. Nedo dolgo tega so nekaj primerkov te živali tudi ujeli. Znanstveniki imajo tako sedaj prvikrat priložnost podrobneje in natančneje spoznati to redko in zanimivo bičje, ki bo pomagalo še nekoliko bolj spoznati razvojni pota živih bitij.

**Vesoljsko oko**

**Optični teleskop v vesolju omogoča nova odkritja**

Prejšnji teden so astronomi z vsega sveta spremljali z največjim zanimanjem vzlet vesoljskega letala Discovery. Kako tudi ne, saj je vesoljsko plovilo nosilo nadvse dragoceno stvar, Hubblov vesoljski teleskop! Teleskop je ena od najdražjih in zapletenih znanstvenih naprav, kar so jih kdaj izdelali. Gre namreč za samodejni optični teleskop, ki bo krožil v stalni krožnici okoli Zemlje in sondiral vidno vesolje.

Sama optika teleskopa ni pravzaprav nič izjemnega, podobnih je po vseh večjih zvezdnih svetla dovolj. Toda zrcala Hubblovega teleskopa bodo pogledala veliko globlje v vesolje, kot so tudi največji optični teleskopi na zemeljskem površju. Kot predvidevajo astronomi, naj bi z njim videli v daljave, ki predstavljajo sam začetek vesolja. Prednost teleskopa je namreč v tem, da bo zrl v vesolje brez motečih učinkov ozračja, ki teleskopom na zemeljskem površju povzročajo precej težav. Natančnost zaznavanja je zato v vesolju desetkrat večja.

Optični sistem Hubblovega teleskopa je povezan z različnimi instrumenti in kamerami, ki merijo in beležijo dragocene podatke, poskrbljeno pa je tudi, da zbrani podatki pridejo tudi na Zemljo in v roke znanstvenikom, ki so prepričani, da bodo s pomočjo tega teleskopa prišli do novih, osupljivih odkritij. Če bo šlo vse po sreči, bo teleskop deloval 15 let.

**Embažala dobra za pod zob**

**Problem odpadne embalaže rešujejo z novimi snovmi, užitno folijo in vračanjem k starim načinom**

Zvezni zavod za zaščito okolja ZR Nemčije je izračunal, da se v tej državi odvzre v smeti za 4 milijarde mark plastičnih snovi, kar petino vseh odpadkov te vrste pa predstavlja embalaža. Problem s sodobno plastično embalažo je v tem, da se v naravi dolgo ne razgradi in tako kot odpadke trajneje obremenjuje okolje.

Doslej so iz Zahodne Nemčije veliko odpadkov preprosto izvozili v sosednjo Vzhodno Nemčijo, po združitvi pa tovrstnih poslov ne bo več mogoče sklepati. Nemška demokratična republika je z uvozom odpadkov od leta 1975 sicer zaslužila dobro milijardo mark, vendar pa ni več pripravljena prodajati svoje okolje in na svojem ozemlju sprejemati vsako leto po 900.000 ton smeti, kolikor so jih pošiljali iz zahodne sosede.

Z odpadki se bo torej treba spoprijeti na drugačen način, ne več s preprostim prelaganjem bremena na druga ramena. Ekologi predlagajo radikalno rešitev. Embalažo naj bi povsem spremenili.

**Izzivajo smrt**

**Revna mladež deska na strehah hitrih vlakov**

V Braziliji jim pravijo surfistas, mi pa bi jim lahko rekli vlakovski deskarji. Gre za mlade predrzne iz revnih mestnih slojev, ki so se oprijeli hudo nevarnega početja. V očeh vrstnikov in seveda tudi v svojih lastnih močno zraste tisti, ki si upa splezati na streho hitrega vlada in se na nji zravnati kot na surfarski deski peljati od postaje do postaje.

Da gre za zares nevarno početje, pričajo žalostni podatki o smrtnem davku, ki ga je ta nori šport terjal med mladimi. Odkar se je norost začela v Rio de Janeiro pred tremi leti, je predrzno plačalo z življenjem že preko 200 mladeničev. Letos so v treh mesecih zabeležili že 30 smrtnih žrtev. Najhujša nesreča se je pripetila februarja, ko je v ostrem ovini



ku naenkrat zletelo s strehe vlaka deset »deskarjev«, štirje so se ubili, šest pa je bilo huje ranjenih.

Psihologi in sociologi menijo, da revni mestni otroci na ta način oponašajo bogatejše sovrstnike, ki si lahko privoščijo pravo deskanje.

Železniška družba ima na vlakih, ki povezujejo primestja Ria de Janeiro, 250 čuvajev. Njihovo delo je neuspešno. Tudi če predrzneja ujamejo, je kazen za storjeni prekršek majhna. Mlade zdaj skušajo odvreniti od nevarnega početja z razstavljanjem velikih fotografij iznakaženih trupel ponesrečenih vlakovskih deskarjev.

li. Živila, gospodinjske pripomočke, čistila in podobno naj bi poslej izdelovali iz novih snovi, ki bi se v okolju hitro razgradile v nenevarne sestavine.

Med najbolj nenavadnimi novimi zamislili je gotovo ideja o »užitni« embalaži. Z uredničevanjem tega projekta se ukvarja frankfurtski institut Bafelle, kjer pripravljajo posebno biološko prozorno folijo za pakiranje živil in pripravljene hrane. Snov za izdelavo folije pridobivajo iz neke nove vrste graha, posebnost folije pa je ta, da jo je mogoče po uporabi preprosto pojesti. Potrošniki z bolj občutljivim želodcem jo lahko v nekaj minutah raztopijo v vodi. In kuhinjske posode za odpadke ni potrebno niti odpreti.

Vse bolj se tudi uveljavljajo dobre navade iz starih časov, ko mnogih stvari niso prodajali v embalaži. V državah zahodne Evrope že poznajo prodajo tekočega detergenta z dolivanjem v trajne in večkrat uporabne posode. V trgovinah so se pojavile tudi »jeklene krave«, kot pravijo točilnicam svežega mleka, kjer velja načelo: Posodo prinesi s seboj!

»Ideje naših starih niso bile tako slabe,« ugotavlja strokovnjak za zaščito okolja Menke Gluekert.

Naša kultura je v svojem bistvu bolj družbena in družabna konvencija kot pa resnična človeška potreba.

C. ZLOBEC

Cena kruha je usoda ljudi, treba ga je plačati s svobodo, suverenostjo in ideologijo.

J. PIANO

**Postajajo cvekarji?**

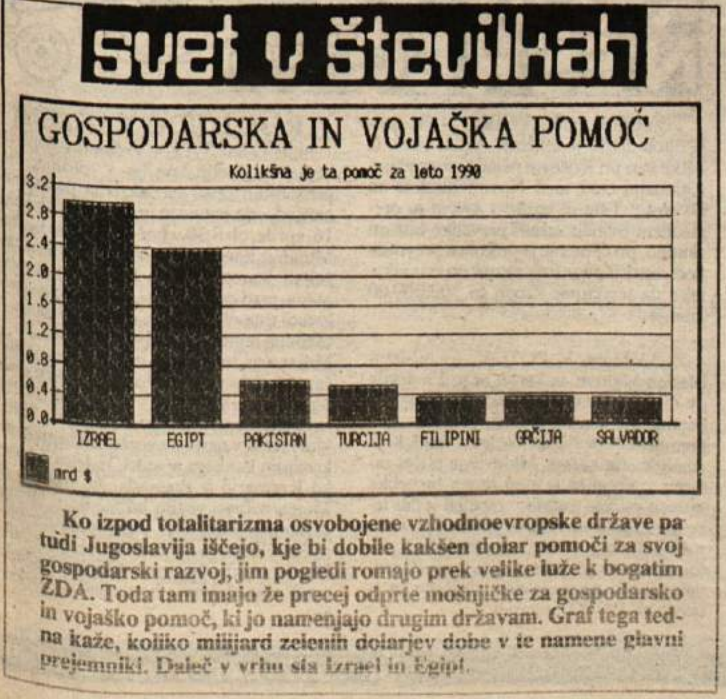
**Naravoslovno znanje ameriških šolarjev sepa**

Združene države so svetu dale številne nove tehnologije, velike znanstvenike in premožna znanstvena odkritja. Še vedno so vodilna moč v bazicnih znanstvenih raziskavah, v razvoju mikroelektronike, kemije, vesoljske tehnologije in še kje. Zato tolikanj bolj presenečajo slabi rezultati testiranja poznavanja osnovnih znanstvenih dejstev, ki so jih objavili v reviji Newsweek. Povzema nekaj najbolj zanimivih ugotovitev.

Samo 45 odstotkov Američanov ve, da se Zemlja vrti okoli svoje osi in da potrebuje za pot okoli Sonca leto dni. Le za odstotek več je tistih, ki vedo za razvojno teorijo in verjamejo, da se človek razvil iz drugih živih vrst. Samo 37 odstotkov vprašanih je vedelo, da so dinozavri izumrli prej, kot se je pojavil na svetu človek. Preseneča pa, da skoraj polovica Američanov verjame, da svet redno obiskujejo bitja iz vesolja.

Zanimiva je tudi primerjava znanja mladih narodov, ki so jo opravili v 13 izbranih državah sveta. V znanju kemije so se na prvo mesto uvrstili študentje Hongkonga, ameriški so bili enajsti. V znanju fizike so bili ponovno najboljši hongkongski študentje, za njimi so se uvrstili angleški in madžarski, ameriški pa so bili deveti. V poznavanju osnovnih dejstev biologije so bili najboljši singapurski študentje, potem angleški, madžarski in poljski, ameriški so bili zadnji.

Ugotovitve so bile za ameriške šolnike šokantne. Že pripravljajo ukrepe, kako stanje popraviti. Zanašati se zgolj na uvoz možganov pač ni pametna politika.



**vaša zgodba**

**UMIRANJA**

Se vam kdaj dogaja, da se počutite čisto odveč, da se vam zdi, kako se ne bi nihče jokal za vami, če bi nenadoma umrli ali izginili? Se vam kdaj kaže življenje nesmiselno in prazno in se sprašujete, zakaj sploh živite?

Meni se to dogaja, a me življenje vedno znova prepričuje, da je v njem neka moč, ki premaguje praznino.

xxx

Med prazniki je naša psica povrgla. Že prej smo imeli kdaj mlade, a se mi je tokrat zdelo, da je psica žalostna. Nekaj dni pozneje smo ugotovili, da je vse leglo izrojeno. Kot bi žival slutila nesrečo. Psička sta se skotila bolna, izrojena, a bolj ko sta propadala, bolj sta se oklepala življenja. Hotela sta gledati, čeprav so ostajale njune oči zamegljene. Vedno znova sta se postavljala na noge, če-

prav niso mogle nositi borbinih telesc ...

xxx

Ob tej živalski tragediji sem se spomnila očetovih zadnjih dni. Poslali so ga iz bolnišnice. Domačim so povedali, da je smrt blizu. On sam je dobro poznal znamenja smrti, a na sebi kot da jih ni mogel ali hotel videti. V tistih zadnjih dneh svojega življenja je delal načrte za leta naprej. Začela sem mu verjeti, da bo še dolgo živel. Potem sem bila še bolj pretresena, ko se je začel smrtni boj ...

xxx

Spominjala sem se tudi starca, ki je v letih moje mladosti ob večerih hodil mimo hiše proti svojemu domu. Cele popoldneve je predsedel v gostilni in le po redkoma je bil trezen. Koža mu je v gubah visela na obrazu, zanemarjen je bil

in očitno bolan od pijančevanja. Težko je hodil, se pogosto ustavljal in globoko dihal. Nihče se ni zmešnil zanj, ne odrasli in ne otroci. Gledala sem ga in si mislila, čemu se sploh trudi z življenjem, saj nima nič od njega. Ali ne bi bilo bolje, ko bi legel doma na posteljo in umrl? Toda mož je živel, ob večerih je previdno drsal proti domu, hotel je pač živeti. Živeti.

Nekega dne ga ni bilo več mimo hiše. In potem nikoli več ...

P. C.



**dežurni poročajo**

**OB MOTORNO KOLO** — Novomeški milničniki so bili 12. aprila obveščeni o izginotju motornega kolesa Tomos 15 SLC, last 18-letnega Branka Sajeta iz Novega mesta. Mladenec je neregistrirano vozilo pustil na železniški postaji v Mirni Peči, med 7. in 10.30 pa se je nekdo z njim odpejal neznan kam. Saje je ob šest tisočakov.

**VLOM V BOLNIŠNICO** — Neznani storilec je v noči na 11. april vlomil v prostore novomeške splošne bolnišnice. Vano je prišel skozi okno mizarske delavnice, nato pa vlomil še troje vrat in naposed v štiri omarje. Iz njih je odnesel 300 dinarjev in 30 dag kave, skupne škode pa je za 1.000 dinarjev.

**TATVINA NI USPELA** — V času med 6. in 9. aprilom je nekdo skušal s parkirišča novomeške Zavarovalne skupnosti Triglav zamkniti osebni avto lada niva, registrska številka NM 143-394. Neznane je v vozilo stopil skozi odklenjena vrata prtljavnika, nato v notranjosti odstranil zaščitno plastiko pod kontaktno ključavnico in skušal s stikom avto spraviti v pogon. Ker mu to ni uspelo, je razočaran zapustil avto. Škode, ki jo je povzročil, je za poldrugi tisočakov.

**Romski napad na farmo piščancev**

**Najprej jemali poginule, nato žive piščance**

**ZALOG** — 10. aprila okoli 7. ure zjutraj je do Zaloga pri Straži, kjer ima Mercator KZ Krka Novo mesto farmo piščancev, prišla skupina Romov, na čelu katere je bil 19-letni M. K. iz Zabejke. Očitno je imela grupa že vnaprej izdelan načrt, kako priti do mesnine.

Previdno so počakali, da je oskrbnik iz hleva pripeljal čez noč poginule piščance, nakar so v hipu preplezali žično ograjo in pričeli s samokolnicne pobirali crkvinjo. Očitno pa s tem niso bili zadovoljni, nekaj jih je steklo v hlev, kjer so pričeli pobirati žive piščance, jih pobijali in metali v vreče. Oskrbnik je bil sam ob takšnem početju brez moči, šele ko mu je uspelo na pomoč doklicati ostale sodelavce, so Romi pobegnili. Končna s krajo povzročena škoda še ni znana, zoper M. K. in še osem ostalih Romov pa bo podana kazenska ovadba temeljnemu javnemu tožilcu.

**Alkohol se prevaža ponoči**

**Rezultati in analize januarja začete akcije »Alkohol v prometu? Ne, hvala!« — 1.665 vinjenih**

Akcija »Alkohol v prometu? Ne, hvala!« je ta čas v polnem razmahu, od njenega pričetka so minili celi trije meseci, enako dolga doba je do njenega zaključka. Cilj je, naj bi milničniki v šestih mesecih z alkokesti preizkusili okrog sto tisoč voznikov. Vodilo akcije je bilo dejstvo, da je v zadnjih letih kar 25 do 30 odstotkov tistih, ki povzročijo prometno nezgodo, vinjenih, pa tudi alkohol je na lestvici vzrokov trčenj izredno visoko. Zaradi vinjenosti je bilo, denimo, lani od skupnega števila 5.825 prometnih nezgod povzročeni kar 337.

Pred seboj imamo podatke, ki kažejo, da so slovenski milničniki v prvih osmih tednih letošnje akcije ustavili in z alkokestom preizkusili 31.776 voznic in voznikov. Med njimi je bilo 1.665 takih, ki so vozili pod vplivom alkohola, stopnje vinjenosti pa so bile hudo različne. Pri 1.002 voznikih je bila koncentracija alkohola med 0,5 in 1,2 promila, pri 336 voznikih je bila to stopnja precej višja, kar sto trije pa so imeli v sebi dva in več promilov alkohola. Ob tem je zanimivo, da so milničniki našli tudi 97 poklicnih šoferjev, pri katerih je alkokest pokazal prisotnost alkohola, čeprav bi po zakonu morali biti povsem trezni.

Kot je bilo pričakovati, je bilo največ vinjenih voznikov odkritih ob koncu tedna. Ob sobotah so milničniki našli 338 takšnih šoferjev, ob petkih 278, nedeljah 249, ob sredah 215; 176 vinjenih je bilo odkritih

**Avtobusno postajo gradile nezakonitosti**

**Današnja podoba novomeške avtobusne postaje — Gradnja na svojo pest in brez dovoljenj ter projektov — Neorganizirano, nepripravljeno in nezakonito — Ogrožena celo varnost občanov**

**NOVO MESTO** — Čeprav so domala že vsi roki za otvoritev nove novomeške avtobusne postaje mimo, ta čas v Novem mestu ni človeka, ki bi mogel vsaj s približno gotovostjo zatrdati, kdaj bo do tega dogodka prišlo. Še kako prav s(m)o imeli tisti, ki so lanski pričetek gradnje pospremili na pot z veliko strahu in negotovosti, nezaupanjem in dvomi; gradnja na vrat in na nos pač nikoli ni prinesla nič dobrega. In tudi v tem primeru ne bo.

Pustimo vendar vse bolj upravičene očitke o primernosti lokacije — tudi zaradi slednje danes namreč marsikoga boli glava — kajti tudi drugih spodsrljajev je toliko, da jih bo težko strniti v tale okvir. Danes je na postaji kraos, ne ve se, ko pije in kdo plača. Projektna dokumentacija, kolikor je pač je, daje eno podobo novega novomeškega avtobusnega postajališča, izdana dovoljenja kažejo nekaj drugega, povsem tretje pa je izvedba. Na kratko smo že pred tedni omenili, da se je konec februarja sestala komisija za tehnični pregled postaje, toda napak, pomanjkljivosti in nezakonitosti pri gradnji je bilo toliko, da postopka niti ni bilo mogoče izvesti do konca. Ne gre samo za lepotne napake in take, ki jih bo graditelj naknadno še lahko popravil in odpravil, pač pa predvsem za nepravilnosti in nezakonitosti, ki jih enostavno ni moč dopustiti, kaj šele spregledati. Predvsem zaradi varnosti ne.

»Sekretariat za urbanizem in varstvo okolja v Novem mestu je z odločbo dne 15. 9. 1989 izdal gradbeno dovoljenje za prvo fazo del na avtobusni postaji, med drugim tudi za kabelsko transformatorsko postajo in priključni kablovod. Toda tako dovoljenje je moč izdati le na osnovi predloženih projektov, tega pa ni bilo niti ga ni še danes, ko transformatorska postaja že stoji. Razumljivo torej, da je gradbeno dovoljenje nezakonito in neveljavno in najmanj, kar se ob tem lahko vprašamo, je strokovna usposobljenost in doslednost službujočih v občinskem komiteju za urbanizem in varstvo okolja na čelu s predsednico, ki je odločbo podpisala,« pravi ogorčeni načelnik Uprave inšpekcijskih služb Novo mesto Andrej Tiran. Razumljivo, kajti podobnih nepravilnosti je še nekaj, o njih je Tiran pred dnevi podrobneje seznanil tudi občinski izvršni svet.

»V času, ko naj bi opravili tehnični

pregled objekta, sploh še niso bila pravomočna vsa dovoljenja, kar pomeni, da bi nekatera dela še danes lahko označili kot črno gradnjo. Takšno spoznanje seveda terja od inšpekcijskih služb ukrepanje. Ukrepanje pa terja tudi ugotovitev, da veliko gradbenih posegov na postaji presega izdana lokacijska dovoljenja, nadalje je veliko del opravljenih tako, da ogrožajo varnost ljudi. Kot zanimivost naj nadalje dodam, da našega urbanističnega inšpektorja v začetku gradnje sploh niso vključili v postopek, to so storili šele na izrecno zahtevo organov republiške inšpekcije, da o zaradi naglice in pomanjkljivih projektov neveljaitetnih in slabo narejenih delih sploh ne govorim.« Toliko Andrej Tiran, vendar zgodba o novem novomeškem avtobusnem postajališču še zdaleč ni zaključena. Tudi inšpektorji sami imajo veliko tega povedati.

Po besedah Franca Bevca, urbanističnega inšpektorja, je gradbena dokumentacija v precejšnjem nasprotju z izdanim lokacijskim dovoljenjem; slednjega niso upoštevali ne investitorji ne izvajalci del. Veliki odstopi so po njegovem predvsem v rešitvi in izgradnji ter ureditvi križišča ter dostopne ceste na avtobusno postajo. Enako sporen je tudi oporni betonski zid. Še bolj konkreten je gradbeni inšpektor Janez Bricelec. Takole je zapisal v svoje poročilo: »Oblikovanje brežin ob platuju avtobusne postaje ni izvedeno po projektu. Slednjega je projektivni biro GIP Pionir očitno naredil le za pridobitev gradbenega dovoljenja, kajti projekt sploh ne odgovarja dejanskemu stanju na terenu in ga seveda ni mogoče uresničiti. Najmanj enako sporna je kabelska kanalizacija do nove transformatorske postaje, ki jo je izvajalec del sicer že položil, ne more pa je dokončati, ker zanjo nima gradbenega načrta.« A ne le to, elektroenergetski inšpektor Andrej Sever pravi, da bi bilo potrebno ob morebitni izdaji uporabnega dovoljenja in priklopu dela opravljati bodisi pod napetostjo, kar je seveda velika nevarnost za življenje delavcev, bodisi izklopiti postajo in tako prekiniti napajanje avtobusne postaje z elektriko. Sever tudi pravi, da je tehnična dokumentacija, kolikor je pač je, izdelana na podlagi neveljavnih tehničnih predpisov.

In sedaj nazaj k še nekaterim ugotovitvam gradbenega inšpektorja. Ta

namreč pravi tudi, da nova kabelska trafopostaja stoji danes na mestu, kjer je pred leti prišlo do zdrsa nabrežine v reko Krko (!). Kdo in na kakšne vrste projektu in izračunu statike je objekt postavil na takšno mesto? Za nameček je pod trafopostajo v brežino Krke zasekana dostopna cesta za potrebe gradbišča novega mostu. Kakšne bodo posledice, če postaja lepega dne konča v Krki? »Zaradi izbire materiala in dela v zimskem času je vprašljiv celoten zunanji pohodni tlak na avtobusni postaji. Uporabljale so se stare granitne kocke s Partizanske ceste in metalni betonski tlaki, katerih mehanska površinska odpornost in trajnost je vprašljiva, še posebej, ker so se dela opravljala pozimi, da o druge vrste lepnotnih napak, zakrpanih betonih in še čem ne govorim, prav tako ne o drugih nezakonitih, prekoračitvah dovoljenj del in še čem.« Več kot očitno je, tako namreč pravi Janez Bricelec, da je celotna gradnja potekala neorganizirano in nepripravljeno, izvajalec del pa je bil domala vselej postavljen pred neizvedljive roke, kar je seveda na izvedbo del še kako vplivalo.

Novomeški inšpektorji so ukreпали, kolikor je bilo pač s pisanjem raznih odločb mogoče, izdali so tudi dve kazenski ovadbi. Eno je temeljni javni

tožilec dobil zoper GIP Pionir, drugo zoper ljubljanske Instalacije, v rokah slednje je bilo namreč projektiranje električnega omrežja. Toda če kdaj, so pojasnila ob takšni gradnji, takšnih spodsrljajih in nezakonitostih potrebna tudi od drugod. Predvsem od občinskega sekretariata za urbanizem in varstvo okolja, Pionirja in še koga. Ti bodo tudi morali poiskati izhod iz vsaj za zdaj, slepe ulice. Kajti tehnič-

**• Ob urbanističnem, gradbenem in elektrogradbenem je imel veliko pripomb tudi vodnogospodarski inšpektor. Pravi, da brežine nad postajo niso zavarovane pred erozijo, odvod meteornih voda ni izveden po lokacijski dokumentaciji in ogroža nabrežino Krke ter gradbišče novega mostu, da vsega ne omenjamo.**

nezaupanja zanesljivo ne bo, dokler nezakonitosti ne bodo odpravljene. Rešitev je torej le ena: postajo vzeti takšno, kot je, posneti sedanje stanje in na novo izdati vsa potrebna dovoljenja ter odločbe. Varnosti in videza postaje to sicer ne bo izboljšalo, le malo manj črna gradnja bo. Za Novo mesto pa je že takšen dosežek veliko.

BOJAN BUDJA



**KDAJ BO SPREJELA PRVE AVTOBUSE?** — Odgovora na to vprašanje ne ve nihče v Novem mestu. Ta čas, ko Pionirjevi delavci popravljajo to in ono — na posnetku so med urejanjem dostopne ceste minuli petek — si drugi — glavno, kako to črno gradnjo narediti manj črno. Može je Ljubljane, ki so bili prisotni pri ponosrečenem poskusu tehničnega pregleda, kar niso mogli verjeti, da je mogoče toliko napak, nepravilnosti in nezakonitosti najti na enem kupu. (Foto: B. Budja)

**Z AVTOM ZBIL PEŠAKINJO**

**ČATEŽ** — 14. aprila ob 21.05 je prišlo na magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom pri Čatežu do hude prometne nezgode. 69-letna Terezija Slakonija iz Žejnega pri Brezicah je v slabo preglednem ovinku, koder cesta poteka po klancu navzgor, prečakala cestiče. Takrat je v smeri Zagreba z osebnim avtom pripeljal 66-letni Rifat Ališić iz Ljubljane, začasnno zaposlen v Zahodni Nemčiji, in navzlic zaviranju zadel pešakinjo. Slednjo je vrglo na pokrov motorja, nakar je obležala na cesti. Hudo poškodovano so prepeljali na zdravljenje v brežiško bolnišnico.

**Odškodnina le, če najdemo tudi krivca**

**Novost v avtomobilskem zavarovanju od 31. marca**

Lastniki motornih vozil so od letošnjega 31. marca znova prikrajšani. Tega dne je namreč pričel veljati zakon, po katerem oškodovanec ne more več uveljavljati morebitne škode na svojem vozilu, povzročene z drugim neznanim vozilom. Ali z drugimi besedami: za praske, odrgnine in druge poškodbe na parkiriščih ali še kje odškodnine poslej ne bo več mogoče terjati, četudi povzročitelja ne bomo našli.

Zavarovalna skupnost Triglav bo sicer na željo oškodovanca še opravila ogled poškodovanega vozila, vendar le za primer, če bo naknadno ugotovljen krivec. V zavarovalniški pravo, da je bila takšna sprememba že kar nujna, kajti samo lani je bilo v Sloveniji kar 5.400 materialnih škod na vozilih, domala vse pa so nastale v strjenjih mestnih naseljih in parkiriščih. Tudi to pravi v zavarovalnici, da smo Jugoslovani tako spremenjeno zakonodajo sprejeli med zadnjimi v Evropi.

**NAKUP Z UKRADENIMI ČEKI**

**NOVO MESTO** — 24-letna Nataša P. iz Velikega Podljubna bo očitno drugo plačala majhno nepravilnost. Že konec februarja je nekje izgubila svoj torbico z dokumenti in čekovnim blanketom, po vsej verjetnosti se je to zgodilo v ločenskem zdravstvenem domu, sedaj pa plačala je račune. Neznane je namreč 23. februarja v novomeških trgovinah vnočil dva čeka, naslednjega pa še pet na pošti v ljubljanski Čopovi ulici, enega na pošti v Vilharjevi ulici in enega v trgovini na Prisojni poti v Ljubljani. Na vseh čekih je neznane očitno dokaj spretno ponaredil podpis oškodovanke in si na ta način prislužil 4.269,80 dinarjev.

**57 GASILSKIH POSREDOVANJ**

**KOČEVE** — Po podatkih občinske gasilske zveze in gasilskih društev je bilo v obdobju januar — marec letošnjega leta 57 posegov gasilcev zaradi nastalih požarov in drugih dogodkov. Domnevajo, da so požari nastali predvsem zaradi malomarnosti občanov.

**Kazen, kakršne zakon ne pozna**

**Nezakonita prerazporeditev treh delavcev mirenskega obrata IMV — Sodišče razveljavilo sklep disciplinske komisije — Prerazporeditve zakon ne pozna**

**NOVO MESTO** — Na novomeško sodišče združenega dela so se pred dnevi obrnili po pomoč trije delavci mirenskega obrata novomeške IMV, tozdr Adria. Jože Brate z Roj, Igor Zupet iz Šenturpertra in Savo Daneu iz Novega mesta so bili namreč s sklepom disciplinske komisije in kasneje še delavskega sveta konec minulega leta začasnno prerazporejeni na druga delovna mesta, kot so jih opravljali prej. Trdili so, da je bil takšen ukrep neutemeljen in nezakonit: po opravljeni obravnavi jim je pritegnil tudi sodniški senat na čelu z Jožetom Vardjanom.

Oktober lani je vodja mirenskega tozda Janez Dulc omenjeno trojico službujočih, Jožeta Brateja kot vodjo operativne priprave dela, Savo Daneua kot vodja šivalnice prikoliskega programa in Igorja Zupeta, planerja proizvodnje in materiala, zadolžil za nekatere opravila, jim določil rok za izvedbo nalog, v nasprotnem pa zagrozil s suspenzom.

**PO DOLENJSKI DEZELI**

• Zaman se je Jože K. iz Lutrskega sela prejšnji teden trudil pognati mešalec betona, »parkiran« pri domačem hlevu. Naposled je spoznal, da kaj takega preprosto ni mogoče, kajti nekdo je med 8. in 15. aprilom z mešalca odvil elektromotor in odšel z njim neznan kam.

• Minuli vikend se je nekdo odločil obiskati otoško osnovno šolo. Nič nenaavadnega bi ne bilo to, če ne bi tega storil ponoči in brez ključev. Razbil je steklo na vhodnih vratih ter se odpravil v učilnico biologije in kemije. Od vseh tam spravljivih predmetov mu je bil najbolj všeč videoplayer.

• Še neznani nepridiprav je v noči na 14. april stopil do gospodarskega poslojaja Metoda M. v Razborah pri Trebnjem in si podrobneje ogledal kokošnjak. Med ogledom je pod oblačilo stlačil dvanajst kokoši in petelina. Metodu so v spomin ostala le jajca.

• Novomeščan Ferdo K. je 13. aprila zvečer parkiral osebni avto na Ragoovski ulici v Novem mestu. Najsi je za naslednjega jutra še tako mel oči in si dopovedoval, da gre morebiti za alkoholne blodnje, pa vozila ni bilo več. Razočaranje na srečo ni dolgo trajalo, avto so še istega dne odkrili na Cesti herojev. Take vrste prevozi so najcenejši.

In slednje je v nekoliko prikrojeni obliki tudi storil. Po tednu dni je namreč ocenil, da naloge niso bile realizirane, zato je na komisijo za delovna razmerja naslovil predlog za odstranitev omenjene trojice z njihovih del in nalog ter razporeditev na druga delovna mesta. Daneu je tako postal planer, Zupet skladiščnik, Brate pa referent v interni kooperaciji. Hkrati je Janez Dulc sprožil disciplinski postopek, disciplinska komisija pa je na svoji seji omenjeno trojico spoznala krive očitanih dejanj in jim izrekla disciplinski ukrep začasne razporeditve na druga dela in naloge. Takšen sklep je kasneje potrdil še delavski svet tozda. Toda to je le ena plat zgodbe, drugo je izpisalo sodišče združenega dela.

Jasno je, da so bili Brate, Zupet in Daneu v postopku zato, ker je vodja tozda ocenil, da danih nalog niso reali-

**Pet mrtvih v trčenju z avtobusom**

**Letos najhujša prometna nezgoda pri Dvoru**

**DVOR** — Regionalna cesta med Dvorom in Žužemberkom je bila minuli petek okoli 22.25 prizorišče letos najhujše prometne nesreče v Sloveniji, v kateri je življenje izgubilo pet oseb.

19-letni Željko Strojani iz romskega naselja Kuželjevcev v grosupeljski občini se je peljal z neregistriranim osebnim avtom znamke 125 P, v katerem so bili še štiri sopotniki, proti Žužemberku. Med vožnjo po ravnem delu ceste blizu Dvora je iz neznanega vzroka zapeljal na levo polovico ceste in po njej kar nadaljeval z vožnjo. Vse dotlej, dokler mu nasproti ni pripeljal avtobus Gorjancev, za krmilom katerega je sedel 33-letni Ludvik Longar iz Dolnega Ajdovca. Ta je sicer skušal preprečiti trčenje, zaviral je na vse kriplice, vendar za Rome ni bilo več pomoči. Po silovitem čelnem trku je osebni avto odbilo kar devet metrov nazaj, voznik in sopotniki so ostali vključeni v razbitinah vozila, rešili so jih šele novomeški poklicni gasilci. Toda za nobenega med njimi ni bilo več pomoči. Na mestu nesreče so hudim poškodbam podlegli voznik Željko Strojani ter sopotniki: 38-letni Bojan Hudorovič-Pikolo, 46-letni Milan Rataj-Turčin, 38-letni Ignacij Ratej-Dudko ter 50-letna Magdalena Brajdč, vsi iz romskega naselja Cvibelj pri Žužemberku.

V avtobusu Gorjancev je bilo v času trčenja 25 potnikov, vendar nihče med njimi ni bil poškodovan.

**VLOMILEC V CERKVE ZA ZAPAH!**

**NOVO MESTO** — Vse kaže, da je dolgoletna nepojasnjena serija vlomov in tatvin iz cerkva vendarle razvozлана. Trditve uslužbencev novomeške UNZ, da so že nekaj časa na pravi sledi, so se izkazale kot upravičene, minule dni se je v njihovih rokah znašel 48-letni avstrijski državljani H. G.-B. Utemeljeno je osumljen serije vlomov v cerkve po Sloveniji, samo na Dolenjskem naj bi imel na vesti deset takih dejanj. H. G.-B. je tačas v preiskovalnem priporu novomeškega temeljnega sodišča.

**Slovenija Moja dežela.**



**TRJE HUDO RANJENI**

**NOVO MESTO** — Prehitra vožnja in nepravilno vključevanje v promet na prednostno cesto sta zakrivila prometno nezgodo, do katere je prišlo v ponedeljek, 16. aprila, ob 8.30 v Ločni. 34-letni Ljubo Munič je nameraval z osebnim avtom zapeljati izpred gostilne Kos proti centru mesta, pred prednostno cesto je svoje vozilo tudi ustavil, takrat pa je iz smeri mesta z osebnim avtom pripeljal 42-letni Omet Mujanovič iz Velike Kladuše, sicer na začasnem delu v Švici. Vozil je prehitro, ob pogledu na Muničev avto je tudi pričel zavirati, pri tem pa ga je zaneslo v levo, kjer je trčil v nasproti vozeči tovornjak, za krmilom katerega je sedel 31-letni Zdravko Kramarič iz Pregrada. Po trčenju je Mujanovičev avto odbilo še v bližnji parkiran osebni avto Novomeščana Miroslava Kotnika. V nezgodi so se vozniki Mujanovič in njegova dva sopotnika hudo ranili in se zdaj vijo v novomeški bolnišnici.

**Z AVTOM V POTOK**

**Marjan Malovič iz Sesvet se je 13. aprila ob 7.30 peljal z osebnim avtom iz Zagreba proti Ljubljani. Pri Veliki vasi je na ravnem delu ceste dohitel kolono vozil, ki je zmanjševala hitrost. Malovič je pričel zavirati, pri tem pa je avto zaradi prevlekle hitrosti pričelo zanašati, zapeljal je čez levo v bankino in se večkrat prevrnil po naspju, dokler ni pristal v melioracijskem potoku. Voznik je začuda ostal nepoškodovan, vozilo pa je povsem uničeno in je škoda za 100.000 dinarjev.**



**POZDRAV PRED PRIČETKOM** — Enajsterici veteranov Novega mesta (v temnejših dresih) in Langenhagna pred prvim sodniškim žvižgom. Poprečno teži izbrane novomeške vrste znižuje župan Franc Šali (četrti z desne). Sicer pa stojijo od desne proti levi: Benčina, Florjančič, B. Avbar, Šali, Matjašič, Džudović, Retelj, Bradač, Jerman in Sadek.

## Niso še za staro šaro

**Novomeški nogometni veterani ugnali vrstnike iz Langenhagna s 4:1 — Prijetni štirje dnevi**

NOVO MESTO — Novomeški nogometni veterani so se izkazali. A ne le kot dobri igralci, ki so v sobotnem prijateljskem merjenju moči z vrstniki iz zahodnonemškega Langenhagna zmagali s 4:1, pač pa tudi kot odlični gostitelji. Slednje so zadržali gostje, ki so se po štirih dneh bivanja v dolenski metropoli v torek zjutraj vrnil domov.

Težko je reči, kateri izmed teh dnevov bo gostom najdlje ostal v spominu, toda skoraj gotovo je to sobota. Tistega dne so prizadeli člani novomeškega NK Elan z neutrudnim Jožetom Pavlinom na čelu pripravili splošno velikonočni piknik na stadionu Bratstva in enotnosti. Po njem ali med njim pa se je ob 15. uri pričel osrednji dogodek srečanja — nogometna tekma veteranov Novega mesta in Langenhagna. Dolenjci so nastopili v postavi: Jerman (Princ), Murn, Džudović (Florjančič), Pavlin (L. Avbar), Benčina, Sadek (Budja), Retelj, Matjašič, Bradač, Maksimović, Šali (B. Avbar).

• Vidno utrujeni so imeli gostje nedeljki velikonočni zajtrk pri svojih novomeških gostiteljih, popoldne so si ogledali Kostonjevič, tamkajšnje osnovno šolo ter pleterski samostan, v ponedeljek pa še novomeške znamenitosti, omenimo le Jakčev dom, galerijo, Kapitelj, muzej in IMV.

Čeprav je že pred pričetkom tekme kazalo na očitno premoč Novomeščanov v kilogramih in letih, so to potrdili še z igro in rezultatom. Po prvem polčasu je bilo sicer še 1:1 (zadelek za Novomeščane je dosegel Bradač), nato pa so se gostitelji med odmorom podprli z ostanki velikonočnega kosila in tako z obnovljenimi močmi zaigrali kot prerojeni. Princ je poženjal

vragolije v vratih, Matjašič in Benčina sta vzele stvari v svoje roke na sredini igrišča, hitronogi Retelj je dobival vse več uporabnih nog, razigral pa se je tudi Bradač, ki je bil nasploh vse dneve v najboljši formi, v nedeljo tudi v igriški, saj je dosegel kar dva zadetka. Po enega pa sta prispevala še Matjašič in Retelj. Tudi sodnik Brulc je svoje delo opravil brez napak, nekate-



**POZDRAV KAPETANOV** — Enako prijateljsko kot na začetku so si igralci segli v roke tudi po koncu tekme. Bolj razpoloženi so bili seveda gostitelji, na njihovo zmagovanje namreč nihče ni računal. Stave so bile v razmerju 15:1 za goste.

ri mu zamerijo le, da lepe nogometne predstave ni podaljšal še vsaj za nekaj deset minut. Kajti Novomeščani so imeli za kaj takega očitno še dovolj moči: župan Franc Šali je, denimo, potem ko je odšel iz igre, pretekel vsaj še dvajset krogov okoli igrišča ali blizu 10 kilometrov. Tudi čvrti in atletsko grajeni zahodni Nemci se temu kar niso mogli načuditi.

B. B.

# Kočevke obdržale točko naskoka

**Finiš v ženski rokometni republiški ligi bo nad vse zanimiv — V soboto derbi med IMV in Itasom — Krčevit boj Krčanov za obstanek**

Le malo je manjkalo do dveh velikih presenečenj v sobotnem 13. kolu prve ženske republiške rokometne lige. Na pragu neljubega so bile Kočevke, ki so se morale krepko potruditi za nov par točk v srečanju s Krimom, medtem ko bi lahko Novomeščanke z nekaj več zbranostjo pošteno zagodile branikom v tako rekoč že odločile prvenstvo. Toda pojdemo po vrsti.

Kot namreč kaže sedaj, sta ekipi Itasa in Ferrotherm Branika edina kandidata za naslov prvakinja, obe vrsti sta v soboto igrali doma in pričakovano zanesljivo zmagale. Toda njuna nasprotnika nista mislila tako. V Kočevju so se igralke Krima vse do zadnje minute dobro upirale gostiteljam in bile vsaj 50 minut enakovredne tekme. Kot se je izkazalo kasneje, so tekmo odločile prve minute, ko so Kočevke povedle s 4:1, in prednost treh zadetkov so obdržale tudi po zadnjem sodniškem žvižgu. Predvsem po zaslugi razpoložene vratarke Štefanšineve in razpoloženi strelki Krizmanovi in Jeri-

čeve. Vse do srede drugega polčasa je bil negotov tudi izid srečanja v Mariboru. Branikovke so predvsem po zaslugi izredne strelke Rižnerjeve v prvem polčasu držale korak z Novomeščankami. Slednje so zato v drugem polčasu pazile predvsem nanjo, toda smola je hotela, da se je takrat razigrala Kocbekova. Mariborčanke so zapore dosegle kar šest zadetkov, Novomeščanke pa le enega. Upov na presenečenje je bilo v nekaj minutah konec. Toda igralke IMV Novega mesta imajo še eno priložnost, da skrojijo vrh lestvice. V soboto jim prihaja v goste vodilna ekipa Itasa, kateri je za naslov potrebna sleherni točka. Po dobri formi obeh ekip sodijo, je pričakovati kvalitetno in izenačeno srečanje.

Veliko manj razburljivo je prvenstvo v moški ligi. Prvak bo slej ko prej Slovenj Gradec; v na novo ustanovljeno medrepubliško ligo vodita še dve mesti; zanj se potegujejo Usnar, Ajdovščina, Šešir ter tudi Inles Riko in Rudar. Prav zagledatelj je sobotna zmaga Ribničanov nad Rudarjem še tolikanj bolj pomembna, toda za morebitno doseglo cilja bo potreben tudi kakšen spodrslij nasprotnikov. Do tretjega mesta namreč ločijo Inles tačas kar tri točke. Vse slabše pa se piše Krčanom v borbi za obstanek. Po pričakovanju so v soboto ostali doma praznih rok v srečanju z vodilnim Slovenj Gradcem, že v naslednjem kolu pa jih čaka težko gostovanje pri

## »MARATON OB KRKI«

NOVO MESTO — Kolesarsko društvo Krka organizira v nedeljo, 6. maja, mali in veliki kolesarski maraton ob reki Krki, katerega start in cilj bosta pred športno dvorano pod Marofom. Dolžina velikega maratona je 80 kilometrov in bo potekal med Novim mestom, Bršljinom, Prečno, Stražo, Sotesko, Podturnom, Dolenjskimi Toplicami in Vavto vasjo ter nazaj v Novo mesto in nato preko Rateža, Orehovice do Šentjerneja ter nazaj skozi Dobravo in Otočec. Mali maraton bo dolg 30 km in bo potekal na progi med Novim mestom in Dolenjskimi Toplicami. Prijavnina za mali maraton znaša 20, za velikega pa 40 din.

## Zadnje kolo odloča o prvakih

**Le še eno kolo prvenstva v II. zvezni in republiški ženski odbojarski ligi — Kočevke v Osijek**

Le še eno kolo je do konca drugoligaških in republiških odbojarskih obračunov za točke. Veliko tega je že odločenega, toda boj za vrh bo končan šele v zadnjem kolu. Krojile ga bodo tudi Kočevke, ki se bodo v Osijeku pomerile z Željeznicarjem. Morebiten uspeh gostij bi za Osiječanke pomenil slovo od prvega mesta, ki ga zasedajo domala skozi vse prvenstvo.

V sobotnem zadnjem srečanju pred domačimi gledalci so igralke LJK Kočevja prekinile neprijetno serijo porazov: s 3:0 so ugnale vrsto Progres. Točki sta tolikanj bolj dragoceni, ker sta bili doseženi brez Maje Uran, stebra ekipe. Slabih 70 minut je trajalo srečanje, v katerem pa bi kaj lahko prišlo tudi do preobrata. V tretjem nizu so namreč gostje vodile že z 12:4, toda gostiteljice so zmogle dovolj moči in zbranosti, da so tudi ta set odločile v svojo korist. Prvenstvo je za Kočevke tako rekoč že končano, čaka jih le še pot v Osijek proti ekipi, kateri so v jesenskem delu prvenstva zadale edini poraz. Upanje, da bi Kočevke morebiti ponovile takšen pod-

vig, je pičlo, toda prav na njem gradijo svoje upe Puljčanke, ki bi se ob takšnem razpletu prav v zadnjem kolu lahko dokopale do naslova prvakinja.

Eno najzanimivejših srečanj sobotnega predzadnjega kola v prvi ženski republiški ligi je bilo odigrano v Novem mestu, kjer so gostovale vodilne Celjanke. Pionirjeve igralke so sicer izgubile z 0:3, toda kaj lahko bi bil rezultat tudi v njihovo korist. V vseh treh setih so imele prednost, a so v odločilnih trenutkih zaigrale brezglavo in priložnosti za presenečenje so splavale po vodi. Tako bo o prvem mestu odločala sobotna tekma zadnjega kola med Celjem in Koprom Cimos, Novomeščanke, novinke v ligi, pa bodo prvenstvo zaključile v zlati sredini.

## DESETI PRVOMAJSKI TEK

STRAŽA — 1. maja organizira straški Partizan že 10. tradicionalni prvomajski tek, katerega start bo ob 9.30. Udeleženci se bodo pomerili v sedemnajstih kategorijah od cicibanov do veterank, najboljšje pa čakajo medalje in diplome. Prijavitelj se je moč na TVD Partizan Straža, p.p. 20, 68351 Straža, ali na dan tekovanja do 9. ure.

## OBČNI ZBOR UNITEHNE

TREBNJE — Kofarkarski klub Unitehna Trebnje obvešča vse ljubitelje kofarke, da bo občni zbor kluba jutri, v petek, 20. aprila, ob 19.30 v sejni sobi SO Trebnje. Vabljeni!

## KRATKE IZ RIBNICE IZ KOČEVJA

• Nogometaši Kočevja so v prvih štirih kolutih prvenstva ljubljanske medobčinske lige osvojili kar sedem točk, kar je presenetljivo vse ljubitelje tega športa v mestu ob Rini. V gosteh so premagali Jevnico s 3:1 in Dob z 2:1, doma pa Črnuče s 3:1 in igrali neodločeno 1:1 z Vrhniko. Če bi Kočevci tako igrali tudi jeseni, bi sedaj brez težav lahko razmišljali o uvrstitvi v II. republiško ligo.

• Tekmovanje v ljubljanskih kegljaških ligah se počasi končuje. Ekipa ribniškega Rika bo zanesljiv član II. republiške lige. V zadnjem kolu so Ribničani kar s 4745:4554 ugnali ekipo Medvod. Na lestvici vodijo kegljaški Rika z 28 točkami, pred Gradisom (26) itd. V istem tekovanju je ekipa Kočevja II izgubila proti Gradisu s 4326:4962.

• Vse kaže, da bo novi član prve republiške rokometne lige ekipa Dobove, ki ima na lestvici II. lige kar tri točke prednosti. Koliko Dobovčani v resnici veljajo, so pokazali v prijateljski tekmi z Inlesom Rikom prejšnji teden. Vso tekmo so vodili s 5 do 6 zadetki prednosti, na koncu pa je bil rezultat neodločen (26:26).

• Kočevje je letos ostalo brez tradicionalne izbire najboljših športnikov leta. Krivci so boja ekipe in društva, ki niso pravočasno poslala spiskov kandidatov. Sedaj je slišati, naj bi slovesno proglasitev najboljših v minulnem letu prestavili v drugo polletje, ko bo kočevski šport praznoval osem desetletij organiziranega delovanja.

M. GLAVONJIČ

## ŠAHISTI PIONIRJA V FINALU

NOVO MESTO — Šahisti novomeškega GIP Pionir so se uvrstili na zaključni republiški finalni turnir tekovanja za pokal maršala Tita, potem ko so v finalu regionalnega tekovanja s 3:1 ugnali Unis Kops iz Višnje Gore. V finalu, ki bo od 27. do 30. aprila, bo nastopilo 16 najboljših slovenskih članskih ekip.

## PRAZNIČNI TURNIR

NOVO MESTO — V počastitev prvomajskih praznikov organizira ŠK Pionir Novo mesto 24. aprila v klubskih prostorih na Loki hitropotezni turnir. Pričel se bo ob 18.30, pred tem pa bo občni zbor kluba. Vabljeni!

## PODVIG STAUTA NA MADŽARSKEM

KRŠKO — Minulo soboto je bilo v madžarskem Keckemetu veliko mednarodno tekovanje v kartingu, katerega se je udeležil tudi mladi Domen Staut iz Gorice pri Krškem. V svoji kategoriji je bil v prvi dirki šesti, v drugi pa osmi med skupno 22 tekmovalci, kar je za mladega tekmovalca brez dvoma izreden uspeh. Staut je na Madžarskem premagal številna znana imena evropskega in svetovnega kartinga.

# Šport

## BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

### odbojka

**II. ZVEZNA LIGA — zahod, ženske, 17. KOLO: LJK KOČEVJE — PROGRES 3:0 (6, 8, 14)**  
LJK Kočevje: Klun, Lentar, Turk, Drobnič, Škufca, Ibrahimović, Briški, Hočevar, Zupančič.  
LESTVICA: 1. Željeznicar 28, 2. Pula 28 ... 5. LJK Kočevje 18 itd.  
Pari zadnjega kola: Željeznicar — LJK Kočevje, Pula — Bled itd.  
**I. SOL, ženske, 21. KOLO: PIONIR — CELJE 0:3 (-13, -12, -12)**  
Pionir: Plut, Hočevar, Kučera, Brulc, Barun, Šteblaj, Podolski, Vernig, Koncilija, Ostroveršnik.  
LESTVICA: 1. Celje 34, 2. Koper Cimos 34 ... 7. Pionir 20 itd.  
Pari zadnjega kola: Rogoza — Pionir, Celje — Koper Cimos itd.

### rokomet

**I. SRL, moški, 17. KOLO: INLES RIKO — STT RUDAR 19:15 (8:8)**  
Inles Riko: Lapajne, Mohar 1, Golob, Marolt, Šilc 1, S. Mihelič 5, Lesar 2, Tomšič 2, Mate 4, Fajdiga 3, Škaper, A. Mihelič 1.  
KRŠKO — SLOVENJ GRADEC 28:33 (14:14)  
Krško: Kuhar, Kozinc 2, Iskra 5, Keše 1, Zagar, Kekič 4, Glaser 9, Volgar 4, Bernardič 3, Božič.  
LESTVICA: 1. Slovenj Gradec 27, 2. IUUV Unšjar 23 ... 5. Inles Riko 18, 10. Prule 12, 11. Krško 11, 12. Ormož 9.  
Pari prihodnjega kola: Pomurka

### nogomet

**SNL, 17. KOLO: ELAN — RUDAR 1:1 (0:1)**  
Strelca: 0:1 Cvikl (33), 1:1 Plevnik (88).  
Elan: Rus, A. Princ (Žohar), S. Mesojedec, Pavlin, Milanović, Kalabič, B. Mesojedec, Plevnik, Kostrevec, Dujaković, Hadžić.  
LESTVICA: 1. Izola 28, 2. Teol Slovan 24 ... 7. Elan 16, 8. Steklar 15, 9. Vozila 15, 10. Stol Virtus 15, 11. Mura 14, 12. Elkrj 13, 13. Partizan Hmezd 12, 14. Pohorje 9.  
Pari prihodnjega kola: Medvode — Elan, Mura — Stol Virtus, Pohorje — Elkrj, Slovan — Steklar, Vozila — Izola, Domžale — Partizan Hmezd itd.



**V PREDZADNJI MINUTI DO TOČKE** — S precej športne sreče so Elanovi nogometaši v soboto osvojili nad vse dragoceno točko za obstanek. Nogometaši Rudarja iz Titovega Velenja so se predstavili kot najboljša ekipa, ki je to pomlad igrala v Portovaldu, enako dobri so bili v napadu in obrambi. Tudi napad elanovcevc (na posnetku) so gostje (v temnih hlačah) brez težav odbili. (Foto: B. B.)

## Sreča na strani Elana

**Novomeški nogometaši rešili točko dve minuti pred koncem tekme — V nedeljo v Medvode**

Naposled se je sreča nasmehnila tudi novomeškim nogometašem. Dolgo je v nedeljskem 17. kolu prvenstva v prvi republiški ligi kazalo, da bodo na domačem igrišču ostali praznih rok, enajsterici Rudarja iz Titovega Velenja je namreč vse do 88. minute vodila z 1:0.

In potem veliko veselje v novomeškem taboru. Odlični sodnik Karajica iz Ljubljane je dosodil prosti strel za elanovce z roba kazenskega prostora gostov, povratnik v ekipi Plevnik pa je z mojstrskim zadetkom zagotovil svoji ekipi dragoceno točko v boju za obstanek. Sicer pa je kakih 400 gledalcev v nedeljo popoldne videlo borbeno tekmo in odlično igro gostov. Novomeščani so se jim zoperstavili s požirnovostjo in srčnostjo. Predvsem kapetan Jože Pavlin je navzlic letom znova pokazal, kako se bori za barve kluba, v nedeljo je bil v novomeški vrsti daleč najboljši.

Priznati je treba, da so se elanovci nedeljskega nasprotnika bali, poraz bi jih potisnil med najbolj ogrožene ekipe v ligi. Tako pa se zmeraj ostajajo na imenitem sedm mestu: pred predzadnjim, Partizanom Hmezdov, imajo že kar štiri točke naskoka. Boj za obstanek resda še ni z gotovostjo dobljen, vendar pa lahko elan-

novci sedaj zaigrajo bolj sproščeno. Nemara jim takšna igra prinese še kakšno točko z gostovanj. Nekateri poihem upajo, da se bo to zgodilo že v nedeljo, ko potujejo elanovci v Medvode, še posebej, ker bodo nastopili v popolni postavi.

## 76 tekmovalcev na 1. Marnovem memorialu

**Uspeh karateistov Sevnice in zmaga Novomeščanke Vesne Stojanovič**

NOVO MESTO — Na 1. turnirju v kakah v počastitev preminulega novomeškega karateista Gašperja Marna je nastopilo 76 karateistov iz šestih slovenskih klubov. Poleg domačinov je bilo močno zastopstvo ekip iz Posavja, in sicer iz Brežic, Dobove in Sevnice, tekmovali so tudi pionirji iz Maribora ter iz Postojne. Postojnčani, večkratni republiški pionirski prvaki so upravičili sloses favoritov, saj so zmagali v vseh kategorijah razen pri starejših pionirskih, kjer je osvojila 1. mesto domačinka Vesna Stojanovič, s 3. mestom pa se je izkazala tudi Sevnčanka Andreja Auer. V najštevilnejši konkurenci je med 23 starejšimi pionirji za prvouvrščeni Postojnčanom Zoranom Preradovičem s istim številom točk končalo kar 5 tekmovalcev, nakar sta odločali najvišja in najnižja oce- na. Sreča Sevnčanu tokrat ni bila naklonjena in je končal na 5. mestu.

Izkazali pa sta se ekipi karate sekcije pri sevnškem Partizanu, saj so mlajši pionirji Goran Mohorko, Tomaž Auer in Marčelo Goran osvojili 2. mesto, ekipa v postvo Robert Grubenshek, Aleš Mirt in Miha Jermančič pa tretje. Med starejšimi pionirji so Sevnčanini Igor in Iztok Božič ter Izlok Busar zasedli 3. mesto.

## Bogata bera plavalnih medalj

**Imeniten izkupiček zimske sezone za mlade plavalke in plavalce krškega Celozarja — Natalija Repec in Sergeja Gradišek razred zase**

KRŠKO — O tem, da raste v Krškem izredno obetaven rod mladih plavalcev in plavalk, ni nobenega dvoma več, najboljšo potrdilo temu so rezultati v letošnjem zimskem obdobju. Kar šestdeset mladih v starosti od 8 do 15 let je lanskega 1. septembra pričelo s pripravami, ki so kasneje tudi obrodile sadove. Trenerji Alenka Jevnikar, Anton Bizjak in Andrej Škafar so z doseženimi zagotovilo zadovoljni, še posebej, ker je plavanje v Krškem postalo množičen šport, ki ima bogato zaledje v mladih.

Sicer pa poglajmo bera letošnje zime. Začnimo z mlajšimi pionirji, za katere je bil osnovni cilj obvladanje vseh veččin plavalnega športa. A ne le da so ga izpolnili v celoti, pač pa so mladi plavalci Celozarja končali zimsko sezono med 13 klubov na 6. mestu, Mitja Kern pa je na republiškem prvenstvu zasedel 3. mesto v disciplini 100 metrov prosto. V starejši konkurenci pionirjev sta bili poglavje zase Anja Repec in Maja Kraševac. Prva je na

republiškem prvenstvu osvojila eno srebrno in tri bronaste medalje, enkrat pa je bila peta, medtem ko je bila Kraševčeva po enkrat tretja, četrta, šesta in sedma. Temu na rob velja pripisati, da je Anja Repec na državnem prvenstvu v Zrenjaninu osvojila bronaste medalji na 200 in 400 metrov prosto.

V kadetski konkurenci ima Celozar najboljšo plavalko v Anuški Cerovšek, ki je na republiškem prvenstvu zasedla po eno tretjo, četrto in peto mesto, na državnem prvenstvu v Splitu pa 5. mesti na 200 in 400 metrov prosto ter 6. mesto na 800 metrov prosto. Daleč najmočnejša v Celozarju pa je seveda mladinska vrsta, predvsem po zaslugi dveh: Natalije Repec in Sergeja Gradišek. Repečeva ima s prvenstva Slovenije dva naslova prvakinja ter dve srebrni medalji in eno bronasto, Gradiškova pa dve zlati in dve srebrni odličji. Obe sta tudi, čeprav mlajši mladinki, nastopili na državnem prvenstvu starejših mladink. Repečeva si je pripravela bron na 200 m prosto in bila 4. na 400 ter peta na 800 metrov prosto, Gradiškova pa je bila na 100 metrov prosto četrta, na 200 peta in na 400 metrov prosto šesta. Obema ob bok je treba postaviti še Ireno Resman, ki je na republiškem prvenstvu osvojila eno šesto mesto.

Članske vrste v krškem Celozarju ta čas nimajo, to pa še ne pomeni, da se član-

## USPEŠNO NA DNEVNIKOVEM KROSU

DOMŽALE — Kar okoli 650 mladih iz vse Slovenije se je minulo soboto udeležilo tradicionalnega 5. Dnevnikovega kroga na progi v športnem parku Domžale. Dolenjsko zastopstvo ni ostalo brez vidnih uvrstitev. Tako je med starejšimi pionirskimi Zupančičeva (Vavta vas) zasedla četrto mesto, med mlajšimi mladinci je bil Mervar (STŠ Novo mesto) tretji, Dragan (gimnazija Novo mesto) je bil pri starejših mladincih odličen, drugi, prav tako druga pa je bila Udovčeva (gimnazija Novo mesto) med starejšimi mladinkami.

## Mladinec meša štrene članom

**Kranjec tretji v Zenici — Murnova zmaga**

ZENICA, PULJ — Tačas, ko se najboljše novomeške kolesarji, ki nastopajo kot jugoslovanska reprezentanca, potijo na dirki A kategorije svetovnega pokala v Zahodni Nemčiji, se ostali krkaški udeležujejo predvsem domačih dirk. Tako sta mladinca Igor Kranjec in član Srečkova Glinar uspešno nastopila na sobotni in nedeljski preizkušnji v Zenici.

120 kilometrov sobotne dirke, ki je stela za pokal Jugoslavije, je mladinec Igor Kranjec prevozil kot tretji in bil seveda najbolje uvrščen Novomeščan. V nedeljo pa je bila v Zenici še kriterijska vožnja po ulicah mesta. Dobil jo je Kranjčan Pagon, medtem ko je bil najboljši Novomeščan Srečko Glinar na četrtem mestu. Prav tako v nedeljo je bila v Pulju mladinska dirka na 50 kilometrov dolgi progi. V kategoriji mlajših mladincev so krkaški zabeležili popoln uspeh: Murn je zmagal, Gimpej je bil drugi, Markovič šesti in Filip sedmi. Med starejšimi mladinci je bil Stangej drugi — zmagal je v točkovanju letetečih ciljev — Majda pa je zasedel šesto mesto.

# TELEVIZIJSKI SPORED

## PETEK, 20. IV.

8.35 — 11.20 in 15.00 — 1.20  
TELETEKST  
8.50 VIDEO STRANI  
9.00 TV MOZAIK  
11.10 VIDEO STRANI  
15.15 VIDEO STRANI  
15.25 SVET NA ZASLONU, ponovitev  
15.55 ŽARIŠČE, ponovitev  
16.30 DNEVNIK 1  
16.40 POSLOVNE INFORMACIJE  
16.45 MOZAIK  
TEDNIK, ponovitev  
17.50 SPORED ZA OTROKE IN  
MLADE  
19.00 RISANKA  
19.30 DNEVNIK 2  
19.59 ZRCALO TEDNA  
20.20 BAJKE NA SLOVENSKEM, 1.  
del dok. serije  
20.55 SMILEYJEVI LJUDJE, angl. na-  
dalj., 3/6  
21.50 DNEVNIK 3  
22.15 POGLEDI: DEŽNIKI IN SON-  
ČNIKI SKOZI ČAS  
23.05 CIKLUS FILMOV SAMA PEC-  
KINPAHA  
ŽELEZNI KRIŽEC, angl. film  
1.10 VIDEO STRANI

## DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 17.50 Studio  
Maribor — 19.00 Videomeh (ponovitev)  
— 19.30 Dnevnik — 20.30 Oddaja pred  
SP v nogometu — 21.00 Skupščinska  
kronika — 21.30 Človek in glasba (pono-  
vitev 8. oddaje) — 22.20 Satelitski  
programi

## TV ZAGREB

8.20 TV koledar — 8.30 Povejte mi, kaj  
naj delam — 9.00 Šolski program —  
12.40 Prezrli ste, pogledite — 13.30 Kviz-  
koteka (ponovitev) — 15.00 Noč z vami  
(ponovitev) — 17.00 Dnevnik 1 — 17.20  
Znanost — 17.50 Povejte mi, kaj naj delam  
— 18.20 Stevilke in črke — 18.45  
Muppet show — 19.10 Risanka — 19.30  
Dnevnik — 20.00 Senca na soncu (1. del  
ameriške nadaljevanke) — 21.00 Zvezdni  
prah (zabavna oddaja) — 21.45 Dnevnik 3  
— 22.05 Slike časa (oddaja o kulturi) —  
23.05 Sport danes — 23.10 Noč z vami  
— 1.10 Poročila

## SOBOTA, 21. IV.

8.05 — 11.20 in 14.45 — 1.15  
TELETEKST  
8.20 VIDEO STRANI  
8.30 IZBOR TEDENSKE PROGRAM-  
SKE TVORNOSTI  
11.10 VIDEO STRANI  
15.00 VIDEO STRANI  
15.10 VIDEOGODBA, ponovitev  
15.55 1'90, oddaja pred SP v nogometu  
16.30 DNEVNIK 1  
16.40 POSLOVNE INFORMACIJE  
17.05 CIKLUS FILMOV W. DISNEYA:  
OPICE, POJDI TE DOMOV, amer.  
film  
18.35 VAŠ ZELENJAVNI VRT, 2. del  
19.18 DOBRO JE VEDETI  
19.30 DNEVNIK 2  
19.59 UTRIP  
20.20 ŽREBANJE 3x3  
20.30 KRIZKRAJ  
22.05 DNEVNIK 3  
22.25 GREHI, ameriška nadaljevanke,  
1/7  
To je zgodba o željah in ambicijah in o  
pogumni ženski, ki je zgradila najuspeš-  
nejši časopisni imperij na svetu. Ženske so  
ji zmeraj zavidale, moški so sanjarili o njej,  
toda Helene Junot ni nikoli pozabila groz-  
ot iz otroštva, materinega umora in let, ki  
jih je preživela kot nemočna sirotka. Prise-  
gla je, da se bo maščevala za vse gorje, ki je  
bilo storjeno njej in njeni družini. Zdaj je  
neupogljiva vladarica, sposobna uporabiti  
različna sredstva, da se dokopije do moči,  
hkrati pa se lahko marsičemu odpove in  
marsikaj odpusti za ljubezen, ki je smisel  
njenege življenja. Nadaljevanke je nastala  
po uspešnici Judith Gould in ima sedem  
delov.  
23.15 OBLAKI SLAVE, angl. film  
1.05 VIDEO STRANI

## DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 18.20 Danes  
skupaj — 18.50 Pokal v jadraniu — 20.15  
Dnevnik — 19.59 Utrip — 20.15

Filmske uspešnice: Serpico (amer. film)  
— 22.20 Satelitski programi

## TV ZAGREB

8.50 TV koledar — 9.00 Izbor iz izobra-  
ževalnega programa — 10.30 Čebelica  
Maja — 11.00 Jasenovac: Srečanja in  
spomini (prenos komemoracije) — 12.00  
Saga v Forsythih (15. del) — 13.00 Prezrli  
ste, pogledite — 14.25 Prirčno vaši —  
15.10 Palčica (amer. film) — 16.00 Kri-  
tična točka — 16.45 Dnevnik 1 — 17.00  
TV dražba — 17.30 Maček pod belado (4.  
del nadalj.) — 18.30 TV dražba — 19.05  
Sedmi čut — 19.30 Dnevnik 2 — 20.15  
Alf (amer. nanizanka) — 20.50 Fantovski  
večer (amer. film) — 22.20 Dnevnik 3 —  
22.35 Športna sobota — 23.00 Noč z va-  
mi — 1.00 Poročila

## NEDELJA, 22. IV.

8.25 — 13.10 in 13.55 — 24.00  
TELETEKST  
8.40 VIDEO STRANI  
8.50 OTROŠKA MATINEJA  
10.10 LEPI UPI, 12. del franc. nadalj.  
11.00 ALO, ALO, ponovitev humor.  
oddaje  
11.30 ANSAMBEL VINKA CVERLETA  
12.00 KMETIJSKA ODDAJA  
14.10 FORMULA 1, 2. del franc. nadalj.  
14.55 KOLO SREČE, ponovitev  
16.30 DNEVNIK 1  
16.40 POSLOVNE INFORMACIJE  
16.45 SLEPAR, amer. film (CB)  
19.00 TV MERNIK  
19.30 DNEVNIK 2  
20.05 BALKAN EXPRES, 5. del nadalj.  
21.00 ZDRAVO  
22.20 DNEVNIK 3  
22.40 SOVA  
HUNTER, zadnji del  
23.50 VIDEO STRANI

## DRUGI PROGRAM

Opomba: 21.00 košarka  
10.00 Oddaje za JLA in igrani film —  
13.00 Nedeljsko športno popoldne —  
19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Biblija: Moč in  
slava (6. del angl. dok. serije) — 20.50  
Camel Trophy (dok. oddaja) — 21.30 Sa-  
telitski programi — 21.50 Športni pregled  
— 22.35 Satelitski programi

## TV ZAGREB

8.20 Nočni program (ponovitev) — 9.00  
Nedeljsko dopoldne za otroke — 9.35  
Asterix — 10.00 Nedeljsko dopoldne za  
otroke — 11.00 Kmetijska oddaja —  
12.00 Resna glasba — 13.00 Serijski film  
za otroke — 14.05 Nedeljsko popoldne  
— 16.05 Po letu 2000 (avstralska poljud-  
noznanstvena serija) — 17.00 Igrani film  
— 18.45 Asterix (risana serija) — 19.10  
TV sreča — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00  
Igrana serija — 21.00 Zabavna glasba  
— 21.30 Dnevnik 3 — 21.50 Športni pre-  
gled — 22.40 Noč z vami — 0.40 Poročila

## PONEDELJEK, 23. IV.

8.35 — 10.35 in 15.05 — 1.15  
TELETEKST  
8.50 VIDEO STRANI  
9.00 MOZAIK, ponovitev  
10.25 VIDEO STRANI  
15.20 VIDEO STRANI  
15.30 HUNTER, zadnji del nadalj.  
16.30 DNEVNIK 1  
16.40 POSLOVNE INFORMACIJE  
16.45 MOZAIK, ponovitev  
ZDRAVO  
18.10 SPORED ZA OTROKE IN  
MLADE  
19.00 RISANKA  
19.20 DOBRO JE VEDETI  
19.30 DNEVNIK 2  
20.05 SILICIJEV HORIZONT  
LEPOTA IN NAROD, kratka filma  
21.00 OSMI DAN  
21.50 DNEVNIK 3  
22.10 OPERNE ZGODBE, angl. serija,  
4/10  
23.10 SOVA  
SKUPAJ NA SLEDI, angl. nadalj.,  
1/11  
1.05 VIDEO STRANI

## DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 18.50 Pusto-  
lovščina slikarstvo (zadnji del izobraž. se-  
rije) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče  
— 20.30 Po sledih napredka — 21.00  
Sedma steza (športna oddaja) — 21.15  
Zvezdni prah (zabavnoglasbena oddaja)  
— 22.10 Satelitski programi

## TV ZAGREB

8.30 Red mora biti — 9.00 Šolski pro-  
gram — 12.40 Prezrli ste, pogledite —  
14.55 Ponovitev nočnega programa —  
17.00 Dnevnik 1 — 17.20 Izobraževalni  
program — 17.50 Oddaja za otroke  
— 18.20 Stevilke in črke — 18.45 Doku-  
mentarna oddaja — 19.30 Dnevnik 2 —  
20.00 Oblačno z dežjem (1. del drame) —  
21.05 Zunanja politika — 21.35 Dnevnik  
3 — 21.55 Sport danes — 22.00 Noč z  
vami — 0.00 Poročila

## TOREK, 24. IV.

8.35 — 12.10 in 13.05 — 23.10  
TELETEKST  
8.50 VIDEO STRANI  
9.00 MOZAIK, ponovitev  
12.00 VIDEO STRANI  
13.30 NEMŠČINA, 8. lekcija  
14.00 ŽARIŠČE, ponovitev  
14.30 SKUPAJ NA SLEDI, 1. del angl.  
nadalj.  
16.30 DNEVNIK 1

16.40 POSLOVNE INFORMACIJE  
16.45 MOZAIK, ponovitev  
17.45 SPORED ZA OTROKE IN  
MLADE  
19.00 RISANKA  
19.20 DOBRO JE VEDETI  
19.30 DNEVNIK 2  
20.05 MOJA POSLEDNJA SANJA,  
franc. nadalj., 1/6  
21.00 EVROSONG, zabavnoglasbena  
oddaja  
21.50 DNEVNIK 3  
22.10 SOVA  
SKUPAJ NA SLEDI, angl. nadalj.,  
2/11  
23.00 VIDEO STRANI

## DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 18.10 Svet  
športa — 19.00 Slovenska ljudska glasbi-  
la in godci — 19.30 Dnevnik — 20.00  
Žarišče — 20.30 Žrebanje lota — 20.35  
Umetniški večer — 22.35 Satelitski  
programi

## SREDA, 25. IV.

8.35 — 11.00 in 14.35 — 0.20  
TELETEKST  
8.50 VIDEO STRANI  
9.00 MOZAIK, ponovitev  
10.50 VIDEO STRANI  
15.00 ŽARIŠČE, ponovitev  
15.30 SKUPAJ NA SLEDI, ponovitev 2.  
dela angl. nadalj.  
16.30 DNEVNIK 1  
16.40 POSLOVNE INFORMACIJE  
16.45 MOZAIK, ponovitev  
18.05 SPORED ZA OTROKE IN  
MLADE  
19.00 RISANKA  
19.20 DOBRO JE VEDETI  
19.30 DNEVNIK 2  
20.05 TRIO NOVŠAK, koncert iz Smelta  
22.05 DNEVNIK 3  
22.20 KAKO SMO VOLILI  
23.20 SOVA  
SKUPAJ NA SLEDI, angl. nadalj.,  
3/11  
0.10 VIDEO STRANI

## DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 18.30 Alpe-  
Jadran — 19.00 Vaš zelenjavni vrt (4. del)  
— 19.30 Dnevnik — 20.00 Film tedna:  
Bogovi so padli na glavo (bocvanski film)  
— 21.55 Svet poroča — 22.55 Satelitski  
programi

## ČETRTEK, 26. IV.

8.35 — 11.00 in 15.05 — 23.50  
TELETEKST  
8.50 VIDEO STRANI  
9.00 MOZAIK, ponovitev  
15.30 SKUPAJ NA SLEDI, 3. del angl.  
nadalj.  
16.30 DNEVNIK 1  
16.40 POSLOVNE INFORMACIJE  
16.45 MOZAIK, ponovitev  
18.00 SPORED ZA OTROKE IN  
MLADE  
19.20 DOBRO JE VEDETI  
19.30 DNEVNIK 2  
20.05 BLUEBELL, 8., zadnji del nadalj.  
20.45 TEDNIK  
21.50 DNEVNIK 3  
22.10 RETROSPEKTIVA SODOBNE-  
GA SLOVENSKEGA FILMA  
DEDIŠČINA  
23.40 VIDEO STRANI

## DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 17.00 Studio  
Ljubljana — 19.00 Alo, alo (humor. od-  
daja) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče  
— 20.30 Bill Oddie v rajju (angl. dok. seri-  
ja) — 21.00 Mali koncert — 21.15 Izgub-  
ljeni pod Triglavom — 21.55 Večerni gost  
— 22.40 Satelitski programi

## TV ZAGREB

8.30 Otroška oddaja — 9.00 Šolski pro-  
gram — 12.40 Prezrli ste, pogledite —  
14.55 Ponovitev nočnega programa —  
17.00 Dnevnik 1 — 17.20 Izobraževalni  
program — 17.50 Otroški program —  
18.20 Stevilke in črke — 18.45 Doku-  
mentarni program — 19.15 Majhne  
skrivnosti velikih kuharskih mojstrov —  
19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Politični ma-  
gazin — 21.05 Kvizkoteka — 22.20  
Dnevnik 3 — 22.40 Sport danes — 22.45  
Noč z vami — 0.45 Poročila

## KOČEVJE: KABELSKA TV?

KOČEVJE — Že nekajkrat smo po-  
ročali o pobudah občanov, naj bi v Ko-  
čevju uredili kabelsko televizijo. Po prv-  
em predlogu bi moral vsak interesent  
plačati za priključek 1.000 DEM (akci-  
ja SZDL). Zdaj je prevzela v roke po-  
budo Krajevna skupnost Kočevje-me-  
sto, ki se o kabelski TV dogovarja z  
Elradom. Sedanja ponudba je taka: za  
sprejem 35 programov bi bilo treba  
plačati v stolpnih hišah pa 300 do 400  
DEM, v zasebnih hišah pa 600 DEM.  
Garancija za delovanje je eno leto.  
Lastniki so občani, ki bi za ureditev pri-  
spevali. (Starejši televizorji bi lahko  
sprejemali 20 programov.)  
Na skupščini KS pa je bila 11. aprila  
dana pobuda, naj bi se pozanimali še za  
cenejšo izvedbo. Ponekod v Ljubljani  
so se namreč odločili le za 12 progra-  
mov in je bilo treba prispevati za pri-  
ključek le nekaj nad 80 DEM. Krajevna  
skupnost bo proučila tudi to možnost.



PRODAJA  
POSODE **bio**  
EMO LINIJA

Posoda BIO LINIJA — posoda za novi način  
kuhanja vam omogoča klasično pripravo  
hrane, hkrati pa jo nadvse pohvalijo tisti, ki  
želijo slediti novim smerem — zlasti kuhanju  
z malo vode in maščobe.

Posodo lahko naročite z naročilnico, ki jo izre-  
žete iz časopisa in nato pošljete na naslov:  
EMO, industrijska prodajalna, Mariborska 68,  
63000 Celje. Lahko pa jo naročite tudi po tele-  
fonu: 063/31-280.  
Posodo boste dobili takoj — po povzetju.

PO POŠTI / po povzetju  
POSEBNA  
PRILOŽNOST  
KONKURENČNE  
CENE

### univerzalni pekač

je vsestransko uporaben.  
Sestavljata ga pekač in po-  
krov. V njem hrano lahko  
pečemo, dušimo, kuhamo,  
pražimo in cvremo. Vložek  
omogoča kuhanje v sopari.  
Pekač je tudi primeren za  
bio kuhanje.

cena: 858,50 din

### plinski žar

za peko vseh vrst živil na  
plinskem štedilniku. Jedi  
se lepo hrustljivo zape-  
čejo s pomočjo toplote, ki  
kroži. Meso ostane sočno.

cena: 553,50 din

### aromat pekač

ima na pokrovu dozorno  
skodelico, ki jo uporabl-  
jamo pri dušenju jedi. Aro-  
matični hlapi in konstantna  
temperatura ostanejo tako  
v pekaču. Pekač je tudi pri-  
meren za klasično pripravo  
jedi — brez uporabe po-  
krova.

cena: 519,70 din

### wok

je posoda, ki ima obliko  
stare kitajske skledice.  
V njem pripravljamo vse  
jedi, ki smo jih vajeni ku-  
hati v klasičnih posodah,  
le da vsa živila zrežemo na  
manjše kose. Tako pri-  
pravljena hrana je bolj  
zdrava.

cena: 604,90 din

naročam  
(št. kosov)

### NAROČILNICA

IME IN PRIIMEK:

NASLOV:

Št. osebne izkaznice:

Datum:

Podpis:



univerzalni  
pekač



aromat  
pekač



wok



plinski žar

Izpolnite, izrežite in pošljite na naslov: EMO, industrijska prodajalna, Mariborska 68, 63000 Celje.

# TOPLLOTNE ČRPALKE GORENJE

ZA OGREVANJE SANITARNE VODE IN PROSTOROV.



ODVZEMA TOPLOTU IZ ZRAKA,  
JO ODDAJA VODI IN VAM TAKO PODARJA  
2/3 ELEKTRIČNE ENERGIJE.

MOŽNOST OBROČNEGA ODPLAČEVANJA.

INFORMACIJE: GORENJE SERVIS, PARTIZANSKA 12, TITOVO VELENJE

TEL.: (063) 856-796

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš  
kanal

v novomeškem Kabelskem  
razdelilnem omrežju  
na kanalu 3

DNEVNI SPORED ZA TA TEDEN:

18.31 obvestila  
18.55 oglasi & mali oglasi  
19.00 NOVICE  
19.05 oglasi & mali oglasi  
19.10 rezerviran čas  
19.25 NOVICE (ponovitev)

NASLOV: Glavni trg 24/1  
TELEFON: 068/23-611  
TELEFAX: 068/21-696

# ČAS JE ZA DEMOS

Spoštovani, DEMOS je zmagal!

Ob tej pomembni slovenski prelomnici se iz srca zahvaljujem vsem, ki ste volili kandidate DEMOSA in vsem, ki ste s svojimi volilnimi glasovi podprli tudi mojo kandidaturo za PREDSEDNIKA SLOVENIJE. Spoštujem pa tudi izbiro tistih, ki se v prvem krogu še niste mogli odločiti zame.

Kar smo začeli na Cvetno nedeljo, zaključimo v nedeljo, 22. aprila. Še enkrat bomo volili DEMOS, da bo odslej NA SLOVENSKEM drugič. Da ne bo nikogar več strah, da ne bo nihče več zapostavljan zaradi vere ali drugačnih pogledov, da bomo zaživel v neobremenjenem sožitju.

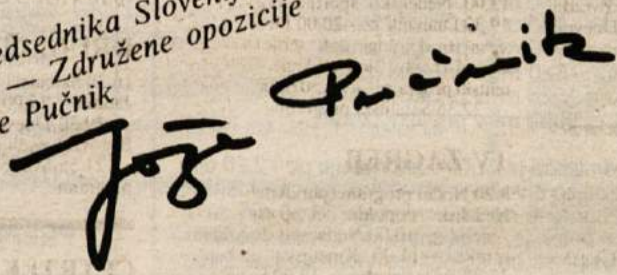
Složni bomo najlažje dosegli EVROPSKO RAVEN ŽIVLJENJA. Večina v SLOVENSKEM PARLAMENTU nam omogoča, da bomo uveljavili SODOBNO GOSPODARSTVO po preverjenem modelu uspešnih evropskih držav.

Prepričani smo, da bomo s skupnimi močmi najhitreje dosegli, da bodo tudi ZASLUŽKI V SLOVENIJI taki kot v razvitem svetu. V nedeljo se bomo srečali na voliščih praznično razpoloženi, saj nam TOKRAT PREDSEDNIK NI V NAPREJ DOLOČEN!

Lahko se svobodno odločimo za kandidata ZK ali za kandidata DEMOSA. Vašo voljo, da me izberete za PRVEGA DEMOKRATIČNO IZVOLJENEGA PREDSEDNIKA SLOVENIJE, bom sprejel kot posebno čast in odgovornost.

KO VOLITE DEMOS, VOLITE ZASE!

Vaš kandidat za predsednika Slovenije  
Predsednik DEMOSA — Združene opozicije  
Dr. Jože Pučnik



## Turističen gornji tok reke Krke

Velikopotezni načrti TZO Suha krajina — Restavracija, kamp, kmečki turizem

ŽUŽEMBERK — TZO Suha krajina iz Žužemberka namerava napraviti odločnejše korake, da bi Suho krajino z njenimi naravnimi lepotami, predvsem dolino gornjega toka reke Krke, odprla domačemu in tujemu turizmu. To seveda ni mogoče brez večjih investicij in dovolj širokega in celovitega programa, ki bi bil hkrati tudi strokovno utemeljen. Ta naj bi bil, izdeluje ga Mercator Investa, te dni končan, že jeseni pa naj bi pričeli z njegovim uresničevanjem.

Gre za naložbo, ocenjeno na vrednost 6 milijonov 200 tisoč dinarjev, sredstva pa naj bi zbirali predvsem iz fonda za nerazvita področja, razvojnih skladov in razvojnega dinarja, pa tudi z neposrednimi vlaganji interesentov. Investitor projekta, imenovanega Turistično rekreativni center Žužemberk, je TZO Suha krajina.

Kot pravi vodja Janko Skube, vsebuje projekt v glavnem tri dele. Prvi zajema obnovo in razširitev restavracije Pod lipo, tako da bi pridobila dodatnih 75 restavracijskih sedežev ter 22 ležišč visoke kategorije. Restavracija naj bi pridobila svoj renome s specialitetami, kot so divjačina in ribe, vse iz domačega okolja, pa še s kvalitetno hrano domačega izvora, s posebnim poudarkom na tem, da gre za biološko kakovostno in neonesnaženo hrano.

Drugo, kar naj bi popestrilo življenje v Žužemberku, je kamp na Loki ob Krki pod Žužemberkom. Tu naj bi uredili 25 lokacij za skupno 100 ljudi, z vsoto potrebno infrastrukturo, ki je takemu

kampu potrebna, ter možnostmi za vsestransko rekreacijo gostov. Tako naj bi bili v bližini čolnarna, minigolf, urejena obala za kopalnišče in sprehajališče, tako za goste kampa kot tudi za zunanje, ter bife.

### KJE SO PREDSEDNIKI?

KOČEVJE, RIBNICA — Volitve bodo zdaj zdaj končane. Ljudje sprašujejo, kdo bo novi župan in ta ali oni predsednik, vendar je o tem v obeh občinah vse tiho. Smo pa pred volitvami novih županov, predsednikov izvršnih svetov in tudi predsednikov in namestnikov predsednikov vseh treh zborov občinskih skupščin. Doslej je edini znani možni kandidat v obeh občinah Peter Levstek, sedanjí predsednik IS OS Ribnica in kandidat SZ(DL) za isto dolžnost. Prav bi bilo, da bi tudi ostale stranke čimprej sporočile svoje kandidate za vse dolžnosti.

J. P.

čevi počitniško hišico in kjer so preživeli velikočinski konec tedna. Že v nedeljo zvečer, ko so se vrnili domov v Novo mesto, je njihov telefon zavzel zvonil, še huje pa je bilo v ponedeljek v metliški Beti, kjer je bil Štimac, kot po navadi, ob 6. uri zjutraj v službi.

Kdo in zakaj je razširjal to abotno »novico«, ni znano, gotovo pa je ali so jo lansirali le z namenom, da bi škodili ali Štimcu ali firmi, ki jo vodi, ali pa obema. Ni jim uspelo. Kljub temu je nerazumljivo, da so ljudje tako hitro in brez pomislekov pripravljeno verjeti takim neumnostim in jih celo naprej »prodajati« kot čisto zlato. Zmeraj pa take govornice prihajajo iz »najbolj zanesljivih virov«. Neumnosti, zloba in lahkovnost res ne poznajo nobenih meja.

A. B.

### Kako je direktor pobegnil čez mejo

METLIKA — Konec prejšnjega tedna se je po Beli krajini, sosednjih hrvaških krajih in tudi na dolenski strani Gorjancev bliskovito razširila vest, da so direktorja metliške Beti, največje in trdno stoječe belokranjske firme, Miroslava Štimca prijeli, ko je skušal čez državno mejo prenesti večjo količino deviz.

Od vsega tega je res le to, da je Štimac v petek prestopil slovensko mejo. Na ta dan se je namreč namenil na obisk k bratu v domačo vas Grinovec pri Osilnici, do kjer pa ne moreš priti drugače, kot da greš del poti po hrvaški strani. Od tam je pot nadaljeval na Krk, kjer imajo Štim-

Tretje, kar naj bi z novim projektom spodbudili, je kmečki turizem, tako stacionarni kot tudi turizem odprtih kmetij, se pravi takih, ki bi bile mimoidočim gostom vsak trenutek pripravljene postreči z domačo hrano in pijačo. Vse te tri oblike skupaj naj bi pospešile številne druge spremljevalne dejavnosti, ki bi vse nudile dodatno zaposlitev in zaslužek suhokranjskemu človeku. To so ribarjenje, lov, predvsem fotolov — kot nova oblika sožitja divjadi in človeka v neokrnjeni naravi, rekreativno čolnarjenje, izposojilo konj in vprego za krajše ali daljše izlete ter organizacija različnih folklorno obarvanih prireditev, kot so

• V Suhi krajini pričakujejo, da bo njihova investicija v turizem, ki se za to področje zdi edino sprejemljiva tudi z ekološkega vidika, naletela na ugoden odmev tudi v turistično razvitem srednjem in spodnjem delu toka reke Krke, predvsem v povezovalnem in narčovalnem smislu, tako da bi že pod Ljubljano zajeli goste, ki si želijo od pokrajine nekaj več kot bruzanje po avto cesti. Te bi, seveda s predčasno predstavljeno celovito ponudbo, usmerili v dolino Krke, kjer bi se v nekaj dneh ali tednu dni naužili sedaj v svetu precej cenjenega podeželskega turizma. Računajo pa tudi na goste, ki bi jih v tako imenovani razširjeni ponudbi v gornji tok reke Krke pripeljal že uveljavljeni zdraviliški turizem.

košnja, spravilo sena, kmečka ohceta itd. Imajo pa še druge zamisli, ki bi izkoristile sedanje objekte ali zahtevale nove. To je predvsem tenis, balinanje, lokostrelski šport ter priprava zanimivih peš poti.

T. JAKŠE

### SPET NESKLEPČNI

KOČEVJE — Na seji skupščine krajevne skupnosti Kočevje-mesto, ki je bila 11. aprila, so na njegovo željo razrešili predsednika skupščine Ivana Kluna in na njegovo mesto imenovali dosedanjega podpredsednico Doro Majerle. Sprejeli so poročilo o delu lani in finančni načrt za letos, ki predvideva nekaj manj kot za milijon dinarjev prejemkov in izdatkov. Ugotovili so tudi, da bo treba sprejeti nov status KS in najkasneje v letu dni izvesti volitve v skupščino KS in njene organe.

### Zorko in Rainer v drugi krog

BREŽICE — Na zadnjih volitvah kandidatov za zbor občin ni bil nobeden dokončno izvoljen, zato bodo volilci v nedeljo izbirali med Tonetom Zorkom in dipl. inž. Nikom Rainerjem, ki sta dobila največ glasov.

Niko Rainer, ki pravi, da je kot gozdar zelen po srcu in duši, se bo zoperstavil temu, da bi si bila kmetijstvo in gozdarstvo v laseh in zato zagovarja ustlajen in preudaren razvoj obeh v skupno dobro. Je sicer kandidat Demosa, vendar ni v nobeni stranki in se ogreva za strokovne, ne za politične odločitve, za take, ki bodo upoštevale tudi interese volilcev, ki ga podpirajo. Njegova največja želja je, dvigniti občino iz dna na slovenski lestvici in s premišljeno naravnostjo na republiški ravni investirati kapital v regijo, kjer bodo posledice posegov vanjo najhujše.

Tone Zorko je prav tako za zeleno in kot delavec v zdravstvu meni, da je družba odgovorna za zdravje ljudi in če s svojimi posegi v okolje ogroža njihovo zdravje, mora vse storiti, da to prepreči. V parlamentu bo zahteval skladen regionalni razvoj.

### TEDEN DNI NA DIVJI KOLPI

OSILNICA — Mednarodna kajakaška tekmovalna na divjih vodah Kolpe bodo letos od 27. aprila do 2. maja. Najprej, 27. aprila, bo odprto prvenstvo KKK Rašica. 28. aprila in 2. maja bo spust za prvenstvo Jugoslavije. V nedeljo, 29. aprila, bo tekmovalje v slalomu za pokal republik in pokrajini. 30. aprila bodo ekipne tekme v slalomu. 1. maja bo slalom »Memorial Toneta Ožbolta«.

Začetek tekmovalja bo vsak dan ob 10. uri na kajakaški proggi pri Starih malnih. Cilj spusta je v 5,8 km oddaljenem Grinovcu. Organizatorji tekmovalja so: kajakaški zvezi Jugoslavije in Hrvaške, Kajak kanu kluba Slavija Zagreb in Rašica ter KSD »Tone Ožbolt« iz Osilnice. Pokrovitelj mednarodnega tekmovalja »Kolpa 90« je Konus iz Slovenskih Konjic, memoriala Toneta Ožbolta pa SGP Zidar Kočevje.

### Deveterica Barinih križev

Kljub letom Trdičeva mama s Cerkvish še vedno po svojih močeh vodi kmetijo — Danes je prav lepo

CERKVIŠČE — Bara Jakofčič ali Trdičeva mama, kakor ji pravijo domačini, je z 91 leti najstarejša prebivalka gibeljske krajevne skupnosti. Čudi se, kako to, da ji je uspelo dočakati tako visoko starost, ko pa je vseh njenih 7 bratov in sester umrlo še zelo mladih. Tudi Bara sicer ni povsem zdrava, saj so ji že pri 28 letih zdravniki ugotovili, da je srčni bolnik, a je vedno, razen ob napadih, delala kot zdrav človek. »Ko sem se leta 1920 poročila k Jakofčičevim, pri hiši niso imeli niti vodnjaka. Po vodo sem hodila v vaški studenec, ko pa je bila suša, celo v 2 km oddaljen izviro ob Lahinji. Tudi prat sem hodila pol ure hoda daleč, pa naj je bila zima ali poletje. Celo pod ledom sem prala,« se še zelo dobro spominja Bara.

Krasincu letališče, pa so imeli v hiši celo skladišče hrane in oblačil za angleške vojake. Povrh vsega so večkrat skozi vas pridrveli Italijani, a na srečo nikoli niso našli nobenega partizana. Nihče v vasi ni bil izdajalec, to pa je bil najbrž glavni vzrok, da Cerkvishce nikoli ni bilo požgano.

Barinih šest otrok pa se še danes spominja, kako so dve pomladi trpeli lakoto, ker so morali dati hrano partizanom, in so komaj dočakali, da je dozorel ječmen.

Trdičeva mama je vse do leta 1959 skrbela za veliko družino, takrat pa sta ostala s sinom Tonetom sama in tako je še danes. Kljub temu da sedaj opravlja le še gospodinjstva dela — sama peče tudi kruh — pa se še vedno čuti gospodarja kmetije. Spremlja vse, kar se dogaja na njej, in marsikdaj sina tudi pokomandira. Njeni nasveti so vedno dobrodošli. Kot gospodar kmetije noče priznati, da je že stara. Sicer pa ji ne uidejo niti pomembni dogodki doma in po svetu. »Z vsem moram biti na tekočem,« pravi, pri tem pa ne pozabi omeniti, da je sedaj sicer dobro na svetu, le kmetom gre bolj slabo, saj bi moralo biti pri prodaji njihovih pridelkov manj posrednikov.

M. B.-J.



Bara Jakofčič

Čeprav je bila kmetija velika, pa je bilo denarja pri hiši vedno premalo, kajti pridelke so težko prodali. Pred drugo vojno sta s hčerko nosili na glavah kosari s semenjem, jajci, kokošmi na sennje v Metliko, Črnomelj, Semič.

Nerada se spominja, koliko strahu je skupaj z družino užila med vojno. Sin je bil partizan, dve hčerki skojevki, v njihovi hiši so ničkolikokrat prespali ali se najedli partizani, leto dni, ko je bilo na

Slovenija

### UKINITEV KRAJEVNIH ORGANIZACIJ?

TREBNJE — OK ZRVS Trebnje je črtala iz svojega izobraževalnega programa t. i. teme idejnopolitičnega usposabljanja, čeprav jih še vsebuje veljavni izobraževalni program zvez rezervnih vojaških starešin Slovenije. Za takšno samostojnost so se Trebnjanci odločili, ker člani občinske organizacije rezervnih starešin niso pokazali za omenjene teme nikakršnega zanimanja, razlog črtanja pa je tudi splošno prenovitveno vrenje v političnem sistemu države. OK ZRVS Trebnje, ki je svoje delovanje pretresla nedavno na programsko-volilni konferenci, razmišlja o ukinitvi svojih krajevnih organizacij, saj te delajo preslabo, z izjemo bolj aktivne trebejanske. Med akcijami, s katerimi je OK ZRVS Trebnje pritegnila članstvo, omenjajo lanski dobro obiskani izlet v Zagreb in predlanski obisk področja soške fronte. Omeniti velja še vsakoletni orientacijski pohod za pokal Gubčeve brigade, kjer sodelujejo tudi taborniki.

**OBVESTILO O SPREMENBI  
DELOVNEGA ČASA**

Obveščamo občane, podjetja, organizacije in skupnosti ter druge stranke, da bodo upravni organi občine Novo mesto na osnovi sklepa republiškega izvršnega sveta delali v soboto, dne 21. aprila, od 7. do 17. ure namesto v ponedeljek, 30. aprila. Tega dne bodo delali tudi drugi državni organi in okviru svojega delovnega časa.

Sekretar:  
MILOŠ ŠUŠTAR

Na podlagi 51. člena Zakona o stavbnih zemljiščih (Ur. list SRS št. 18/84) ter 9. člena Odloka o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem (Ur. list SRS št. 37/86, 40/87)

objavlja

**Skład stavbnih zemljišč občine Brežice na podlagi sklepa komisije za oddajanje z dne 10. 4. 1990 naslednji**

**JAVNI RAZPIS**

1.

za oddajo pravice uporabe na stavbnem zemljišču za gradnjo objektov, namenjenih obrtni dejavnosti gospodarstva in drobnega gospodarstva na lokacijah 1 — 18, 20 in 22 v Obrtni coni Dobova, in sicer:

- št. lokacije 1, površina 1420 m<sup>2</sup> v približni izmeri
- št. lokacije 2, površina 1200 m<sup>2</sup> v približni izmeri
- št. lokacije 3, površina 1100 m<sup>2</sup> v približni izmeri
- št. lokacije 4, površina 1300 m<sup>2</sup> v približni izmeri
- št. lokacije 5, površina 1300 m<sup>2</sup> v približni izmeri
- št. lokacije 6, površina 1240 m<sup>2</sup> v približni izmeri
- št. lokacije 7, površina 1600 m<sup>2</sup> v približni izmeri
- št. lokacije 8, površina 1260 m<sup>2</sup> v približni izmeri
- št. lokacije 9, površina 1220 m<sup>2</sup> v približni izmeri
- št. lokacije 10, površina 1190 m<sup>2</sup> v približni izmeri
- št. lokacije 11, površina 1210 m<sup>2</sup> v približni izmeri
- št. lokacije 12, površina 1852 m<sup>2</sup> v približni izmeri
- št. lokacije 13, površina 1946 m<sup>2</sup> v približni izmeri
- št. lokacije 14, površina 3096 m<sup>2</sup> v približni izmeri
- št. lokacije 15, površina 1550 m<sup>2</sup> v približni izmeri
- št. lokacije 16, površina 1530 m<sup>2</sup> v približni izmeri
- št. lokacije 17, površina 980 m<sup>2</sup> v približni izmeri
- št. lokacije 18, površina 520 m<sup>2</sup> v približni izmeri
- št. lokacije 20, površina 1026 m<sup>2</sup> v približni izmeri
- št. lokacije 22, površina 9950 m<sup>2</sup> v približni izmeri

Cena stavbnega zemljišča je v obliki akontacije po 72,20 din za 1 m<sup>2</sup>. Dokončna cena bo določena po valorizaciji ob sklenitvi pogodbe. Stroški komunalne opreme znašajo 63,60 din za 1 m<sup>2</sup>, so tudi v obliki akontacije, izračunani do konca meseca marca; dokončni znesek se bo določil po valorizaciji v času sklenitve pogodbe.

Pod komunalno opremo je šteta možnost priključka na cesto, vodovod, kanalizacijo in elektriko.

Vsak ponudnik bo moral še posebej plačati:

- spremembo namembnosti kmetijskega zemljišča,
- soglasja za priključke na električno, vodovodno in kanalizacijsko omrežje,
- na svoje stroške zgraditi priključke na komunalne naprave, cesto, vodovod, elektriko in kanalizacijo,
- sofinancirati manjkajoče komunalne naprave, ki še niso zgrajene, kot napr. javna razsvetljava, telefonsko omrežje,
- stroške parcelacije zemljišča,
- stroške objave javnega natečaja in zemljiškoknjižnega prenosa.

1. Prijave se vložijo v roku 15 dni po objavi v Dolenjskem listu. Prijave morajo biti zapečateni, na ovojnicah pa mora biti oznaka »Javni razpis«. Naslovijo se na Skład stavbnih zemljišč občine Brežice, Cesta prvih borcev 18.

2. Ponudnik je dolžan plačati varščino v znesku 10% vrednosti akontacije zemljišča in komunalne opreme za eno lokacijo.

3. Varščino je potrebno nakazati na žiro račun Sklada stavbnih zemljišč občine Brežice št. 51620-654-63 in potrdilo o vplačilu varščine priložiti prijavi. Varščina se uspelemu ponudniku računa brezobrestno v 15 dneh po izbiri najugodnejšega ponudnika.

4. Ob odpiranju ponudb bo komisija za oddajo stavbnih zemljišč zahtevala od ponudnika dodatno dokumentacijo, če bo potrebna za ugotovitev najugodnejšega ponudnika.

5. Če se bo za posamezno lokacijo prijavilo več ponudnikov, ki izpolnjujejo pogoje razpisa, bo komisija izdelala prednostni vrstni red na podlagi meril, določenih v odloku o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem na območju občine Brežice.

6. Ponudnik, ki najbolj izpolnjuje razpisne pogoje, mora najkasneje v 15 dneh po pravnomočnosti postopka o ugotovitvi najugodnejšega ponudnika skleniti s Skladom stavbnih zemljišč občine Brežice pogodbo o oddaji zemljišča, ker bo sicer zemljišče oddano naslednjemu najugodnejšemu ponudniku; v pogodbo se vnese klavzula.

7. Odškodnino za zemljišče in delno komunalno opremo je ponudnik dolžan plačati v 8 dneh po podpisu pogodbe o oddaji stavbnega zemljišča; po tem roku tečejo veljavne zamudne obresti.

8. Ponudnik je dolžan začeti gradnjo v enem letu po podpisu pogodbe in zgraditi objekt do III. gradbene faze v 5 letih po pridobitvi tega zemljišča.

9. Obrazci za prijavo so ponudniku na razpolago pri Skladu stavbnih zemljišč občine Brežice, soba št. 35.  
Skład stavbnih zemljišč občine Brežice

Z S M S

*liberalna stranka*

**ZSMS — Liberalna stranka Črnomelj  
vam predstavlja svoje kandidatę  
za družbenopolitični zbor Sob Črnomelj**

**I. PRVA VOLILNA ENOTA**

(KS heroja Starihe, Griček, Loka, Butoraj, Griblje)

1. SILVEŠTER MIHELČIČ, 1943, umetnik, ravnatelj Glasbene šole v Črnomlju
2. BORIS MUŽAR, 1961, učitelj, sekretar OK ZSMS Črnomelj
3. Dr. MOJCA TOMC-JURMAN, 1961, zdravnica v Zdravstvenem domu Črnomelj
4. JOŽEF BAJT, 1945, rezkalec, zaposlen v Beltu
5. FRANC MALERIČ, 1949, delovodja v tehnični bazi AMZS Črnomelj
6. ANTON PRHNE, 1948, prodajalec, zaposlen na Petrolu v Črnomlju
7. IGOR FORTUN, 1963, dipl. pravnik, predsednik OK ZSMS Črnomelj

**II. DRUGA VOLILNA ENOTA:**

(KS Semič, Petrova vas, Talčji Vrh, Kanižarica-Dobliče)

1. ZVONE VIDMAR, 1950, predelavec v Iskri Semič
2. MARJETA LIPAR, 1953, učiteljica, pomočnica ravnateljice OŠ Semič
3. ANTON BUKOVEC, 1953, prometnotransportni tehnik, šef železniške postaje v Semiču
4. Dr. ANDREJA PENCA, 1963, zobozdravnik v ZD Semič
5. FRANCI JERMAN, 1964, strojni tenik iz Lokev, zaposlen v Iskri Semič
6. OSKAR ČAS, 1960, inženir elektrotehnike, zaposlen v Iskri Semič

**III. VOLILNA ENOTA:**

(KS Dragatuš, Tribučje, Adlešiči, Vinica, Stari trg)

1. RAJKO ŠTEFANIČ, 1947, gostilničar v Dragatušu
2. VIDICA ADLEŠIČ, 1957, učiteljica, živi v Šečjem selu pri Vinici
3. MARICA DRAŽUMERIČ, 1959, višja medicinska sestra v Zdravstvenem domu Vinica
4. JANKO STAREŠINIČ, 1968, strojni ključavničar, živi v Ogušlinu pri Vinici
5. VERICA MARUŠIČ, 1958, zaposlena kot komercialist pri Integral — SAP, honorarna napovedovalka Studia D
6. JERNEJA FABJAN, 1961, diplomirana veterinarica, vodja enote Veterinarskega zavoda v Črnomlju.

Voliti ZSMS-Liberalno stranko preprosto pomeni zaupati izkušenim, vendar neobremenjenim, odločnim, vendar trezno razmišljujočim ljudem, ki bodo ostali vaši (od)poslanci tudi po volitvah.

**PREPRIČAJTE SE, PREDEN VAS PREPRIČAJO**

IMV

**ADRIA**

**Obrat BREŽICE**

Komisija za delovna razmerja TOZD ADRIA objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. **MONTER I — monter pohištva: 4 izvajalce**
2. **MONTER I — monter elektro instalacij: 2 izvajalca**
3. **MONTER I — monter plinskih instalacij: 2 izvajalca**

POGOJI:

Pod 1)

KV mizar oziroma lesar širokega profila 2—3 leta del. izkušenj na podobnih delih in nalogah

Pod 2)

KV električar, 2—3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah

Pod 3)

KV ključavničar 2—3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah

Delovno razmerje bodo izbrani kandidati sklenili za nedoločen čas, s poskusnim delom 3 mesece.

Prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev, naj kandidati dostavijo v Kadrovsko službo, IMV ADRIA, Obrat Brežice, v 8 dneh po objavi.

Kandidate bomo o izidu obvestili v roku 14 dni po zaključnem zbiranju prijav.



**Srednja kmetijska šola Grm  
NOVO MESTO, Sevno na Trški gori 13**

objavlja

**LICITACIJO**

naslednjih osnovnih sredstev in opreme:

1. TRAKTOR ZETOR 6911
2. TRAČNI OBRAČALNIK
3. GNETILNIK TRAVE
4. PODRAHLJAC
5. MEDVRSTNI KULTIVATOR
6. KNJIŽNI STROJ DARO 17,20, S PROGRAMI
7. OPREMA SVINJAKOV
8. OPREMA KURNICE
9. DRUGO ORODJE

Licitacija bo v ponedeljek, 23. aprila, ob 15. uri na šolskem posestvu Srednje kmetijske šole Grm, Sevno na Trški gori 13. Prodaja bo potekala po načelu videno — kupljeno.



dolenjski  
informativni  
center n.s.o.  
novo mesto

**tozd DOLENJSKI LIST  
Novo mesto, Glavni trg 24**

objavlja

**JAVNO LICITACIJO**

**— za avtokamp prikolico IMV Adria 450**

Izklicna cena je 10.000 din.

Licitacija bo v petek, 4. maja 1990, ob 10. uri na dvorišču hiše na Germovi 3 v Novem mestu. Ogljed prikolice je možen na omejenem prostoru eno uro pred začetkom licitacije.

Na licitaciji lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, ki bodo pred začetkom licitacije položile varščino v višini 10 odst. od izklicne cene.

Rok plačila je 8 dni. Prometni davek plača kupec. Prikolica bo prodana po sistemu »videno-kupljeno«. Kasnejše reklamacije ne bodo upoštevane.



DELOVNA ORGANIZACIJA ZA ZBIranJE IN PREDelAVO ODPADKOV  
**surovina n. sol. o.  
tozd celje n. sub. o.**

objavlja

prosta dela in naloge

**vodje PE KRŠKO**

z naslednjimi pogoji:

- končana V. stopnja strokovne izobrazbe tehnične ali ekonomske smeri
- tri leta delovnih izkušenj in voziški izpit B kategorije
- sposobnost za vodenje in delo z ljudmi

Delovno razmerje se sklenuje za nedoločen čas, s trimesečnim poskusnim delom.

Pismene prijave z dokazili o zahtevanih pogojih pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: SUROVINA PC CELJE, Mariborska 63, 63000 CELJE. O izbiri bomo kandidate obvestili v 8 dneh po izbiri kandidata.

**RAZPISNA KOMISIJA  
SLUŽBE DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA  
V REPUBLIKI SLOVENIJI  
PODRUŽNICA KRŠKO**

razpisuje prosta dela in naloge

**KONTROLIRANJE UDS V INTERNI KONTROLI V  
EKSPozITURI SEVNICA**

Pogoji:

- ekonomist
- 2 leti ustreznih delovnih izkušenj
- znanje slovenskega jezika
- družbenopolitična aktivnost

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom v 8 dneh po objavljenem razpisu na naslov:

Služba družbenega knjigovodstva, v republiki Sloveniji, Podružnica Krško, Cesta 4. julija 42, Razpisna komisija. Kandidate bomo o izidu razpisa pisno obvestili v 30 dneh po sprejemu sklepa o izbiri kandidata.

**AVTOIMPEX  
61000 LJUBLJANA, Celovška 150  
Telefon 061/551-686, 061/558-083, 061/551-463  
Telex: (YU) 31237  
Telefax: (YU) 061-551-477**

**PRVOMAJSKI POPUST  
ZA VOZILA WARTBURG**

**1300 ccm in 4-taktnim bencinskim motorjem naslednjih izvedb:**

- KARAVAN 79.350 din, dobava maja 1990
- LIMOUSINE Std »G« 67.000 din, dobava aprila 1990
- LIMOUSINE s pomično streho in dodatno opremo 71.000 din, dobava aprila 1990

Vplačila sprejema Avtoimpex, Ljubljana, Celovška 150, telef. 551-463.

**tob**

**Komisija za delovna razmerja  
Tovarne obutve Novo mesto**

razpisuje prosta dela in naloge

**— električarja**

Pogoji:

- IV. ali III. stopnja elektro smeri
- 2 leti delovnih izkušenj
- odslužen vojaški rok

Prošnje pošljite na naslov: Tovarna obutve, Novo mesto, Bršljin 32, kadrovska služba, v 8 dneh po objavi razpisa.



Na podlagi 31. člena pravilnika o dodeljevanju stanovanj in stanovanjskih posojil v občini Trebnje (Skupščinski Dolenjski list, št. 4, 20. 3. 1990) je odbor za področje stanovanjskega gospodarstva sprejel na seji dne 13. 4. 1990 naslednji

**PREDLOG PREDNOSTNE LISTE UPRAVIČENCEV DO PRIDOBITVE SOLIDARNOSTNIH STANOVANJ**

**Številčno kazalo:**

1. zaporedna številka	3. bivališče	5. kategorija družine
2. priimek in ime	4. zaposlitev	6. število družinskih članov
		7. število doseženih točk

1 2 3 4 5 6 7

**DRUŽINE Z NIZKIMI DOHODKI, MLADE DRUŽINE IN MLADI STROKOVNJAKI**

upravičenci do 2 1/2 — 3 sobnega stanovanja do 70 m<sup>2</sup>

1. KRESE Dušan	Šentrupert, Kamnje 6	AGROSTROJ Lj. obrat Šentrupert	MD	5	1020
2. STARIČ Feliks	Trebnje, ul. h. Simončiča 12	Spl. bolnica Novo mesto	MS	4	975
3. KRAVCAR Stane	Trebnje, C. Gubčeve br. 18	TRIMO Trebnje	DND	4	880
4. HOČEVAR Ana	Mokronog, Mokronog 44	INDUPLATI Mokronog	DND	4	875
5. GRM Darko	Trebnje, Pristava 11	TRIMO Trebnje	MD	4	870
6. UDOVIČ Cveto	Trebnje, Goliev trg 12	TZ LITOSTROJ Lj.	DND	4	840
7. GORENC Jelka	Šentrupert, Kamnje 11	DANA Mirna	DND	4	785
8. KUTNAR Edvard	Velika Loka, Trnje 9	AGROSTROJ Ljubljana	MD	4	750
9. ERJAVEC Eva	Trebnje, Dol. Medvedje selo 2	UNITEHNA Trebnje	DND	4	725
10. VTIČ Marjeta	Mirna, Sokolska 12	IMV ADRIA Mirna	MD	4	725
11. PEČELIN Milan	Trebnje, Rimska 7a	TESNILA Trebnje	DND	4	720
12. BEVEC Zvone	Mirna, Sokolska 12	DANA Mirna	MD	4	715
13. KOREN Danica	Trebnje, C. Gubčeve br. 4a	SO Trebnje	DND	4	670
14. KOVAČIČ Darko	Mirna, C. III. bat. VDV 37	DANA Mirna	DND	4	670
15. LAH Jože	Trebnje, Ul. Cankarjeve br. 39	TRIMO Trebnje	DND	4	660
16. KERMC Brigita	Trebnje, Ul. Cankarjeve br. 37	TESNILA Trebnje	DND	4	640
17. DEBEVC Stane	Trebnje, Ul. Cankarjeve br. 23	Zap. pri zaseb. obrtniku	MD	4	625
18. KORELC Marjan	Mirna, Sokolska 10	AVTO Kočevje	DND	4	600
19. HAUPTMAN Jelka	Trebnje, Ul. Cankarjeve br. 35	LABOD Temenica Trebnje	DND	5	595
20. RADOVAN Alenka	Trebnje, Ul. Cankarjeve br. 33	NOVOLES Polimeri Trebnje	MD	4	590
21. ALIBEGIČ Refika	Šentrupert, Trstenik 15	IMV ADRIA Mirna	MD	4	565
22. GAČNIK Pavla	Mirna, Sokolska 14	LABOD Temenica Trebnje	MD	4	560
23. ARNEŽ Mary Ottilija	Mirna, Zapuže 15	VVO Trebnje VVE Mirna	MD	4	535
24. PUST Marjan	Mokronog, Rožna ulica	VP 4799 Mokronog	MD	4	520
25. PUNGERČAR Anica	Mirna, C. III. bat. VDV 9	KOLINSKA Mirna	DND	4	470
26. SEDLAK Damir	Trebnje, Gubčeve br. 10	ZG-TTG Ljubljana	DND	5	435

upravičenci do 2 — 2 1/2 sobnega stanovanja do 58 m<sup>2</sup>

1. STARIČ Franc	Trebnje, Stari trg 27	TZ Litostroj Ljubljana	DND	3	765
2. RABZELJ Alenka	Trebnje, Rimska c. 20	VVO Trebnje	DND	3	745
3. MOŽINA Andreja	Trebnje, Benečija 2	IMV ADRIA Mirna	MD	3	710
4. ZUPANČIČ Silva	Trebnje, Rimska c. 20	LABOD Temenica Trebnje	MD	3	705
5. KAŠIČ Tomaž	Trebnje, Gor. Ponikve 3	KOLINSKA Mirna	MD	3	695
6. MAKŠE Anton	Velika Loka, Vel. Loka 4	TESNILA Trebnje	MD	3	690
7. STARIČ Franc	Trebnje, Rihpovec 16	SUROVINA PE Trebnje	MD	3	685
8. KASTIGAR Bojana	Dobrnjič, Preska 3	OŠ Jože Slak Silvo Trebnje	MD	3	680
9. KIRM Bojan	Trebnje, Rožni vrh 6	TESNILA Trebnje	MD	3	680
10. BUKOVEC Bojan	Trebnje, Ul. Cankarjeve br. 25	TESNILA Trebnje	MD	3	670
11. BRZIN Darinka	Šentrupert, Rakovnik 26	ISKRA Mokronog	MD	3	650
12. DRAGAN Angela	Trebnje, Stari trg 34	IMV ADRIA Mirna	DND	3	645
13. KUPLENIK Andreja	Mirna, Brezovica 2a	OK ZSMS Trebnje	MD	3	635
14. BRATE Darja	Mirna, Roje 19	MERCATOR Trebnje	MD	3	630
15. BOBNAR Antonija	Mokronog, Mokronog 158	ZMAGA Mokronog	MD	3	625
16. DEMŠAR Silvo	Trebnje, Ul. Cankarjeve br. 37	DONIT Medvode	MS	3	595
17. PLANINŠEK Anica	Trebnje, Pod gradom 3	Krojaško podjetje Trebnje	MD	3	590
18. URBANČIČ Leon	Velika Loka, Kriška reber 11	DOLENJKA PE Trebnje	MD	3	585
19. PUST Cvetka	Trebnje, Benečija 1	TESNILA Trebnje	MD	3	550
20. BOBNAR Iztok	Trebnje, Dolenje Ponikve 1	TESNILA Trebnje	DND	3	535
21. SKOBE Ervin	Mokronog, Rožna ul. 3	ISKRA Mokronog	MD	3	525
22. ROBEK Nataša	Mirna, Roje 3	AGRARIA, cvet. Mokronog	MD	3	440

upravičenci do 1 — 1 1/2 sobnega stanovanja do 45 m<sup>2</sup>

1. LAMOVSKE Branko	Šentrupert, Šentrupert 65	TESNILA Trebnje	MD	2	700
2. SLAK Darinka	Šentrupert, Zabukovje 1	DANA Mirna	MD	2	630
3. GORSEK Slavica	Mirna, Zapuže 15	IMV ADRIA Mirna	MD	2	625
4. JERAJ Stanislava	Mirna, Selo 12	ISKRA Mokronog	MD	2	625
5. HROVAT Rajko	Mirna, C. III. bat. VDV 47	DANA Mirna	MD	2	615
6. SUSTARSIC Franc	Trebnje, D. Nemška vas 11	TRIMO Trebnje	MD	2	605
7. ZALAR Borut	Trebnje, Ul. Cankarjeve br. 27	FAKULTETA ZA STROJ. Lj.	MS	2	565
8. ČIBEJ Sonja	Trebnje, Stari trg 58	ADRIA AIRWAYS Ljubljana	MD	2	550
9. JERČIČ Anica	Velika Loka, Korenitka 4	LITOSTROJ Ljubljana	DND	2	520
10. GOLOB Marica	Trebnje, Stari trg 32	IMV ADRIA Mirna	MD	2	500
11. PLANINŠEK Suzana	Trebnje, Goliev trg 10	PTT Novo mesto	MD	2	495
12. OSOLNIK Andreja	Trebnje, Ul. Cankarjeve br. 29	SO Trebnje	MS	2	445
13. ŠIVAVEC Justina	Trebnje, Dol. Nemška vas 34	DANA Mirna	MD	2	400

upravičenci do garsonjere do 32 m<sup>2</sup>

1. METELKO Irena	Mokronog, Vrh nad Mokr. 18	INDUPLATI Mokronog	DND	1	440
2. VRŠČAJ Liljana	Mirna, C. III. bat. VDV 5	LABOD Temenica Trebnje	DND	1	410
3. TURK Mihaela	Mirna, Roje 4	TOB Novo mesto	DND	1	395
4. LESJAK Tone	Mirna, Brezovica 18	IMV ADRIA Mirna	DND	1	380
5. JANEŽIČ Cvetka	Trebelno, Čipah 22	LABOD Temenica Trebnje	DND	1	345

Zoper razvrstitve upravičencev na predlog prednostne liste imajo pravico do pritožbe vsi prizadeti in neprizadeti občani in podjetja ter druge pravne osebe z območja občine Trebnje v roku 15 dni po objavi na IS 50 Trebnje.

**PREDSEDNIK ODBORA:**  
JOŽE KASTELIC, l. r.



**OPEKARNA NOVO MESTO**  
Zalog 21, 68000 Novo mesto

razpisuje delovno mesto

**vodja komercialnega sektorja**

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati imeti visoko ali višjo šolo komercialne, ekonomske ali druge ustrezne smeri in v 3-oziroma 5 let ustreznih delovnih izkušenj, vozniški izpit B kategorije ter organizacijske in vodstvene sposobnosti za uspešno opravljanje dela. Prijave z dokazili zbiramo 15 dni po objavi.



**KOVINTEHNA**  
**TOZD INZENIRING**  
PROGRAM INFORMATIKA

**NEMOGOČE JE MOGOČE**

Za vas, ki se ne bojite Evrope 92, smo pripravili vrsto računalniških programov za sodobno poslovanje!

**FINANČNO-INFORMATIVNI SISTEM** (glavna knjiga, saldakonti, menične in ostale obresti)

**MATERIALNO POSLOVANJE** (skladiščno in finančno poslovanje)

Na ta dva osnovna programa se z istimi matičnimi podatki o dobaviteljih, kupcih, klasifikaciji materiala, kontnim planom, šifrarni materialov in drugimi podatki navezujejo še programi za:

- OSNOVNA SREDSTVA
- OSEBNE DOHODKE
- EVIDENCO KREDITOV
- KADROVSKO EVIDENCO
- EVIDENCO IN OBRAČUN NAROČNIKOV
- KALKULACIJE IN RAZPIS PROIZVODNJE
- FAKTURIRANJE
- KALKULACIJSKE PONUDBE
- MALOPRODAJO
- DROBNI INVENTAR
- EVIDENČNO DOKUMENTACIJO
- PODPORO DELA PRAVNIH SLUŽB

Z našimi računalniškimi programi poslujejo že v več kot 50 podjetjih, bankah, skupnostih širom po Sloveniji. Zagotavljamo tekoče vzdrževanje in prilagajanje programov spremenjenim predpisom.

**Prodajamo in vzdržujemo računalniško opremo.**

**Podrobne informacije na telefon (063) 29-321, interna 02 (Zlatko Gruber)**

**NAJVEČ JUGOSLOVANOV**

Obrtniki najraje hodijo nakupovat v trgovino Metro v Gradec. Ko smo prišli tja med tednom, na parkirišču skoraj ni bilo več prostora. Sicer kupujejo tam

tudi obrtniki iz Avstrije, največ pa je bilo kupcev iz Jugoslavije. Na splošno cene blaga niti niso nižje kot pri nas razen cen nekaterih živil. Dovoljenje za obisk v tej trgovini izdaja obrtnikom zastopnik pri nas, Rafael Korošec iz Ptuj. B. H.



**PROIZVODNJA, TRGOVINA NA VELIKO IN MALO**

**PROIZVODNJA**

- Program kmetijske mehanizacije
- siloreznik GRIČ 4000
- puhalnik TKI-KV-6P
- dodajalna miza
- oskrba z rezervnimi deli
- napajalne posode in ostale storitve

**TRGOVINA NA VELIKO IN MALO — PRODAJALNA V GLOBOKEM**

- gradbeni materiali (cement, apno, opeka, izolacijski materiali, betonsko železo, armaturne mreže, kritine, barve...)
- kmetijska mehanizacija (traktorji, nakladalci, trosilci, kombajni, silorezniki, puhalniki...)
- umetna gnojila

**VARČUJTE, OBIŠČITE NAS, ZAHTEVAJTE PONUDBE!**

**TKI — GLOBOKO**  
68254 Globoko 50 A  
Tel.: 0608-69-374  
Fax.: 0608-69-437

**SREDNJA ŠOLA KOVINARSKÉ IN ELEKTROTEHNIČNE USMERITVE KRŠKO KRŠKO, HOČEVARJEV TRG 1**

Sporočamo cenjenim interesentom, da imamo v svojih proizvodnih delavnicah proste kapacitete za nudenje naslednjih storitev:

- Konstruiranje in izdelava: rezilnih in upogibalnih orodij, orodja za stiskanje in zabrizgavanje plastičnih mas, utopnega orodja za kovanje in ostala orodjarska dela.
- Obdelava jekla in karbidnih trdin z elektro erozijo z visoko natančnostjo.
- Serijska obdelava paličastega materiala na enovretenskem stružnem avtomatu;
- Serijska obdelava paličastega in kosovnega materiala na revolverski stružnici.
- Obdelava materiala na univerzalnem orodnem rezkalnem stroju.
- Obdelava materiala na univerzalni stružnici.
- Obdelava materiala na vodoravnem pehalnem stroju.
- Plano brušenje: x = 480 mm, 280 mm, z = 200 mm.
- Zunanje okroglo brušenje; dolžina = 500 mm, premer 160 mm
- Notranje okroglo brušenje
- Toplotna obdelava jekla do dimenzij 150x260x650 mm

Interesenti naj se oglašijo na naš naslov ali pa na telefonsko številko (0608) 31-233, 31-213. Se priporočamo!



**Zito Ljubljana**  
d. o. o. MLINI

**Skladišče Novo mesto, Ločna 21**

**PONUDBA ARTIKLOV PO PROIZVODNI CENI**

Cenjene kupce obveščamo, da smo z dnem 1. 4. 1990 organizirali prodajo naših artiklov po proizvodni ceni.

**V prodaji vam nudimo:**

- moka T 500 1/25 po 3,56 din kg
- moka T 500 1/1 po 4,34 din kg
- moka T 850 25/1 po 2,97 din kg
- moka T 400 1/1 po 5,46 din kg

Poleg navedenih artiklov pa vam v skladišču nudimo tudi ostale mlevske proizvode in Naturo. Blago se lahko dobi od 6. do 12. ure, ostale informacije pa po telefonu 21-196. ZA NAKUP SE PRIPOROČAMO!

**SKUPŠČINSKI DOLENJSKI LIST**

za občine  
ČRNOVELJ,  
METLIKA, NOVO  
MESTO, RIBNICA,  
IN TREBNJE

V 4. številki Skupščinskega Dolenjskega lista, ki je izšla z datumom 20. marca 1990, so objavljeni naslednji dokumenti:

- OBČINA METLIKA** — Sklep o revalorizaciji lestvic davčnih osnov
- OBČINA NOVO MESTO** — Sklep o omejitvi hitrosti vožnje skozi naselje Gor. Vrhpolje
- Sklep o določitvi prednostnih stranskih cest v KS Majde Šilc v Novem mestu
- OBČINA RIBNICA** — Odredba o preventivnih cepljenjih in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1990 v občini Ribnica
- Odredba o pristojbinah za veterinarsko-sanitarne preglede in dovoljenja v občini Ribnica
- Odredba o pristojbinah za kritje stroškov veterinarsko-higienske službe v občini Ribnica
- OBČINA TREBNJE** — Odlok o spremembi odloka o zagotavljanju sredstev za skupne družbene potrebe v občini Trebnje za leto 1990
- Pravilnik o dodeljevanju stanovanj in stanovanjskih posojil v občini Trebnje

**tedenski koledar**

Četrtek, 19. aprila — Ema Petek, 20. aprila — Neža Sobota, 21. aprila — Borut Nedelja, 22. aprila — Kajtimir Ponedeljek, 23. aprila — Melita Torek, 24. aprila — Jurij Sreda, 25. aprila — Marko

**LUNINE MENE**

25. aprila ob 6.27 — mlaj

**kino**

**BREŽICE:** 19. in 20. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija Sestane z neznanecem. 19. in 20. 4. (ob 22. uri) ameriški erotični film Poper iz Miamija — II. del. 21. in 22. 4. (ob 18. in 20.30) ameriški akcijski film Dovoljenje za ubijanje. 23. 4. (ob 20. uri) ameriški film Igraj ali umri! 24. in 25. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija Mladi volkodlak — II. del.  
**ČRNOMELJ:** 19. 4. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Dinamit Jacks on. 20. 4. (ob 21. uri) ameriški erotični film Opojnost. 22. 4. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Sicilijanec. 24. 4. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Avtocesta strahu.

**službo dobi**

**HONORARNO DELO** — odlični zaslužek — obvezen prevoz in prosti vikendi! — Dobimo se v motelu Trebnje v petek ob 17. uri. (1309-SD-16)  
**SUPER ZASLUŽEK** — dobimo se v terek, 24. aprila, ob 19. uri v hotelu Kandija. (P16-57MO)  
**DEKLE** za strezbo v pizzeriji dobi delo med vikendi. Pizzerija »Sempters«, Otočec, tel. 85-108. (1294-SD-16)  
**PRIDNO** in resno dekle dobi delo za šankom. Naslov v upravi lista. (P16-29MO)

**službo išče**

**HONORARNO** zaposlitev iščem s poltovornjakom. Telefon (0608) 77-333. (1271-SD-16)

**stanovanja**

**SOBO** s souparbo kopalnice nujno vzamem v najem. Tel. (068) 21-175 int. 410. (1304-ST-16)  
**V SEVNICI** najemam stanovanje ali hišo, po dogovoru možen kasnejši odkup. Sifra: »SEVNICA«. (P16-84MO)  
**DVOSOBNO** komfortno stanovanje (55 m<sup>2</sup>), družbeno, v Ljubljani (Šiška), zamenjam za trisobno v Novem mestu ali po dogovoru. Tel. (068) 23-737. (1205-ST-15)  
**KUPIM** sončno trisobno stanovanje v Novem mestu (blok s centralno kurjavo, I. ali II. nadstropje). Naslov v upravi lista. (P16-18MO)

**motorna vozila**

**JUGO 45**, letnik 1989, prodam. Tel. 25-823. (P16-53MO)  
**LADO 1300**, letnik 1984, prodam. Tel. (068) 76-405. (1296-MV-16)  
**R 4 GTL**, star eno leto, registriran do aprila 1991, prodam. Tel. 22-511 int. 519, dopolne ali na naslov: Miha Božič, Velike Brusnice 99 A. (P16-89MO)  
**126 P**, letnik 1983, prodam. Tel. 25-747 po 20. uri. (P16-91MO)  
**126 P**, letnik 1986, Z 750, letnik 1981, nov kopalniški bojler na trda goriva, prodam. Makari Mihelič, Straža, Ul. talcev 10, tel. 84-754. (P16-67MO)  
**126 P**, letnik 1982, prodam. Tel. 27-033. (P16-74MO)  
**PRENOVLJEN R 4**, letnik 1978, ugodno prodam. Tel. 25-384. (P16-76MO)  
**FIAT 126 PGL**, nov, ugodno prodam. Tel. 51-288. (P16-78MO)  
**R 5 campus**, nov, prodam. Tel. (0608) 75-512. (P16-79MO)  
**FORD FIESTA 1.8 CL** diesel, letnik 1990, prodam. Tel. (061) 578-586. (P16-81MO)  
**Z 128**, letnik 1987, registrirana do marca 1991, prodam. Tel. 43-568. (P16-82MO)  
**ZASTAVO 850**, letnik 1984, prodam. Tel. 43-785. (1293-MV-16)  
**JUGO 45 E**, letnik 1986, ETZ 250 s spojlerjem, letnik 1986, prodam. Turk, Mali Orehek 5, Stopiče. (1300-MV-16)  
**Z 101 confort**, letnik 80/81, prodam. Pavle Pirc, Prisojna pot 1, Novo mesto. (1302-MV-16)  
**MAZDO 323**, staro dve leti, dobro ohranjeno, prodam. Tel. (068) 21-216. (1296-MV-16)  
**Z KOMBI 850** prodam. Tel. 76-009. (P16-42MO)

**DOLENJSKI LIST**

IZDAJA: DIC, toz Dolenjski list, Novo mesto.  
UREDNIK: I. V. Uruga Husarja (glavni urednik in vodja uredništva), Marjan Logar (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik priloge), Mirjam Bezek-Jakša, Bojan Budja, Breda Dušič, Anton Jakše, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simčič, Jožica Teppelj in Ivan Zoran.  
TEKOČI RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB — Dolenjska banka d.d. Novo mesto).  
IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 7 din, naročnina za 2. trimesečje 80 din; za delovne in družbene organizacije 160 din; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (ali druga valuta v tej vrednosti) na leto.  
OGLASI: 1 cm v enem stoilcu za ekonomske oglase 100 din, na prvi ali zadnji strani 200 din; za razpise, licitacije ipd. 120 din. Mali oglasi do deset besed 80 din, vsaka nadaljnja beseda 8 din.  
NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo (068) 23-606, 24-200, naročniška služba, ekonomska propaganda in fotolaboratorij 23-610, mali oglasi in zahvale 24-006. Nenaročnih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja republiškega komiteja za informiranje Republike Slovenije (št. 23 od 21. oktobra 1988) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. Časopisni stavek, prelom in filmi: DIC, toz Grafika, Novo mesto. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

**KRŠKO:** 19. 4. (ob 20. uri) ameriški film Cocktail. 20. 4. (ob 22. uri) ameriški erotični film Voyeur. 22. 4. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Nevarna prepaka. 24. 4. (ob 20. uri) ameriški kriminalni film Sila moči. 25. 4. (ob 18. uri) ameriški znanstvenofant. film Smeh v vesolju.  
**KRMELJ:** 21. 4. ameriški kriminalni film Glasnik smrti.

**NOVO MESTO — DOM JLA:** Od 20. do 22. 4. (ob 17. in 19. uri) ameriški film Barbari. Od 23. do 25. 4. (ob 17. in 19. uri) ameriški film Moja mačeha z drugega planeta.

**SEVNICA:** 19. in 20. 4. ameriški kriminalni film Glasnik smrti. 21. in 22. 4. ameriški akcijski film Rambo III.

**NOVO MESTO — DOM KULTURE:** 19. 4. (ob 18. uri) ameriška komedija Kakršen oče, takšen sin. 19. 4. (ob 20. uri) ameriška grozljivka Demoni v omari. Od 20. do 22. 4. (ob 18. uri) ameriški mladinski akcijski film Karate Kid III. Od 20. do 22. 4. (ob 20. uri) ameriško-angelska komedija Dolgin. Od 20. do 22. 4. (ob 22. uri) ameriški erotični film Marilyn. 23. 4. (ob 19.30) gostuje primorsko dramsko gledališče Nova Gorica.

**prodam**

**TOMOS avtomatik A3N** prodam za 6.000 din in tomos 14 M prodam za 6.500 din. Tel. (0608) 77-378. (P16-43MO)  
**KAMION Mercedes kiper** in viličar poceni prodam. Franci Urbič, Dolnja Dobrava 12, Trebnje. (P16-45MO)  
**JUGO 45**, marec 1988, prodam. Tel. (068) 51-591, popoldne. (P16-48MO)  
**LADO SAMARO**, staro eno leto, prodam. Tel. 24-931. (P16-87MO)  
**Z 126 P**, letnik 1987, in siporeks 9 m<sup>3</sup>, mera 12,5, prodam 10% ceneje. Zdenka Kukman, Bršljin 38, Novo mesto. (P16-51MO)  
**GOLF JLD**, letnik 1984, S paket, prodam. Tel. 42-972. (P16-40 MO)  
**126 P**, letnik junij 1988, ugodno prodam. Tel. 26-267. (1281-MV-16)  
**JAWO**, letnik 1988, prodam ali menjam za APN 6 ali ATX. Vrhovčeva 2, Novo mesto. (P16-23 MO)  
**GOLF DIESEL**, december 1988, 20.000 km, kovinske barve, prodam. Tel. (068) 85-118. (P16-24 MO)  
**JUGO SKALA 55**, star 7 mesecev, prodam. Tel. 42-487. (P16-26 MO)  
**APN 6**, star 3 leta, malo vožen, prodam. Tel. (068) 58-502. (P16-27 MO)  
**R 4**, letnik 1983, lepo ohranjen, prodam. Drago Tomšič, Raka 37, Raka. (P16-32 MO)  
**Z 128**, staro dve leti, prodam. Tel. 84-190. (P16-38 MO)  
**R 5 CAMPUS**, december 1989, kovinske zelene barve, prodam. Tel. 25-458. (1270-MV-16)  
**OPEL KADETT**, letnik 1980, prodam. Gačnik, Črešnjice 24, Otočec. (1274-MV-16)  
**R 5 CAMPUS** rdeče barve, star tri mesece, ugodno prodam. Tel. 21-193. (ček-MV-16)  
**JUGO 45**, letnik 1986, in karamboli-rano lado, letnik 1984, z rezervnimi deli prodam. Jeršin, Jelše 6, Otočec. (1274-MV-16)  
**Z 650** prodam ali zamenjam za manjše vozilo. Črmošnjice 48, Stopiče. (1269-MV-16)  
**ZASTAVO SKALA 55**, letnik 1989, 9.000 km, prodam. Tel. (068) 21-396. (1267-MV-16)  
**JUGO 55 CORAL**, maj 1988, prodam. Tel. 22-893. (1264-MV-16)  
**ZASTAVO 101**, letnik 1982, prodam. Tel. 26-435. (1277-MV-16)  
**JUGO CORAL 45**, star dve leti, prodam. Marko Ogrin, Ragovska 8, tel. 25-255. (1285-MV-16)  
**GOLF DIESEL**, 1988-april, registriran za eno leto, prodam. Jože Kafol, Trstenik 15 a, 68233 Mirna. (1283-MV-16)  
**126 P**, star 8 mesecev, poceni prodam ali zamenjam. Tel. 84-266. (P16-12MO)  
**Z 850**, letnik 1984, rumene barve, prodam. Tel. 49-538. (P16-14MO)  
**R 4 GTL**, letnik 1987, prodam. Ivan Smrekar, Prežihova 10, Brežice. (P16-15MO)  
**Z 750**, letnik 1981, prodam. Gor. Gradšče 5, Sentjerne. (1290-MV-16)  
**R 4 TL** in Z 750 ugodno prodam. Mihalič, Potov vrh 12, Novo mesto. (1289-MV-16)  
**GOLF JX** (bencin), letnik 1988, prodam. Tel. 24-276, popoldne. (P16-16MO)  
**126 P**, letnik 1979, ugodno prodam. Tel. 25-404. (P16-20MO)  
**OPEL KADETT**, letnik 1978, prodam. Tel. 24-462. (1291-MV-16)  
**ZASTAVO 101**, letnik 1986 (december), prodam ali menjam za manjši avto. Šiško, Bršljin 59, Novo mesto. (1305-MV-16)

**JUGO 45**, letnik 1986, ali R 4, letnik 1981, prodam. Gimpelj, Zabja vas 15, Novo mesto. (1305-MV-16)  
**R 4 GTL**, letnik 1984, prodam. Lukšič, Igljenik 1, Stopiče, tel. 43-829. (1308-MV-16)  
**DIANO**, potrebno ličarskih popravil, kupim. Tel. 21-727 int. 280. (ček-MV-16)  
**FIAT RITMO** diesel, letnik 1985, 63.000 km, prodam. Tel. 42-078. (1310-MV-16)  
**126 P**, letnik 1981, obnovljen, nanovo registriran, prodam. Tel. 25-420. (P16-56MO)  
**TOMOS AVTOMATIK 3ML**, star tri leta, malo vožen, ugodno prodam. Tel. 24-070. (P16-92)

**GOLF**, letnik 1985, bele barve, prodam. Tel. (068) 49-137. (P16-59MO)  
**Z 101**, stara 7 mesecev, prodam ali menjam za starejši avto. Tel. 49-107. (P16-60MO)  
**OBNOVLJENO Z 750**, letnik 1979, prodam. Tel. 26-286. (P16-61MO)  
**R 4**, letnik (marec) 1989, ugodno prodam. Tel. (068) 42-156. (1303-MV-16)  
**126 PGL**, letnik 1987, registriran do decembra 1990, prodam ali zamenjam za JUGO 45, star do dveh let, z doplačilom. Tel. 22-584, popoldne. (P16-88MO)  
**Z 101 confort**, letnik 1980, prevoženih 72.000 km, prodam. Tel. (0608) 82-831. (P16-63MO)  
**FIAT UNO 45**, letnik 1984, prodam. Tel. (0608) 60-023 od 15. do 19. ure. (P16-64MO)  
**SKODO 120 L**, letnik 1988, prodam. Tel. (0608) 79-222, popoldne. (P16-66MO)  
**126 P**, letnik 1987, prodam. Tel. (068) 26-289. (1317-MV-16)  
**JUGO 45 EX**, letnik (maj) 1988, prodam. Žagar, Cesta brigad 1, Novo mesto. (1327-MV-16)  
**R 4 TL**, letnik 1979, prodam. Tel. (068) 49-107. (P16-22MO)  
**FIAT 127**, letnik 1973, prodam. Tel. (0608) 81-302. (1250-MV-16)  
**Z 750 LE**, letnik 1982, prodam. Tel. 40-148, popoldne. (P16-80MO)  
**DATSUN**, registriran za celo leto, ter Z 101 in LADO po delih prodam. Tel. (0608) 32-446. (1247-MV-16)  
**GOLF DIESEL** S paket prodam ali menjam za cenejši avto. Ivan Vidmar, Sadinja vas 18, Dvor. (1257-MV-16)

**GRADBENO PARCELO** v velikosti 898 m<sup>2</sup> na Raki pri Krškem prodam. Tel. (0608) 31-711 int. 30, dopoldne. (P16-17MO)  
**PARCELO 700 m<sup>2</sup>**, 3 km iz Novega mesta, primerno za vinograd, prodam. Tel. 27-841. (P10-33MO)  
**MANJŠE POSESTVO** pri Sevnici (Slovenija) prodam. Tel. (041) 155-205. (1272-PO-16)  
**HIŠO** na Otočcu ob Krki z dvema stanovanjema, centralnim ogrevanjem, telefonom, na zelo lepi legi, z bregom do reke Krke, prodam. Informacije na telefon 07225/4153, Nemčija. (1256-PO-16)  
**PARCELO** s starejšo hišo v Ljubnu prodam. Tel. 28-317, popoldne. (1277-PO-16)  
**GRADBENO PARCELO** v izmeri 10 a, s starejšo stavbo, v Straži prodam. Tel. 27-556. (1312-PO-16)  
**VIKEND** z vinogradom na Trški Gori prodam ali zamenjam za starejšo hišo v središču Novega mesta ali bližnji okolici. Tel. 28-622, od 18. do 20. ure. (P16-62MO)  
**GOZD** — smrekov (1 ha, 30 arov) na relaciji Mokronog — Šmarjeta (Dolenjska) prodam. Tel. (061) 332-611, dopoldne, ali (061) 441-310, popoldne. (P16-68MO)  
**V VENIŠAH** — Leskovec pri Krškem — prodam opuščen vinograd (20 a) s stavbiščem. Čudovita lega. Tel. (061) 343-963. (P16-70MO)  
**MANJŠO KMETIJO** v okolici Brežic — Krškega prodam. Naslov v upravi lista. (P16-90MO)  
**STAREJŠO HIŠO** s telefonom, z nekaj obdelovalne zemlje prodam. Tel. (061) 851-687. (P16-44MO)  
**HIŠO** v Sevnici, v središču Šmarja, z dvoriščno stavbo in vrtom, primerno za kakršnokoli obrt, prodam. Tel. (068) 88-814, popoldne, Krapeč. (P16-46MO)  
**NJIVE**, travnike, gozdove prodam v Birčni vasi, skupaj 8 ha. Tel. (061) 263-993. (P16-50MO)  
**V KOTU** pri Semiču prodam parcelo, primerno za ureditev vinograda s stavbiščem (75 arov). Informacije po telefonu (061) 803-644, po 15. uri. (P16-10MO)  
**GRADBENO PARCELO** (15 arov) prodam ali menjam za osebni avto. Parcela je ob asfaltni cesti, voda in elektrika poleg. Drago Tičar, Korintina 2, 68274 Raka. (P16-10MO)  
**STANOVANJSKO HIŠO** z lepim vrtom in možnostjo obrti v Krškem, prodam. Informacije po tel. (0608) 31-552. (P15-7MO)  
**VIKEND BRUNARICO** — lesen vinski hram 6 x 17 met., lahko tudi kot nadomestna lokacija, sadovnjak, gozd in vinograd, skupaj cca 2 ha, v bližini Cateških Toplic, med vinogradi ob asfaltni vinski cesti v Sromljah, prodam. Vukovič-Pečnikar, 61000 Ljubljana, Dolenjska c. 74, tel. (061) 215-783, zvečer. (ček-PO-15)  
**NOVO MONTAŽNO HIŠO** s sadovnjakom v Sentjerneju prodam. Cena po dogovoru. Tel. (061) 313-286. (P15-21MO)  
**GRADBENO PARCELO** — travnik (618 m<sup>2</sup>) na Prekopi pri Sentjerneju prodam najboljšemu ponudniku. Ponudbe pošljite pod šifro: »APRIL«. (P16-9MO)

**GRADBENO PARCELO** v velikosti 898 m<sup>2</sup> na Raki pri Krškem prodam. Tel. (0608) 31-711 int. 30, dopoldne. (P16-17MO)  
**PARCELO 700 m<sup>2</sup>**, 3 km iz Novega mesta, primerno za vinograd, prodam. Tel. 27-841. (P10-33MO)  
**MANJŠE POSESTVO** pri Sevnici (Slovenija) prodam. Tel. (041) 155-205. (1272-PO-16)  
**HIŠO** na Otočcu ob Krki z dvema stanovanjema, centralnim ogrevanjem, telefonom, na zelo lepi legi, z bregom do reke Krke, prodam. Informacije na telefon 07225/4153, Nemčija. (1256-PO-16)  
**PARCELO** s starejšo hišo v Ljubnu prodam. Tel. 28-317, popoldne. (1277-PO-16)  
**GRADBENO PARCELO** v izmeri 10 a, s starejšo stavbo, v Straži prodam. Tel. 27-556. (1312-PO-16)  
**VIKEND** z vinogradom na Trški Gori prodam ali zamenjam za starejšo hišo v središču Novega mesta ali bližnji okolici. Tel. 28-622, od 18. do 20. ure. (P16-62MO)  
**GOZD** — smrekov (1 ha, 30 arov) na relaciji Mokronog — Šmarjeta (Dolenjska) prodam. Tel. (061) 332-611, dopoldne, ali (061) 441-310, popoldne. (P16-68MO)  
**V VENIŠAH** — Leskovec pri Krškem — prodam opuščen vinograd (20 a) s stavbiščem. Čudovita lega. Tel. (061) 343-963. (P16-70MO)  
**MANJŠO KMETIJO** v okolici Brežic — Krškega prodam. Naslov v upravi lista. (P16-90MO)  
**STAREJŠO HIŠO** s telefonom, z nekaj obdelovalne zemlje prodam. Tel. (061) 851-687. (P16-44MO)  
**HIŠO** v Sevnici, v središču Šmarja, z dvoriščno stavbo in vrtom, primerno za kakršnokoli obrt, prodam. Tel. (068) 88-814, popoldne, Krapeč. (P16-46MO)  
**NJIVE**, travnike, gozdove prodam v Birčni vasi, skupaj 8 ha. Tel. (061) 263-993. (P16-50MO)  
**V KOTU** pri Semiču prodam parcelo, primerno za ureditev vinograda s stavbiščem (75 arov). Informacije po telefonu (061) 803-644, po 15. uri. (P16-10MO)  
**GRADBENO PARCELO** (15 arov) prodam ali menjam za osebni avto. Parcela je ob asfaltni cesti, voda in elektrika poleg. Drago Tičar, Korintina 2, 68274 Raka. (P16-10MO)  
**STANOVANJSKO HIŠO** z lepim vrtom in možnostjo obrti v Krškem, prodam. Informacije po tel. (0608) 31-552. (P15-7MO)  
**VIKEND BRUNARICO** — lesen vinski hram 6 x 17 met., lahko tudi kot nadomestna lokacija, sadovnjak, gozd in vinograd, skupaj cca 2 ha, v bližini Cateških Toplic, med vinogradi ob asfaltni vinski cesti v Sromljah, prodam. Vukovič-Pečnikar, 61000 Ljubljana, Dolenjska c. 74, tel. (061) 215-783, zvečer. (ček-PO-15)  
**NOVO MONTAŽNO HIŠO** s sadovnjakom v Sentjerneju prodam. Cena po dogovoru. Tel. (061) 313-286. (P15-21MO)  
**GRADBENO PARCELO** — travnik (618 m<sup>2</sup>) na Prekopi pri Sentjerneju prodam najboljšemu ponudniku. Ponudbe pošljite pod šifro: »APRIL«. (P16-9MO)

**posest**

**GRADBENO PARCELO** v velikosti 898 m<sup>2</sup> na Raki pri Krškem prodam. Tel. (0608) 31-711 int. 30, dopoldne. (P16-17MO)  
**PARCELO 700 m<sup>2</sup>**, 3 km iz Novega mesta, primerno za vinograd, prodam. Tel. 27-841. (P10-33MO)  
**MANJŠE POSESTVO** pri Sevnici (Slovenija) prodam. Tel. (041) 155-205. (1272-PO-16)  
**HIŠO** na Otočcu ob Krki z dvema stanovanjema, centralnim ogrevanjem, telefonom, na zelo lepi legi, z bregom do reke Krke, prodam. Informacije na telefon 07225/4153, Nemčija. (1256-PO-16)  
**PARCELO** s starejšo hišo v Ljubnu prodam. Tel. 28-317, popoldne. (1277-PO-16)  
**GRADBENO PARCELO** v izmeri 10 a, s starejšo stavbo, v Straži prodam. Tel. 27-556. (1312-PO-16)  
**VIKEND** z vinogradom na Trški Gori prodam ali zamenjam za starejšo hišo v središču Novega mesta ali bližnji okolici. Tel. 28-622, od 18. do 20. ure. (P16-62MO)  
**GOZD** — smrekov (1 ha, 30 arov) na relaciji Mokronog — Šmarjeta (Dolenjska) prodam. Tel. (061) 332-611, dopoldne, ali (061) 441-310, popoldne. (P16-68MO)  
**V VENIŠAH** — Leskovec pri Krškem — prodam opuščen vinograd (20 a) s stavbiščem. Čudovita lega. Tel. (061) 343-963. (P16-70MO)  
**MANJŠO KMETIJO** v okolici Brežic — Krškega prodam. Naslov v upravi lista. (P16-90MO)  
**STAREJŠO HIŠO** s telefonom, z nekaj obdelovalne zemlje prodam. Tel. (061) 851-687. (P16-44MO)  
**HIŠO** v Sevnici, v središču Šmarja, z dvoriščno stavbo in vrtom, primerno za kakršnokoli obrt, prodam. Tel. (068) 88-814, popoldne, Krapeč. (P16-46MO)  
**NJIVE**, travnike, gozdove prodam v Birčni vasi, skupaj 8 ha. Tel. (061) 263-993. (P16-50MO)  
**V KOTU** pri Semiču prodam parcelo, primerno za ureditev vinograda s stavbiščem (75 arov). Informacije po telefonu (061) 803-644, po 15. uri. (P16-10MO)  
**GRADBENO PARCELO** (15 arov) prodam ali menjam za osebni avto. Parcela je ob asfaltni cesti, voda in elektrika poleg. Drago Tičar, Korintina 2, 68274 Raka. (P16-10MO)  
**STANOVANJSKO HIŠO** z lepim vrtom in možnostjo obrti v Krškem, prodam. Informacije po tel. (0608) 31-552. (P15-7MO)  
**VIKEND BRUNARICO** — lesen vinski hram 6 x 17 met., lahko tudi kot nadomestna lokacija, sadovnjak, gozd in vinograd, skupaj cca 2 ha, v bližini Cateških Toplic, med vinogradi ob asfaltni vinski cesti v Sromljah, prodam. Vukovič-Pečnikar, 61000 Ljubljana, Dolenjska c. 74, tel. (061) 215-783, zvečer. (ček-PO-15)  
**NOVO MONTAŽNO HIŠO** s sadovnjakom v Sentjerneju prodam. Cena po dogovoru. Tel. (061) 313-286. (P15-21MO)  
**GRADBENO PARCELO** — travnik (618 m<sup>2</sup>) na Prekopi pri Sentjerneju prodam najboljšemu ponudniku. Ponudbe pošljite pod šifro: »APRIL«. (P16-9MO)

**GRADBENO PARCELO** v velikosti 898 m<sup>2</sup> na Raki pri Krškem prodam. Tel. (0608) 31-711 int. 30, dopoldne. (P16-17MO)  
**PARCELO 700 m<sup>2</sup>**, 3 km iz Novega mesta, primerno za vinograd, prodam. Tel. 27-841. (P10-33MO)  
**MANJŠE POSESTVO** pri Sevnici (Slovenija) prodam. Tel. (041) 155-205. (1272-PO-16)  
**HIŠO** na Otočcu ob Krki z dvema stanovanjema, centralnim ogrevanjem, telefonom, na zelo lepi legi, z bregom do reke Krke, prodam. Informacije na telefon 07225/4153, Nemčija. (1256-PO-16)  
**PARCELO** s starejšo hišo v Ljubnu prodam. Tel. 28-317, popoldne. (1277-PO-16)  
**GRADBENO PARCELO** v izmeri 10 a, s starejšo stavbo, v Straži prodam. Tel. 27-556. (1312-PO-16)  
**VIKEND** z vinogradom na Trški Gori prodam ali zamenjam za starejšo hišo v središču Novega mesta ali bližnji okolici. Tel. 28-622, od 18. do 20. ure. (P16-62MO)  
**GOZD** — smrekov (1 ha, 30 arov) na relaciji Mokronog — Šmarjeta (Dolenjska) prodam. Tel. (061) 332-611, dopoldne, ali (061) 441-310, popoldne. (P16-68MO)  
**V VENIŠAH** — Leskovec pri Krškem — prodam opuščen vinograd (20 a) s stavbiščem. Čudovita lega. Tel. (061) 343-963. (P16-70MO)  
**MANJŠO KMETIJO** v okolici Brežic — Krškega prodam. Naslov v upravi lista. (P16-90MO)  
**STAREJŠO HIŠO** s telefonom, z nekaj obdelovalne zemlje prodam. Tel. (061) 851-687. (P16-44MO)  
**HIŠO** v Sevnici, v središču Šmarja, z dvoriščno stavbo in vrtom, primerno za kakršnokoli obrt, prodam. Tel. (068) 88-814, popoldne, Krapeč. (P16-46MO)  
**NJIVE**, travnike, gozdove prodam v Birčni vasi, skupaj 8 ha. Tel. (061) 263-993. (P16-50MO)  
**V KOTU** pri Semiču prodam parcelo, primerno za ureditev vinograda s stavbiščem (75 arov). Informacije po telefonu (061) 803-644, po 15. uri. (P16-10MO)  
**GRADBENO PARCELO** (15 arov) prodam ali menjam za osebni avto. Parcela je ob asfaltni cesti, voda in elektrika poleg. Drago Tičar, Korintina 2, 68274 Raka. (P16-10MO)  
**STANOVANJSKO HIŠO** z lepim vrtom in možnostjo obrti v Krškem, prodam. Informacije po tel. (0608) 31-552. (P15-7MO)  
**VIKEND BRUNARICO** — lesen vinski hram 6 x 17 met., lahko tudi kot nadomestna lokacija, sadovnjak, gozd in vinograd, skupaj cca 2 ha, v bližini Cateških Toplic, med vinogradi ob asfaltni vinski cesti v Sromljah, prodam. Vukovič-Pečnikar, 61000 Ljubljana, Dolenjska c. 74, tel. (061) 215-783, zvečer. (ček-PO-15)  
**NOVO MONTAŽNO HIŠO** s sadovnjakom v Sentjerneju prodam. Cena po dogovoru. Tel. (061) 313-286. (P15-21MO)  
**GRADBENO PARCELO** — travnik (618 m<sup>2</sup>) na Prekopi pri Sentjerneju prodam najboljšemu ponudniku. Ponudbe pošljite pod šifro: »APRIL«. (P16-9MO)

**kmetijski stroji**

**TRAKTOR FERRARI** (30 KM), dvobrazdni plug in koso prodam. Anton Vukšinič, Želebej 1, Metlika. (P16-3MO)  
**KOSILNICO BUCH**

# Izseljenci prihajajo nazaj

Kočevska; mnogi si žele še zadnjič pred smrtjo videti domačo vas, ki pa je često že v razvalinah

KOČEVJE — Stane Jajtič, predsednik kočevske podružnice Izseljenske haticice in tajnik Turističnega društva Kočevje pravi, da na osnovi lanskih izkušenj tudi letos pričakuje precejšen obisk izseljencev. Lani je obiskalo Kočevsko kar precej skupin naših izseljencev iz ZDA in Kanade. V Kočevju so jih sprejeli na ploščadi sredi mesta, mnogi so si ogledali mesto in okolico,

največ pa se jih je udeležilo tudi izseljenskega piknika v Dolenjskih Toplicah.

Vedno pogostejši so obiski Kočevarjev (kočevskih Nemcev) in njihovih potomcev. Kočevarji so eni prvih izseljencev s tega območja tudi v ZDA in Kanadi. Lani je prišlo sem veliko družin. Starejši si želijo še zadnjič videti

svoj rojstni kraj, pa čeprav so od mnogih nekdanjih kočevskih vasi ostale le ruševine. Mlajši pa iščejo svoje korenine, se pravi kraje, iz katerih izhajajo njihovi starši ali še starejši predniki. Čeprav so nemškega rodu, se tu družijo s Slovenci in radi skupaj zapojejo tudi slovenske pesmi. Čustveno so namreč vsi zelo navezani na Kočevsko.

Stane Jajtič ima nekaj sorodnikov Kočevarjev, med drugim tudi tri polsestre. Zato ve tudi marsikatero pretresljivo zgodbo ljudi, ki si želijo še zadnjič videti svoj domači kraj, predno umrjejo. Tako je bilo tudi z njegovim nečakom, ki je prišel na obisk aprila in obiskal svojo domačo vas Kleč, ki je danes

ni več, se vrnil spet v tujino in nato novembra umrl...

J. P.

## 1449 PLANINSKIH IZLETNIKOV

SEVNICA — V letu 1989 so planinci PD Lisca Sevnica — Krško prebili na izletih in turah kar 105 din. Na 80 izletih je bilo 1449 udeležencev, pripravili pa so tudi 8 avtobusnih izletov. Organizirale so jih planinske skupine iz Kovinarske, Jutranjke, OŠ Savo Kladnik in OŠ Ana Gale iz Sevnice, klub vodnikov, mladinski odsek in skupina iz Krmelja.



### ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 81. letu starosti zapustila naša mama, sestra, teta, babica in prababica

## FRANČIŠKA METELKO

iz Dobravnice 5 pri Šentjerneju

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam izrekli sožalje, pokojni darovali cvetje in jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti in še posebej osebju nevrološkega oddelka bolnišnice Novo mesto za skrb in nego. Hvala tudi trgovini Mercator Šentjernej, tovarni ISKRA-TOZD Upori, gasilskemu društvu, društvu upokojencev, oktetu in cerkvenim pevcem, gospodu župniku pa za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni



*Ne jokajte ob mojem grobu,  
le k njemu tiho pristopite,  
spomnite se, kako trpela sem, in  
večni mir mi zaželite.*

### ZAHVALA

V 50. letu starosti nas je nenadoma in nepričakovano zapustila naša žena, mama, sestra in teta

## MARIJA ŠTUKELJ

rojena Malnarič

iz Omote

Prisrčna hvala vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, darovali cvetje in vence, nam izrekli sožalje in pokojno spremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala Iskri Semic, Tekstilni šoli Beti Metlika ter g. župniku za opravljen obred.

Vsi njeni



*Žrtvovati se, trpeti,  
bilo vaše je življenje,  
iti preko smrti, spet živeti —  
bil vaš up je, hrepenenje.*

### ZAHVALA

V 72. letu starosti je po dolgotrajni in težki bolezni v Velikem tednu dotrpela naša draga

## TEREZIJA UCMAN

rojena Božič

iz Vel. Cerovca 8

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, sosedom za nesebično pomoč, cvetje in vence ter izrečeno sožalje. Hvala za cvetje in vence DO IMV, tozd Revoz, DO Dolenjka-skladišče, očesnemu oddelku bolnice Novo mesto in ansamblu Spomin ter patronažni sestri za obiske na domu. Hvala tudi g. župniku iz Stopič za obred in slovo. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni



*Kdo pospremil bo od doma  
in veselo nas pričakal zdaj,  
ljuba mama, ko kruta usoda  
te ločila je od nas.*

### ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi drage žene, mame, stare mame in sestri

## MARTINE GRAŠIČ

rojene Prus

iz Cankarjeve 14, Metlika

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za ustno in pisno izraženo sožalje, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti, še posebej Pavlu in Marički Starc, družinam Auguštin, Kolar, Brajdič, Pečarič, Štrbenc in Kremesec za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih. Hvala tudi gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke in gospej Štefki Kucec za poslovilne besede. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Vsi njeni



### ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustila naša draga teta

## MARIJA RIHTAR

rojena KOSOVAN

iz Jelš pri Leskovcu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste našo teto spremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebno zahvalo izrekamo duhovnikom iz Leskovca za lepo opravljen obred.

Žalujoci: brat Vinko z družino in ostalo sorodstvo



### ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 49. letu zapustil naš dragi prijatelj, oče, brat in stric

## ŠTEFAN ŠKVORC

z Rateža 1

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vaščanom, ki so nam kakorkoli pomagali, darovali vence in cvetje in nam v težkih trenutkih stali ob strani, še posebej pa družini Mrak za vsestransko pomoč. Iskrena hvala tudi sodelavcem Cestnega podjetja Novo mesto, govorniku za poslovilne besede ter gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: Danica, bratje in sestri z družinami



### ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče in stric

## JOŽE NOVAK

Borec Gubčeve brigade  
z Muhaberja

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno pa sosedom in vaščanom, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje ter pokojnega pospremili k zadnjemu počitku. Zahvaljujemo se ZB za cvetje in poslovilne besede ter SGP-lesni obrat za cvetje ter gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi



### ZAHVALA

V nedeljo smo pokopali našega dragega moža, očeta, dedota, brata in tasta

## ALBINA JAZBECA

iz Krškega

Hvala vsem, ki ste se ga spomnili, prinesli cvetje in pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi



### ZAHVALA

V 72. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama, tašča, sestra in teta

## FRANČIŠKA JAKŠA

iz Kota 25 pri Semiču

Najlepše se zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, darovali vence in cvetje, se poslovlili od drage pokojnice in jo pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo tovarni Iskra Semič, gospodu kaplanu za opravljen obred, tov. Tkalcu, upokojenskemu zboru, govornicami in zastavonošem. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni



### V SPOMIN

## MARIJI PANJAN

iz Malega Nerajca 2, Dragatuš

Minilo je žalostno leto, od kar nas je po hudi bolezni in v neizmerni žalosti ob prerani smrti sina Jožeta zapustila naša draga mama, tašča in stara mama. Vsem, ki se je spominjate, iskrena hvala!

Vsi njeni



### ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je po dolgotrajni bolezni zapustila naša draga žena, mama, stara mama in prababica

## ANA ZUPAN

iz Gorenje vasi pri Šmarjeti

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za podarjeno cvetje ter številno spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni dobrim sosedom, ki so jo v času bolezni obiskovali, delovni organizaciji Petrol Brežice, BS Otočec in Viatorju Ljubljana, pevcem iz Mokronoga za zapete žalostinke. Prisrčna hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in z nami sočustvovali. Še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni



*Niti zbogom nisi rekel,  
niti nam roke podal,  
smrt te vzela je prerano,  
a v srcih naših boš ostal.*

### ZAHVALA

V 43. letu starosti se je od nas nenadoma in vse prezgodaj poslovil naš dragi sin in oče

## JOŽE JALOVEC

iz Zbur 19, Šmarješke Toplice

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi poslednji poti. Posebno zahvalo smo dolžni podjetju Pionir, GD Zbure, pevcem za ganljivo zapete žalostinke, govornikom za presunljive poslovilne besede ob odprtem grobu in gospodu župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi, ki smo ga imeli radi

DR. CVETO GRADIŠAR



Taki volilni rezultati so za dr. Gradišarja lahko tudi moralno priznanje in zadoščenje za 11-letno vodenje domov oskrbovancev in upokojencev v Brežicah, Krškem, Sevnici in na Impoljci, ki so preraščali v sodoben gerontološki center. Resda je postajal dr. Gradišar pri vodenju naložb in strokovne službe odgovoren za vse, preobremenjen. In čeprav se je rad pošalil, da so direktorji zadnja kocična na samoupravni repu... »Da je prišlo do te pomembne razstave in sodelovanja novomeške Fotogalerije s priznanim brusselsko galerijo, je zasluzna fotografinja Sonja Lebedinec iz Ljubljane.« je povedal Bojan Radovič. »Lebedinecva nadaljuje študij fotografije...

»Sevnica mora sooblikovati slovensko politiko. Dobesedno se moramo iztrgati iz nerazvitosti. Še pred nekaj leti je bila na občini dokaj razširjena misel, češ bodimo nerazviti, pa nam bo pomagala slovenska družba. Gre pa za to, da preoblikujemo in oživimo gospodarstvo, pri čemer mora biti kadrovska politika zelo ekspanzivna in domiselna. Izkoristiti moramo vse naravne možnosti, predvsem pa prebujati tiste »mrtve« potencije, ki so v ljudeh samih. Ustvariti moramo enake možnosti za vse ljudi. Sem pa proti kakršnikoli monopolum, pač pa za osvoboditev države in posameznikov. Pomembno pa se mi zdi še to, da mora voditi tisti, ki bo bolj znal, hotel in zmogel. Program bo treba zastaviti po boljših učencih!«

Takole razmišlja o svetitskem »črčar — danes — jutri« trenutku, o Sevnici, ki je zdaj »zamočvirjeno tihožitje«, kot se slikovito izrazi 51-letni dr. Cveto Gradišar, eden izmed redkih kandidatov (taki primeri so bili le v 15 občinah), ki so na nedavnih volitvah za zbor občin slovenske skupščine dobili že v prvem krogu absolutno število glasov.

PAVEL PERC

Fotogalerija sodeluje s svetom

V Bruslju so v sodelovanju z novomeško Fotogalerijo odprli razstavo jugoslovanske fotografije — Med peterico tudi Bojan Radovič

Novomeški fotografski ustvarjalec Bojan Radovič se uspešno uveljavlja v Evropi, z njim pa seveda slovenska fotografija ter novomeška Fotogalerija kot jugoslovansko fotografsko središče. Ta čas je namreč v znani brusselski galeriji Contretype, ki domuje v secesijskem arhitektonskem biseru slovitega arhitekta Horta, odprta razstava Sodobna fotografija v Jugoslaviji, na kateri se belgijski javnosti predstavljajo štirje uveljavljeni fotografi: poleg Radoviča še Božidar Dolenc, Lado Jakša, Sonja Lebedinec in Marko Modic. »Da je prišlo do te pomembne razstave in sodelovanja novomeške Fotogalerije s priznanim brusselsko galerijo, je zasluzna fotografinja Sonja Lebedinec iz Ljubljane.« je povedal Bojan Radovič. »Lebedinecva nadaljuje študij fotografije...

je v Belgiji, kjer je navezala stike z galerijo Contretype in odprla možnost predstavitve jugoslovanskih avtorjev. Ker se je novomeška Fotogalerija s svojim programom predstavitve svetovnih fotografskih dosežkov in dosedanjim delom širše uveljavila, je Lebedinecva poiskala stike z nami in skupaj sva potem pripravila brusselsko razstavo. Izbrala sva pet jugoslovanskih avtorjev, pri tem pa sva izbor omejila na ustvarjalno estetska dela.«

V galeriji Contretype je vsak od petih avtorjev predstavljen samostojno, vsega skupaj pa je na ogled preko 60 črno-belih in barvnih fotografij. Radovič se predstavlja z najnovejšimi deli, za katera je značilno raziskovanje fotografskega medija. Odziv na razstavo je bil opazen. Otvoritev je spremljala ustrezna medijska pozornost. Zanimanje zanjo pa po svoje potrjuje tudi prodajni uspeh. Radovič je že na sami otvoritvi prodal eno od svojih fotografij za 500 dolarjev. V svetu torej vse drugače cenijo fotografsko umetnost kot pri nas.

Z razstavo je bilo povezano tudi predavanje o sodobni fotografiji v Jugoslaviji, ki ga je pripravil Bojan Radovič

COOLER NA VRHU NANGA PARBATA

BREŽICE — Podjetje VINO Brežice se je odločilo, da bo finančno in materialno podprlo alpinistični odsek pri Planinskem društvu Celje. Celjski alpinisti se namreč v maju in juniju skupaj s tovariši iz Gorenjske, Koroške in Ljubljane odpravljajo v Pakistan, kjer se nameravajo povzpeti na 8125 metrov visoki vrh Nanga Parbat. Alpinisti bodo, če bo šlo po sreči, osvojili vrh iz diamirske strani, in sicer po Kingshofferjevi smeri. Razen ostale opreme bodo na pot ponesli tudi Slovinove pižame, med njimi osvežilni sadnovinski Adria cooler in vino v pure pak embalaži.



Anton Vizjak

V Šentjerneju letos prvič čebelarški dan

Folklorna prireditev

ŠENTJERNEJ — Jutri, 20. aprila, bo ob 20. uri v kino dvorani šentjernejske osnovne šole občni zbor Turističnega društva Šentjerneja. Na občnem zboru, na katerega vabijo ne samo člane, temveč čim širšo publiko, bodo podelili 36 priznanj za lepo urejeno okolje, pogovorili se bodo o sedanjem delu in načrtovali nadaljnje, srečanje pa bo popostril tudi koncert šentjernejskega okteta. Vsako leto turistično društvo v višjih razredih osnovne šole razpiše nagradni natečaj za pisne naloge s turistično vsebino. Letos je bil naslov naloge »Kako urediti naš kraj?«. Tri najboljše in nagrajene naloge bodo na občnem zboru prebrane, tako da bodo vsi videli, kako si mladina predstavlja podobo domačega kraja.

»Zaradi pomanjkanja denarja je dejavnost turističnega društva usmerjena predvsem v osveščanje ljudi o pomenu urejenega okolja. V ta namen prirejamo predavanja in strokovne izlete, zavedamo pa se, da bi morali storiti več tudi za popularizacijo domačih zanimivosti. Tako imamo v načrtu pripraviti vinski pot za naravnimi in kulturnimi znamenitostmi, za začetek pa nameravamo na trgu postaviti stojnico v obliki kozolca, kjer bi bila informativna tabla z vsem, kar si lahko gostje v okolici ogledajo.« pravi predsednik sorazmerno mladega Turističnega društva Šentjerneja Anton Bizjak.

Sad takega sodelovanja je tudi prireditev Čebelarški dan, ki ga bodo v nedeljo, 29. aprila, ob 9. uri letos prvič priredili v Šentjerneju, če pa bo prilegla dovolj zanimanja, bo postala tradicionalna.

T. J.

NIKO ZAJC V ŠMARJEŠKIH TOPLICAH

ŠMARJEŠKE TOPLICE — Na plesu v Šmarjeških Toplicah, ki se bo pričel v soboto, 21. aprila, ob 20. uri, ne bo igral hotelski ansambel kot običajno, pač pa ansambel Nika Zajca. Ta ansambel je bil marca tudi zmagovalac Lojtrce domačih...

A. BARTEJL

Je vodnjak res zastrupljen?

Badovinčevi iz Dučićev so z vodo iz vodnjaka nazadnje napojili živino 9. januarja letos

DUČIČI — Vse človeške družbe in vse civilizacije od sive davnine do današnjih dni imajo zastrupitev vode za enega najhujših zločinov. Kot kaže, se je tak zločin zgodil v Dučićih, žumberški vasi pri Radatovičih. Vsa stvar se je pripetila že v začetku leta, vendar še do danes ni razjasnjena, kaj šele, da bi krivca prišli in mu sodili.

V noči z 9. na 10. januar je Zdenka Brdar, hči Jureta Badovinca, ob četrt na tri zjutraj zaslila, da je nekdo spustil železen pokrov na njihovem vodnjaku na drugi strani vaške ceste. »Pokrov štirne je železen in težak. Tisto noč sem slabo spala in že v polsnu sem zaslila, da je nekdo dvignil pokrov, takoj nato pa povsem razločno, kako ga je spustil.« se spominja Brdarjeva, sicer zaposlena v metliški Beti. »Vtem sta začela lajati psa. Lajež je prebudil tudi očeta, ki je vstal in šel gledat, kaj je, vendar ni nič videl.« Kljub temu je Zdenka zjutraj navsezgodaj vstala in očetu rekla, naj ne napaja živine z vodo iz vodnjaka, češ da je ponoči lahko kdo kaj vrvel vanj. »Kaj naj bi normalen človek iskal ob taki uri zunaj, in to pri minus 11 °C? Meni je bila takoj vsa stvar sumljiva.«

In res so Badovinčevi živino — v hlevu imajo dve kravi in tele — z vodo iz vodnjaka zadnjič letos napojili 9. januarja. »Naša vas je dobila vodovod že pred vojno, vendar smo mi za živino veskozi uporabljali vodo iz štirne. Kadar je bila suša, pa je vsa vas uporabljala našo veliko štirno.« Nekaj dni zatem so Badovinčevi dali vodo v analizo v novomeški Zavod za socialno medicino in higieno. Analiza je pokazala, da je v vodi 9 vrst herbicidov in da voda ni primerna ne za ljudi ne za živali. Na podlagi tega so Badovinčevi obvestili policijo v Ozlju. Ozaljski in karlovški...

A. BARTEJL

KOLESARSKI SEJEM

BREŽICE — Pred trgovino Gama center na Brezini bo zadnji predpraznični vikend v soboto med 8. in 14. uro veliki kolesarski sejem, ki ga prvič pripravlja podjetje Gama center. Ta dan bo vsakdo lahko brezplačno prodal ali zamenjal svoje kolo. Kupčije bodo tekle ob pomoči strokovnega svetovalca iz tovarne Rog. Seveda pa bo trgovina Gama pripravila tudi svojo ponudbo vseh vrst novih koles domačih in tujih znamk. Prav v tem tednu so odprli tudi nov del trgovine.



KAJ JE V VODNJAKU? — To se že od 10. januarja letos sprašujejo Badovinčevi v Dučićih. Novomeška analiza kaže, da je vodnjak zastrupljen, zagrebška pa, da je voda uporabna za ljudi in živali. (Foto: A. B.)

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«!

Pomoto so odkrili šele med tiskanjem časopisa — Opravičilo — Kako so dodelili nekemu zemljo? — Cigarete so prodajali dražje, a ne vseh

NOVO MESTO — Prejšnji četrtek se je spet oglasil občan, ki nas je klical že 5. aprila. Kakor prejšnjič je tudi tokrat povedal o prejetem obvestilu sodnika za prekrške. Ponovil je, da ni napačno parkiral, kar mu očitajo, in poudaril da sploh nima avtomobila. Dejal je tudi, da ni nikomur odstopil pravice za uvoz avtomobila. Znova smo povprašali o tem inšpektorja milice. Izkazalo se je, da bi morala dobiti obvestilo od sodnika za prekrške neka druga oseba in ne mož, ki nas je klical. Do pomote je prišlo, ker ima ta oseba enako ime in enak priimek in živi na istem naslovu kot občan, ki je sporočal, da ni kriv. Šlo je za pomoto z rojstnimi podatki. Na milici so jo odkrili sami, vendar tedaj, ko je bil časopis že v tisku in inšpektor v svojem prvem pojasnilu tega ni mogel povedati. Postopke zoper prvega »krivca« je ustavil in vabilo k sodniku za prekrške bodo poslani na pravi naslov. Na milici se občanu opravičujejo za napačno obvestilo.

Po klicu iz Šentjerneja je kazalo, kot da gre za pomoto pri izvedenih komasacijah na šentjernejskem območju. Občan je namreč dejal, da so nekateri tam dobivali zemljišča, čeprav zemlje niso dali v zlozbo. Poleg tega je menil, da je javna pot preblizu melioracijskega jarka. Na TZO Polje Šentjerneja pravijo, da na ta način zemlje ni dobil nihče. O sporni poti, ki da jo verjetno poznajo, pa sodijo, da je toliko od jarka, kolikor so druge take poti. Menijo, da tako spre-

ljana ni nevarna, o čemer je bil sicer prepričan občan, ki je poklical v uredništvo. Sicer na TZO Polje pravijo, da so komasacijsko proceduro izpeljali javno.

Iz Ljubljane je poklical bralec Dolenjskega lista in se pritožil nad zanikanje novomeške avtobusne postaje

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista zelimo v bodoče več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas lahko vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.

pri Metropolu. Predlagal je še, naj bi Dolenjski list podeljeval več nagrad za reševalne križanke, in še dodal o križankah, da so včasih kar pretežke. S postajo bo in bomo, upajmo, kmalu na boljšem. Predlog za več nagrad pa je vzel na znanje urednik, ki skrbi za križanke in bo podeljeval več nagrad, če jih bo imel odkod vzeti.

V Marketu Dolenjke v Straži so prodajali cigarete po stari, to je višji ceni še potem, ko so se pocenile, je sporočil kupec. Preverili smo na kraju samem. Res je bilo, vendar, je povedal poslovođa marketa, so prodali dražje le staro pošiljko.

L. M.



NOVA KASETA — Toni Verderber iz Starega trga vneto pripravlja novo kaseto, na kateri bodo v glavnem skladbe, ki opevajo Belo krajino in njene lepote. Poleg tega pridno nastopa domala po vsej Sloveniji, ne strpno pa pričakuje tudi metliško Vinsko vigrad. Goste te velike turistično vinarske prireditve bo zabaval s svojim ansambлом v nedeljo, 20. maja na Trgu svobode. Novost Verderberjevega ansambla je tudi ta, da je Borut Klojučar (tamburica) odšel služiti domovini, tačas pa ga bo nadomeščal Dušan Suštar, ki je znan domala vsem Belokranjem zaradi svojega udejstvovanja v dragatuški folklorni skupini. V Tonijem ansamblu igrajo še Jože Kastelic ter Pavle Šterk.

AGROPOP V ČRNOMLJU

ČRNOMLJ — V diskoteki grad v Črnomlju se v petek zvečer, 20. aprila, obeta dobra zabava. Vsi, ki imajo radi veselo glasbo ob dobri pijači, bodo prišli na svoj račun, saj jim bo igral priljubljeni ansambel Agropop.

Mladi tehnik raziskujejo

Najboljši gredo na republiško srečanje

ŠKOCJAN — Na osnovi šoli Franca Metelka je bilo minulih petek 13. občinsko in 8. regijsko srečanje mladih tehnikov osnovnih in srednjih šol, ki se ga je udeležilo preko 400 mladih tehnikov in njihovih mentorjev predvsem iz osnovnih šol. Letošnje srečanje je tako kot prejšnje pripravila Zveza organizacij za tehnično kulturo občine Novo mesto v sodelovanju z društvom pedagogov tehnične vzgoje, izvedbo pa so vzornost izpeljali učenci in učitelji gostiteljske šole iz Škocjana. Na koncu velja omeniti še tiste, ki so pomagali kot pokrovitelji srečanja: izvršni svet občine Novo mesto, Zavarovalnica Triglav, IGM Strešnik, Novotehno, Ljubljansko banko in še nekateri drugi.

Republiškega tekmovanja, ki bo 18. in 19. maja na vojaški gimnaziji Franca Rozmana-Staneta v Ljubljani, se bodo udeležili vsi najboljši iz posameznih tekmovalnih programov, in sicer: s področja tehnologija in obdelave materialov bosta uporaba akvarila in agvalesa predstavila Andrej Klinar in Klemen Dvornik iz OŠ XV. divizije Grm (mentor Dušan Plut); iz ekologije se bodo s čiščenjem odpadnih voda v lakirnici IMV predstavili gimnazijci Špela Krasko, Stanka Bječajec in Toni Vovko (mentorja Zdravko Bučar in Stanka Florjančič); področje novih učnih pripomočkov in učne tehnologije bodo z nalogo »Gojišča mravej in deževnikov« predstavili Pavlina Bobič, Nataša Gornik, Franci Mlakar, Bernarda Kim in Vida Kralj, vsi iz Škocjana; osnovne šole (mentor Vesna Lužar). Najboljši računalniški program sta pripravila Smiljan Hriberšek in Jure Kovačič iz osnovne šole Senovo (mentor Vinko Hostar). Z naravoslovno in znanstveno fotografijo se bo v Ljubljani predstavil foto krožek OŠ Katje Rupene iz Novega mesta (mentor Jelena Pelko); srednje šole usmerjenega izobraževanja bo zastopal Gregor Bernard iz gimnazije Novo mesto.

V tekmovalnih panogah sta bila v spoznavanju proizvodnega procesa in sestavljanju konstrukcij (Fischer) na-

jušpejnejša Boštjan Jarc iz osnovne šole Mirna Peč in Klemen Bučar iz Grosupljega. Izdelek iz lesa za domačo uporabo sta s pomočjo električnega orodja najbolje izdelala Veno Vranc in Uroš Vrhovac, oba iz osnovne šole Bršljina. Najboljša avtomobila na električni pogon sta izdelala Matej Dulač iz Škocjana in Igor Šinkovec iz OŠ Grm. Raketne modele bosta v Ljubljani izstreljevala Dejan Mihalič iz OŠ Katje Rupene in Rok Žunič z Grma. Najboljša zmaja sta naredila Miha Nahtigal iz Trebnjega in Janez Vidmar iz Šentruperta. Med jadrnimi modeli sta najdlje in najlepše jadrnala modela Tiborja Vintarja iz Vavte vasi in Aleša Novaka iz Krškega. Gregor Kovačič z Grma in Jože Plot iz Žužemberka sta pripravila najboljše ladijske modele, Uroš Mali z Grma pa se je predstavil z modelom jadrnice.



IGOR KALIN, učitelj fizike in tehnične pouka na osnovni šoli Franca Metelka v Škocjanu, ki je vodil tekmovanje mladih tehnikov: »Za srečanje smo letos pripravili kar 27-člansko ekipo. Lani smo z raziskovalno nalogo postali republiški prvaki in smo Slovenijo zastopali na državnem tekmovanju v Kraguljevu. Osvojili smo drugo mesto.«



ANAMARIJA ČULIG, učiteljica tehnične pouka na osnovni šoli Dragotin Kette v Novem mestu: »Naša šola posveča precej pozornosti praktičnemu delu. Delavnice imamo dobro opremljene in ločene za obdelavo lesa in kovine, usnja in tekstila. Učenci izdelujejo precej praktičnih izdelkov, še največ pa spominkov za svoje domače.«



SLAVKO PRAHA, učitelj tehnične pouka na osnovni šoli Martina Kolarja v Šentjerneju: »Na naši šoli predmet tehnične pouka še daleč ni zapostavljen. Imamo pravo malo tovarno, kjer učenci izdelujejo lesene gajbice, klopotce, in še marsikaj drugega koristnega. Material dobimo v naših tovarnah in drugje.«

J. PAVLIN

Studio D Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista. Žreb je prejšnji teden podelil nagrado za sodelovanje pri oblikovanju lestvice RENATI DRUSKOVIČ iz Krškega. Nagradniki čestitamo! Lestvica najbolj priljubljenih narodnozabavnih melodij pa je za ta teden z eno novostjo takšna: 1 (1) Ha ha, Košir se še ne da — AVSENIK 4 (2) Kakor sedaj cvetel bo maj — ANSAMBEL F. MIHELICHA 2 (3) Ko je praznovanje — ANSAMBEL M. KLINCA 5 (4) Ženin in nevesti — MARIBORSKI KVINTET 7 (5) Dolenjski kaveljci — ANSAMBEL I. PUGLJA 3 (6) Raj pod Triglavom — ANSAMBEL L. SLAKA 8 (7) Vzcvetele so veje jasmina — DOLENJSKI FANTJE 10 (—) S pesmijo na usih — ANSAMBEL SLOVENIJA 9 (9) Pa prišel je dan poroke — ANSAMBEL V. PETRIČA 6 (10) Bela krajina — KVINTET KRES Predlog za prihodnji teden: Ob reki — SPOMIN